ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI
(PROGRAM GELİŞTİRME PROGRAMI)

ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ELEKTRONİK ORTAMDA YAYIMLANAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özlem Aşkın

Ankara
Şubat, 2006

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI
(PROGRAM GELİŞTİRME PROGRAMI)

ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ELEKTRONİK ORTAMDA YAYIMLANAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özlem Aşkın

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cem Babadoğan

Ankara
Şubat, 2006

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Eğitim Programları ve Öğretim (Program Geliştirme) Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan Yrd. Doç. Dr. Suat Pektaş

Üye Yrd. Doç. Dr. Cem Babadoğan

Üye Yrd. Doç. Dr. Erten Gökçe

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

... / 03 /2006

Prof. Dr. Meral UYSAL
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

21. yüzyılı yaşadığımız şu günlerde çağ hızla değişmekte, teknoloji her geçen gün gelişmekte, insana verilen değer artarak bireysel özelliklerin değeri gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Bu değişimlerin neticesinde eğitim alanında da yeni ve farklı görüşler ortaya çıkmaktadır. Kişilerin bireysel yeteneklerinin keşfedilmesi, öğrenmeye katkıda bulunmakla beraber keşfedilecek yeni alanlar doğurmuştur. Psikoloji biliminin gelişmesi, insan unsuru ile doğrudan bağlantılı olan eğitim bilimlerinin de bireye bakış açısını değiştirmiş, kişilerin farklı öğrenme stillerine sahip oldukları gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmanın amacı da, öğrenme stilleri ile ilgili elektronik ortamda yayımlanmış çalışmaların analizini yapmaktır.

Araştırma konumu belirlememde ve araştırmamın her aşamasında yapıcı ve yönlendirici önerilerde bulunarak her türlü ilgi ve bilimsel yardımını esirgemeyen ve bu günlere gelmemde çok büyük emeği olan danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Cem Babadoğan'a sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Yüksek Lisans eğitimim boyunca Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında verdikleri çeşitli derslerle gelişimime katkıda bulunan hocalarım Sayın Prof. Dr. Tanju Gürkan'a, Sayın Prof. Dr. Dilek Gözütok'a, Sayın Prof. Dr. Mehmet A. Kısakürek'e ve adını sayamadığım değerli öğretim elemanlarına sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Yüksek Lisans eğitimime devam etmeme olanak sağlayan ve beni her zaman destekleyip, cesaretlendiren, Türk-İngiliz Kültür Derneği Genel Müdürü Sayın Neşe Coşkunsu'ya ve çalışma saatlerimi Yüksek Lisans derslerim ile çakışmayacak şekilde planlayan Sayın Günseli Çakmak'a sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Varlığımın sebepleri, benim bugünlere gelmemde en büyük emeği olan, beni her zaman destekleyen ve bana her zaman güvenen, benim kendine güven duyan ve nitelikli bir birey olarak yetişmem için ellerinden gelen her türlü fedakarlığı yapan annem Öznur Akalın'a ve babam Uğur Akalın'a, beni her zaman gülümsetmeyi başaran, atılımlarımı ve çabalarımı içtenlikle destekleyen kardeşim Demet Naslı'ya ve eşi Türker Naslı'ya sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Araştırmam süresince beni her aşamada sonsuz bir inançla destekleyen, kendi kıymetli zamanından çalarak çalışmama büyük katkıda bulunan, varlığıyla yaşamıma anlam katan sevgili eşim Mehmet Devrim Aşkın'a sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Araştırma süresince yardımını gördüğüm isimlerini sayamadığım herkese sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Özlem Aşkın

ÖZET

ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ELEKTRONİK ORTAMDA YAYIMLANAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Aşkın, Özlem

Yüksek Lisans, Eğitim Programları ve Öğretim (Program Geliştirme)

Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Cem Babadoğan

Şubat 2006, 212 sayfa

Bu araştırmanın amacı, öğrenme stilleri ile ilgili olarak yurt içi ve yurt dışında elektronik ortamda yayımlanan çalışmaları incelemektir. Bu amaca ulaşabilmek için dokuz alt amaç oluşturulmuş ve bunların yanıtlanması için gereken araştırmalar yapılmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini elektronik ortamda öğrenme stilleri ile ilgili yayımlanmış erişilebilir nitelikteki İngilizce ve Türkçe araştırmalar oluşturmaktadır. Bu araştırma elektronik ortamda öğrenme stilleri ile ilgili yayımlanmış yurt içi ve yurt dışı kaynakların analizine ulaşmak konusunda ilgilenenlere yol gösterici bir çalışma olması bakımından önem taşımakla beraber, bu alanda ülkemizde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından dolayı da yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu araştırmada 1995-2005 yılları arasında öğrenme stilleri ile ilgili elektronik ortamda yayımlanan toplam yüz elli çalışma yıllara, öğrenme stil modellerine, yapıldığı ülkeye, araştırmacı yazar sayısına, çalışma alanına, öğrenme stil tercihlerine, temel etkenlere, araştırma yöntemine ve araştırma türüne göre analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların 2002-2005 döneminde arttığı, genellikle Kolb öğrenme stil modelini temel aldığı, büyük çoğunluğunun ABD'de yapıldığı, tekil ve ikili araştırmalardan oluştuğu, yükseköğretim alanında yoğunlaştığı, bilişsel öğrenme stil tercihini ele aldığı, temel etken olarak psikolojik etkeni incelediği, genellikle nicel araştırma yönteminin ve betimsel araştırma türünün tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

SUMMARY

INVESTIGATION OF STUDIES ON LEARNING STYLES PUBLISHED IN THE ELECTRONIC ENVIRONMENT

Aşkın, Özlem

Master's Degree, Devision of Curriculum and Instruction (Curriculum Development)

Adviser: Assist. Prof. Cem Babadoğan

February 2006, 212 pages

This research is aimed to carry out an investigation of studies on learning styles published in Turkey and abroad in the electronic environment. In order to achieve this aim nine subsidiary aims were determined and the necessary research was done to find the answers of these questions. The universe of this research is the studies related to learning styles in Turkish and English, which were published and accessed in the electronic environment. This study is an important piece of work since it ensures a guideline to the ones who would like to have access to Turkish and English resources about meta analysis on learning styles in the electronic environment. Furthermore, since having not met a similar study in Turkey, this research is needed to be done. In this research, totally a hundred and fifty studies, related to the learning styles between the years 1995-2005, were analysed according to their years, learning style models, their countries, the number of research writers, group universe, learning style preferences, basic factors, research method and research type.

The findings of this research showed that there is an increase in the number of studies related to learning styles between the years 2002-2005, mostly Kolb's learning style model is used, most of the studies are conducted in the U.S.A., most of the studies are done by a single writer or two writers, generally used in higher education, cognitive style is taken into consideration, psychological factor is examined as the basic factor, generally quantitative research method and descriptive research type are preferred.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZASI	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	vi
SUMMARY	vii
ÇİZELGELER LİSTESİ	x
BÖLÜM	
1. GİRİŞ	1
Problem	1
Amaç	27
Önem	28
Sınırlılıklar	30
Tanımlar ve Kısaltmalar	31
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	34
Öğrenme	34
Öğrenme Stratejileri ve Öğrenme Stilleri	34
Öğrenme Stilleri	37
Öğrenme Stil Modelleri	42
1. Kolb Öğrenme Stil Modeli	46
2. Dunn ve Dunn Öğrenme Stil Modeli	52
3. Gregorc Öğrenme Stil Modeli	61
4. Butler Öğrenme Stil Modeli	63
5. Gardner'ın Çoklu Zeka Kuramı	64
6. McCarthy Öğrenme Stil Modeli (4MAT Sistemi)	68
7. Canfield Öğrenme Stil Modeli	70
8. Silver-Hanson Öğrenme Stil Modeli	72
9. Curry Öğrenme Stil Modeli	73
10. NASSP Öğrenme Stili Profili	74
11. Hill: Bilişsel Stil Profili	74
12. Letteri: Bilişsel Stil Krokisi	75
13. Big 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri	76
14. Ramirez: Çocuk Oranlama Formu (CRF)	76
15. Reinert: Edmonds Öğrenme Stilleri Tanımlama Alıştırması	78
16. Schmeck: Öğrenme Süreçleri Envanteri	79
17. Hunt: Paragraf Tamamlam Yöntemi	80
18. Witkin: Alan Bağımlı-Alan Bağımsız Model	81
3. YÖNTEM	83
Araştırmanın Modeli	83
Araştırmanın Çalışma Evreni	83
Verilerin Toplanması	83
Verilerin Analizi	84

14. BULGULAR VE YORUMLAR 85

1. Öğrenme Stilleri İle İlgili Olarak İncelen Çalışmalar 85
A. Yahoo ve Google Arama Motorları Altında Erişilen Çalışmalar 85
B. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesinin Abone Olduğu e-Journal Veri Tabanında Erişilen Çalışmalar 131
2. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların İncelenmesi 158
A. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımına İlişkin Bulgular ve Yorumlar 158
B. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmalarda Temel Alınan Öğrenme Stil Modellerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar 159
C. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Yapıldığı Ülkelere İlişkin Bulgular ve Yorumlar 170
D. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırmacı Yazarlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar 171
E. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Çalışma Alanına İlişkin Bulgular ve Yorumlar 172
F. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmalarda Ele Alınan Öğrenme Stil Tercihlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar 173
G. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmalarda İncelenen Temel Etkenlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar 174
H. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmalarda Kullanılan Araştırma Yöntemlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar 175
I. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmalarda Tercih Edilen Araştırma Türlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar 175

5. SONUÇ VE ÖNERİLER 179

Sonuç 179
Öneriler 181

KAYNAKÇA

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1.1.	ABD'deki Öğretim Stili Modellemeleri	17
Çizelge 1.2.	Görsel Öğrenenler	21
Çizelge 1.3.	İşitsel Öğrenenler	22
Çizelge 1.4.	Dokunsal Öğrenenler	23
Çizelge 1.5.	Görsel Öğrenenler (Gördüğüne inananlar)	24
Çizelge 1.6.	İşitsel Öğrenenler (Konuşan, dinleyen öğrenen)	24
Çizelge 1.7.	Dokunsal Öğrenenler (Hareket halinde olanlar)	25
Çizelge 1.8.	El ile Öğrenenler (Duyarlı, hissedici, dokunmacı öğrenenler)	25
Çizelge 4.1.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı	158
Çizelge 4.2.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Temel Alınan Modellere Göre Dağılımı	159
Çizelge 4.2.1.	Kolb Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	159
Çizelge 4.2.2.	Witkin Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	162
Çizelge 4.2.3.	Dunn ve Dunn Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	163
Çizelge 4.2.4.	Gardner'ın Çoklu Zeka Kuramını Temel Alan Çalışmalar	164
Çizelge 4.2.5.	Gregorc Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	165
Çizelge 4.2.6.	Curry Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	166
Çizelge 4.2.7.	McCarthy Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	166
Çizelge 4.2.8.	Canfield Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar	167
Çizelge 4.2.9.	Big 16 Öğrenme Biçemleri Envanterini Temel Alan Çalışma	168
Çizelge 4.2.10.	Butler Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışma	168
Çizelge 4.2.11.	NASSP Öğrenme Stil Profilini Temel Alan Çalışma	169
Çizelge 4.2.12.	Reinert Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışma	169
Çizelge 4.2.13.	Schmeck Öğrenme Süreçleri Envanterini Temel Alan Çalışma	170

Çizelge 4.3.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Ülkelere Göre Dağılımı	171
Çizelge 4.4.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırmacı Yazar Sayısına Göre Dağılımı	172
Çizelge 4.5.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Çalışma Alanına Göre Dağılımı	173
Çizelge 4.6.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Öğrenme Stil Tercihlerine Göre Dağılımı	174
Çizelge 4.7.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Temel Etkenlere Göre Dağılımı	175
Çizelge 4.8.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı	175
Çizelge 4.9.	Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırma Türüne Göre Dağılımı	17

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları üzerinde durulmuş ve araştırmada kullanılan bazı kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

Problem

Bir ulusun geleceğe güvenle bakması ve her bakımdan refah içinde olması, o ulusu meydana getiren eğitimli bireylere sahip olması ile mümkündür. Bu nedenle eğitim, ekonomik kalkınma ve kültürel gelişmişliğin anahtarıdır. Özellikle de Avrupa Birliğine üyelik sürecinde bulunan Türkiye için eğitim kalitesinin yükselmesi ve eğitimli birey sayısının artması yadsınamayacak önemlilikte olan bir zorunluluk halini almıştır. Bir ulusa diğer devletler tarafından saygı duyulması politik ve ekonomik anlamda gelişmişlik düzeyi ile ölçülmektedir ki, bu da ancak nitelikli bir eğitim sisteminin varlığı ve uygulanması ile mümkün olmaktadır.

Yirmi birinci yüzyılı yaşadığımız şu günlerde teknoloji her geçen gün ilerlemekte, bu süreci takip edebilmek güçleşmektedir. Teknolojinin bu kadar hızlı gelişmesiyle bilgi de her geçen gün yenilenmekte, bir önceki gün öğrenilen eskimektedir. Bunun için yenilenmek ve gelişmek, çağın gerisinde kalmamak adına bilgiyi takip etmek, kendini “eğitimli” olarak tanımlayan her bireyin ortak özelliği haline gelmektedir. Çelik (2004) “Teknoloji yoğun ortamların öğrencilerin öğrenme stil tercihlerine uygunluğu” konusunda hazırladığı doktora tezinde “bu olgu, ‘bilim-teknoloji-eğitim’ çevirimini hızlandırmaktadır görüşünü savunmaktadır. Bilim ve teknolojilerin öğretilmesi, öğretilenlerle bilim ve teknolojiye yeni değerler, bilgiler ve

gelişmeler kazandırılması, bununla birlikte her iki alanın ortaya koydukları ile eğitimin geliştirilmesi mümkündür" şeklinde açıklamıştır.

Dil, din, ırk ayırımı olmaksızın tüm insanlık için bu kadar büyük bir öneme sahip olan eğitim farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bilinen en genel tanımıyla eğitim, insan davranışlarında olumlu anlamda gözlemlenebilir ve ölçülebilir davranış değişiklikleri yapmayı amaçlamaktadır.

Ertürk (1975) eğitimin bir süreç olduğu, bireylerin davranışlarında değişme yapmayı amaçladığı ve davranışlarda değişmenin ancak yaşantılarla oluşabileceği sayıltılarından hareket ederek, eğitimi "bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci" olarak tanımlamıştır (Ergür, 1998:1).

Oğuzkan (1974) ise eğitimi "önceden saptanmış esaslara göre insanın davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesidir" olarak tanımlamıştır.

Fidan (1986:6) eğitimin insanları belli amaçlara göre yetiştirme süreci olduğunu, sadece okullarda gerçekleşmediğini, günlük hayatta, okul dışında, ailede, işyerinde, asker ocağında, camide ve insanların oluşturdukları çeşitli gruplar içinde de yer aldığını belirtmiştir (Ergür, 1998:1).

Bu tanımlara göre eğitim sadece eğitim kurumlarında belli bir eğitim programının uygulanmasıyla sınırlı kalmamakta, yaşam boyu devam eden bir süreci kapsamaktadır. Bu düşünceden hareketle "Yaşam boyu öğrenim" kavramı ortaya çıkmıştır. Buna göre eğitimin süreç açısından bir sınırı yoktur ve kişi yaşam boyu öğrenerek, her an yeni bilgilerle kendini geliştirir. İnsanoğlu anne karnına düştüğü andan itibaren bir gelişme içindedir ve bu gelişim insanoğlunun doğasında vardır ve ölene kadar da devam eder. "Gelişim" sadece fiziksel olarak algılanmamalı, ruhsal ve düşünce boyutlarıyla da ilerleyen bir süreci ifade ettiği unutulmamalıdır. İnsan

öncelikle aile içinde ilk eğitimini alır, toplum da bu eğitimi destekler. Böylece denilebilir ki eğitim gelişmeye ve değişmeye açık bir sistemdir.

İnsanı toplumsal bir varlık yapan ve onu diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri öğrenme yeteneğine sahip olmasıdır. Doğduğu zaman bilinçli hiçbir davranış gösteremeyen insanoğlu, yaşaması için gerekli tüm davranışları çevre etkisi ve doğuştan sahip olduğu kişisel özellikleri sayesinde öğrenir. Öğrenme, değişik biçimlerde tanımlanmakla beraber psikologların birçoğu öğrenmenin bireyin çevresiyle etkileşim kurması sonucu gerçekleştiğini ve bireyin davranışlarında değişiklik meydana getirdiği sonucunda hem fikirlerdir (Fidan,1996).

Çeşitli filozof ve eğitim psikologları öğrenmenin değişik tanımlarını yapmışlardır. Aşağıda bunlardan bazıları verilmiştir:

Öğrenme, doğuştan getirilen davranışları, eğilimleri, olgunlaşmayı ve yorgunluk, ilaç vb. gibi etkilerle meydana gelen organizmanın geçici durumlarını kapsamayan, çevredeki etkileşimler yoluyla davranışların oluşması ya da değiştirilmesi sürecidir (Bower ve Hilgard; 1981).

Bireyin kendisi, başkaları ve çevresiyle etkileşimleri sonucundaki yaşantıların bireyde oluşturduğu değişikliklerdir (Brubaker,1982).

Sadece büyüme sürecine atfedilmeyen, insanın eğilimlerinde ve yeterliliklerinde belli bir zaman dilimi içinde oluşan değişimlerdir (Gagne,1983).

Öğrenme, pekiştirmenin sonucu olarak davranış veya potansiyel davranışta sürekli bir değişme meydana gelmesidir (Kimble, 1961).

Özetle, öğrenme, büyüme ve vücutta değişik etkilerle oluşan geçici değişmelere atfedilmeyecek, yaşantı ürünü olarak meydana gelen davranışta ya da potansiyel davranıştaki nispeten kalıcı izli değişmedir. Yukarıdaki

öğrenme tanımları incelendiğinde, öğrenmenin ortak özelliklerinin şunlar olduğu görülmektedir:

Davranışta gözlemlenebilir bir değişme olması,

Davranıştaki değişmenin nispeten sürekli olması,

Davranıştaki değişimin yaşantı kazanma sonucunda olması,

Davranıştaki değişimin yorgunluk, hastalık, ilaç alma vb. gibi etkenlerle geçici bir biçimde meydana gelmemesi,

Davranıştaki değişimin sadece büyüme sonucu oluşmaması.

Öğrenmek ve öğretmek için birçok yol vardır. Herkes öğrenebilir ama herkes aynı şekilde öğrenemez. Bir Çin atasözü şöyle der: “Kişi senin anlattığın şekilde öğrenemiyorsa, sen onun anladığı şekilde öğret”. Bu atasözünde yüzyıllar önce demek istenen, bugünkü öğrenme stillerinin de temelini oluşturmakta, bireylerin birbirlerinden farklı olduklarının altını çizerek, herkesin farklı şekilde öğrenebileceği düşüncesini vurgulamaktır.

Değişen çağ ile birlikte öğrenme ve öğretme stillerinde de yeni anlayışlar benimsenmiş; klasik öğrenme ve öğretme modelleri geliştirilerek her alanda yeni uygulamalara gidilmiştir. Özellikle teknolojinin hızlı gelişimi ve internet’in bulunması ve yaygın şekilde kullanılması ile dünyadaki coğrafi çizgilerin sınırlayıcılığı ortadan kalkmış ve bilgiye erişim bu sınırlar olmaksızın çok kolaylaşmıştır. Bu sayede öğrenmenin daha da kolaylaşması için ortaya konulan yeni metodlar gün geçtikçe daha da yaygın olarak her alanda kullanılmaya başlanmıştır. Tıbbın ve özellikle Psikoloji biliminin ilerleyip, insanoğlunun bilinmeyen yönlerini keşfetmesi, zekanın işleyişinin büyük oranla çözümlenmesi ile “öğrenme” kavramının tek boyutlu değil, çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu gerçeği bir kez daha ortaya çıkmış ve bilimsel çevrelerde de kabul görmüştür. Buna göre Schroeder (1996), günümüzde öğrenme stillerinin değiştiğini iddia etmektedir (http://www.virtualschool.edu/mon/Acedemia/KiersleyLearningStyles.html).

Herkesin farklı bir düşünme ve öğrenme biçimi vardır. Bunu öğrenmek için öğrenme olgusundaki işlemlere bakmak gerekir. Bilgi kazanma, bilgi işleme, motivasyon, karar verme stili, değerler ve duygusal tercihler gibi bireysel özelliklere göre değişkenlik gösteren etmenlere dikkat etmek gerekmektedir. İyi veya kötü olarak tanımlanabilecek bir öğrenme stili yoktur. Önemli olan her öğrenciye öğrenebileceği stille öğretebilmektir. Öğrenme stillerinin temelindeki anlayış her bireyin birbirinden farklı olduğu, dolayısı ile herkesin birbirinden farklı öğrenme stiline sahip olduğunu belirtmektedir. Bu anlayışa göre öğretmen, öğrencilerinin farklı öğrenme stillerine sahip olduklarını bilmeli, hatta hangi öğrencinin hangi stille daha iyi öğrendiğini fark ederek, tüm bunları göz önüne alarak öğrenme-öğretme sürecini düzenlemelidir.

1980'lere kadar öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar çok fazla dikkate alınmamaktaydı. Field, eğitimde Ortaçağdan beri kullanılan "bilgiyi ezberleme" yönteminin artık geçerli olmadığını belirtmekte ve şimdi bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma bilgisinin önem kazandığını vurgulamakta, bunun daha önce mümkün olmadığını ve teknolojinin bize bu olanağı verdiğini belirtmektedir (Çelik, 2004). Bu bilgiden hareketle Ortaçağ dönemlerini kısa bir şekilde incelemek, günümüzde kullanılan modern eğitim sistemlerini anlamak adına faydalı olacaktır. Ortaçağ dönemlerinde, özellikle Avrupa ve İngiltere'de Feodal bir siyasi yapının varlığı nedeniyle sosyal yapılanma kilise ve dinin baskısı ile çok kapalı bir şekle sahipti. Eğitim, sadece erkekleri kapsamakta ve kiliseye bağlı manastırlarda rahipler tarafından verilmekteydi. Bilim adına sadece matematik öğretilmekteydi. Bu nedenden dolayı da "eğitim" sadece Hıristiyanlık dininin öğretilerini öğrenmek ve uygulamak anlamına gelmekteydi. Bu anlayış, bilgiyi sorgulamadan kabullenme ve ezberciliğe yol açmaktaydı. Ancak Rönesans "yeniden doğuş" ile insana ve insanoğlunun yeteneklerine saygı duyulmaya başlandı. Bireysel farklılıklar yüceltildi ve kişilerin birbirlerinden farklı karakterlere ve özelliklere sahip oldukları, böylece her bireyin farklı alanlarda yaratıcılığa sahip olduğu gerçeği kabul gördü. Sosyal bilimler ve güzel sanatların da gelişmesiyle, insanoğlunun ne denli muhteşem eserler ortaya koyabileceği, özgür bir yapı

içerisinde bireyselliğin yaşama ne denli renk kattığı keşfedildi. On dokuzuncu yüzyılda İngiltere'deki sanayi devrimi ile teknolojinin insan hayatındaki önemi ortaya çıktı. Bu dönemde Feminist hareketlerin doğması ile kadınlar da kimlik kazanma ve toplumda "birey" olarak görülme savaşına girdiler. "Birey" olma duygusunun önem kazanmasıyla da Psikoloji bir "bilim" olarak görülmeye başlandı. İnsanoğlunun bilinç yapısı çeşitli deneyler yapılarak araştırılmaya başlandı ve böylece bireysel farklılıkların oluşmasında etki eden etmenler ortaya çıkmaya başladı. Yirminci yüzyılın başlarında insanoğlu'nun eğitilebilir bir varlık olduğu, ancak öğrenme sürecinde bireysel farklılıkların öğrenmeye etki edebileceği düşüncesi öğretim stillerinde yeni bir yapılanmaya gidilmesi ihtiyacını ortaya çıkardı. Bu dönemde Rusya'da Vygotsky, Psikoloji alanında eğitim görmesinin de etkisiyle kültür ve öğrenme üzerine çalışmalar yapmaktaydı (http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/02omeum.htm).

Vygotsky Gesell, Werner, Piaget okumuştu ve bu değerli bilim adamlarının çalışmalarından etkilenmiştir. Ancak Vygotsky'i çalışırken özellikle Piaget ile karşılaştırmalı düşünmekte fayda vardır. Vygotsky, bir iş yapılırken insanların bir araya gelmesi gerektiği düşüncesini savunmuş; bu sayede insanları anlamanın çok daha kolay bir hale geleceği fikrini ortaya koymuştur. 1931 yılında, Vygotsky yetişkinlerin zihinsel süreçlerini kıyaslama şansı bulmuş, bu çalışmayı yaparken özellikle de Feodal sistemde varlıklarını sürdüren kişiler üzerinde çalışmıştır. Bu çalışmasının neticesinde soyut düşüncenin sosyal-tarihsel gelişme içinde olan toplumların bir üretimi olduğu hipotezini test etmiştir. Bu noktadan sonra içgüdüsel ve kültürel zorlamalar üstünde çalışarak, ''Bir çocuk gelişirken sözcüklerin anlamları da değişir ve bu zamanla çocuğun zihinsel yapısını oluşturur.'' düşüncesini ortaya koymuştur. Vygotsky konuşmanın gelişimi konusunda araştırmalar yaparak, bunun çok önemli psikolojik bir araç olduğunu savunmuştur. Üç ile dört yaşları arasında çocukların konuşulanları açıktan kendi kendilerine tekrar ettiklerini gözlemleyerek, çocuğun altı yaşına geldiğinde bu konuşmaların kendi içlerinde/zihinlerinde devam ettiğini ve ''iç konuşmaya'' dönüştüğünü ortaya koymuştur. Piaget, bu durumun zamanla ortadan kalktığını savunduysa da, Vygotsky bunun ''iç konuşma'' olarak kişinin yaşamı boyunca

devam ettiği düşüncesinde ısrarlı olmuştur. Konuşma yeteneği kendiliğinden doğal olarak geliştiği halde, yazma ve numaralandırma sistemlerinin, soyut sembollerin resmi tanımlama gerektirdiğini savunmuştur. Çocukların soyut düşünmeyi geliştirebilmek için doğrudan emirlere ihtiyacı olduğunu söylemiştir. Vygotsky görülen bilgilerin daha kalıcı olduğu düşüncesini benimsemiştir. Özellikle çocukların eğitiminde resimlerin, şekil kartlarının kullanılması gerektiğini söylemiştir. Vygotsky, öğrencileri derse hazırlamanın öğretmenin yardımıyla olması gerektiğini vurgulamıştır. Ona göre geleneksel eğitim çocuğun sadece ne yapabileceğini ölçebilmektedir. Bu nedenle de klasik eğitime karşı çıkmıştır. Öğrencilerin gerçek potansiyellerini ortaya koyabilmeleri için özgür bir öğrenme ortamının hazırlanması gerekmektedir. Ona göre nasıl bir bahçıvan çiçeklerini yetiştirmekten sorumluysa, onları yeterli güneş ve suyla besleyip büyütmesi gerekiyorsa; bir öğretmen de öğrencisini doğal ortamında, onun çevresindeki gerekli değişiklikleri yaparak, onu yetiştirmek zorundadır.

Vygotsky değişik zeka çeşitleri olduğuna değinmiştir. Beynin sağ yarımküresi sosyal becerileri (dil öğrenmek gibi) kapsar, sol yarımküresi ise sayısal becerileri kapsar. Tüm insanlar birbirinden farklı olduğuna göre, her kişinin öğrenme hızı, öğrenme şekli ve kavraması da farklı olacaktır. Beyninin sol yarımküresi güçlü olan kişiler sayısal çalışmalarda başarılı olurken, sağ yarımküresi daha güçlü olanlar sözel çalışmalarda daha başarılı olurlar. Bugün de herkesin kabul ettiği öğrenme şekilleri Vygotsky'nin sözünü ettiği temellerin üzerine kurulmuştur. Bugün kabul gören ve kişilerle bağdaşlaştırılan Visual (Görsel), Kineastethic (Dokunsal) ve Auditory (İşitsel) öğrenme biçimleri önemlidir (http://www.education.miami.edu/ep/html/lev_vygotsky.html).

Tüm bu gelişmelerin ışığında öğrenci merkezli eğitim benimsenmekte, bu sayede öğrenci öğrenme sürecine aktif olarak katılmakta, öğretmenin rolü ise klasik anlayışın dışına çıkarak öğrenciye yol gösteren bir lider olması anlamına gelmektedir. Bu anlayışa göre öğretmenin temel görevi öğrencinin öğrenme sürecine katılımını sağlamak için gereken önlemleri almak ve

öğrenciyi öğrenme yönünde olumlu anlamda motive etmek olmalıdır. Bu süreç içerisinde öğretmen öğrenci ile öğrenme kaynağı arasındaki etkileşimi sağlarken, öğrenci ihtiyaç duyduğu anda ona akademik olarak gerekli bilgiyi sağlayabilmesi için rehberlik yapmaktadır.

Öğrenci merkezli sistemlerde yaratıcılık önemlidir. Brooks ve Brooks'a (1999) göre Yapısalcı olan öğretmenlerin sahip olmaları gereken özellikler şunlardır:

- Öğrenciyi cesaretlendirmek ve teşvik etmek.
- Kullanılmamış/İşlenmemiş bilgi kaynaklarını kullanmak, interaktif ve fiziksel egzersizlerle çalışmaları desteklemek.
- Öğrencilerin dersleri yönlendirmelerine izin vermek.
- Öğrencilerin öğrendiklerini paylaşmalarına izin vermek.
- Öğrencilerin soru sormalarına izin verme ve soru-cevap yöntemiyle dersleri işlemek.
- Çalışmalarda yaratıcılığı geliştirecek unsurları destekleme.
- Derslerde tartışmaları destekleme.
- Öğrencilerin sahip olduğu tecrübeleri paylaşmalarına izin vermek.
- Konular arasında ilişki kurabilme ve bu ilişkileri yeni olaylarla değerlendirme çalışmalarıyla öğrencilere yön vermek.

Yapısalcı görüşü benimseyen sistemlerdeki sınıflarda, öğretmenin konuşma süresi öğrenciden az olmalıdır. Öğrenci katılımı fazladır, grup çalışmaları yoğundur. Geleneksel eğitim sisteminin neredeyse tam tersi olan bu anlayış, insan düşüncesine ve yeteneklerine hassas yaklaşır ve çok önem verir.

Kuşkusuz 1980'lerde öğrenciyi merkeze alarak eğitim yapılmasını savunan teorisyenler ve uygulayıcılar olmasına karşın, günümüzdeki kadar etkili olmamıştır. Bunun nedeni ise insanın bazı özelliklerine bakışımızın değişmesidir (Çelik,2004). Ekici (2001)'nin de belirttiği gibi özellikle 1980'li yıllarda eğitimde amacın, öğrencinin belirlenen amaçlara ulaşmasına sağlamak olduğu bir dönemde, öğrenci başarısız oluyorsa sistemin öğrenciye uygun öğrenme ortamı sağlayamadığı, "eğitim-öğrenim faaliyetlerinde öğrencinin öğrenme stilinin dikkate alınmadığı", dolayısıyla "eğitim-öğretim faaliyetlerinin öğrencinin öğrenme özelliklerini merkeze alınarak" yapılması gerektiği fikrinin yoğun olarak vurgulandığı görülmektedir. Diğer bir ifadeyle, aynı zekaya sahip öğrenciler aynı başarıyı gösteremiyorlarsa dikkate alınması gereken başka noktaların olduğu gündeme gelmiştir. Artık öğrencilerin neler yapabildiğinden çok, neler yapabileceği, potansiyel yeteneklerini nasıl ortaya çıkartılabileceği düşünülmeye başlanmıştır. Öğrenme stiline dayalı eğitim-öğretim fikri bu amaca yönelik olarak ortaya atılmıştır. Öğrencilerin öğrenme stilleri belirlenebilir ve buna göre eğitim ortamları düzenlenebilirse, başarının artacağı düşünülmektedir (Babadoğan, 2000).

Herkesin ilgi ve yeteneklerinin farklılığı nedeniyle, öğrenme stillerinde de farklılıklar olduğu gerçeği, zeka'nın IQ gibi sayılarla sınırlandırılmasının öğrenme kalitesinde çok da önemli olmadığının anlaşılmasına yol açmıştır. Öğretmenin öğrencilerindeki bireysel farklılıkları göz ardı etmeden, farklı öğrenme stillerini uygulaması program geliştirme aşamasında öğretime zenginlik katar ve öğrenmeyi daha etkin bir hale getirir. Bu noktada duygusal zeka kavramına değinmek gerekmektedir. Goleman'ın ortaya çıkardığı bu kavrama göre kişilerin günlük hayatta, insan ilişkilerinde, iş yaşamlarında başarılı olmaları tamamıyla duygusal zekaları ile ilişkilidir (http:// denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/03omeprogram2.htm).

"Öğrenme stili" kavramı son yıllarda özellikle Kolb'un Yaşantısal öğrenme kuramının bir uzantısı olarak öğrenme terminolojisine girmiştir. Bu kavramı ilk defa 1960 yılında R. Dunn ortaya atmıştır. Dunn okullarda

başarısız öğrencilerin öğrenme tercihlerini (preferences) araştırırken Öğrenme Stili Envanterini (Learning Style Inventory) ve daha sonra da 3-12 yaş arasındaki öğrenciler için Okuma Stili Envanterini geliştirmiştir. 3-4 yaşındaki çocuklar soruları “doğru” veya “yanlış” olarak cevaplandırırken, 5-12 yaş arasındakiler de Likert tipi ölçekle cevaplandırırlar. Kişilerin anket sorularına düşünmeden “derhal” tepki vermeleri istenir. Hemen o soruyu geçmeli, sonra boş bıraktıklarına geri dönüp yine derhal cevap vermelidirler. Cevaplandırma 20-30 dakika içinde bitmelidir. Anketten elde edilen puan 0-80 arasında yer alır. 60 puandan yukarı olanlar yüksek tercih, 40’tan düşük puanlar da düşük tercihtir. 40-60 arası puanlar bir tercih belirtmez. Aynı konuda birbirine benzer sorular çeşitli yerlere dağıtılmıştır. Ölçümün geçerli olması için aynı konudaki sorulara verilen cevaplar %70’ten fazla tutarlı olması gereklidir. Bunun altına düşerse, öğretmen bu anlamsızlığı öğrenciyle konuşmalı ve anketi yeniden vermelidir. Ayrıca öğretmen öğrencisiyle onun öğrenme stili üzerinde konuşmalı, ayrıntıları öğrenmelidir. Anket birkaç kez uygulanıp benzer sonuçlar alınca kesinleşmeli ve bilgisayar programları tarafından değerlendirmelidir. Öğrenme stillerinin öğrenilmesi bütün öğrencilerin başarısını arttırdığı gibi, başarısız öğrencilerin başarılarını da arttırır. Ancak bunun için öğretimsel işlemlerin ve öğretim çevresinin bulgulara göre yeniden düzenlenmesi gerekir.

Dunn’ların öğrenme stillerini uygulama ilkeleri şunlardır:

- İnsanların çoğu öğrenebilir.
- Öğretimsel çevreler, kaynaklar ve yaklaşımlar farkı öğrenme stillerine göre ayarlanabilir.
- Herkesin gücü vardır, ama bu güçler farklı farklıdır.
- Herkesin öğretimsel tercihleri vardır ve bunlar ölçülebilir.
- Öğrenme stillerine göre yapılan düzenlemelerden sonra öğrenci başarısı artar.

- Öğretmenler öğrenme stillerini öğretimleri sırasında kullanabilirler.

Öğrenme stili kavramı insanların birbirlerinden farklı şekilde öğrendiklerini ortaya koymak amacı ile ortaya atılmıştır. Bu konu 1960'lardan sonra okullara girerek uygulama alanı bulmuştur. Günümüzde ise sadece eğitim sektöründe değil birçok alanlarda kullanılmaktadır. Öğrenme stilleri konusunda uzun zaman çalışmalar yapan Dunn (1993) öğrenme stillerini şu şekilde tanımlamaktadır: "Öğrenme stilleri her bir öğrencinin yeni ve zor bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendilerine özgü yollar kullanmasıdır."

Bu noktadan hareketle, "öğrenme stili" kavramının neyi ifade ettiğine dikkat çekmek gerekmektedir. Bu kavram bireylerin psikolojik ve genetik farklılıklarının bir sonucu olarak, öğrenmelerinin ve dış dünyayı algılamalarının da farklı olduğunu anlatmaktadır. Keefe (1979), öğrenme stillerini, öğrencilerin öğrenme ortamını nasıl algıladıklarını, onunla nasıl etkileşimde bulunduklarını ve ona nasıl yanıt verdiklerini işaret eden göstergeler olarak tanımlamaktadır. Bu tanım bireysel farklılıkların bilişsel, duygusal ve fizyolojik ya da duyusal üç yönünü ortaya çıkarmaktadır. Günümüzde bu üç özelliğe daha birçok faktörün de etkili olduğu tespit edilerek eklemeler yapılmıştır. Gregorc'a (1979) göre ise öğrenme stili, kökeninde hem doğal, hem de sonradan öğrenilmiş davranışları kapsamaktadır. Çevreye uyum sağlama şekilleri, canlının genetik şifreleme sisteminde zaten varolan bir bilgidir ve insanın bireysel varlığının bir parçasıdır.

Öğrenme stili, öğrencinin sevdikleri ve sevmediklerinin oluşturduğu bir küme olarak da tanımlanabilir. Bu kavram yardımıyla öğrenciler belirli karakteristik özellikler süzgecinden geçirilerek farklı öğrenme stillerine dahil edilebilir. Öğrenme stilinin bileşenleri öyle çoktur ki neredeyse her insanın kendine has bir öğrenme stilinin olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Duyar (1996)'a göre öğrenme stilleri kişilerin kolaylıkla ve ağırlıklı olarak bilgilerin akışını zihne alabilme ve akılda tutabilmeye elverişli bir durumdur. Bu her insanda aynı değildir. Duyu organları yardımı ile alınan uyarıcılardan bazılarının daha kalıcı olmasıdır. Yani görsel, işitsel ve dokunsal olarak alınan uyarıcılardan birinin diğerlerinden daha baskın olmasına kişinin öğrenme tercihi/baskın algılama kanalı denir.

Bu tanımlardan hareketle denilebilir ki; yaşantısal öğrenme sürecinde öğrenme ile iş, diğer yaşamsal etkinlikler ve bilginin yaratılması arasındaki bağ önemlidir. Öğrenmedeki bu farklı bakış açısına "yaşantısal" denmesi bilimsel kaynaklarını John Dewey, Kurt Lewin ve Jean Piaget'nin çalışmalarından alması ve öğrenme sürecinde yaşantının önemli bir yere sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Yaşantısal öğrenme kuramında düşünceler sabit, değişmeyen elemanlar olmayıp, yaşantılar yoluyla tekrar tekrar oluşabilmektedir. Piaget'e göre yaşantı ve kavram, yansıma ve davranış, yetişkin düşüncesinin gelişiminde temel teşkil etmektedirler. Birey, bebeklikten yetişkinliğe doğru gelişim aşamasında, somut olaylardan soyut bir yapıya, aktif ben merkezci yaklaşımdan yansıtıcı içsel bir öğrenmeye doğru ilerlemektedir. Öğrenme süreci kişi ve çevresinin karşılıklı etkileşiminin bir ürünü olarak ortaya çıkmaktadır. Piaget'e göre öğrenme, kavramların yaşamdaki deneyimlere yerleştirilmesi ve deneyimlerin de kavramlar içinde özümsenmesi süreçlerinin karşılıklı etkileşimleridir. Öğrenme de, Piaget'in deyimi ile "zihinsel uyarlama" (intelligent adaption) bu iki sürecin dengelenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır (Kolb,1984).

Kişilerin hangi öğrenme stilinde olduğunu öğrenmek için Kolb 1985'te 12 maddelik bir envanter geliştirmiştir. Buna göre her öğrenme stiline uygun meslekler vardır. (Babadoğan, 2000, http://www.meb-yayimlar.gov.tr/147/babadogan.htm). Beynin her yarısının bilgiyi farklı işlediği bulguları üzerine Kolb dört çeyreğe bölünmüş beyin modeli üzerinde fikir geliştirmeye başlamıştır. Buna göre beynin sol üst kısmı mantıksal, olgusal, eleştirel, teknik, nicel ve ayrıştırıcı; sol alt kısmı yapısal, ardışık, planlı, organize, ayrıntıcı ve var olan durumu koruyucu; sağ alt kısmı ilişkisel, duygusal, tinsel,

dokunuma dayalı; sağ üst kısmı ise görsel, sezgisel, yenilikçi, imgesel, kavramsal, geleneksel özellikleri ifade eder. Bu tanımlara göre denilebilir ki, beynin tümü kullanılır ama bazı yönleri daha güçlüdür.

Kolb'un insanın her türlü yeni şeyi ya hissederek (feeling) ya da düşünme yollarından biriyle öğrendiği teorisi üzerine McCarthy tarafından geliştirilen 4 MAT program sistemi, öğrenmeyi bu iki boyutta dört tip olarak belirtmektedir. Hayalci, dinamik, sağduyulu ve analitik.

Dewey'e (1933) göre kişi, bir birey olarak düşünen, arzu ve beklentileri olan kendi başına bir bütündür. Bu bağlamda psikolojik tür ve stiller değişmez kişilik özellikleri değil; sadece kalıcı durumlar olarak düşünülebilmektedirler. Bu durumların kalıcı ve dayanıklı olması ne bir takım genetik faktörlerden, ne de çevre etkisinden kaynaklanmaktadır. Bu kalıcı kişilik örüntüleri kişi ile çevresinin etkileşiminin bir ürünüdür. Bir başka deyişle, kişiler belirli kültürel yapılar tarafından programlandıkları şekilde davranmaktadırlar. Bu noktada da öğrenmede kültürel, etnik değerlerin ve de inançların önemli rol oynadığı düşüncesine ulaşılmaktadır.

Bu özellikler, Yaşantısal öğrenme kuramını, öğrenme sürecinde kişisel yaşantı ve bilincin rolünü reddeden davranışçı öğrenme kuramı ile bilginin kazanılması, yönlendirilmesi, ve soyut sembollerin hatırlanmasına önem veren biliş kuramlarından almaktadır. Yaşantısal öğrenme kuramı Davranışçı ve Bilişsel Alan kuramına yeni bir alternatif getirmek yerine, öğrenmenin yaşantı, biliş, algı ve davranışın bileşimi olduğunu ortaya koymaktadır (Kolb, 1984). Bireylerin kendi öğrenme stillerini bilmeleri, öğrenme tercihleri hakkında bilgi sahibi olmaları, öğrenme sürecindeki kuvvetli ve zayıf yönlerinin ayırımına varmalarını, dolayısıyla bu yönlerini geliştirecek tür çalışmalar yapmalarını ve diğer öğrenme stilleri hakkında bilgi edinmelerini sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, kişinin kendi öğrenme stilini bilmesi, onu etkin bir problem çözücü durumuna getirmektedir. Mesleki alanda ya da yaşam sürecinde karşılaşılan her problemin çözümünde, problemi tanımlama, çözümlenecek problemi seçme, farklı çözümler üretme, olası

sonuçları değerlendirme ve çözümü uygulama becerilerine sahip olmayı gerektirmektedir. Kişinin öğrenme stilinin bilinmesi, bu becerilerden hangisinde yeterli, hangisinde yetersiz olduğunun belirlenmesine, böylece yetersiz olduğu alanlarda çok pratik yaparak, yeterli bir konuma gelmeyi sağlamaktadır.

Kolb (1984), meslek seçiminin de kişilerin öğrenme stillerini etkileyen önemli bir faktör olduğu görüşünü savunmaktadır. Kişinin meslek seçimi sadece kişiyi belli bir öğrenme ortamına sokmakla kalmayıp, sosyal olarak da bir uyum sürecine sokmakta; ayrıca kişinin aynı mesleği icra eden kişilerle benzer değer, inanç ve davranış örüntülerini de paylaşmasını gerektirmektedir. Bunun yanı sıra mesleki yönelimler, örneğin mühendislikte problemlere yansız ve katı bilimsel gerçeklerle yaklaşma; hemşirelikte hastaya karşı ilgi ve sevgi gösterme; işletmede karar verme süreci üzerinde odaklaşmakta ve kişinin öğrenme stilini bu paralelde şekillendirmektedir.

Weiser (1971) ise yaptığı araştırmada bireylerin öğrenme stiline etki eden diğer bir faktörün, bireyin mesleğini icra ederken aldığı rol olduğunu, görevin bireye yüklediği sorumluluk ve beklentilerin, bireyin öğrenme stilinin oluşmasına katkı getirdiğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda yöneticilik gibi belirsiz ya da acil koşullar altında karar verme gerektiren görevlerde Yerleştiren; personel idareciliği, danışmanlık gibi kişilerle doğrudan etkileşim gerektiren görevlerde Değiştiren; araştırma, planlama gibi veri toplama, analiz etme ve kavramsal modeller oluşturma gerektiren görevlerde Özümseyen; ve mühendislik, üretim gibi teknik alanlardaki görevlerde yer alan kişilerin Ayrıştıran öğrenme stiline yönelimleri olduğunu ileri sürmüştür.

Armstrong insanlarda belli güçlerin diğerlerinden daha baskın olduğunu belirten bir kitap yazmıştır. Daha sonra Gardner tarafından geliştirilen bir çoklu zeka (multiple intelligence) kuramı çıkmıştır. Bu güçler sekiz alan olarak sıralanmıştır:

- Müzik,
- Sanatsal,

- Mantıksal-matematiksel,
- Dilsel-sözel,
- Bedensel-kinestetik (atletler ve aktörler),
- Kişiler arası (interpersonel) (diplomat doğanlar),
- Kişilerarası (intrapersonel) (aynı duygu ve mizaçta olanlar),
- Doğa zekası.

Bir başka açıdan, anlama biçimlerine göre insanlar ikiye ayrılabilir:

Bütüncül (global) öğrenenler: Resmin genelini görür, ayrıntılarına pek dikkat etmez. Bütüncül özellikler; resmin tamamını görme, ilişkileri arama, grup çalışması içinde işbirliği, satırlar arasını okuma (genel anlamı yakalama), birçok seçenekleri görme, dürüstlük duygusu, aynı anda birkaç iş yapma, beden dilini okuma, başkalarının işe karışmasını isteme olarak sıralanabilir. Bütüncül öğrenenler, başkalarının duygularına duyarlıdırlar, esnektirler, akıntı ile giderler, tartışma ve başkalarıyla birlikte çalışma ile öğrenirler, güdülenme ve destek ararlar, bütün eleştirilere açıktırlar, bireysel yarışmadan kaçınırlar, çatışmadan kaçınırlar, işlem adımlarını ve ayrıntıları atlayabilirler. Kendilerini analitik olarak açıklamaktan, yaptığı şeyin anlamını bilmemekten, nereye gittiğini bilmeden adım adım gitmekten, öğrendiklerini birbirine bağlayamamaktan, çabalarının karşılığını görememekten, başkalarının duygularına duyarlı olmayanlardan hoşlanmazlar (http://www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc).

Analizci (analytical) öğrenenler - ayrıntıya yönelmişlerdir ve çok özel ayrıntılara bile dikkat ederler. Analitik özellikler; ayrıntılar, odaklanma, örgütleme, özellikleri hatırlama, doğrudan cevaplar, tutarlılık, adalet duygusu, tarafsızlık, bireysel yarışma, bir zamanda bir iş yapma olarak sıralanabilir. Analitik stilde öğrenenler, her şeyi adım-adım şekilde sıraya koyan, ayrıntılara dikkat eden, ne beklediğini bilen, duygularına hakim olan, bir zamanda bir iş yapan, nadiren duygusal olan, girişken, mantıklı, kendini

motive eden, bazen ana fikri kaçıran kişilerdir. Bir şey yapmanın amacını anlamamadan, nasıl değerlendirildiğini bilememeden, işlem basamaklarını bilmeden genel olarak bir şeyi dinlemekten, genel şeylerle uğraşmadan, öğrendiği her şeyde kişisel bir anlam bulmadan, yeni bir şeye başlamadan eskisini bitirememekten rahatsız olurlar (http://www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc).

Günümüzde öğrenme stilleriyle ilgili çalışmalar halen sürmekte ve farklı özelliklere sahip insanların çeşitliliği ile öğrenme stillerinde de her an yeni gelişmeler olmaktadır. Özellikle internet'in yaygın olarak kullanılmasıyla bu gelişmeler de hızla yaygınlaşmakta, özellikle üniversitelerde farklı alanlarda öğrenme stillerinin geliştirilmesiyle ilgili çalışmalar yürütülmektedir. Her geçen gün internet'te yeni bir çalışmaya veya bilgiye rastlanmakta ve geliştirilen stiller farklı branşlarda kullanılmaktadır. North Carolina State University'den Felder bu alandaki başarılı çalışmaları ile tanınmaktadır. Felder (http://www.ncsu.edu/felder-public/Papers/LS-Prism.htm), öğrencilerin birçok farklı şekilde öğrendiğini; bazılarının yansıtarak ve rol yaparak, bazılarının bilgileri mantıksal süzgeçten geçirdikten sonra, bazılarının ezberleyerek ve bazılarının da görsel bir biçimde öğrendiklerini söylemektedir. Bu noktada bilginin çeşidi, öğrencinin bilgiyi nasıl özümsediği, bilgiyi özümserken hangi yolu tercih ettiği ve bilgiyi en kolay şekilde nasıl öğrendiği önem taşımaktadır. Felder'e göre öğrenme stilleri ve öğretme stratejileri arasında sıkı bir bağ bulunmaktadır. Ito (http://www.ttac.odu.edu/Articles/influence_tech .html) ise sınıf merkezli ve öğretmenin lider görevini üstlendiği bir sistemin öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve öğrenme stillerinin kullanılmasının öğrenmeyi daha etkin bir hale getirdiğini söylemektedir. Ito'ya göre öğretmen öğrenciyi ödüllendirme yoluyla motive edebilmeli ve böylece öğrenciyi öğrenmeye teşvik ederek grup çalışmaları yaptırmalıdır. Özellikle küçük yaş gruplarında sınıf partisi vermek, müzik dinletmek, sanat aktiviteleri işe yaramaktadır. Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlerken yaş aralığı, öğrencinin geldiği sosyal tabaka, kültür, mensup olduğu ırk ve din göz ardı edilmemelidir. Anderson (http://aahebulletin.com/public/archive/styles.asp) öğrenme stillerinde kültürel farklılığın farklı öğrenme stillerini benimsemekte

etkili olduğunu savunmuştur. Özellikle Avrupa merkezli kültürlerden gelen kişilerle Doğu veya Afrika merkezli kültürlerden gelen kişiler arasında farklı öğrenme stillerini tercih ettiklerini gözlemlemiştir. Anderson çalışmasında ayrıca, 1980'lerin sonuna doğru öğrenme stillerinde inanılmaz bir çeşitlilik meydana geldiğini ve klasik anlamda kabul gören dört öğrenme stilinin dışında örneğin, "zencilerin öğrenme stilleri", veya "kadınların öğrenme stilleri" olarak ifade edilebilecek stillerin de ortaya çıktığının altını çizmektedir.

Çizelge 1.1.'de görüleceği gibi, ABD'de birbirinden bağımsız üç öğretim stili modellemesi yapılmıştır (http://www.so.cc.va.us/vcca/hart1.htm):

Çizelge 1.1. ABD'deki Öğretim Stili Modellemeleri

Geliştiren	**Kuramsal Dayanak**	**Öğretimsel Doğurgu**
Gregorc, Butler Çevre ilişkileri modeli (The Mediation Abilities Model)	Somut sıralı, soyut sıralı, somut rasgele ve soyut rasgele düşünme ve ilişki kanallarını kullanmadır.	Her öğrencinin öğrenme stilini belirlemek ve buna sınıfta yer vermedir.
R. Dunn, K. Dunn, Corbo Öğrenme stili modeli	Bilişsel stiller ve beyin biçimi 21 stil içine yerleştirmektedir.	Her öğrencinin stilini öğrenme ve faaliyetleri buna göre düzenlemedir.
McCarthy - 4MAT sistemi	Beynin güçlü taraflarına ve bilişsel sisteme dayalıdır. Algı ve düzenleme (ordering) tipine göre hayalci (imaginative), analitik, sağduyulu (common sense) ve dinamik öğrenenlerdir.	Sınıfta her öğrenme tipine uygun, öğrencilere hitap edebilecek bir ders yapılmalıdır.

Bütün öğrenme stilleri, öğretimin bireyselleştirilmesi, büyük gruplarla eğitimden ziyade en azından küçük gruplarla eğitilmesini vurgulamaktadır.

Beyin yarı küreleri ile öğrenme arasında ilişkiler, çok araştırılmış bir konudur. Sol yarı küresi güçlü olanlar analitik, tümevarım, küçük adımlarla

öğrenme ağırlıklı; sağ bölümü gelişmiş olanlar da genel, tümdengelimci, kavramdan anlam çıkarak kişilerdir.

Gregorc öğrenme stili iki temel üzerine kuruludur:

- Bilginin nasıl alındığı,
- Bilginin nasıl işlendiği.

Bunlar da kendi aralarında iki kaliteye ayrılır (http://www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc): Algı (perception) somut veya soyut olabilir. Somut algılayıcı beş duyu organına dayanır. Burada ve hemen olanla ilgilenir (gördüğüme inanırım). Bunlara, "sol beyinli kişiler" de denir. "Sağ beyinli kişiler" ise soyut algılayıcı sezgiye, zekaya ve hayal gücüne dayalı algılama özelliklerine sahiptir. Görünüşün arkasındakine bakarlar.

Bilgi işleme (ordering) açısından da sıralı ve rasgele işleme vardır. Rasgele (random) bilgi işlemede işlem sırası önemli değildir. Sıralı (sequential) işleme, düşünceyi adım adım ilerletme, mantıksal sıra içinde işlem yapma. Hangisi önemli ise o öne alınmaktadır.

Algılama ve bilgi işlemedeki ikililer bir araya geldiğinde dört öğrenme stili ortaya çıkmaktadır. Bunlar:

- Somut sıralı,
- Soyut sıralı,
- Somut rasgele,
- Soyut rasgele.

Somut sıralı öğrenme stiliyle öğrenenler: Fikirleri uygulamaya koymayı severler, olaylar üzerine yoğunlaşırlar, belli zaman dilimleri içinde sistematik (adım adım) çalışır, soyut fikirlerden somut ürünler çıkarırlar. Ayrıntıya dikkat eder, çalışırken belli metodları vardır. Grup içinde çalışmayı

sevmezler, özel konularda tartışmaya katılmayı sevmezler, doğru veya yanlış cevabı olmayan konulardaki soruları da sevmezler. "İhtiyacım olan olgular nelerdir?", "Nasıl yapabilirim?", neye benzemeli, ne zaman olacak gibi sorularla uğraşırlar.

Soyut sıralı öğrenme stiliyle öğrenenler: Altta yatan prensipleri arar, fikirleri analiz eder, araştırır ve mantıklı sıraya koyar. Kesin, iyi araştırılmış bilgileri, mantıklı akıl yürütmeyi, yapmaktan ziyade gözleyerek öğrenmeyi tercih ederler. Bir konu ile uzun uzadıya uğraşmayı, bir şeyi tekrar yapmayı sevmezler. Diplomatik olmaları uzun zaman alır. Bir sohbeti sürdürmeleri de zordur. "Bunun doğru olduğunu nasıl bilebilirim?", "Bütün olabilirlikleri nasıl değerlendirebilirim?" gibi konularla uğraşırlar.

Soyut rasgele öğrenme stiliyle öğrenenler: Başkalarını samimiyetle dinler, onların duygularını anlamaya çalışırlar. Başkalarının duygusal ihtiyaçlarını tanır, gruba uyarlar. Öğrenmeyi bireyselleştirir, geniş, genel ilkelere odaklanırlar. Herkesle dostça ilişkiler kurmayı severler. Kafaları ile değil kalpleriyle karar verirler. Duygularını açıklamaları ve haklı göstermeleri zordur. Kesin ayrıntı vermeleri ve olumlu bile olsa eleştiri almaları kolay değildir. Bir anda bir şeye odaklanmaları güçtür.

Somut rasgele öğrenme stiliyle öğrenenler: Birçok seçenek ve çözüm yolu gördüklerinde hızlı düşünür, farklı yollar bulurlar. Problem çözmede içgörü ve içgüdüleri kullanırlar. Sınırlamaları, biçimsel raporları, kalıp yolları, bir şeyi tekrar yapmayı, ayrıntılı kayıtlar tutmayı, nasıl cevap verileceğini göstermeyi sevmezler.

Klasik öğrenme stillerinde insanlar genellikle dört yoldan bilgi edinirler:

1. **Görsel**: Görerek ve okuyarak öğrenmeyi tercih eden kişilerdir. Kendi kendine okuyarak öğrenirler, renkli temsil, grafik ve haritaları tercih ederler. Bu kişilere (Visual), yani “görsel” öğrenen denilmektedir. Yapılan çalışmalarda ortaya çıkan tablo, insanların % 75’inin gördükleri şeyleri

unutmalarının daha güç olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle çocukların görsel hafızalarının son derece güçlü oldukları bilinmektedir.

2. İşitsel: İşiterek, dinleyerek ve tartışarak öğrenmeyi tercih ederler. Bu tip öğrenenlere (Auditory) işitsel öğrenen denmektedir. Bu tip kişiler seslere karşı duyarlı, melodileri çok çabuk öğrenebilen kişilerdir. Çocuklarda öğretimde şarkıların kullanılması öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır.

3. Dokunsal: Bazılarının aklında hareket enerjisi daha iyi kalır. Bu tip öğrenenlere "Kineastethic", yani "Dokunsal" öğrenen denmektedir. Bunlar öğrenecekleri şeylerle fiziksel temas kurarak, yaparak öğrenirler. Tactil, kişinin el ile duyumsamasına dayanır. Dokunsallık gezme, pandomim, dramatize etme gibi yetenekleri kapsar.

4. Sosyal: Bazı öğrenciler de başkalarıyla sosyal etkileşim (interaksiyon) halinde daha iyi öğrenir. Bu tip öğrenenlerde grup ve eşli çalışmalar öğrenmeyi kolaylaştırıcı etmenlerdir. Bu kişilerin insan ilişkileri güçlü, iletişim kurmakta zorlanmayan, sözel yönü güçlü ve diğer insanlara kendini ifade etmek konusunda zorlanmayan kişiler oldukları görülmektedir.

Yukarıda sözü geçen dört madde farklı şekillerde de tanımlanmıştır. Bazı tanımlarda daha geniş özelliklere yer verildiği görülmektedir. (http://www.ilkbahar.k12.tr/rehberlik/ogrenme_stilleri.htm - 2005) Öğrenme stilleri temel olarak üç ana boyut içinde incelenmelidir. Buna göre:

Çizelge 1.2. Görsel öğrenenler

GÖRSEL ÖĞRENENLER: – Genellikle düzenli ve titizdir. Karışıklık ve dağınıklıktan rahatsız olurlar. – Araç gereçlerin yeri bellidir ve bunların yeri değiştirilmez. – Çantaları, dolapları her zaman düzenlidir. – Dağınık ortamlarda çalışamazlar. – Yazmayı sevmeseler de defterlerini temiz ve itinalı kullanırlar. – Diğer öğrencilere göre örnek gösterilirler. – Düz anlatım dediğimiz öğretim yönteminden yeterince yararlanamazlar. – Dersi anlamaları için görsel malzemeler kullanılmalıdır. (Harita, poster, şema, grafik gibi) – Öğrendiklerini gözlerinin önüne getirerek hatırlamaya çalışırlar.
GÖRSEL ÖĞRENCİLER: – Okulda tertipli ve düzenlidir. – Kullanılmış ve yıpratılmış kitapları hiç sevmezler. – Çok hareketli olmadıklarından sınıfta fazla sorun çıkarmazlar. – Öğretmeni gözleriyle takip ederler. – Öğretmenin kıyafetinin düzenli olması onlar için önemlidir. – Okul kıyafetleri düzenlidir, yakası bir tarafa, kravatı bir tarafa kaymaz. – Ödevlerini itina ile yaparlar. – Sözlü talimatları takip etmekte zorlanırlar. – Talimatların sistemli ve basamaklı olması onları rahatlatır. – Kurallara uymak ve disiplinli olmak en büyük özellikleridir. – Karmaşık ve ne olacağı belli olmayan işlerde huzursuz olurlar. – Uzak geleceğe ait planlar yaparlar. Plansızlık onlar için huzursuzluk demektir. – Gördükleri şeyleri görüntü olarak belleğe aktarırlar ve görüntülü olarak hatırlarlar. – Okudukları metindeki yazım, noktalama ve diğer dilbilgisi kurallarına duyarlıdırlar ve hataları çabuk fark ederler. – En hızlı ve başarılı okuyan gruptur. Fakat işitsel özellikler taşımazlarsa, ahenkli ve güzel okuma konusunda başarılı olamazlar.
– **GÖRSEL YETİŞKİNLER:** – Yukarıdaki tüm özellikleri taşırlar. – Çalıştıkları yerde insanların dağınıklığına ve düzensizliklerine inanamazlar, genellikle kasıtlı yaptıklarını sanırlar. – Planlamaya bayılırlar. İşler planladıkları gibi gitmezse huzursuzluk yaşarlar. – Hızlı konuşurlar. – Yazdıkları iş mektupları düzgün ve mükemmel olarak yerleştirilir. – Disipline, kural koymaya ve kurallara uymaya çok isteklidirler. – Yapılacak işleri tarihlendirirler ve bu tarihlere uymaya özen gösterirler. – Görünüşlerine ve kıyafetlerine önem verirler. – Arabalarını temiz tutmaya özen gösterirler. – Masa üzerinde yığınlar olsa bile mutlaka kendilerine özgü görüntü özellikleri taşır.

Çizelge 1.3. İşitsel öğrenenler

İŞİTSEL ÖĞRENENLER: – İşitsel çocukları tespit edebilmek için çocukluk aşamasına gelmesi beklenmelidir. – Diğer gruplardakine göre daha konuşkandır. – Oyunlarını kendi başlarına bile oynuyor olsalar sanki yanlarında birileri varmış gibi konuşarak oynarlar. – Yaşlarına göre daha kapsamlı cümleler kurarlar, kelime dağarcıkları geniştir. – Konuşmalarında bir ahenk ve melodi vardır.
İŞİTSEL ÖĞRENCİLER: – Derste kendi kendilerine de olsa konuşurlar ve bu sebeple öğretmen tarafından uyarılırlar. – Sessiz okumakta zorluk çekerler, kulaklarının duymadıklarını anlamakta zorlanırlar. – Konuşmaları, jest ve mimikleri taklit edebilirler. – Sınıf içerisinde sesten çok rahatsız olur. Konsantre olabilmeleri için hiçbir sesin olmamasını isterler. – İşitseller düşünürken de düşündüklerini sesli hale getirirler. – En iyi işiterek öğrenirler. – Yabancı dil öğrenmeye yatkındırlar. – Konuşma ve dinleme becerileri çok iyidir. Okuma ve yazma becerilerinde zorlanırlar. – Bulundukları yörenin şivesini ve öğretmenin telaffuzunu hemen kaparlar. – Konuşarak öğrenirler. – Şarkıları baştan sona sadece dinleyerek öğrenebilir.
İŞİTSEL YETİŞKİNLER: – Konuşkandırlar. – Güzel ve ahenkli konuşurlar, ses tonlarını iyi ayarlarlar. – Müziğe duyarlıdırlar. İş yaparken müzik dinlemeyi severler. – Sabah kalktıklarında şarkı mırıldanırlar. – Telefonun karşı tarafındakini ses tonundan hemen tanırlar. – Okumaktansa dinlemeyi tercih ederler. – Dinlerken sürekli tasdik edici ya da reddedici sesler çıkarırlar. Hıı hı, tamam, haa, hay Allah, cık cık, yapma ya...gibi.

Çizelge 1.4. Dokunsal öğrenenler

DOKUNSAL ÖĞRENENLER: – Bebekliklerinde bile sürekli hareket isterler. – Dokunmayı ve dokunulmayı severler. – Düşme, itme, çekme, çarpışma son derece doğal davranışlarıdır. – Evin dışında oynuyorlarsa taşlar, topraklar, kayalar, ağaçlar ile sarmaş dolaştırlar. – Temiz kıyafetlerle evden çıkarlar, döndüklerinde gömlekleri sökülmüş, pantolon ve etekleri yırtılmış, düğmeleri kopmuş, dizleri sıyrılmış, üstleri toz toprak içinde geri dönerler. – Görsel kişiler bu tür insanlara tahammül edemezler. – Görseller görüntü belleği, işitseller ses belleği, dokunsallar kas belleği kullanırlar. – Eşyalarının karışık olmasından hiç rahatsız olmazlar. – Tertipli olmak için çaba göstermezler.
DOKUNSAL ÖĞRENCİLER: – Okul hayatında zorlanırlar. – Oturdukları yerde uzun süre oturamazlar. – Görsel öğretmen dokunsal öğrenciyle daha çok sorun yaşar. Öğrenciyi yaramazlıkla suçlar. – Parmak kaldırmak, öğretmenin kendisini görmesini beklemek zaman kaybıdır. O derhal harekete geçer. Öğretmenin ”Tahtayı kim silecek?” demesi fırlaması için yeterlidir. – Dokunsal öğrenci görsel ve işitsel mesajları algılamakta zorlanır. Ancak yaparak algılarlar. – Mesajın anlaşılması için bedensel temas kurarlar (Omuzuna el koyma gibi..) – Onların da size dokunmasına izin verin. – Koridorlarda düşen çocukların üzerine atlayanlar dokunsallardır. – Dokunsal öğrenciler kondisyon bisikletinde kitap okuduklarında daha iyi anlarlar. – El şakası yaparlar, konuşurken el ve kollarını bol bol kullanırlar. – Dokunsallar daha çok ellerini kullanarak öğrenirler.

Öğrencilerin bu üç tip öğrenmeden hangisine yatkın olduğu (bilgi alma ve işleme yönünden) tespit edilirse, ona göre öğretim materyali hazırlanabilir ve öğrenme daha etkin hale getirilebilir. Bu anlamda her bireyin birbirinden farklı olduğu, farklı alanlara ilgi duydukları, farklı yeteneklere sahip oldukları gözden kaçmaması gereken bir gerçektir. Buna göre standart bir zekaya sahip olan bir kişi için öğrenilemeyecek bir şeyin olmadığı ancak öğrenme sürecinde öğrenme stili açısından farklılıklar bulunabileceği söylenebilir.

Yukarıda değinilen farklı öğrenme tiplerinin sahip oldukları özelliklere ilişkin ilave ayrıntılar aşağıdaki çizelgelerde gösterilmektedir (http://www.geocities.com/psikolojiarsivi/ ogrenme_stilleri.html -2005):

Çizelge 1.5. Görsel Öğrenenler (Gördüğüne inananlar)

Doğal olduğu yerler	• İyi giyinme • Ayrıntıları ve renkleri hatırlama • Okuma, yazma, kanıt okuma (proof reading) • İnsanların yüzünü hatırlama (ama adlarını unutma) • Yazılarda görülen isimleri hatırlama • Zihinsel (görsel) imgeler yaratma
Problem çözme yolları	• Talimatları okuma, problemleri listeleme • Düşünceleri düzenlemede grafiksel malzeme hazırlama • Akış kartları kullanma • Kağıt üzerinde grafiksel çalışmaları görme ve akıl gözünde canlandırma
Değerleme ve test etme ihtiyacı	• Görsel/yazılı testler • Araştırma raporları • Yazılı raporlar • Grafiksel gösterimler
En iyi öğrenme yolları	• Not alma, liste yapma • Öğrenilecek bilgileri okuma • Kitaplar, video filmleri, filmler ve basılı malzemelerle öğrenme • Bir gösteriyi izleme
Okuma/çalışma özellikleri	• Eğlenme ve dinlenme için okuma • Uzun süre çalışabilme • Çalışma sırasında sessiz ortam • Hızlı okuma • Kelimelerin sesinden ziyade yazılı şeklini hatırlama
Okuldaki güçlükleri	• Ne yapılacağını görmeden hareket etme • Gürültülü ve hareketli bir çevrede çalışma • Ses akort etme • Görsel resim ve malzeme olmadan öğretmeni dinleme • Öğretmenin hoş olmayan görüntüsü ile ilgilenme • Sıkıcı ve süslenmemiş sınıfta çalışma • Konsantrasyonu bozan florasan ışığı altında çalışma

Çizelge 1.6. İşitsel Öğrenenler (Konuşan, dinleyen öğrenen)

Doğal olduğu yerler	• Doğaçlama konuşma – ayaküstü düşünme • Karşılaştığı insanların yüzlerini unutma ama adlarını hatırlama • Kelimelerle ve dille çalışma • Hafif sesli ortamlar
Problem çözme yolları	• Lehte- aleyhte konuşma • Seçenekler hakkında konuşma • Bir durumda ne yapılacağını o durumu yaşayanlara sorma • Hedefi sözle ifade etme • Sözlü tekrarlama
Değerleme ve test etme ihtiyacı	• Yazılıdan ziyade sözlü ifade etme • Projelerini sözlü olarak sunma • Proje olarak şiir okuma, şarkı söyleme • Ne öğrendiğinin birileri tarafından sorulması
En iyi öğrenme yolları	• Yüksek sesle konuşma • Bir öğretmeni dinleme • Küçük ve büyük grup tartışması yapma • Çalışma yerinde fon olarak sözsüz müzik dinleme

Okuma/çalışma özellikleri	• Diyalog ve oyunları (piyesleri) okuma • Karşılaştırma için içten ve dıştan seslendirme • Okurken, ne okuduğu hakkında kendi kendine ve başkalarına konuşma • Yeni kelimeleri seslendirmede başarı
Okuldaki güçlükleri	• Hızlı okuma; görsel öğrenenlerden daha yavaş okuma • Uzun sürede sessizce okuma • Okuma yönlendirmeli; resimleri umursamama • Okunması ve yazılması gereken zamana bağlı testler isteme • Sessizleştirilmiş ortamda yaşama – konuşmayı beklememe • Anlamlı ayrıntıları görme

Çizelge 1.7. Dokunsal Öğrenenler (Hareket halinde olanlar)

Doğal olduğu yerler	• Spor, dans • Macera, yarışma, meydan okuma • Koşma, sıçrama, atlama, yuvarlanma becerileri
Problem çözme yolları	• Sonuç odaklı problem çözme • Problemleri fiziksel güç kullanarak çözme • Sorunları kişisel veya küçük gruplar halinde çözme
Değerleme ve test etme ihtiyacı	• Performans tabanlı • Proje merkezli • Öğrencinin öğrendiğini çeşitli gösteriler yaparak göstermesi ifade etmesi
En iyi öğrenme yolları	• Ellerini kullanması • Öğrenmeye fiziksel katılım katması • Bilgi kazanmak için geziler yapması • Küçük gruplar halinde öğrendiklerini tartışması
Okuma/çalışma özellikleri	• Eğlenmekten çok bilgi kazanmak için okur • “Nasıl” sorusunun cevabı için bunu yanıtlayıcı kitaplar okur • Kısa kitaplar okur • Çalışırken yerde veya yatakta uzanır
Okuldaki güçlükleri	• Yazı yazarken zorlanır • Düz oturmada zorlanır • Dört dakikadan uzun konuşmaları dinlemekte zorlanır • Söylenenleri hatırlamakta zorlanır, ancak gördüklerini daha iyi hatırlar • Duygularını fiziksel hareketler kullanarak anlatmakta zorlanır • Bir aktiviteye uzun süre konsantre olamaz

Çizelge 1.8. El ile Öğrenenler (Duyarlı, hissedici, dokunmacı öğrenenler)

Doğal olduğu yerler	• Kişiler arası ilişki becerisi, insanların duygularına katılma • Sözel olmayan iletişimi okuma • İnce hareket, grafik, el sanatı, ince yazı, sanat yazısı faaliyetlerine katılma • Sıcak, soğuk, koku gibi çevre değişmelerini fark etme
Problem çözme yolları	• “Şayet şöyle olursa bu nasıl hissedilir” diye düşünme • Sorun ve çözümü konusundaki hisleri paylaşmak için insanlarla konuşma • Doğru olduğunu hissederse bir çözümü uygulama • Kendi burnu doğrultusunda gitme

Değerleme ve test etme ihtiyacı	• Kendini rahat hissettiğinde testleri yapabilir • Yoruma dayalı soruları cevaplamada başarılıdır • Açık kitap, az baskı • Kendini rahatsız hissederse sınav korkusu oluşur
En iyi öğrenme yolları	• Öğretmeni sevme ve sayma • Hoş, konforlu ve güvenli bir sınıf ve çevre iklimine sahip olma • Eline aldığı şeylerle çalışmayı sevme • Kendi hızı ile ilerleme • Sınıfta aldığı notları evde yeniden yazma
Okuma/çalışma özellikleri	• Zevkle okuma ve ondan duygulanma • İstediği şeyleri okuma ve okuyacağı şeyleri seçmeyi sevme • Tarihi ve romantik roman ve hayat hikayelerini tercih etme • Hoş ortamlarda daha iyi çalışma
Okuldaki güçlükleri	• Duygularının incindiğini öğrenme • Öğretmenin yönlendirmesi ve onayı olmadan başarma • Sıcak bir şekilde döşenmemiş sınıfta çalışma • Kendisini sevmeyen insanlarla çalışma • Kişiler arası ilişkileri zayıf bir öğretmenin sınıfında olma • Eşyalara dokunma, hissetme, değiştirme ihtiyacı.

Bir öğrencinin bu tiplerden hangisine girdiğine karar vermek için basit gözlemler yapılmalıdır. Buna göre yukarıdaki tabloda ifade edilenler kısaca şöyle özetlenebilir: Öğrenci gün boyu şarkı söyleyerek dolaşıyor ise işitsel, öğrenci öğrendiği her şey hakkında sizinle konuşmak istiyorsa sosyal, parlak resimli kitaplar ilgisini çekiyorsa görsel, bütün bunların dışında çok hareketli bir kişi ise dokunsal bir öğrenen olabilir. (http://www.chaminade.org/inspire/learnstl.htm – 2005)

Özetle, her birey farklı ilgi alanlarına, farklı yeteneklere ve farklı öğrenme stillerine sahiptir. Dolayısıyla, öğrenme-öğretme süreci ile öğretim materyallerinin öğrencilerin farklı öğrenme stillerini dikkate alarak düzenlenmesi öğrencilerin öğrenme sürecine önemli bir katkı sağlayacaktır. Ayrıca, öğrencilerin öğrenme stilleri konusunda bilgilendirilerek kendi öğrenme stillerinin farkına varmalarının sağlanması da onların kendilerine uygun çalışma yöntemleri geliştirmelerini ve başarılı olmalarını destekleyecektir. Dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta, öğrenme stilleri konusunun dinamik bir yapıya sahip olduğudur. Günümüzde bilgisayarın yaygın olarak, özellikle de eğitim alanında kullanılması ve “uzaktan eğitim” gibi kavramların ortaya çıkmasıyla beraber, öğrenme stillerindeki tercihler de değişikliğe uğramaya başlamıştır. Teknolojinin ve bilgisayarın eğitim

kurumlarında bu denli yaygın olarak kullanılmaya başlanması “klasik” olarak adlandırılabilecek öğrenme stillerinin sorgulanmasına ve bu sayede yeni stillerin geliştirilerek uygulanmasına yol açmıştır.

Öğrenme stilleri ile ilgili literatür incelendiğinde, bu alanda birçok çalışma yapıldığı ancak ülkemizde halen yeterli derecede bilgi sahibi olunamadığı için uygulama alanlarında bir sıkıntı olduğu gözlenmektedir. Konuyla ilgili Türkçe kaynak yetersizliği olması, ayrıca öğrenme stilleriyle ilgili elektronik ortamda yayımlanmış çalışmalarla ilgili Türkçe olarak yapılmış bir betimsel analiz çalışmasına rastlanmaması nedeniyle bu çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle öğrenme stilleriyle ilgili çalışmaların analizi bu çalışmanın problemini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrenme stilleriyle ilgili yapılan ve elektronik ortamda yayımlanan çalışmalar incelenmiştir.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı, öğrenme stilleri ile ilgili yurtiçi ve yurtdışında elektronik ortamda yapılan çalışmalar ile ilgili bir meta analiz çalışması yürütmektir.

Bu genel amaca ulaşabilmek için aşağıda belirlenen sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların sayısı 1995-2005 yılları arasında nasıl bir seyir izlemektedir?

2. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda bu araştırmada ele alınan öğrenme stil modellerinden hangileri temel alınmaktadır?

3. Öğrenme stil modelleri hangi ülkelerde daha fazla araştırma konusu edilmektedir?

4. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların çoğunluğunu tekil araştırmalar mı, yoksa daha fazla sayıda araştırmacı yazarın katıldığı ortak araştırmalar mı oluşturmaktadır?

5. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi Çalışma Alanı daha fazla araştırma konusu edilmektedir?

6. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi öğrenme stil tercihi daha fazla ele alınmaktadır?

7. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi temel etken daha fazla incelenmektedir?

8. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi araştırma yöntemi daha fazla kullanılmaktadır?

9. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi araştırma türü daha fazla tercih edilmektedir?

Önem

Değişen çağ ile birlikte öğrenme ve öğretim stillerinde de yeni anlayışlar benimsenmiş; klasik öğrenme ve öğretim modelleri geliştirilerek her alanda yeni uygulamalara gidilmiştir. Özellikle teknolojinin hızlı gelişimi ve internetin bulunması ve yaygın şekilde kullanılması ile dünyadaki coğrafi çizgilerin sınırlayıcılığı ortadan kalkmış ve bilgiye erişim bu sınırlar olmaksızın çok kolaylaşmıştır. Bu sayede öğrenmenin daha da kolaylaşması için ortaya konulan yeni metotlar gün geçtikçe daha da yaygın olarak her alanda kullanılmaya başlanmıştır. Tıbbın ve özellikle Psikoloji biliminin ilerleyip, insanoğlunun bilinmeyen yönlerini keşfetmesi, zekanın işleyişinin büyük oranla çözümlenmesi ile “öğrenme” kavramının tek boyutlu değil, çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu gerçeği bir kez daha ortaya çıkmış ve bilimsel çevrelerde de kabul görmüştür.

Herkesin farklı bir düşünme ve öğrenme biçimi vardır. Bunu anlayabilmek için öğrenme olgusundaki işlemlere bakmak gerekir. Bilgi kazanma, bilgi işleme, motivasyon, karar verme stili, değerler ve duygusal tercihler gibi bireysel özelliklere göre değişkenlik gösteren etmenlere dikkat etmek gerekmektedir. Bu nedenle, başarılı ya da başarısız olmak, çoğu kez, beyindeki ana düşünce modelinin yeterli ya da yetersiz olmasından değildir. Benzer şekilde, iyi veya kötü olarak tanımlanabilecek bir öğrenme stili yoktur. Önemli olan her öğrenciye öğrenebileceği stille öğretebilmektir. Öğrenme stillerinin temelindeki anlayış her bireyin birbirinden farklı olduğu, dolayısı ile herkesin birbirinden farklı öğrenme stiline sahip olduğunu belirtmektedir.

Öğrenme stilleri ile ilgili literatür incelendiğinde, bu alanda birçok çalışma yapıldığı ancak ülkemizde halen yeterli derecede bilgi sahibi olunamadığı için uygulama alanlarında bir sıkıntı olduğu gözlenmektedir. Konuyla ilgili Türkçe kaynak yetersizliği olması, ayrıca öğrenme stilleriyle ilgili elektronik ortamda yayımlanmış çalışmalarla ilgili Türkçe olarak yapılmış bir betimsel analiz çalışmasına rastlanmaması nedeniyle bu çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Yapılan bu araştırmada öğrenme stillerini kapsayan çalışmaların analizinin, bu konuda güncel bilgiye ulaşmada sıkıntı çeken veya elektronik ortamda nasıl bir yol izleyeceğini tam olarak bilemeyen kişilere yardımcı olarak, bu konudaki eksikliğin giderilmesine katkıda bulunacağı düşünülmüştür. Ayrıca yapılan bu araştırmanın, öğrenme stilleri ile ilgili belgesel bir tarama olması bakımından bu alanda çalışma yapabilecek kişilere faydalı olabileceği düşünülerek; elektronik ortamda öğrenme stilleri ile yayımlanmış yurtiçi ve yurtdışı kaynakların analizine ulaşmak konusunda ilgilenenlere yol gösterici bir çalışma olması bakımından önem taşımakta ve bu alanda ülkemizde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından dolayı da yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu anlamda da literatürdeki mevcut araştırmalardan da farklı bir özelliğe sahiptir.

Yurt dışında öğrenme stilleriyle ilgili pek çok çalışma ve uygulama yapılmasına karşın, ülkemizde bu konunun yeni yeni tanınıyor ve kısıtlı alanlarda uygulanıyor olması bilinen bir gerçektir. Bu anlamda da öğrenme stillerine ilişkin yurt içi kaynakların sayısının arttırılması gerekmektedir. Ayrıca ülkemizde bilgisayar teknolojisi çoğu alanda olduğu gibi, özellikle de eğitim alanında çok yaygın olarak kullanılamamaktadır. Devletin eğitimde bilgisayar kullanımını teşvik etmesi sayesinde özellikle internet'in eğitimde kullanılması bilgiye ulaşmayı çok kolay bir hale getirmektedir. Ancak bu projeyi destekleyecek ekonomik kaynakların bulunmasında yaşanan sıkıntı, elektronik ortamda bilgiye ulaşmayı genellikle yüksek öğretim kurumlarıyla sınırlamaktadır.

Yapılan bu araştırmada öğrenme stillerini kapsayan çalışmaların analizinin, bu konuda güncel bilgiye ulaşmada sıkıntı çeken veya elektronik ortamda nasıl bir yol izleyeceğini tam olarak bilemeyen kişilere yardımcı olarak, bu konudaki eksikliğin giderilmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Ayrıca yapılan bu araştırmanın, öğrenme stilleri ile ilgili belgesel bir tarama olması bakımından bu alanda çalışma yapabilecek kişilere faydalı olabileceği düşünülerek; elektronik ortamda öğrenme stilleri ile yayımlanmış yurtiçi ve yurtdışı kaynakların analizine ulaşmak konusunda ilgilenenlere yol gösterici bir çalışma olması bakımından önem taşımakta ve bu alanda ülkemizde benzer bir çalışmaya rastlanmadığından dolayı da yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu anlamda da literatürdeki mevcut araştırmalardan da farklı bir özelliğe sahiptir.

Öğretmenler öğrenme stili konusunda bilgiye sahip oldukça öğrencilerinin bireysel farklılıklarına daha fazla önem vererek, bu farklılıkların kişisel yetenekleri ve gelişmeyi daha çok ortaya çıkaracağının bilincine varacaklardır. Bu sayede farklı öğrenme stillerinin uygulanması, öğrenmeyi daha kolay, kalıcı ve daha zevkli bir hale getirecektir. Okul yöneticileri de öğrenme stilleri ile ilgili bilgiye daha fazla sahip oldukça, okullarda farklı öğretim uygulamalarına imkan vererek öğretmenlere daha fazla destek olacaklardır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

Öğrenme stilleriyle ilgili 1995-2005 yılları arasında Yahoo ve Google arama motorları altında ve erişilebilir nitelikteki elektronik kütüphanelerde elektronik ortamda yayımlanmış İngilizce ve Türkçe araştırma ve incelemeler ile sınırlıdır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu araştırmada sıklıkla kullanılan tanımlar ve kısaltmalar aşağıda iki başlık halinde verilmiştir.

a. Tanımlar:

Öğrenme: Öğrenme, bireyin çevresiyle belli bir düzeydeki etkileşimleri sonucunda meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişmesidir (Senemoğlu, 1998).

Öğrenme Stili: Her bireyde farklılık gösteren, bireyin yeni ve zor bilgi üzerine yoğunlaşmasıyla başlayan, bilgiyi alma ve yerleştirme süreciyle devam eden bir yoldur (Dunn,1996).

Öğrenme Stratejisi: Öğrenme stratejisi öğrenmeyi gerçekleştirmek için izlenen yollardır (Açıkgöz, 1988).

Öğretme Stili: Öğretmenin öğretme sürecinde bilgiyi aktarırken tercih ettiği yollardır.

e-Öğrenme: İnternet bağlantısı kullanılarak elektronik ortam üzerinden yapılan uzaktan eğitimdir

Beyin Yarı Küreleri: Öğrencilerin öğrenirken beyinlerinin sağ ya da sol yarı kürelerini kullanma tercihlerini ifade etmektedir.

Görsel: Öğrencilerin öğrenirken görsel ögelerle öğrenmeyi daha fazla tercih etmelerini ifade etmektedir.

İşitsel: Öğrencilerin öğrenirken işitsel ögelerle öğrenmeyi daha fazla tercih etmelerini ifade etmektedir.

Dokunsal: Öğrencilerin öğrenirken dokunarak öğrenmeyi daha fazla tercih etmelerini ifade etmektedir.

İnternet: Dünyadaki bilgisayarların birbirine bağlanmasını sağlayan, bilgisayar ve kablo bağlarından oluşan global bir ağ (http://www.aydesign.net/bilisimsozlugu_i.htm).

Google/Yahoo: İnternet kullanıcıları tarafından en çok tercih edilen arama motorlarıdır.

Arama motoru: İnternet üzerinden herhangi bir bilgiye veya web sayfasına ulaşmak için spesifik olarak aranan kelime veya kelime gruplarının en uygun sonuçlar ile eşleştirilmesine imkan veren araçtır.

Elektronik Ortam: Bilgisayar ve internet teknolojilerine dayalı olarak oluşturulan ve basılı olmayan sanal ortamdır.

Elektronik Kütüphane: Elektronik ortama aktarılan akademik yayınlara internet üzerinden erişim sağlanmasına imkan veren sanal kütüphanedir.

Tekil araştırma: Yalnızca bir araştırmacı tarafından yapılan çalışmadır.

İkili Araştırma: İki araştırmacı tarafından yapılan ortak çalışmadır.

b. Kısaltmalar:

UNICEF (United Nations Children's Fund): Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu.

İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi.

ABD: Amerika Birleşik Devletleri.

UK (The United Kingdom): Birleşik Krallık.

IELTS (International English Language Testing System)**:** Uluslararası İngiliz Dili Ölçme Sistemi.

e-Journal: Elektronik dergi.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde problem durumunun alt yapısını oluşturan öğrenme, öğrenme stratejileri ve öğrenme stil modellerine yer verilmiştir.

ÖĞRENME

İnsanı toplumsal bir varlık yapan ve onu diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri öğrenme yeteneğine sahip olmasıdır. Doğduğu zaman bilinçli hiçbir davranış gösteremeyen insanoğlu, yaşaması için gerekli tüm davranışları çevre etkisi ve doğuştan sahip olduğu kişisel özellikleri sayesinde öğrenir. Öğrenme, değişik biçimlerde tanımlanmakla beraber psikologların birçoğu öğrenmenin bireyin çevresiyle etkileşim kurması sonucu gerçekleştiğini ve bireyin davranışlarında değişiklik meydana getirdiği sonucunda hem fikirlerdir (Fidan,1996). Öğrenmenin ne olduğu ve nasıl gerçekleştiği çok uzun yıllar dikkatleri çekmiş ve öğrenmeyle ilgili yapılan araştırmalar psikoloji ve eğitim alanlarında oldukça önemli bir yer tutmuştur. Öğrenme kişinin yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir ve en önemli özelliği kişide kalıcı izli bir davranış değişikliğine yol açmasıdır. Ergür (1996)'e göre bu davranış değişikliğinin nasıl oluştuğuna ilişkin öğrenme kuramları üç ana başlık altında toplanabilir. Bunlardan davranışçı kuramlar, öğrenmenin etkisiyle tepki, pekiştirme, tekrar gibi dış etkilerle elde edilebilen bir sonuç olduğunu savunurlar; bilişsel alan kuramları, öğrenmenin insanın beyninde ve sinir sisteminde oluşan bir iç süreç olduğunu öne sürerler; bilgi-işlem kuramları ise bu iki kurama eklektik yaklaşarak, öğrenmeyi çevreden gelen uyarıcıların algılanması, anlamlı bilgilere dönüştürülmesi, bellekte saklanması ve bilgilerin yeniden kullanılmak üzere geri çağırılarak gözlenebilen davranışlara dönüştürülmesi süreçleriyle açıklar. Davranış kuramcıları çalışmalarını bütün organizmalar için geçerli olabilecek öğrenme olayları üzerinde yoğunlaştırmışlardır. Hayvanlar üzerinde yaptıkları

koşullandırma deneyleriyle gözlenebilen, başlangıcı ve sonu olan, dolayısıyla ölçülebilen davranış değişiklikleriyle ilgilenmişlerdir. İnsanların bazı karmaşık davranışları, doğrudan pekiştirilmeden bir kerede tüm özellikleri ile gösterdikleri gözlenmektedir. Birey birçok davranışı çevresindeki kişileri gözleyerek ve onları taklit ederek öğrenir. Bireyin model aldığı kişiyi taklit edebilmesi için, onun davranışlarına dikkat etmesi, hatırlaması, gösterebilmesi ve göstermek istemesi gerekir. Birey genellikle sonucu olumlu olan davranışları model alma eğilimindedir. Bu tür öğrenmeleri açıklayan en önemli kuramlardan biri, gözlem yoluyla öğrenme kuramıdır. Biliş kuramcılarına göre ise, öğrenme bireyin kendi girişimleri sonucu, kendi kontrolünde olan zihinsel süreçlerin bir sonucudur. Biliş kuramının temelini, öğrenmeyi ani bir seziş, bir kavrama sonucu meydana gelen yorum değişikliği olarak açıklayan Gestalt psikologlarının algılama ile ilgili geliştirdikleri ilkeler oluşturmaktadır. Bu ilkeler şöyle özetlenebilir: İnsanlar gördüklerini bir bütün olarak algılarlar. Bütünü oluşturan parçaların arasındaki ilişkiler algılamada önem taşır. Öğrenme şekil-zemin arasındaki ilişkilerdeki değişmelerdir; bir resimde dikkat edilen nesne şekil, geride kalanlar ise zemindir.

ÖĞRENME STRATEJİLERİ VE ÖĞRENME STİLLERİ

Öğrenme stillerini incelerken “stil” ve “strateji” kavramlarının kullanımında bir anlam karmaşasının olduğu gözlenmektedir. Özellikle yurt içi kaynaklar taranırken “stil” sözcüğü yerine “strateji”, “strateji” sözcüğü yerine ise “stil” sözcüğünün kullanılması konuyu anlamada bir sıkıntı yaratmaktadır. Öğrenme stratejisi, öğrenmeyi gerçekleştirmek için izlenen yollardır (Açıkgöz, 1988) şeklinde açıklanabilir. Ergür (1998), bilgiyi işleme kuramının eğitim alanına getirdiği en önemli katkılarda birinin öğrenme stratejileri olduğunu söylemektedir. Biliş kuramcılarına göre birey yeni bir bilgiyi kazanmak için yani uzun süreli belleğe kodlama yapmak için farklı yöntemler ya da stratejiler kullanır. Öğrenme stratejileri, bireyin öğrenme sürecinde duyularına gelen uyarımları kısa ve uzun süreli belleğe transfer etmesini ve uzun süreli belleğine işlemesini sağlayan işlemleri içermektedir. Bu stratejiler hem

öğrenmeyi kolaylaştırmakta, hem de öğrencinin güdülenmesini ve yeni öğrenilen davranışların kalıcı olmasını sağlamaktadır.

Senemoğlu (1997) öğrenme stratejilerini; dikkat, kısa süreli, bellekte depolamayı artıran ve anlamdırmayı ya da kodlamayı güçlendirici stratejileri kapsayan içsel süreçlere göre öğrenme stratejileri; dikkati sürdürmeyi, uygunluğu artırmaya yardım eden, güveni ve doyumu artırmayı sağlayan güdüleme stratejileri ve yürütücü biliş ya da izleme stratejileri olmak üzere üç ana başlık altında toplamıştır. Ancak unutulmamalıdır ki, bilim adamları öğrenme stratejilerini farklı şekillerde sınıflandırmaktadırlar. Öğrencilerin öğrenme hedeflerine ulaşmak için kullandıkları bilişsel öğrenme stratejilerinin yanında öğrenmede güdüsel ve duygusal engelleri kaldırmayı duyuşsal stratejiler sağlar. Öğrencinin kendi bilişsel ve duyuşsal özelliklerini bilmesi, öğrenmesi için en uygun zaman ve çalışma planını hazırlaması, özelliklerine uygun öğrenme stratejilerini seçip, bunları uygulaması, izlemesi ve değerlendirme sonuçlarına göre yeniden düzenleme yapması ya da öğrenme düzenini devam ettirmesi “Yürütücü biliş stratejisi” olarak ifade edilmektedir. Öğrencilerin öğrenme stratejilerinin türleri, tanımları, özellikleri, birbirleriyle benzerlikleri ve farklılıkları, bunların nasıl kullanılacağı ve belirli stratejilerin ne zaman ve ne için kullanılmaları gerektiği konusunda bilgilendirilmeleri, okul başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu noktadan hareketle “öğrenme stili” kavramına değinmekte fayda vardır. Öğrenme stillerini tanımlamadan önce konuyla ilgili psikoloji ve nöroloji bilimlerinin öğrenme stillerine etkilerinin altı çizilmelidir. Jung (1964) insan davranışlarını iki kategoriye ayırarak, kişinin kendini anlama yeteneği üzerine büyük katkı sağlamıştır. Bu iki temel kategori; algılama ve yargılamadır. Jung’un teorisine göre bireyler algılamanın açıklığıyla ve yargılamanın (karar verme, değerlendirme) kapalı karakteri arasından, birini seçerler. Bu basitleştirilmiş hareket tarzı, Jung’un tip teorisinin temelini teşkil eder. Jung’un tip teorisinde algılama, hissetme, düşünme ve sezgileme gibi dört fonksiyonun her bireyde bulunmasına rağmen, bir tanesi çok baskındır; bir diğeri ise onun yardımcısı olarak ikinci sırada gelir. Üçüncü sırada geleni ise, daha fazla enerji gerektirip, daha az başvurulan bir fonksiyondur. Dördüncüsü, kişinin en alt

fonksiyonudur. Oluşmamış, acı veren ve kişinin zayıf bölümünü yansıtan bu fonksiyona “gölge fonksiyon” da denilmektedir. Sadece olgunlukla, yansıtmayla ve bilinçli bir kullanımla, bu en alt fonksiyon, yenilenmiş bir enerji ve ilham sağlayarak, bireye hizmet edebilir. Jung (1971) daha sonra, psikolojik tasvirine içe-dışa dönüklüğün son boyutunu da eklemiştir. Jung, gözlem ve çalışmalarına dayanarak, dışa dönük bir biçimde enerji elde etmeye çalışan kişilerin, baskın fonksiyonları dışarı çıkararak diğer fonksiyonları içe döndüreceklerini, diğer taraftan, enerjiyi içe dönük bir şekilde elde etmeye çalışan kişiler için de, bu durumun tersinin söz konusu olduğunu belirtmiştir. Bu noktadan hareketle, dışa dönük ve içe dönük tipleri kısa bir şekilde tanıtmakta fayda vardır. Kabadayı (2001)’ya göre dışa dönük tipler enerjinin dışa yönelik olarak odaklanmasıdır. Dışa dönüklük kişinin memnuniyet, tatmin ve enerji kaynakları gibi dış etkenleri aramasına sebep olarak, davranışları etkilemektedir. Dışa dönüklük, kişinin aktif ve açık bir iletişimden hoşlanmasına; hareketlilik içerisinde yoğunlaşmasına ve topluma açık, kalabalık, gürültülü ortamlara hoşgörülü olmasını sağlamaktadır. Dışadönük kişilerde şu özellikleri görmek mümkündür:

Dışa dönük tipler sesli düşünmeyi tercih ederler. Konuşup anlatıncaya kadar, neyi bilip bilmediklerinden emin olamazlar. Onlar için konuşma berraklaşma sürecidir.

Bu tipler yaparak öğrenirler. Bunlar hamarattır ve uygulayarak tecrübe etmeyi severler.

Dışa dönük kişiler birlikte, grup içinde öğrenmeyi severler. Fikirlerini ve ödevlerini diğer kişilerle paylaşabilirler.

Bu kişiler arkadaşlarından veya öğretmenlerinden geri besleme yapmasını isterler.

İçe dönük tipler ise enerjinin içe yönelik olarak odaklanmasıdır. İçe dönüklük kişinin güvenliğini, tatminini, enerji kaynaklarını içte araması sürecidir. Bu durum, kişinin yoğunluktan odaklanmış ilişkiler ve olaylardan

odaklanmasına sebep olur. İçe dönük kişilerin öğrenme tercihleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

İçe dönük kişiler herkesin önünde cevap verme riskine atılmadan önce, her şeyi düşünmeye, zihin süzgecinden bir kez daha geçirme ihtiyacını hissederler. Bu kişiler sınıfın sessiz ve içe dönük üyeleridir. Bu kişiler kendilerine direkt soru sorulmasının yerine sorulara gönüllü olarak cevap vermek isterler. Öğretmenlerine ve kendilerine güvendikleri zaman yoğun ve ani cevaplarla herkesi şaşırtırlar.

Bu kişiler kolayca incinebilecek bir öğrenme sistemine sahiplerdir. Bu özel öğrenme yerinin tek sahibinin kendileri olmalarını isterler. Bu kişiler enerjilerini bilginin üzerine yoğunlaştırarak sakin bir ortamda tek başlarına öğrenmek isterler.

İçe dönük tipler özdenetimli kişilerdir. Öğrenirken başka birisinin kendilerine müdahale etmesinden hoşlanmazlar. Başkalarının gözetimine ihtiyaç duymaksızın, fikirleri keşfetme şansına sahip olmayı, verilen talimatların açık ve net olmasını isterler. Bu tipler yardıma ihtiyaç duyarlarsa, video izlemeyi, kitap okumayı veya bir uzmana danışmayı tercih ederler.

ÖĞRENME STİLLERİ

Öğrenme stilinin temel varsayımları çok basittir. Öğrenme stili varsayımına göre, bütün çocuklar öğrenebilir, fakat çocukların hepsi aynı şekilde öğrenemez. Çocuklar en iyi farklı yollarla öğrenirler ve bütün çocuklara uyan tek bir öğretim yaklaşımı yoktur. Öğrenmenin tasarlanması ve uygulanmasını, farklı öğrenme stillerini dikkate alarak gerçekleştirmek gerekir. Eğitimcilerin çoğu, bireylerin farklı yollarla öğrendikleri konusunda hemfikirlerdir (Dunn ve Dunn, 2002). Öğrenme stillerinin eğitim-öğretim faaliyetlerinde yoğun olarak tartışılmasının pek çok nedeni vardır. Bu nedenler şöyle sıralanabilir (Ekici,2001):

- Eğitim alanının hemen hemen her aşamasında daha çok öğretmen-merkezli bir eğitimin sürdürülmesi. Her bireyin eğitim sürecinde tamamıyla kendi kişilik ihtiyaçlarından ve kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu fikrine karşılık yeni öğrenmenin bireysel bir süreç olduğu fikrinin vurgulanması.

- Kullanılan yöntem ve tekniklerin sık sık etkili eğitim-öğretim için yetersiz olması.

- Bireylerin birbirinden farklı oldukları fikrinin yoğun olarak farkına varılması ve buna yönelik olarak eğitim faaliyetlerinde bireysel çalışmaların öne çıkarıldığı eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesi.

- Aktif konuma gelen öğrencinin istek, ilgi ve yeteneklerinin desteklenmesi ile yeni özelliklerinin ortaya çıkmasının sağlanması.

Öğrenme stili kavramının gündeme gelmesiyle eğitim-öğretim faaliyetleri öğretmen merkezli konumdan öğrenci-merkezli konuma gelmiştir. Öğrenme stilinin pek çok tanımı yapılmaktadır. Ancak her bir tanım öğrenme stillerine ait farklı bir boyutu vurgulamaktadır. Her ne kadar öğrenme stilinin bireyden bireye farklılaştığı ve öğrenmede etkili bir etmen olduğu kabul edilse de, öğrenme stillerinin doğası ve belirleme yöntemleri konusunda çok farklı yaklaşımlar söz konusudur. Bunun temel nedeninin, bir bireyin öğrenme stillerinin farklı boyutlarının olması ve kuramcıların bunlardan sadece bir tanesi üzerine yoğunlaşmaları olduğu söylenebilir.

Bir bireyin öğrenme stilinin boyutları aşağıdaki şekilde sınıflandırılabilir:

- **Bilişsel Boyut:** Bilgiyi alma, işleme, depolama, kodlama ve kodları çözme biçimi olarak açıklanabilir.

- **Duyuşsal Boyut:** Güdü, dikkat, denetim odağı, ilgiler, risk almaya isteklilik, sebat, sorumluluk ve sosyal hayattan hoşlanma gibi alanlarla ilgili kişilik özellikleri ve heyecansal özellikler olarak açıklanabilir.

- **Fizyolojik Boyut:** Duyusal algı (görsel, işitsel, dokunsal, ve tat alma ile ilgili), çevresel nitelikler (gürültü düzeyi, ışık, ısı, ve oda düzeni), çalışma sırasında yiyecek ihtiyacı ve gün içinde optimum öğrenmenin gerçekleşeceği zaman dilimi.

Öğrenme stilinin bu üç farklı boyutu öğrenme stillerini belirleyen ölçme araçlarında, öğrenme stillerine yönelik eğitim-öğretim materyallerinde, öğretim stilleri modellerinde vb. olmak üzere pek çok konuda kendini göstermektedir.

Öğrenme stilinin bileşenleri öyle çoktur ki neredeyse her bir insanın kendine has bir öğrenme biçimi olduğunu söylemek yanlış olmaz (İlhan, 2002). Bunlar bilgi işleme, öğrenme gücü, insan ilişkileridir. Buna sebep olan nedenler şöyle açıklanabilir:

1. Geniş bir ”kişilik özellikleri ve öğrenme davranışları” yelpazesinden yola çıkarak yapılan pek çok araştırma sonucunda, bazı özel psikolojik seçimlerin belli tiplerde bir arada bulunduğu ortaya çıkmıştır.

2. Farklı öğrenme tarzlarını doğru biçimde ayırmak, eğitimde gözle görülür olumlu değişimlere neden olmaktadır.

3. Öğretmenlerin çoğunluğu bilinç dışı da olsa belli bir öğrenme stiline yönelik davranmaktadırlar.

İnsan beyni ve onun fiziksel işlevi ile ilgili araştırmaların daha çok yapılmasıyla, öğrenme stillerine ve bu farklılıkların sebep olduğu özelliklere olan ilgi ve merak da artmıştır. Beynin yapısına ve nasıl çalıştığına dair

bilgiler gelişen teknolojinin araçları ve özelleşmiş yöntem ve teknikleri sayesinde hızla artmaktadır. Bunlardan hareketle özellikle son yıllarda beynin sağ ve sol yarısının işlevsel farklılıklarını belgeleyen çalışmalar ortaya çıkmıştır. Bu farklılıkların ortaya çıkması, öğrenme stillerine yeni bakış açıları kazandırarak, konuya bilimsel bir de gerçeklik kazandırmaktadır.

Doktorlar ve bilim adamları arasında beynin iki yarı küresi ile ilgili tartışmaların başlangıcı 19. yüzyılın başlarına kadar uzanmaktadır ve popüler kültür içinde de kendine yer bulmaktadır Stevenson'un meşhur hikayesi "Dr.Jekyl ve Mr. Hyde'ın ilginç durumu" (The Strange Case of Dr. Jekyl and Mr. Hyde) (1886)'da donanımlı ve mantıklı sol yarı kürenin, ilkel ve genellikle kontrolden çıkmış olan duygusal sağ yarı küre ile çatışması vurgulanmaktadır. Bundan tam bir yüzyıl sonra 1963 yılında cerrahlar "commissurotonomy" adını verdikleri bir cerrahi sistem geliştirerek sinirler arasında nasıl birbirinden ayrılamaz bir sistemin var olduğunu göstermek istediler. Ancak çalışmanın neticesinde beynin her iki bölümü de ayrı ayrı incelenerek, yarı kürelerin birbirlerinden haberleri olmadan çalıştıkları gerçeğine ulaşıldı. Günümüzde de Levy ve Geschwind gibi bilim adamlarının hastaların üzerinde yaptıkları araştırmalar beynin her iki yarısının birbirlerinden farklı işlevlere sahip olduğunu kanıtlamıştır. Normal bir işleve sahip olan beynin her iki yarısı da bir birlik içerisinde, birbirini bütünler biçimde çalışmasına rağmen Lewy normal insanların yaklaşık olarak ancak %15'inde beynin her iki tarafının da eşit güce sahip bir denge içerisinde bulunduğunu idda etmiştir. Diğer insanlarda ise beynin her iki lobunun güçleri aynı değildir. (http://www.brainconnection.com/topics/?main=fa/mind-two3 - 2005).

Tüm beyinler aynı şekilde organize değillerdir. Her şeyde olduğu gibi, insanlardaki genler de çevreyle uyumludur ve bu önceden tahmin edilebilecek bir şey değildir. En genel ifadeyle bilindiği gibi beyin iki lobdan oluşmaktadır. Beynin sağ bölümü daha çok sözel ve sanatsal özellikleri ifade ederken, sol bölümü ise analitik ve dil becerilerini temsil eder. Ancak denilebilir ki bunları birbirlerinden ayıran kesin kurallar da yoktur. Beynin her

iki bölümünden sadece birinin daha yaratıcı olduğunu söylemek imkansızdır. Gazzaniga'nın burada belirttiği gibi psikologlar ve eğitimciler beyin yarı küreleri üzerine yoğunlaşmak ve özelliklerini sınıflamak yerine, yeteneklerin üzerine yoğunlaşmalılardır. Yapılan son çalışmalarda beynin sol yarı küresinin yaptığı iş bir tür "çevirmenlik" olarak tanımlanmaktadır ve dünyaya bir anlam vermeye çalışır. Hatırlanılan yanlış bilgiler, davranışlarımızı savunmak için veya aralarda unuttuğumuz boşlukları doldurmak için söylediğimiz yalanlardan beynimizin sol yarı küresi sorumludur. Bir kural olarak bu yalanlar mantıksal bir anlam taşımakla birlikte, gerçek değillerdir. Bu noktada şu soru sorulabilir "İnsanlar neden yalan uydurur?". Beynin sağ yarı küresi vücudun (sol kulak, sol göz ve sol el dahil olmak üzere) sol tarafı ile bağlantılı iken; beynin sol yarı küresi vücudun sağ tarafı ile bağlantılıdır. Beyinle ilgili araştırmalarda dikkati çeken bir diğer nokta da beyinde bir kişileştirme özelliğinin olmasıdır. Çok basit bir tanımla beynin sol yarı küresinde küçük bir insan bulunmaktadır ve çevremizde olup biteni bizler için tercüme etmektedir. Bu sayede olup biteni algılama süreci gerçekleşmektedir. Bu noktada nörobilimde zihnin içinde bir başka zihin olduğu düşünülebilir. (http://www.brainconnection.com/topics/?main=fa/mind-two - 2005)

Günümüzde gelişen bilim ile birlikte FMRI ve PET teknolojileri ortaya çıkmış, bu sayede beynin her iki yarıküresinin fonksiyonlarının daha detaylı incelemeleri yapılmaya başlanmıştır. Bu teknoloji sayesinde birçok hasta doğuştan ayrı beyinli olduklarını keşfetmişler, ameliyatla sonuçlanabilecek psikolojik bir bağlantısızlık olmadığını anlamışlardır. (http://www.brainconnection.com/topics/?main=fa/mind-two4 - 2005)

Beynin hangi bölümünün daha kuvvetli olduğunu anlamak için bazı basit testler de uygulanabilir. Bu noktadan hareketle eğer sağ ve sol beyin lobları algılama, problem çözme, organize etme, bilgiyi saklama ve geri çağırma gibi bilişsel işlevlerde farklı roller üstlenmişlerse, yani insanlar beyinlerinin bir lobunu diğerinden fazla kullanıyor ise, bu birbirinden farklı

bilişsel stillerin varlığını fizyolojik olarak kanıtlıyor demektir. (http://brain.webus.com/brain/LRBrain.html)

Özetle, beynin her iki yarıküresinin de farklı işlevleri vardır. Çok genel olarak sol yarıküre, ağırlıklı olarak mantıksal düşünme, konuşma, analitik ve sayısal işlemlerden sorumludur. Sağ yarıküre ise, daha çok yaratıcılık, sezgi ve duyguları yönlendirmektedir. Fotografik olarak düşünür ve fanteziler üretir. Ancak, organların kontrolüne gelince, sağ yarıküre vücudun sol tarafındaki organları; sol yarıküre de vücudun sağ tarafındaki organları kontrol etmektedir. Hangi yarıküre daha baskınsa, kişi de tam aksi yöndeki elini daha iyi kullanabilir. Başka bir ifadeyle, beyninin sağ yarıküresi daha baskın olan kişi solak olarak adlandırılmaktadır. Yazı yazarken solak olan biri, öğrenme yoluyla sürekli sağ elini kullanmayı denerse, beynin içindeki iş akışı da değişmektedir. Ancak baskınlık, bir yarıküreden diğerine geçmez, "yetenek tartışması" yaşanır. Sonunda, beynin zayıf olan bölümü bütün bu işlemleri yapmak zorunda kalır ve aşırı bir yük üstlenir. Bunun sonucunda hafıza bozuklukları, konsantrasyon zayıflıkları, beceriksizlik, ardından da aşağılık kompleksi ve güvensizlik ortaya çıkmaktadır. (http://www.focusdergisi.com.tr/soru_cevap/00183/ - 2005)

ÖĞRENME STİL MODELLERİ

Bu başlık altında Kolb Öğrenme Stil Modeli, Dunn ve Dunn Öğrenme Stil Modeli, Gregorc Öğrenme Stil Modeli, Butler Öğrenme Stil Modeli, Gardner'ın Çoklu Zeka Teorisi, McCarthy Öğrenme Stil Modeli (4MAT Sistemi), Canfield Öğrenme Stil Modeli, Silver-Hanson Öğrenme Stil Modeli, Curry Öğrenme Stil Modeli, NASSP Öğrenme Stil Profili, Hill: Bilişsel Stil Profili, Letteri: Bilişsel Stil Krokisi, Big 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri, Ramirez: Çocuk Oranlama Formu, Reinert: Edmonds Öğrenme Stilleri Tanımlama Alıştırması, Schmeck: Öğrenme Süreçleri Envanteri, Hunt: Paragraf Tamamlama Yöntemi, Witkin: Alan Bağımlı- Alan Bağımsız Model tanıtılmaktadır.

Öğrenme stil modellerinin oluşturulmasında bazı teorik ve pratik verilerin etkili olduğu görülmektedir. Bu kaynaklar şöyle sıralanabilir:

1. Kişilik teorileri.
2. Biliş stillerinin araştırılması sonucu elde edilen veriler.
3. Bireysel yeteneklerin araştırılmasına yönelik yapılan araştırma verileri.
4. Öğrenme kuramlarındaki farklı veriler.

Öğrenme stil teorilerinin Jung (1927)'un kişilik tipleri teorisi ile başladığı söylenebilir. Jung'a göre bireyler duyularına karşılık algılarıyla, hayali duygularına karşılık mantıki düşünceleriyle karar verenler, kişiler arası iletişimde içe dönüklüğe karşılık dışa dönük kişilik tipleriyle çeşitlilik gösterirler. Bu kişilerin öğrenme stillerinin oluşumunda belirtilen kişilik yapıları önemli rol oynamaktadır. Jung'un bu teorisinden sonra öğrenme stil modellerinin oluşturulmasına yönelik olarak yapılan çalışmalarda Jung teorisinin etkileri görülmektedir. Yapılan temel çalışmalardan sonra pek çok öğrenme stil modeli geliştirilmiştir (http://www.egitim.aku.edu.tr/aaritan.doc).

Bir konunun iyi anlaşılması ve daha çok öğrenci tarafından kavranarak sonra da hatırlanması isteniyorsa, onu olabildiğince fazla öğrenme tipine uygun gelecek biçimde, değişik anlatımlarla sunmak gerekmektedir. Kısaca, konuyu farklı algılama kanallarına hitap edecek çeşitlilikte anlatmak yararlı olacaktır. Böylece o enformasyon farklı kanallardan alındığı için, beyinde değişik yerlere kaydedilecek ve hatırlanması kolaylaşacaktır. Ayrıca tek bir türde anlatıldığında anlamayan ve başarısız sanılacak birçok öğrencinin de konuyu öğrenmesi ve başarması mümkün hale gelecektir (http://www.egitim.aku.edu.tr/aaritan.doc).

Dolayısıyla, bir kimseyi başarılı veya başarısız olarak değerlendirirken, dikkatli olmak gerekmektedir. Çünkü başarılı ya da başarısız olmak, çoğu kez, beyindeki ana düşünce modelinin yeterli ya da yetersiz olmasından

değildir. Genellikle bu değerlendirmeler, iki farklı düşünce modelleri arasındaki bu karşılıklı iletişim ve etkileşim, kişilerin toplum içindeki başarısını veya başarısızlıklarını belirlemektedir. Bilgiyi bellekte tutmak, sonra onu gerektiğinde yeniden hatırlamak ve kullanmak, farklı düşünce modelleri, değişik öğrenme tipleri ve algılama kanalları arasındaki iletişime dayanmaktadır. Yani başarı veya başarısızlık, çoğunlukla, kişinin kendi beyninin yetersizliğinden değil, çevre ve diğer insanlarla olan ilişkilerindeki farklılaşmaktan doğmaktadır denilebilir. Tüm insanların, hatta tüm canlıların beyinlerinde, bir "düşünce modeli"nin varlığından söz edebiliriz. Beyin ağlarının kuruluşundaki farklılıklar daha ilk anda başlar. Bu konuda Münih'te bir araştırma yapılmıştır. Pasing bölgesinde oturan, gelir düzeyleri, kültürleri ve yaşları birbirine yakın aileler arasında anket formları dağıtılmıştır. Bu ankette sorulan sorular şunlardır: “İlk üç ay içinde, bebek ne kadar bir süre annesiyle tensel bir yakınlık içinde olmuştur? Bebek ne kadar süre emzirilmiştir? Uyku halinde ya da uyanık olarak bebek, ne kadar ana-babasının yanı başında kalmıştır? Günde kaç kere oyuncakla oynanmıştır? Bir hafta içinde bebek kimlerle yakın ilişki içinde olmuştur? Bebek açık havaya ne kadar çıkarılmıştır? Sıkça duyduğu gürültüler ve kokular var mıdır; onlara karşı bebeğin tepkisi nasıl olmaktadır? İçinde bulunduğu çevre tek ve düz hatlı çizgilerden mi yoksa çok çeşitli formlardan mı oluşmaktadır?” (http://www.egitim.aku.edu.tr/aaritan.doc).

Anket sonuçlarına göre ortaya çıkan "Ortalama Pasing/Münih'li bir bebek" şu özelliklere sahiptir: İlk üç ay içerisinde her gün bir saatten fazla annesi ile bedensel temas halinde kalmaktadır; iki üç ay emzirilmektedir; genellikle büyüklerden ayrı bir odada bulunmaktadır; kendisiyle günde birkaç saat konuşulmakta, yarım saat kadar da oynanmaktadır. Haftada iki-dört kişiyle kontak kurmakta ve çoğunlukla kucakta taşınmaktadır. Tüm bu bulgular normal görünmektedir. Ancak, bebekten bebeğe değişen şartları, oranlar halinde incelersek çıkan sonuçların nasıl farklı olduğu daha net olarak ortaya çıkar. Örneğin bebeklerden % 35'i annesiyle günde yarım saat bedensel bir yakınlık içine girmekte, % 65'inde ise bu süre daha fazla olmaktadır. Anne-babasıyla aynı odada kalan çocukların oranı % 46, ayrı

odada kalanların ise % 54'tür. Bebeklerin tanıdıkları sesler, % 52 oranında insan sesi, % 29 mekanik sesler ve % 12 müziktir. % 7 oranındaki bebekler ise, her sese eşit duyarlılık göstermektedirler (http://www.egitim.aku.edu.tr/aaritan.doc).

Özetle, "ortalama bebek" tanımına uygun bir kombinasyon çizen bebek pek yoktur. Değerler bir uçtan diğerine, farklı biçimde yayılmıştır. Birbirine çok benzeyen aileler arasında ve dar bir çevrede yapılan bu araştırma, bebeklerin beyinlerini etkileyen dış koşulların ne denli farklı olduğunu ortaya koymuştur. Geleceğin büyükleri olan bu bebeklerin beyinleri, şöyle benzer bir çevrede bile böylesine değişiklikler gösterdiğine göre, farklı kültürler ve halklar arasında ne kadar farklılıklar oluşacağı ortadadır.

Düşünce modelleri olarak adlandırdığımız beynin sinirsel ağı, yapısal olarak doğumdan sonraki ilk üç ay içinde belirlenmekte ve bunun oluşumunda da algılanan dış çevrenin etkisi vardır. Afrika'da doğan bir bebek için bu dış çevreyi şöyle tanımlayabiliriz: Koyu renk bir cilt, sıcaklık, yuvarlak formlar, doğa, toprak kokusu, dallar, yapraklar, güneş, kuş sesleri, hareket, ter kokusu, yumuşak anne derisi. Annesinin sırtında bütün hareketleri onunla birlikte yapar ve hisseder. Afrikalı bir bebeğin beyin formasyonu bu tür dış koşullar ile belirlenmektedir. (http://www.egitim.aku.edu.tr/aaritan.doc - 2004)

Batı ülkeleri bebekleri ise bambaşka bir dış çevre içindedirler. Genellikle anneden ayrı, olayları uzaktan sesler ve görüntüler olarak algılar. Duyup, gördükleri, Afrika doğumlulara oranla çok farklıdır. Bu nedenle nöronlar arasındaki gelişme ve bağlantılar değişik yerlerde yoğunlaşmaktadır. Kısaca ana düşünce modelleri, yani beynin sinirsel ağının ana yapısı ve kuruluşu da oldukça farklı olmaktadır. Belki bu nedenle, Batı dünyası soyut bilimsel düşünceye daha yakın olurken, Afrika ya da Hindistan'da gelişen birçok kültürün, yaşamı kavrayışı ve onu algılayışı çok daha başka olmaktadır. (http://www.egitim.aku.edu.tr/aaritan.doc - 2004)

Genel olarak varılan sonuç, kalıtımla gelen beyinsel yapının, hücrelerin bölünüp çoğalabildikleri süre olan doğum sonrasındaki ilk üç aydaki dış algılamalar ve de alınan gıdalar ile biçimleniyor olduğudur. Bu temel yapının, ülkeler, kültürler, bölgeler, hatta aileler arasında bile nasıl değiştiğini yukarıdaki örnekler göstermektedir. Anlatılanlardan çıkan sonuca göre, her beynin kendine özgü bir yapısı, çağrışımlar yoluyla işleyen hafızası, farklı bir düşünce ve öğrenme biçimi vardır. Belirli bir ülke ve kültür düzeyinde ana hatlarıyla bu yapılar, kabaca belli başlı birkaç sınıflamaya tâbi tutulabilir. Yani ortalama düzey bellidir. Ancak, başarı ya da başarısızlık kişiye ve koşullara göre değiştiğinde, farklı beyinsel ağlar ve düşünce modelleri gündeme gelir. Beyin ağları farklı olunca, kişilerin öğrenme tipleri de birbirinden farklı olmaktadır. Bu noktadan hareketle farklı öğrenme stil modellerini incelemekte fayda vardır:

1. KOLB ÖĞRENME STİL MODELİ

Beyin yarı küreleri üzerindeki çalışmalar derinleştikçe beynin çeyreklere ayrılarak incelenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Özellikle Kolb dört çeyrekli beyin modeli üzerinde ayrıntılı çalışmalar yapmaya başlamıştır. Elde çok kesin veriler olmasa da, bu modelde beyin sol-üst (A), sol-alt (B), sağ-alt (C) ve sağ-üst (D) olmak üzere dört çeyreğe ayrılmıştır. Buna göre mantıksal, olgusal, eleştirel, teknik, nicel ve ayrıştırıcılık ağırlıklı olarak A çeyreğinin özellikleri olarak sıralanırken, yapısal, ardışık, planlı, organize, ayrıntıcı ve var olan durumu koruyucu özellikler ise B çeyreğinin yapısını oluşturmaktadır. C çeyreği; ilişkisel, duygusal, tinsel ve dokunuma dayalı bir yapı ortaya koyarken, D çeyreği baskın olan beyinde ise görsel, sezgisel yenilikçi, imgesel, kavramsal ve geleneksel özellikler daha ön plana çıkmaktadır (David Kolb tarafından geliştirilen Kolb öğrenme stil modelinde, bireylerin öğrenme stilleri bir döngü şeklindedir. Bu döngü içinde dört öğrenme biçimi bulunmaktadır. Bunlar Somut Yaşantı (Congrete Experience), Yansıtıcı Gözlem (Reflective Observation), Soyut Kavramsallaştırma (Abstract Conceptualization) ve Aktif Yaşantı (Active Experience)'dır. Her bir öğrenme biçimini simgeleyen öğrenme yolları

birbirinden farklıdır. Bunlar sırasıyla somut yaşantı için “hissederek”, yansıtıcı gözlem için “izleyerek”, soyut kavramsallaştırma için “düşünerek”, ve aktif yaşantı için “yaparak” öğrenmedir. Kolb bu dört öğrenme biçiminin öğrenme döngüsünü oluşturduğunu ve bu dört unsurun birbirinden bağımsız bir şekilde değil, ilişkili ve dereceli bir şekilde bireyde mevcut olabileceğini belirtmektedir. (http://www.egitim.aku.edu.tr/babadogan.doc - 2004)

Kolb (1984) öğrenme stilini, bireyin genetik mirasının, geçmişteki yaşantılarının ve şu an içinde bulunduğu çevrenin ondan beklentilerinin bir sonucu olarak tanımlamaktadır. Kolb öğrenme biçimlerini şöyle tanımlamaktadır:

1. **Somut Yaşantı**: Bu öğrenme stiline sahip bireyler yaşantı ve problemlerle kişisel olarak ilgilenmeyi düşünmeyi tercih etmekte; sistematik ve bilimsel yaklaşım yerine, sezgisel yaklaşımı tercih etmektedirler. Varolan problemle ilgili olarak kuramlar ve genellemeler yapmak yerine problemi sadece var olduğu koşullar içinde algılarlar. Somut yaşantı öğrenme biçiminde yaşantı ve problemlerle kişisel olarak ilgilenmek ve hissetmek düşünmekten daha önemli görülmekte, kuram ve genellemeler yerine o anki gerçeğin tekliği ve karmaşıklığı; problemlerin çözümünde sistematik ve bilimsel bir yaklaşım yerine sezgilere dayalı bir yaklaşım tercih edilmektedir. Kolb bu öğrenme stiline sahip olan kişilerin diğer bireylerle birlikte olmaktan mutlu olduklarını ve bu konuda oldukça başarılı olduklarını; gerçek olayların içinde yer almaktan zevk aldıklarını, yeni görüş ve düşüncelere açık, incelemeye hazır ve istekli olduklarını, genelde sezgilere dayalı karar verme ve yapısal olmayan durumlarda başarılı olduklarını vurgulamıştır. Bu öğrenme biçiminde bireysel yaşantılar, kişilerle etkileşim, kişi ve hislere duyarlılık yoluyla gerçekleştirilen hissederek öğrenme önemlidir. Yeni yaşantılar, rol yapma, oyunlar, akran grupları arasında tartışma, dönüt alma ve bireysel çalışma başlıca öğrenme etkinlikleri arasında yer almaktadır.

2. **Yansıtıcı Gözlem**: Bu öğrenme stiline sahip bireyler olayları dikkatli bir biçimde inceleyerek, farklı bakış açılarından değerlendirme yoluna gitmektedirler. Karar vermeden önce olgu dikkatlice izlenir, ve anlamını araştırmada izleme ve dinlemeye ağırlık verilir. Bireyler olaylarda pratik uygulamalardan çok, uygulamaların özünü kavramaya, "doğru nedir, nasıl oluşur" gibi sorulara cevap aramaya çalışır. Düşünce ve olayları sezgi yoluyla anlama; fikirlerin oluşmasında kendi duygu ve düşüncelerine güvenme; sabırlı, tarafsız ve dikkatli düşünerek karar verme konularında başarılıdırlar. Bu öğrenme biçiminde karar vermeden önce ilgili olay ya da olguyu dikkatlice izleme; ilgili nesneye değişik açılardan bakma ve anlamını araştırma yoluyla gerçekleştirilen izleyerek ve dinleyerek öğrenme söz konusudur. Bireye gözlemci rolü vererek, konuyu farklı açılardan inceleme olanağı veren öğrenme-öğretme etkinlikleri; düz anlatım yönteminin işe koşulduğu ve bireyin konu ile ilgili bilgisini ölçen objektif test maddelerinden oluşan sınama durumları bu öğrenim biçimindeki bireyler için önerilmektedir.

3. **Soyut Kavramsallaştırma**: Bu öğrenme stiline sahip bireyler duygular ve sezgilerden çok, mantık, kavramlar, ve düşüncelere önem vermektedirler. Kural ve kuramlar geliştirme ve bir problemin çözülmesinde bilimsel düşünce ön plandadır. Kolb, bu öğrenme biçimine sahip kişilerin sistematik planlama konusunda başarılı olduklarını savunmuştur. Soyut Kavramsallaştırma öğrenme biçiminde düşünce ve olayların mantıksal analizini yaptıktan sonra harekete geçme yoluyla gerçekleşen düşünerek öğrenme tercih edilmektedir. Kolb, bu öğrenme biçimini tercih eden kişilerin tek başlarına çalışarak, kuramları öğrenmesinin ve düşüncelerin yapılandırılmış bir şekilde sunulmasının etkili öğretim için gerekli olduğu görüşündedir.

4. **Aktif Yaşantı**: Bu öğrenme stiline sahip bireyler, çevrelerini ve içinde bulundukları durumları değiştirme eğilimine sahiptirler. Gözlemlemekten daha çok pratik uygulamalar yapmayı, bilimsel tek bir

gerçekten çok, işe yarayanı ve kullanışlı olanı almayı tercih ederler. Bu öğrenme biçimine sahip bireyler, iş bitiricilik yeteneğinin öne çıktığı, kişi ve olayları davranışlarıyla etkileme yoluyla gerçekleşen yaparak öğrenmeyi tercih ederler. Bu bireyler başladıkları işi tamamlama ve hedeflerine ulaşabilmek için risk alma konusunda duyarlı ve başarılı olmakta, ayrıca çevreleri üzerinde etkili olma ve bunun sonuçlarını görmekten mutluluk duyan bir yapıya sahiplerdir. Kolb, bu öğrenme biçimini benimseyen bireyler için öğrenme-öğretme ortamları hazırlarken daha çok uygulamaya dönük, küçük grup tartışmaları, bireysel öğrenme etkinlikleri ve projelerin yer aldığı eğitim durumlarının düzenlenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Modelde belirtilen öğrenme stilleri düşünme ve yaratıcılık kuramlarına dayanarak Yerleştiren, Değiştiren, Ayrıştıran ve Özümseyen olarak belirlenmiştir. Yaşantısal öğrenme kuramında öğrenme bir döngüdür ve birey için zaman zaman bu dört öğrenme biçiminden biri öncelik kazanır. Her bireyin öğrenme stili de bu dört öğrenme biçiminin bileşenidir. Birleştirilmiş puanlar bireyin soyuttan somuta (SK-SY), aktiften yansıtıcıya (AY-YG) kadar farklı tercihlerini ortaya koymaktadır. Bu iki grup farklı öğrenme biçimi Kolb'un iki boyutlu öğrenme stilinin tabanını oluşturmaktadır. Birleştirilmiş puanlar bireyin hangi öğrenme stili kategorisinde bulunduğunu göstermektedir. Bu öğrenme stilleri: Somut yaşantı ve yansıtıcı gözlem öğrenme biçimlerinin bileşeni Değiştiren, Yansıtıcı gözlem ve soyut kavramsallaştırma biçimlerinin bileşimi Özümseyen, Soyut kavramsallaştırma ve Aktif yaşantı biçimlerinin bileşeni Ayrıştıran ve Somut yaşantı ile Aktif yaşantı biçimlerinin bileşenleri de Yerleştiren öğrenme stilidir (Kolb,1976). Buna göre:

1. **Değiştiren Öğrenme Stili:** Bu öğrenme stiline sahip olan birey, somut durumlara pek çok açıdan bakma konusunda başarılı olmakta, olaylar karşısında harekete geçmek yerine gözlem yapmayı tercih etmekte, beyin fırtınasında olduğu gibi farklı fikirlerin üretildiği durumlar üzerine yoğunlaşmaktan zevk almaktadır. Öğrenme sürecinde sabırlı ve dikkatli olup, tarafsız yargılarda bulunabilirler. Sanat ve hizmet verme

gibi mesleklerde etkin olabilmek için gerekli hayal kurabilme yeteneği ve hislere karşı duyarlı olabilme özelliklerine sahiplerdir. Ancak seçenekler arasında seçim yaparken zorlanma, karar vermede güçlük çekme, zaman zaman fırsatları değerlendirme konusunda yetersiz kalma gibi özellikleri de zayıf yönleridir. Bu özelliklere sahip kişiler çeşitli seçenekler arasından kendisini seçim yapmaya ve uygulamaya zorlayarak karar verme, öğrenme sürecinin sonunda neyi başarmak istediğine karar vererek hedef belirleme ve öğrenmenin bir sınama-yanılma süreci olduğu görüşüne dayanarak çalışmalarında yeni etkinliklere yer vererek risk alma becerilerini geliştirmeye gereksinim duymaktadırlar. Ayrıca bu öğrenme stiline sahip bireylerin öğrenme sürecine Aktif Yaşantı ve Soyut kavramlar ve fikirler üzerinde odaklaşmak yerine yeni düşünce, beceri ve kavramlara eğilerek yeni öğrenme fırsatları yaratmaya; kişiler arası etkinliklerde daha aktif rol alarak duygularını dile getirmeye ve sayısal olmayan verilerle ilgili yeteneklerini geliştirmeye gereksinim duymaktadırlar (Kolb,1984).

2. **Ayrıştıran Öğrenme Stili:** Bu öğrenme stiline sahip bireylerin belli başlı özellikleri problem çözme, karar verme, düşüncelerin mantıksal analizi, tümdengelimci akıl yürütme ve sistematik planlama yapmadır. Bu bireyler sosyal ve kişiler arası etkinlikler yerine teknik sorunlarla uğraşmayı tercih ederler. Yanlış problemi çözme, çabuk karar verme, odak noktasını kaçırma, düşünceleri test etmeme, ve dağınık düşüncelere sahip olma en zayıf yönleridir. Bu bireyler kendi öğrenme stillerini geliştirebilmeleri için yeni düşünme ve uygulama yolları yaratma, yeni düşüncelerini deneme, en iyi çözümü seçme, hedefler belirleme ve karar verme konularında daha çok pratik yapmaya gereksinimleri vardır. Ayrıca bu kişiler herhangi bir konuda yargılamadan anlamaya çalışma, farklı türde bilgiler arayarak bilgi kaynaklarını arttırmaya ve olayların arkasındaki gerçeklere bakarak olayların sonuçlarını zihinde canlandırma gibi yeni beceriler geliştirmeye gereksinim duymaktadırlar. Bu bireyler Değiştiren öğrenme stiline sahip bireyler ile çalışarak daha önce dikkate

almadıkları soru ve olasılıkları fark etmeye ve olaylar ile ilgili çabuk sonuçlara varmaktan sakınarak, olayların birey yönü ile ilgili bilgiler toplamaya yoğunlaşmaları gerekir (Kolb, 1985).

3. **Yerleştiren Öğrenme Stili:** Bu kişiler öncelikle hali hazırdaki yaşantılarından yararlanarak öğrenme becerisine sahiplerdir. Yeni planlar yapmaktan ve yeni yaşantılar tecrübe etmekten hoşlanırlar. Mantıki analizlerden çok, duygularıyla davranmayı tercih ederler. Problem çözerken teknik analizlerden çok kişilerin bilgisine başvurmaktan hoşlanırlar. İş bitirici olma, liderlik ve risk alma bu tip kişilerin en güçlü yönleri; anlamsız etkinliklerde bulunma, bir işin zamanında bitmemesi, pratik olmayan planlar yapma ve hedefe yönelik olmama ise en zayıf yönleridir. Bu özelliklere sahip olan bireylerin yeni fırsatlar arama, kendini hedeflere yöneltme, diğerlerini yönetme ve etkileme, diğer kişilerle etkileşim içinde bulunma ve kişisel katılım konularında daha çok pratik yaparak kendi öğrenme stillerini geliştirmeye ihtiyaçları vardır. Bu kişiler özümseyen öğrenme stilini benimseyen kişilerle birlikte çalışma olanakları yaratarak olayların en önemli yönleri yerine uzun dönemde yararlı olacak yönleri üzerinde odaklaşmaya gereksinim duymaktadırlar. Bu öğrenme stilinin daha çok harekete dayalı pazarlama, satış gibi mesleğe sahip kişilerin meslek alanlarında başarılı olabilmek için gerekli olduğu düşünülmektedir.

4. **Özümseyen Öğrenme Stili:** Soyut kavramsallaştırma ve yansıtıcı gözlem öğrenme biçimlerini kapsamaktadır. Bu öğrenme stiline sahip kişiler geniş kapsamlı bilgileri anlama ve bunları anlamlı bir bütün haline getirmek konusunda başarılılardır. Yaptıkları işlerde sistemli olamama, pratik uygulamalarda zayıf kalma ve hayalci olma bu kişilerin zayıf yönleridir. Bu öğrenme stiline sahip olan kişiler soyut kavram ve fikirlere yoğunlaşmalılardır.

Yaşantısal öğrenme kuramında, kişi ile çevresi arasındaki arasındaki ilişki yaşantı teriminin ikili anlamı ile sembolize edilmektedir. İlki öznel ve kişisel, dolayısıyla içsel bir durumu; diğeri ise nesnel ve çevreye ait bir durumu ifade etmektedir. Yaşantının bu iki farklı formu çok karmaşık bir şekilde birbirinin içinde yer almaktadır (Ergür,1998). Kolb'a göre bilgi, sosyal ve kişisel bilginin etkileşiminin bir sonucu olarak tanımlanmaktadır. Sosyal bilgi, insan kültürünün deneyimlerinin birikimi, kişisel bilgi de kişilerin kendi yaşantılarının birikimi olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, bilgi nesnel ve öznel yaşantıların öğrenme sürecindeki etkileşimlerinin bir ürünüdür. Bilişsel alan kuramcılarından Piaget öğrenme ve bilgi arasında çok yakın bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Kolb da bu yaklaşımdan etkilenmiş ve öğrencilere öğretilmek istenen alanın özelliklerinin öğretimde dikkate alınması gerektiğini savunmuştur.

2. DUNN VE DUNN ÖĞRENME STİL MODELİ

Dunn öğrenme stil modeli, temelini biliş stili ve beyin yerleşim teorisinden almaktadır. Model daha önceden araştırmacılar tarafından yapılmış biliş stili ile ilgili olarak, biliş stilinin bir disipline bağlı olup olmadığı, çözümsel/bütünsel, eş zamanlı/birbirini izleyen veya beynin sol/sağ yarımkürelerinin tercihleri konusundaki araştırmaları dikkate alarak bilişsel stil tercihi ile iç (bireysel) ve dış (çevresel) faktörlerden oluşan değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlayan bir modeldir. Bu modele göre öğrenme stilleri iç ve dış faktörlerden oluşan beş temel elementten ve bunların 21 alt elementlerinden oluşan bir yapı göstermektedir (Ekici, 2001):

1. Çevresel (Işık, ses ve dizayn),
2. Duygusal (Motivasyon, sebat, sorumluluk, yapı),
3. Sosyal (Bireysel, ikili grup, üçlü grup, yetişkinle öğrenme, çeşitli yollarla öğrenme),

4. Psikolojik (Çözümsellik/bütünsellik, beynin sağ/sol yarımkürelerini tercih etme, hızlı tepki verme/sakin davranma),

5. Fiziksel (Algısal, yiyecek, zaman, hareketlilik).

Dunn ve Dunn stil modelinin temelinde bireylerin özgün bir biyolojik ve gelişimsel özellikler bütününe sahip oldukları düşüncesi yatmaktadır. Bu özgün özelikler kişinin yeni bilgi ve becerileri nasıl öğrendiğinin temel göstergesidir. Öğrencilerin öğrenme kapasitelerine göre öğretim durumları düzenlenirse, öğrenme oranı ve kalitesi artmaktadır. Dunn ve Dunn öğrenme stil modeli, öncelikle ilköğretim ve ortaöğretimde kullanılmak üzere tasarlanmış olmasına rağmen, günümüzde her seviyede kullanılmaktadır. Öğretmen, yönetici ve diğer görevliler modelin kullanımında şu ilkelere dikkat etmeliler (Çelik, 2004):

1. Bireylerin pek çoğu öğrenebilir.

2. Öğrenme ortamları, kaynakları ve yaklaşımlar farklılaştıran öğrenme stili güçlerine cevap verir.

3. Herkes öğrenme güçlerine sahiptir, fakat farklı insanlar çok farklı öğrenme güçlerine sahiptir.

4. Bireysel öğretim teknikleri vardır ve sonuçları güvenilir olarak ölçülebilir.

5. Uygun ortamlar, kaynaklar ve yaklaşımlar verilirse istatistiksel olarak öğrenciler başarı testlerinden ve tutum testlerinden yüksek başarı elde ederler.

6. Çoğu öğretmen kendi öğretimlerinin mihenk taşı olarak öğrenme stillerini kullanmayı öğrenebilirler.

7. Öğrencilerin pek çoğu yeni ya da zor akademik materyallere konsantre olduklarında kendi öğrenme stillerinde öğrenebilirler.

Dunn'a göre öğrenme stillerini etkileyen beş temel elementten yukarıda söz edilmektedir. Bu beş temel elementin özellikleri aşağıda kısaca açıklanmaktadır:

1. Çevresel Uyaranlar: Çevresel uyaranlara öğrencinin tepkide bulunması için, uyaranların öncelikle duyu organları ile doğru olarak duyumlanması gerekir. Duyu organları ise biyolojik temelli olduklarından, fiziksel kapasitelerinin alt ve üst sınırları bireyler tarafından değiştirilemez. Çevre uyaranları kendi içinde şu şekilde değerlendirilebilinir.

Ses unsuru: Öğrenirken geri plandaki ses tercihidir. öğrenen ders çalışırken veya konsantre olmak için sessizlik mi istiyor, müzik veya gürültü mü? Radyo mu, televizyon mu, başka bir ses kaynağı mı? (sessizlik ↔ ses)

Işık unsuru: Çalışırken istenen ışık düzeyidir. Çocuk çalışırken yumuşak ışık, loş ortam veya parlak bir ışık mı istiyor? (loşluk ↔ parlak ışık)

Sıcaklık unsuru: Öğrenen çalışırken veya diğer öğrenme faaliyetleri sırasında nasıl bir sıcaklık istiyor? Oldukça sıcak ortamlardan serin ortamlara kadar farklı tercihler olabilir. (sıcak ↔ soğuk)

Oda düzeni (design) unsuru: Çocuğun öğrenme ortamı veya odasındaki düzen ve mobilya tercihidir. Nasıl bir masa veya sandalyede oturmak istiyor, kanepe, yatar koltuk, yastıklar, halı vs. (düzgün ↔ dağınık)

2. Duygusal Uyaranlar: Öğrencilerin duygusal yapılarını biçimlendiren faktörler, daha çok onların gelişim süreçleriyle ilgili olup, zamanla edinilen tecrübelerle değişkenlik gösteren bir yapı kazanmaktadırlar. Çevreyle etkileşimler sonucunda bireyde kalan izler, onun duygularının derecesini belirleyen özellikler halini alırlar. Duygusal uyaranlar kendi içinde şu şekilde bölümlere ayrılabilir**:**

Güdülenme (motivasyon) unsuru*:* Çocuk okulda kendi ilgileriyle kendi kendine mi güdüleniyor, arkadaşları veya yetişkinler tarafından mı güdülenip pekiştirme veriliyor?

Sebat unsuru: Öğrenirken veya ödev yaparken sebat gösteriyor mu? Bir işi yaparken dikkat aralığı, yatkınlığı, ilgisi nasıl? Bir işi bitirinceye kadar tek iş mi yapıyor, yoksa aynı anda birkaç iş mi? (sabırsız ↔ sabırlı)

Sorumluluk unsuru: Kendi dersini öğrenirken ne kadar sorumluluk duyuyor? Küçük bir gözetim, rehberlik veya geri bildirimle çalışabiliyor mu? Yoksa sürekli yetişkinlerin yönlendirmesiyle mi çalışabiliyor? (sorumlu - sorumsuz)

Yapı unsuru: Öğrencinin yapısal öğrenme hakkındaki tercihleri nelerdir? Ne öğreneceği, nasıl öğreneceği ve kendisinden neler beklendiği devamlı kendisine bildirilsin mi, yoksa hedef gösterilsin ve daha sonra kendisine hiç karışılmasın mı istiyor? Özel talimat ve açıklamalar istiyor mu?

3. Sosyal Uyaranlar: Öğrencilerin sosyolojik tercihleri bireysel ya da grup halinde çalışmaya ve bir konuyu öğrenmeye çalışırken yardım almaya olan yaklaşımları bağlamında farklılıklar gösterir. Sosyolojik uyaranlar kendi içinde şöyle açıklanabilir:

Kendiliğindenlik unsuru: Öğrenci kendi kendine öğrenmeyi mi tercih ediyor yoksa grupla mı? Ne zaman kendi kendine ne zaman bir grubun elemanı olarak öğrenmeyi tercih ediyor? Öğrenciyi arkadaşları mı yönlendiriyor, tartışma ve etkileşim öğrenmesini kolaylaştırıyor mu?

Çift unsuru: Çocuk bir arkadaşıyla çalışmayı tercih ediyor mu? Gruptan ziyade tek arkadaşı mı istiyor? Bazıları kendi başına veya küçük gruplarla çalışmayı değil bir arkadaşla çalışmayı tercih ederler.

Arkadaş veya ekip unsuru: Öğrenci bir takımın elemanı olarak mı, yoksa tek başına mı çalışmayı tercih ediyor? Öğrenci bir grubun elemanı olarak, onlarla tartışıp, karşılıklı etkileşip mi iş yapmak istiyor, yoksa yalnız başına mı?

Yetişkin unsuru: Öğrenci bir otorite ile çalışmaya ne tepki gösterir? Bir yetişkin veya öğretmen ile birlikte mi çalışır, yoksa onların rehberliği ve yardımını geri mi çevirir?

Değişiklik unsuru: Öğrenci çalışırken birtakım belli yollar ve işlemler mi izler yoksa öğrenirken çeşitli yollar ve işlemler mi tercih eder?

4. Fiziksel Uyaranlar: Öğrencilerin fiziksel özellikleri biyolojik temelli olmakla birlikte, çevreyle etkileşimleriyle de şekillenerek zaman içerisinde farklılıklar gösteren özellikler halini alır. Duyusal uyaranların tercih edilmesindeki farklılıklar, işitsel, görsel, dokunsal, ve aktif öğrenme biçimleri gibi boyutlar altında toplanmaktadırlar. Fiziksel uyaranlar kendi içinde şöyle açıklanabilir:

Algısal unsur: Görerek, duyarak veya dokunarak öğrenme tipleridir. Öğrenirken görsel materyaller mi (resimler, haritalar, okuma materyalleri), işitsel faaliyetler mi (ses kasetleri, müzik, ders dinleme), el ile (tactual) veya bedenle hareket (kinestetik) mi (not alma, projede çalışma, günlük tutma, maket yapma vs.) tercih ediliyor?

Yeme-içme (intake) unsuru: Çocuk, öğrenirken bir şey yeme, içme veya sakız çiğnemeyi tercih ediyor mu? Soğuk içecek mi içer, yoksa kahve mi? Hafif bir şeyler mi yer, yoksa ses çıkaran yiyecekler mi yemeyi tercih eder?

Zaman unsuru: Çocuk günün hangi saatlerinde nasıl bir enerjiye sahip? Sabahları mı, akşamları mı, öğleyin mi, öğleden önce mi, sonra mı daha iyi çalışıyor?

Hareketlilik unsuru: Uzun süre hareket etmeden, oturarak mı çalışır, yoksa gezer, yerini veya beden duruşunu mu değiştirir? Öğrenirken belki de bilinçsiz olarak hareketli mi olur?

5. Psikolojik Uyaranlar: Sağ ve sol beyin yarı kürelerinin çevresel ve/veya biyolojik birtakım faktörler sonucunda başat olarak kullanımı sonucunda bireyler öğrenme biçimi tercihlerinde farklılıklar göstermektedirler. Psikolojik uyaranlar kendi içinde şöyle açıklanabilir:

Bütüncü-analizci unsuru: Konuyu bir bütün olarak mı, yoksa belli bir sıraya göre parça parça mı öğrenir? Bütüncü öğrenciler konuya bir bütün olarak bakar ve sonuçla ilgilenirler. Parçalarla ilgilenmeden önce "büyük resmi" görmek isterler. Analitik öğrenciler ise her defasında bir parça öğrenerek ilerlerler. Her anlamlı parçayı iyice öğrendikten sonra onları "büyük resim" içinde birleştirmeyi denerler.

Beyin yarıküreleri unsuru: Çocuğun beyninin sağ tarafı mı güçlü, yoksa sol tarafı mı? Sol beyinliler analitik ve sıralı öğrenmeye yatkın, sağ beyinliler bütüncü ve anında öğrenmeye yatkındır.

Düşünce biçimi unsuru: Çocuk uzun düşünceli mi yoksa düşüncesiz mi hareket eder? Düşünce temposu nasıldır? Sonuç çıkarma ve karar vermede hızlı mı, yoksa karar vermeden önce bütün alternatifleri değerlendirip her mümkün olanağı hesaba katar mı?

Dunn ve Dunn modeli, öğrenenlerin bilgiyi almaya odaklanırken farklılıklar gösterdiğini, bu nedenle öğrenenlerin tercihleri bağlamında aşağıda belirtildiği gibi ele alınabileceğini öngörmektedir. Böylece öğrenenler;

- Sessiz veya ortamda ses bulunmasını tercih edenler,
- Aydınlık veya az ışıklı ortamı tercih edenler,
- Düzenli veya düzensiz ortamı tercih edenler,
- Aralıksız çalışmayı veya sıklıkla ara vermeyi tercih edenler,
- Algısal tercihler (işitsel, görsel, dokunsal, aktif),

- İçe almayı veya almamayı tercih edenler (Çiğneme, içme, atıştırma),
- Bir günün belli periyotlarını tercih edenler,
- Hareketsizlik veya devingenliği tercih edenler,
- Bütüncül veya analitik öğrenenler şeklinde kategorize edilebilirler (Eren,2002).

Sıralanan özelliklerle birlikte öğrenme biçimleri göz önünde bulundurularak incelenebilecek dışsal elementlerden de söz edilebilir. Bu elementler ise şu şekilde ele alınabilir:

- Motivasyon,
- Daha az ya da çok planlılık ihtiyacı,
- Daha az ya da çok sorumluluk alma,
- Sosyolojik öğrenme tercihleri.

Dunn'ların öğrenme stilleri modeli iki temel üzerine kurulmuştur: Bilişsel stiller ve beyin bölümlemesi. Bilişsel stillerde kavram oluşturmada kişinin düşünme biçimi ve alan bağımlılığına bakılır. Kişinin düşünme biçimi düşüncesiz (impulsive) uçtan düşünceli (reflective) uca doğru bir uzam içinde yer alır. Alan bağımlı ve bağımsızlığı da global ve analitik düşünme biçimleriyle ilgilidir. Bunlar da iki zıt kutup oluştururlar. Bir uçta bütüncül düşünmeye sahip olanlar bütünün parçaları arasındaki ilişkilere bakarlar (holistic) ve eşzamanlı (simultaneous) düşünürler. Analizci düşünürler de bilgiyi sırayla ve parça parça alırlar.

R. Dunn okullarda başarısız öğrencilerin öğrenme tercihlerini (preferences) araştırırken Öğrenme Stili Envanterini (Learning Style Inventory), daha sonra da Okuma Stili Envanterini geliştirmiştir. 3-12 yaşları arasındaki öğrenciler için 3-4 yaşındaki çocuklar soruları "doğru" veya

“yanlış” olarak cevaplandırılır. 5-12 yaş arasındakiler de Likert tipi ölçekle cevaplandırılır. Kişilerin anket sorularına “derhal” (immediate) tepki vermeleri istenir, düşünmemelidir. Hemen o soru geçilmeli, sonra boş bıraktıklarına geri dönüp yine derhal cevap vermeli ve cevaplandırma 20-30 dakika içinde bitmelidir. Anketten elde edilen puan 0-80 arasında yer alır. 60 puandan yukarı olanlar yüksek tercih, 40’tan düşük puanlar da düşük tercihtir. 40-60 arası puanlar bir tercih belirtmemektedir. Aynı konuda birbirine benzer sorular çeşitli yerlere dağıtılmıştır. Ölçümün geçerli olması için aynı konudaki sorulara verilen cevaplar %70’ten fazla tutarlı olması gereklidir. Bunun altına düşerse, öğretmen bu anlamsızlığı öğrenciyle konuşmalı ve anketi yeniden vermelidir. Ayrıca öğretmen öğrencisiyle onun öğrenme stili üzerinde konuşmalı, ayrıntıları öğrenmelidir. Anket birkaç kez uygulanıp benzer sonuçlar alınca kesinleşmeli ve anket bilgisayar programları tarafından değerlendirilmelidir. Dunn ve Dunn öğrenme stilleri envanterinde birbiriyle etkileşimde bulunan elemanlar şu şekilde açıklanmaktadır (http://www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil .doc):

Güdülenmiş ve sebatlı olarak, her ikisinde de üst puan alanlar duygusal çatışmalarda deneyimli, görev adamı, başarıdan hoşlanan kişilerden oluşmaktadır. Bunların işini yarıda kesmemeli başladıkları işi bitirinceye kadar süre verilmelidir, yoksa bu özelliklere sahip kişilerde hayal kırıklığı olduğu gözlemlenmiştir.

Eğer kişinin güdüleri yüksek ve sebat puanı düşükse, veya her ikisi de düşükse bunlar başladıkları önemli işi bitirmeden başka bir işe girişmemeleri konusunda disipline edilmelidir. İşi parçalara ayırıp, onların yapılma zamanlarını belirleyip, takip etmek gerekmektedir.

Güdüleri ve sorumluluğu yüksek öğrencilerde, eğer öğretilen şeyi sevmiyorlarsa veya kabul etmiyorlarsa çatışma çıktığı gözlemlenmiştir. Sorumluluk öğrenciyi işi yapmaya zorlarken güdüleri yapmamasını söylemektedirler.

Bütün çocuklar 22 değişkenin hepsinden etkilenmezler. Çoğu öğrenci için 6-14 arası değişken önemlidir. Bazılarına tepki göstermeyebilirler, bazılarında tercih veya sevmediğini açıkça belirtirler. 40-60 arası puanlar o kişi için o değişkenin önemli olmadığını gösterirken, bazen de örneğin bir faaliyette (matematik) sessizliği ama başka bir faaliyette (tarih) sesi tercih edebildiğini gösterir.

Araştırmalardan çıkan sonuçlardan bazıları şunlardır: Ses ve ışıkta yüksek tercihler vardır. Çalışırken ağaç, plastik veya çelik sandalye pek aranmamaktadır. Kendi kendini güdüleme 8. sınıftan sonra artmaktadır ve bununla beraber, 9-12. sınıflar arasında arkadaş etkisi alabildiğine güçlenmektedir. Arkadaşla çalışma en çok 6-8. sınıflarda tercih edilmektedir. Dokunma ve harekete dayalı öğrenme küçük sınıflarda, 5-6. sınıftan itibaren görme ve işitmeye dayalı tercihler artmaktadır (Dunn ve Dunn, 1987).

Yetenekli (gifted) ve yeteneksiz öğrencilerle öğrenme stilleri arasındaki ilişkiler (Cody 1983): Yetenekli öğrenciler sessiz, ılık, sabah erken ve az yönlendirmeli çalışma ortamını severler. Üstün yetenekli olanlar çalışırken müzik, serin bir ortam, akşam çalışması ve çok az yönlendirme tercih ederler. Çok güdülenmiş ve sağ beyin işlemcili ve bağlantılı (integrated) olarak çalışırlar. Ortalama öğrenciler öğleden sonra, sessiz, sakin, sıcak bir ortamda çalışmayı tercih ederken, kendilerinden ne istenildiğinin söylenmesini isterler. Sol beyin işlemcili olarak çalışanlar ise hareketten ziyade görsel öğrenmeyi tercih ederler. Yine bu alanda yapılan 8 çalışmanın sonunda yeteneklilerin kendilerini güdüleyen, içten kontrollü, kendinden yönlendirmeli, sebatlı, algıları güçlü, görev alan ve yapan, tek başına çalışan (veya diğer zeki çocuklarla), dinlemeden ziyade yapan, tartışmaları seven, ders dinlemeyi ve ezberi sevmeyen kişiler olduğu ortaya çıkmaktadır. Marcus'un 1978 tarihli araştırmasında da ortalama, ortalama altı ve üstü öğrenci gruplarında öğrenme stili farklılıkları olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğrencileri, öğrenme stillerine uygun olarak eğitirsek, özellikle yüksek bilişsel yetenekleri olan çocuklarda matematik ve okuma başarılarının arttığı

görülmektedir. Ayrıca müzik alanında yetenekli olanların seçiminde de işitmeye dayalı öğrencilerin tercihi daha doğru sonuçlar vermektedir (Kreitner 1981).

Bu noktadan hareketle şu soru akla gelmektedir: Acaba öğretmenler kendi öğrenme stillerine uygun (aynı stilde mi) öğretmektedirler? Bu konudaki bulgular (sessizlik ve otoriter olma dışında) öğretmenlerin aynı stilde öğretmediklerini göstermektedir. Ayrıca "öğretmen/öğrenci stili eşlemesi yapılırsa akademik başarı artar mı?" sorusunun cevabı bu konuda kesin bir bulgu olmadığıdır.

3- GREGORC ÖĞRENME STİL MODELİ

Gregorc öğrenme stili iki temel üzerine kuruludur (http://www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc):

1. Bilginin nasıl alındığı (algılama)
2. Bilginin nasıl işlendiği (processing, ordering)

Bunlar da kendi aralarında iki kaliteye ayrılır. Algı (perception) somut veya soyut olabilir. Somut algılayıcı beş duyu organına dayanır. Burada ve hemen olanla ilgilenir (gördüğüme inanırım). Bunlara, "sol beyinli kişiler" de denir. Soyut algılayıcı sezgiye, zekaya ve hayal gücüne dayalı algılamadır. Görünüşün arkasındakine bakar (hiçbir şey göründüğü gibi değildir). Bu tip kişilere "sağ beyinli kişiler" de denir.

Bilgi işleme (ordering) açısından da sıralı ve rasgele işleme vardır. Sıralı (sequential) işleme, düşünceyi adım adım ilerletme, mantıksal sıra içinde işlem yapmayı kapsar. Rasgele (random) bilgi işlemede ise işlem sırası önemli değildir. Hangi bilgi önemli ise o öne alınır. Algılama ve bilgi işlemedeki ikililer bir araya geldiğinde dört öğrenme stili ortaya çıkmaktadır. Bunlar:

- Somut sıralı
- Soyut sıralı
- Somut rasgele
- Soyut rasgele

1) ***Somut sıralı*** öğrenme stiliyle öğrenenler: Fikirleri uygulamaya koymayı severler, olaylar üzerine yoğunlaşırlar, belli zaman dilimleri içinde sistematik (adım adım) çalışır, soyut fikirlerden somut ürünler çıkarırlar. Ayrıntıya dikkat ederler ve çalışırken belli yöntemleri vardır. Bu kişiler grup içinde çalışmayı, özel konularda tartışmaya katılmayı, doğru veya yanlış cevabı olmayan konulardaki soruları sevmezler. "İhtiyacım olan olgular nelerdir?", "Nasıl yapabilirim?", “Neye benzemeli?”, “Ne zaman olacak?” gibi sorularla uğraşırlar.

2) ***Soyut sıralı*** öğrenme stiliyle öğrenenler: Altta yatan prensipleri arar, fikirleri analiz eder, araştırır ve edindiği bilgiyi mantıklı sıraya koyarlar. Kesin, iyi araştırılmış bilgileri, mantıklı akıl yürütmeyi, yapmaktan ziyade gözleyerek öğrenmeyi tercih ederler. Bir konu ile uzun uzadıya uğraşmayı, bir şeyi tekrar tekrar yapmayı sevmezler. Diplomatik olmaları uzun zaman alır. Bir sohbeti sürdürmeleri de zordur. "Bunun doğru olduğunu nasıl bilebilirim?", "Bütün olabilirlikleri nasıl değerlendirebilirim?" gibi konularla uğraşırlar.

3) ***Soyut rasgele*** öğrenme stiliyle öğrenenler: Başkalarını samimiyetle dinler, onların duygularını anlamaya çalışırlar. Başkalarının duygusal ihtiyaçlarını tanır, gruba uyarlar. Öğrenmeyi bireyselleştirir, geniş, genel ilkelere odaklanırlar. Herkesle dostça ilişkiler kurmayı severler. Kafaları ile değil kalpleriyle karar verirler. Duygularını açıklamaları ve haklı göstermeleri zordur. Kesin ayrıntı vermeleri ve olumlu bile olsa eleştiri almaları kolay değildir. Bir anda bir şeye odaklanmaları güçtür.

4) ***Somut rasgele*** öğrenme stiliyle öğrenenler: Birçok seçenek ve çözüm yolu gördüklerinde hızlı düşünür, farklı yollar bulurlar. Problem çözmede

içgörü ve içgüdülerini kullanırlar. Sınırlamaları, biçimsel raporları, kalıp yolları, bir şeyi tekrar yapmayı, ayrıntılı kayıtlar tutmayı, nasıl cevap verileceğini göstermeyi sevmezler.

Gregorc, beynin nasıl çalıştığı konusunda düzenli düşünce yollarının olduğunu belirterek, buna göre her insanın zekasının farklı olduğu ve bu durumun kişisel niteliklerin belirlenmesinde en önemli faktör olduğunu vurgulamaktadır (Eren,2002). Kişinin öğrenmesinde yardımcı olan algılama, düzenleme ve ilişkilendirme yetenekleri onun öğrenmesinde en önemli yeteneklerdir. Algılama yeteneği, varlıkların ve olayların kavranmasını, düzenleme yeteneği bilgiyi kişisel yeteneğe göre zihne yerleştirmeyi; kendine mal etme yeteneği, bilgileri kişinin kapasitesi doğrultusunda kendine göre zihne yerleştirmeyi ve ilişkilendirme yeteneği yeni öğrenilen kavramın daha önceden öğrenilmiş bir kavramla ilişkilendirilerek öğrenilmesini sağlar (Ekici, 2002). Denilebilir ki; Gregorc öğrenme stilinin bir bireyin nasıl öğrendiğini ve bunu çevresine nasıl uyarladığını gösteren ayırtedici davranışlardan oluştuğu görüşündedir (Ergür, 1998).

4- BUTLER ÖĞRENME STİL MODELİ

Butler, Gregorc'un öğrenme stil modelinin kuramsal boyutlarını kullanarak sınıf ortamında öğretmen ve öğrencilerin öğrenme stillerini değerlendirmiştir. Kathleen Butler'ın modeli, öğrenme stillerinin sınıf içinde uygulama olanaklarını göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Bu modelde, Gregorc'un modelinin öğeleri olan somut ardışık, soyut ardışık, somut rasgele ve soyut rasgele öğrenme stilleri, Bloom'un taksonomisiyle ilişkilendirilerek her bir öğrenme stili için öğretim etkinlikleri ortaya konulmaktadır (Çelik, 2004).

Diğer bir deyişle, Butler'e göre öğretim stilinin dört temel bileşeni vardır. Bunlar soyut-somut ve ardışık-dağınık ikilileri olarak koordinat düzlemi üzerinde yer alır. Bu dört ayrı yapı ikişerli oluşturdukları kombinasyonlar sonucu; somut-ardışık olarak nitelenen SOMAR, soyut-ardışık olarak

nitelenen SOYAR, soyut-dağınık olarak nitelenen SOYDA ve somut-dağınık olarak nitelenen SOMDA stilleri oluşmuştur. (http://www.egitim.aku.edu.tr/babadogan.doc)

5- GARDNER'IN ÇOKLU ZEKA KURAMI

Günümüzde eğitim ve psikoloji alanındaki gelişmelerle birlikte bireylerin neler yapabildiğinden çok, neler yapabileceği düşünülmelidir. Çoklu zeka kuramı da bu amaçla yeni pedagojik yöntemlerin düşünülmesi için ortaya atılmıştır. Eğitime yeni bir yaklaşım getiren çoklu zeka kuramı (Multiple Intellegence – MI Theory), Harward Üniversitesi öğretim üyelerinden Gardner tarafından 1983 yılında geliştirilmiştir. Gardner, zekayı "problem çözme kapasitesi ya da değerli bir veya birden çok kültürel yapı ürününe şekil vermek" olarak tanımlamaktadır. Gardner'a göre çoklu zeka kuramının temelinde biyolojik ve kültürel boyutlar yer almaktadır. Zekanın gelişmesinde avantaj ve dezavantaj yaratan çevresel etkenler vardır.

Bunlar aşağıdaki gibi sıralanabilir (http://www.kutuphanem.net/goruntule.asp?islem=goruntulevedok_no=114109 -2003):

1. Kaynaklara ulaşım şansı: Aile çok fakirse çocuk keman, piyano gibi müzikal zekayı geliştirebilecek enstrümanlara ulaşamadığından bu zekanın güçlenmesi, gelişmesi zorlaşabilir.
2. Tarihsel, kültürel faktörler: Okulda matematik ve fene dayalı programlar önemseniyorsa, öğrencinin mantık, matematik zekası gelişebilir.
3. Coğrafi faktörler: Köyde yetişmiş bir çocuk apartmanda büyümüş bir çocuğa oranla bedensel zekasını daha çok geliştirebilir.
4. Ailesel faktörler: Ressam olmak isteyen bir çocuğun ailesi avukat olmasını istiyorsa çocuğun dil zekası desteklenecektir.

5. Durumsal faktörler: Kalabalık bir ailede büyümüş ve kalabalık bir ailede yaşayan bireyler doğalarında sosyallik olmadıkça kendilerini geliştirmek için daha az zamana sahip olurlar.

Buradan da görüldüğü gibi, bu etkileşimler ve bunlara bağlı olarak zekanın değişik boyutları artırılabilir. Zekanın farklı boyutları olmakla birlikte bu boyutlar birbirlerinden çok ayrı yapılar ya da özellikler değildir. Örneğin bir futbol oyuncusu bedensel zekayı koşarken, yakalarken ve vururken; uzamsal (şekil-uzay) zekayı, sahayı, diğer oyuncuların pozisyonlarını düşünürken; dil ve sosyal zekayı oyun kurallarını öğrenirken ve takım arkadaşlarıyla paylaşırken; özedönük (kişisel) zekayı kendini değerlendirirken kullanmaktadır. Çoklu zeka kuramında 8 çeşit zeka belirlenmiştir. Bunlar:

- Sözel – Dil,
- Mantık – Matematiksel,
- Şekil (Görsel) – Uzay (Uzamsal; Alansal),
- Müziksel – Ritmik,
- Bedensel – Kinestetik,
- Kişilerarası – Sosyal,
- Kişiye dönük (İçsel; Özedönük),
- Doğa zekası.

Çoklu zeka teorisi aşağıdaki temelleri esas alır (Armstrong, 1994):

1. Her insan, çeşitli zeka alanlarının tümüne sahiptir. Çoklu zeka teorisi, insanda yalnızca tek bir zekanın geçerliliğini belirlemek yerine, her insanın bütün zeka alanlarında yeteneğinin olduğu görüşünü benimsemektedir. Ancak, her insanda söz konusu olan bu zeka alanları değişik düzeylerde bulunabilmektedir.

2. Her insan, çeşitli zeka alanlarından her birini yeterli düzeyde geliştirebilir. Çoklu zeka teorisi, yeterli ve uygun destek, imkan ve eğitim sağlandığında, gerçekte her bireyin zeka alanlarının hepsini oldukça yüksek bir düzeyde geliştirebilme kabiliyetine sahip olduğunu ileri sürmektedir.

3. Çeşitli zeka alanları, genellikle, bir arada karmaşık bir yapıda çalışırlar. Genellikle, gerçek hayatta hiçbir zeka alanı tek başına var olmaz. Çeşitli zeka alanları birbirleri ile sürekli olarak etkileşim içindedirler. Örneğin, bir yemeği pişirecek bir kişinin önce tarifi okuması ve anlaması (sözel-dil zeka alanı), yemek tarifini oluşturan elementleri tasniflemesi ve yemeğe karışım oranlarını hesaplayabilmesi (mantıksal-matematiksel zeka alanı) ve yemeğin kendi damak zevkine uygunluğu (kişisel zeka alanı) yanında, ailedeki bütün fertlerin memnuniyetini de sağlayabilmesi (kişilerarası zeka alanı) gerekir. Yine, benzer bir şekilde, basketbol oynamakta olan bir kişinin koşmak, topu başkasına atmak ve topu yakalamak gibi özellikleri içeren bedensel-kinestetik zekaya sahip olmasının yanında, bu kişinin kendisini oyun sahasına adapte edebilmesi için görmesi de etkili olabilmektedir.

Elektronik ortamda çoklu zeka üzerine araştırma yapıldığında bu konuda birçok bilgi ve belgeye ulaşılmaktadır. Yurt dışında olduğu kadar ülkemizde de Çoklu zeka üzerine pek çok çalışma yapıldığı, bu kuramı destekleyici eğitim-öğretim yapan okulların her geçen gün arttığı görülmektedir.

Çoklu zeka kuramının temel düşünce yapısı aşağıdaki özellikleri içerir:

1. Çoklu zeka kuramına göre çok sayıda zeka alanı vardır.
2. Zekalar çeşitli biçimlerde gösterilebilir.
3. Zeka profilleri kişiye özgüdür.
4. Zekalar güçlendirilebilir.
5. Bir öğrenmeyi gerçekleştirmenin çeşitli yolları vardır.

Araştırmalar yapıldığında çoklu zeka kuramının pek çok tanımı olduğu görülür. Çoğu eğitimci ve bilim adamı temel olarak aynı noktalar üzerinde durmuş olsalar da alt başlıklarda farklı detaylar üzerinde durabilmektedirler.

Çoklu zeka teorisine göre, her öğretmenin sınıftaki her öğrencinin bireysel farklılığını çok ciddi olarak ele alması gerekmektedir. Çoklu zeka teorisinin öğretim alanına sağladığı en büyük katkı, öğretmenlerin sahip oldukları öğretim yöntemleri repertuarlarının sözel-dil ve mantıksal-matematiksel zeka alanlarının dışına çıkarak daha da genişletmeleri gerektiğini vurgulamasıdır. Bu yönüyle çoklu zeka teorisi, çok kapsamlı bir öğretim modeli ortaya koyarak, öğretmenlerin sınıftaki bütün öğrencilere ulaşabilmek için öğretimde yöntem zenginliğine gitmeleri gerektiğini vurgulamaktadır.

Gardner, zekanın iki değil, yedi yönü olduğunu savunmuştur. Böylece sadece matematikte ve dilde başarılı olanların değil, müzikte, sporda, dansta, iletişimde, doğada, resimde kendini gösterenlerin ve kendini tanıyanların da zeki olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Çoklu zeka kuramının amacı, eğitimde bireylerin neler yapabildiğinden çok, neler yapabileceğinin düşünülmesidir. Günümüzde eğitim ve psikoloji alanındaki gelişmelerle klasik testlerin çocukların değerlendirilmesinde yeterli olamayacağı, onun potansiyel yeteneklerinin de ortaya çıkarılması gerektiği görüşü vardır.

Gardner'a göre zeka, problem çözme kapasitesi ya da değerli bir ya da birden çok kültürel yapı ürününe şekil vermektir Gardner bireylerin aynı düşünüş tarzına sahip olmadıklarını ve eğitimin eğer bu farklılıkları ciddiye aldığı düşünülürse, bütün bireylere en etkili şekilde hizmet edeceğini belirtmiştir. Eğer bireyler farklı zeka bileşenlerini tanıyabilirlerse karşılaşacakları sorunları çözmede daha şanslı olabilirler. (http://www.cocukdunyasi.net/a18.htm - 2005)

Çoklu zeka her bilim dalında öğrencilerin öğrenmelerini arttıran bir öğretim süreci olarak algılanmaktadır. Sınıf ortamında herhangi bir öğrenme modelini uygulamadan önce, eğitimciler ve yetişkin öğrenciler olarak önce kendimize bu modeli uygulanmalıdır. Çoklu zeka kuramını uygulamada en önemli basamak kendi çoklu zekamızın doğasını ve niteliğini belirlemek ve yaşamımızla beraber onu geliştirmenin yolunu aramaktır. Bunu yapmaya başladığımızda bu yedi zeka bakımından farklı rollerdeki yeterliliğimiz ve de yetersizliğimizi bir eğitici olarak görebilmeliyiz.

Bireylerin çoklu zekasını geliştirebilmek kolay bir durum değildir. Hiçbir test doğru olarak bireyin zekalarının doğasını ya da niteliğini belirlemeye yeterli olamaz. Standartlaştırılmış olan testler sadece becerilerin toplamının küçük bir bölümünü ölçer. Zekaların değerlendirilmesinde en iyi rol birçok işin, etkinliğin ve deneyimlerin her bir zeka ile işbirliği içinde olması ile ortaya konulandır. Yedi tane yapay öğrenme işi ortaya koymak yerine geriye bakıp daha önce yaşanmış olan gerçek yaşam deneyimlerinden yararlanmak daha doğru olur.

6- MCCARTHY ÖĞRENME STİL MODELİ (4MAT SİSTEMİ)

McCarthy (1997), beyin yarı kürelerinin bilişsel ve motor işlevlerine bağlı olarak "4MAT- Doğal Öğrenme Dairesi" adı altında öğrenme biçemlerinden söz eder. 4MAT formülünde, kişinin gerçeği algılaması ve ona tepkisi, kişide zamanla yerleşik bir kalıp oluşturmaktadır. Bu kalıp kişide insanlar hakkında bilgi, beceri ve fikirleri birleştirmesinde ve bilgiyi adapte edip, ona anlam vermesinde baskın rol oynamaktadır (http://chiron.valdosta.edu/whuitt/col/ instruct/4mat.html). McCarthy altı yıllık bir deneysel çalışma sonucunda hazırladığı öğrenme stili modelinin kuramsal temelinin Hunt, Kolb, Lawrence, Jung, Merrilve Simon-Byram'ın yaptığı çalışmalara dayandığını ifade etmektedir (Çelik, 2004). McCarthy (http:// volcano.und.nodak.edu/vwdocs/msh/llc/is/4mat.html) "Öğrenme stillerini sağ/sol mod tekniklerine göre öğreterek yaratıcı ders planları" (*Creative Lesson Plans for Teaching to Learning Styles with Right/Left Mode*

Techniques) adlı eserinde 4MAT sistemini açıklamaktadır. Buna göre öncelikle farklı bireyler farklı tercih edilen şekillerde bilgi ve tecrübe edinirler. Bu tercihler kişilerin öğrenme stillerinin ne olduğunu gösterir. Kişi kendi tercih ettiği öğrenme stilinin ne olduğunun farkında olmalı ve bu stili daha iyi ve etkin bir şekilde kullanmak üzere geliştirmelidir. Bazı durumlarda kişi bir stilden diğerine geçiş yapabilir ve bu kendi öğrenme stillerini tek açıyla sınırlayan kişilere göre avantajlı bir davranıştır. McCarthy tarafından tanımlanan dört öğrenme stili şu şekilde açıklanmaktadır:

1. **Tip Öğrenenler (Hissederek Öğrenme Stili):** Bu tip öğrenenler kişisel anlamlara ilgili duyarlar. Öğrenmek için sebep bulmaya çalışırlar. Kişisel tecrübelerini yeni edindikleri bilgiyle ilişkilendirerek bilgiyi günlük hayatta da kullanışlı hale getirmek isterler. Bu kişiler birlikte öğrenme, beyin fırtınası, farklı alanları ilişkilendirerek öğrenme yöntemlerine olumlu tepki verirler (http://volcano.und.nodak.edu/vwdocs/msh/llc/is/4mat.html).

2. **Tip Öğrenenler (Analitik Öğrenme Stili):** Bu tip öğrenenler öncelikle anlayışlarını derinleştirmek adına nedenleri bulmayı ve nedenler üzerine yoğunlaşmayı severler. Düz anlatım yolu ile verilen derslerden etkili bir şekilde öğrenirler ve bireysel araştırmalar yapmaktan hoşlanırlar. Bilgiyi kendi zihin süzgeçlerinden geçirerek analiz etmeyi ve uzmanların konular ile ilgili görüşlerini almayı severler (http://volcano.und.nodak.edu/vwdocs/msh/llc/is/4mat.html).

3. **Tip Öğrenenler (Akılcı Öğrenenler):** Bu tip öğrenen kişiler olayların nasıl işlediğine ilgi duyarlar. Olayların içine dahil olmak ve denemeyi severler. Somut, deneysel öğrenme aktiviteleri bu tip öğrenen kişiler için uygundur (http://volcano.und.nodak.edu/vwdocs/msh/llc/is/4mat.html). Yaşantı ve uygulamayı bütünleştirerek deneme-yanılma yoluyla öğrenmektedirler. Değişikliklere karşı çok uyumludurlar. Risk almaktan hoşlanırlar. Farklı yöntemlerle öğrenmekten hoşlandıkları için

okullardaki eğitim bu bireylerin ihtiyaçlarına cevap vermemektedir (Çelik, 2004).

4. **Tip Öğrenenler (Dinamik Öğrenenler):** Bu tip öğrenenler kendi kendilerine keşif yapmaktan hoşlanırlar. Kendi düşündüklerine inanır, hem kendilerine hem de diğerlerine öğretmeye çalışırlar. Bağımsız çalışmalar yapmak bu tip kişilerin öğrenmesini daha da etkin hale getirir. Oyunlar ve drama aktivitelerini kullanmayı severler.

Geleneksel olarak öğretmenler, özellikle devlet okullarında ikinci tip Analitik öğrenenlere hitap eden düz anlatım teknikleri kullanılmaktadır. Oysaki okullarda müfredatlar hazırlanırken bir tipten fazla öğrencinin var olduğu gözden kaçmamalı, esnek ve çok yönlü ders planları hazırlanmalıdır. Böylece her dersten sonra öğrenciler kendi adlarına bilgi sahibi olduklarını ve kendilerinde bir değişim olduğunu fark etmelilerdir. 4MATöğrenme modeli öğretmen davranışlarını aşama aşama ve stil bazında değerlendirerek, bir dersi veya konuyu planlarken genel bir çerçeve oluşturulmasına yardımcı olur.

7- CANFIELD ÖĞRENME STİL MODELİ

Canfield (1988) dokuz öğrenme stili tanımlamıştır (http://web.indstate.edu/ctl/styles/articles.html). Bunlar: Sosyal (social), bağımsız (independent), uygulamalı (applied), kavramsal (conceptual), sosyal/uygulamalı (social/applied), sosyal/kavramsal (social/conceptual), bağımsız/uygulamalı (independent/applied), bağımsız/kavramsal (independent/conceptual) ve nötr (neutral preference) öğrenme stilleridir. Bu öğrenme stillerinin özellikleri kısaca şunlardır (distance.nmsu.edu/externals/digital_pathways/docs/lambert1.pdf):

1- **Sosyal Öğrenme Stili:** Akranları ve öğretmenleri ile etkileşimde kapsamlı olanakları tercih eden, uygulamalı ve kavramsal yaklaşımları

pek tercih etmeyen, öğretimde küçük grup ya da grup çalışmalarına katılan kişiler bu tip öğrenme stilini benimsemiş kişilerdir.

2- **Bağımsız Öğrenme Stili:** Bireysel çalışmayı ve örnek olay çalışmalarını tercih eden kişilerdir. Kişisel hedeflerine ulaşmak için yalnız çalışmanın kendilerine daha çok kazanç sağlayacağını düşünürler. Uygulamalı ve kavramsal yaklaşımları kabul etmeyen, örnek olay çalışmaları ya da kendi seçtiği programların yürütülmesini içeren öğretim tekniklerini tercih ederler.

3- **Uygulamalı Öğretim Stili:** Gerçek hayatla doğrudan ilgili etkinliklere katılmayı tercih eden, sosyal ve bağımsız yaklaşımları tercih etmeyen, çevre gezileri, laboratuvarda grup çalışmalarına katılmayı tercih eden kişilerdir.

4- **Kavramsal Öğrenme Stili:** Oldukça iyi düzenlenmiş sözel materyallerle çalışmaya istekli, sosyal ve bağımsız yaklaşımları tercih etmeyen, öğretimde okuma ve düz anlatım tekniklerini benimseyen kişilerdir.

5- **Sosyal/Uygulamalı Öğrenme Stili:** Öğrenci ve öğretmenlerle etkileşimde gerçek yaşama yakın etkinliklerde yer almayı tercih eden, öğretimde rol yapma, grupla problem çözme ve gözetimli alıştırmaları seçen kişilerdir.

6- **Sosyal/Kavramsal Öğrenme Stili:** Öğrenci ve öğretmenlerle etkileşimde yüksek düzeyde sözel düzenlenmiş materyalleri tercih eden, düz anlatım ve tartışma tekniklerinin dengeli olarak kullanıldığı bir öğretim sürecini seçen kişilerdir.

7- **Bağımsız/Uygulamalı Öğretim Stili:** Gerçek yaşamla yakından ilgili yaşantılarda yer alırken, kişisel hedefini gerçekleştirmede yalnız çalışmayı tercih eden, laboratuarda yalnız çalışma ya da gözetimsiz teknik alıştırmaların tercih edildiği öğretim ortamını seçen kişilerdir.

8- **Bağımsız/Kavramsal Öğrenme Stili:** Kişisel hedeflerine ulaşmada yüksek düzeyde sözel materyalleri ve yalnız çalışmayı tercih eden, bağımsız okuma ve literatür araştırmalarına olanak tanıyan kişilerdir.

9- **Nötr Öğrenme Stili:** Herhangi bir alanda öğrenme tercihleri olmayan ve zaman zaman tam olarak konsantre olmakta güçlük çeken kişilerdir.

8- SILVER-HANSON ÖĞRENME STİL MODELİ

Silver ve Hanson'a göre öğrenme stilleri kişi yaşlandıkça, öğrendikçe ve tecrübe kazandıkça gelişmektedir. Bu modelde öğrenme stilleri dört ana grup altında toplanmaktadır. Bunlar:

Anlama Öğrenme Stili: Bu öğrenme stilinde öğrenenler fikirler ve soyutlamalar üzerinde daha çok durmaktadır. Öğrendikleri bilgilerin mantıklı olması ve akla uygunluğu, delillerle ispatlanması onlar için önem taşımaktadır.

Tam Öğrenme Stili: Bu öğrenme stiline yatkın kişiler bilgileri somut olarak alırlar. Aşama aşama ilerleyen ardaşık bilgi sürecini tercih ederler. Öğrenme durumlarını açıklık ve pratiklik açısından değerlendirirler.

Bireyler Arası (Sosyal) Öğrenme Stili: Bu kişiler somut ve dokunarak/hissederek elde edebilecekleri bilgi kaynaklarından öğrenmeyi tercih etmektedirler. Sosyal öğrenmeyi tercih ederken, öğrenmeyi diğer bireylere yardım etme potansiyeli açısından değerlendirirler.

Kendini İfade Etme Öğrenme Stili: Bu öğrenme stilinde öğrenen kişiler imgelemeyi severler, öğrendiklerinde hayali ifadeler aramaktadırlar. Yeni fikir ve ürünleri oluşturmak için duygu ve hislerini kullanırlar. Öğrenme süreçlerini estetik, ilginçlik ve zevklilik kapasitesi açısından değerlendirirler.

Silver ve Strong'a göre bireylerin % 35'i tam öğrenme stiline, % 18'i anlama öğrenme stiline, % 12'si kendini ifade etme öğrenme stiline ve % 35'i de bireyler arası öğrenme stiline sahiptir (Çelik, 2004).

9- CURRY ÖĞRENME STİL MODELİ

Curry öğrenme stil modelinin boyutlarını "Soğan Modeli" adını verdiği bir modelle açıklamaktadır. Bu modele göre merkezden dışarı doğru şu boyutlar ifade edilmektedir:

1. **Kişilik:** Bilgiyi kazanmada ve bütünleştirmede tercih edilen yaklaşımlar üzerinde temel kişilik özelliklerinin etkilerinin değerlendirildiği bu boyut diğer boyutlar arasında merkezi bir konuma sahip ve göreli olarak değişmez unsurlardan oluşur.

2. **Bilgiyi İşleme:** Bilgiyi özümsemede bireyin tercih ettiği zihinsel yaklaşımları bildirir.

3. **Sosyal Etkileşim:** Öğrencilerin sınıf içinde nasıl etkileşimde bulunduğu üzerinde durmaktadır.

4. **Öğretimsel Tercih:** Öğrencinin öğrenme için tercih ettiği çevresel koşulları içeren bu boyut öğrenme stili modelinin dış kabuğunu oluşturmaktadır.

Bu modele göre, öğrenme davranışı temel olarak bilginin transfer edilme sürecinde belli başlı kişilik boyutları ve doğrudan doğruya çevresel faktörlerle etkileşim tarafından kontrol edildiği ifade edilmektedir (Çelik, 2004).

10- NASSP ÖĞRENME STİLİ PROFİLİ

NASSP (The National Association Of Secondary School Principals) öğrenme stili profili 126 maddeden oluşmaktadır. Bu model öğrenme stilini, bilgi işleme yaklaşımı kadar fizyolojik/çevresel, bilişsel ve duyuşsal alanlar çerçevesinde bütünleştirmektedir. NASSP orta öğretim öğrencileri için geliştirilmiş bir öğrenme stil profilidir. Bu profilde öğrencilerin verdiği cevaplar bilgisayarla puanlanarak tablolaştırılmaktadır. NASSP'ın kuramsal temelleri Dunn ve Dunn öğrenme stil modeline dayanmaktadır ve yurt dışında da kabul gören bir modeldir. NASSP öğrenme stilleri; bilişsel beceriler, algısal tepkiler, çalışma ve öğretim tercihleri olmak üzere dört üst düzey etken ve yirmi dört alt ölçek içermektedir. Bu stil üç yıllık bir çalışma sonucunda gerçekleştirilmiştir. Öğrenme stillerinin etkililiği ile ilgili araştırmalar öğrenme stilleri ile akademik başarı arasında ilginç bir ilişki olduğunu ve öğretim üyesi ile öğrenci arasında bir etkileşim yarattığını göstermektedir (Çelik, 2004).

11- HILL: BİLİŞSEL STİL PROFİLİ

Hill öğrenme stilini, anlamı aramanın bireysel yolu olarak tanımlamaktadır. Öğrenme stili, nitel ve teorik semboller ve bu sembollerden çıkarılan anlam düzeninde oluşmaktadır. Öğrencilerin en iyi nasıl öğrendiklerini saptamaya çalışan üç bölümde toplanmış sorulardan oluşan bir envanter yardımıyla öğrenme stillerini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır (Çelik, 2004). Bu sorular aşağıdaki gibidir:

1. **Durumsal Sorular:** Öğrencilerin belirli durumlar karşısında nasıl davranacaklarını anlamaya çalışan sorulardır.

2. **Gözlemsel Sorular:** Öğrencilerin diğer öğretmen ve öğrencilere ilişkin gözlemlerini saptamaya çalışan sorular.

3. **Doğrudan Sorular:** Öğrencilerin bireysel düşünce ve inançlarını belirlemeye yarayan doğrudan sorulmuş sorulardır.

Bilişsel stil saptama çalışmalarından sonra elde edilen sonuçlar ile öğrencilerin zayıf ve güçlü oldukları alanlar saptanmaya çalışılır. Hill'in bilişsel stil kavramı ile kastettiği, kişilerin sembolleri nasıl yorumladıkları ile eşdeğerdir. Hill, sembole yüklenen anlamın, bir kişinin kendi kültürüne göre şekillendiğine inanmaktadır. Kültür öğesi ise Hill'in Bilişsel Stil Profilinin sadece bir yönü ile ilgilenmektedir. Ancak daha önce de söz edildiği gibi kültür öğrenme stillerinde en önemli belirleyicilerden de biri sayılmaktadır. Böylece Hill, "Öğrenci Algılama Görüşmesi" ile öğrencilerin öğrenme stillerinin saptayabileceğini belirtmiştir. Bu araç, öğrencilerin en iyi nasıl öğrenebileceklerini araştıran üç kategoride sorulardan oluşmuştur. Bunlar: Öğrencilerin belli durumlarda nasıl davranacaklarını belirleyen "durumsal sorular", görüşme yapılan bireye üçüncü şahısların davranışlarını yansımasını sağlayan "gözlemsel sorular", ve öğrencilerin kişisel inanç ve düşüncelerini gösteren "doğrudan sorular"dır (Çelik, 2004).

12- LETTERI: BİLİŞSEL STİL KROKİSİ

Letteri, öğrenmeyi bilgiyi saklama ve tekrar hatırlama işlemlerini içeren bilgiyi işleme süreci olarak ele almaktadır. Bu görüşe göre bilgiyi işleme sürecinde algılamadan itibaren uzun süreli belleğe uzanan altı aşama bulunmaktadır (http://www.rapid intellect.com/AEQweb/mo2401fe04.htm). Bu altı aşamanın herhangi birisinde başarısızlık olduğunda, bilişsel becerilerin kazanılmasında bir sıkıntı olduğu anlamına gelmektedir. Letteri'ye göre çocuk bir kez bilişsel becerileri kazanmışsa ve konu alanlarında bu bilgileri genellemeyi öğrenmişse, öğrenme ve bilgide uzmanlık başarılabilmektedir. Letteri, diğer araştırmacıları ölçme araçlarıyla ortaya koyduğu alan bağımlılığı-bağımsızlığı, odaklanma-tarama, kategorinin genişlği, bilişsel karmaşıklık, yansıtıcı-teşvik edici, seviyelendirme-keskinleştirme ve tolerans-toleranssızlık boyutlarını boyutlarını içeren bu yedi farklı bilişsel boyutla kişilerin bilişsel stillerini tanımlamıştır.

13- BİG 16 ÖĞRENME BİÇEMLERİ ENVANTERİ

BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri, ortaöğretim ve yükseköğretim düzeyindeki öğrenciler için Şimşek tarafından geliştirilmiş bir envanterdir. Envanterin kapsam ve yapı geçerliliği ile güvenirlik çalışmaları da yapılmıştır (http://www.barobirlik.org.tr/yayinlar/ makaleler/tanjugurkan.doc).

Şimşek BİG16'yı şöyle açıklamaktadır (http://www.ebuline.com/sayfa/ arsiv/1_1/arsiv_1_1_3.htm): "Öğrenme ile ilgili çok sayıda araştırma öğrencilerin, kendi öğrenme biçemlerine uygun ortamlarda daha kolay ve kalıcı şekilde öğrendiklerini ortaya koymuştur. Öğrenme biçemi, öğrencilerin bilgiyi algılama ile ilgili, görece kalıcı nitelikli tercihleri olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırma öğrenme biçemlerinin belirlenmesinde kullanılabilecek bir envanter geliştirmek amacıyla, 256 lise ve üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Geliştirilen envanter bedensel, işitsel ve görsel türde üç öğrenme biçemini ölçmektedir. Her bir öğrenme biçemi ile ilgili 16 madde bulunmaktadır. Makale, BİG 16 adı verilen envanterden elde edilen puanların geçerliliği ve güvenilirliği ile ilgili bulguların özetini içermektedir. Elde edilen bulgular, 48 maddeden oluşan envanterin, Türkiye koşullarında, 16-25 yaş arasındaki lise ve üniversite öğrencilerinin öğrenme biçemlerini belirlemede kullanılabileceğini göstermektedir."

14- RAMIREZ: ÇOCUK ORANLAMA FORMU (CRF)

Ramirez'e göre bilişsel stil farklılıkları (alan bağımlı öğrenme ve alandan bağımsız öğrenme) ve kültürel farklılıkları, bireysel öğrenme stillerini oluşturmaktadır. Öğrenme stili sabit ya da değişmeyen bir özellik olmadığı için, onu etkilemek ve geliştirmek mümkündür. Bilişsel stilleri saptamak hem öğrenme hem de öğrenme stillerinin eşleştirilmesi açısından önemlidir. Amaç ikincil öğrenme stilinin güçlendirilmesi ve böylece bir öğrenme stilinin diğerine tercih edilmesinin önlenmesidir. Ramirez'in modelinde alan bağımsızlığı pozitif olarak alınır. Letteri'den farklı olarak Ramirez, alan bağımsızlığına ve onunla ilgili olan özelliklerin olumlu olduğuna inanmaktadır. Ramirez

tarafından geliştirilen, öğretmenler, eğitimciler ya da daha üst sınıf öğrenciler tarafından kendini rapor etme anketi tarafından doldurulan gözlem formatında olan Öğrenme Stili Envanterine "Çocuk oranlama formu" adı verilen CRF' yi (Child Rating Form) denmiştir.

Alan duygusallığına sahip olan öğrenciler grup yönelimli, sosyal çevreye duyarlı ve olumlu biçimde yetişkin modeline cevap vermeye hazırdırlar. Ancak, diğerinin alanlarına girmede daha az duyarlı davranırlar. Farklı yolları denerken çok rahat ve güvenli davranamazlar. Brennan (1984) ve Trautman (1979) tarafından bu özellikler "global" olarak tanımlanarak, her ikisi de analitik olarak sıkça tanımlanan detay yönelimli, bağımsız ve ardışık özelliklerin karşısındadırlar. (http://www.ldrc.ca/projects/atutor/content/7/debello.htm)

Ramirez, öğrenme tercihlerinin belirlenmesini karmaşık bir sorun olarak gördüğü için Kaliforniya ve Güneybatıda az sayıda grupla çalışmayı tercih etmiştir. Bununla birlikte Ramirez, çocuğun sosyalleşme sürecinin, onun öğrenme tercihlerinin gelişmesini etkilediğine inanmaktadır. Ramirez'e göre, orta düzeyde genç Meksika kökenli Amerikalı, siyahi ve seçilen diğer azınlık öğrencilerinin, alan bağımsızlığından çok, alan duyarlısı ya da analitik olmaktan çok global olmalarının nedeni, bu çocuklar üzerinde yapılan sosyalleşme alıştırmalarıdır. Ramirez, gözlemci öğrencilerin iki yönlü bilişsel nitelikte olmayı öğrenebileceklerine, iki aşırı durumda işlev gösterme yeteneğine sahip olabileceklerine inanmalarıdır. Bunu da öğrencilerin iki kültürlü olması şartına bağlamaktadır. Öğrenme stillerine yönelik çalışmalarda araştırma grupları siyahlar ve İspanyol kökenli kişiler üzerinde yoğunlaştığından bu çalışmalar öğrenme stillerinden çok, kişilerin kalıplaşmış yargılarını ortaya koymaktadır. Ramirez ayrıca dil eğitimi üzerinde de çalışarak, kendi öğrenme stili modeline uygun olan "Nuevos Fronteras"ı geliştirmiştir.

15- REINERT: EDMONDS ÖĞRENME STİLLERİ TANIMLAMA ALIŞTIRMASI

Edmonds öğrenme stilleri tanımlama alıştırması (Edmonds Learning Style Identification Exercise-ELSIE), Reinert tarafından, lisedeki öğrencilerinin işitsel uyarıcılara göstermiş oldukları tepkiler yardımıyla öğrenme stillerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş olan öğrenme stil ölçeğidir. ELSIE, kategorilerin niteleyicilerinin, algısal biçimin belirleyicisine uyarlanmasını içermektedir. Dunn, Hill ve diğer öğrenme stili araçlarında algısal kategoriler, gözünde canlandırma, yazıda alfabetik sıralama, ses ve etkinliği ifade etmektedir.

Reinert (1982); ELSIE'nin amacının öğrencilere daha etkili rehberlik ve sınıf öğretmenlerine pratik yardım sağlamak olduğunu belirtmektedir. Burada pedagojik temel ilke; öğrencilerin yeni araçlarla ilk temasının, öğrencilerin etkili algılarının yönlendirilmesiyle olması gerektiğidir.

ELSIE, 50 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki 50 madde yüksek sesle öğrencilere okunmakta ve şu dört alternatif arasından kendilerine uygun olan duruma göre seçim yapmaları istenmektedir;

a) gözünde canlandırma ya da zihinde resmini oluşturma,

b) yazıda alfabetik sıralama,

c) ses,

d) faaliyet, duygusal ya da fiziksel kelimeye ilişkin duygu.

Keefe, ELSIE ile NASSP Öğrenme Stilleri Profili'nin alt öğeleri arasında .002 düzeyinde anlamlı korelasyon olduğunu rapor etmektedir. Bununla beraber Curry (1987), ELSIE'nin geçerliliğinin olmadığını ve zayıf bir güvenirliliğin olduğunu gösteren psikometrik sonuçlar olduğunu belirtmektedir. ELSIE, bütün öğrenme stili araçlarının betimlenmeye ihtiyacı

olduğunu ve öğrencilere kendilerinin sahip oldukları güçlerinin öğretilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır (Çelik, 2004).

16- SCHMECK: ÖĞRENME SÜREÇLERİ ENVANTERİ

Schmeck öğrenme stilini, bir öğrenme konusu ile karşı karşıya gelindiği zaman bireylerin tercih ettikleri bilgi işleme etkinliklerinin düzenlenmesinin ürünü olarak tanımlamaktadır. Bu etkinlikler, derin ve ayrıntılı etkinliklerden, yüzeysel ve tekrarlanan etkinliklere kadar çeşitlilik gösterir.

Schmeck'in (DeBello) Öğrenme Süreçleri Envanteri, kişinin kendini rapor ettiği, öğrencilerin davranışsal ve kavramsal süreçlerini değerlendiren 62 maddelik bir envanterdir. Schmeck'in pek çok araştırmasında ve çalışmasında olduğu gibi, öğrenme süreçleri envanteri doğru-yanlış formatında düzenlenerek kolej öğrencilerine uyarlandığında, sentez analizi, çalışma yöntemleri, olguları hatırlama, işlem süreçleri olmak üzere dört öğeye ayrılmaktadır. Bu öğeler arasındaki ilişkinin bir örneği Schmeck tarafından "Bir süreci derinlemesine ya da yüzeysel kullanarak olguları hatırlamak mümkün müdür?" biçiminde soru olarak ortaya konulmaktadır. Bununla birlikte Schmeck'in araştırması, olgulara katılarak ve derinlemesine süreci kullanarak olguları aklında tutanların, akademik olarak olgulara katılan ve yüzeysel olarak süreci kullananlara göre daha başarılı olduklarını göstermektedir. Diğer bir bulguya göre, az bir hatırlama ile bilgiyi kelimesi kelimesine aklında tutan kişiler, ezberci olarak adlandırılmaklardır.

Çalışma yöntemlerinin ölçeklenmesine ilişkin bir yorumda; tekrar ederek çalışan bu öğrenciler Schmeck tarafından, yüksek başarıya güdülenmiş, fakat bilgiyi derinlemesine, ayrıntılarına inecek biçimde inceleme konusunda yetersiz, beceriksiz kişiler olarak değerlendirilmektedir. Bu gibi veriler Schmeck'in modelinin boyutlarını arttırmakta ve öğrenenin otoriteye dayalı öğrenmesini desteklemektedir. Curry yaptığı analizler sonucunda bu

envanterin yüksek geçerlik ve güvenirliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur (Çelik, 2004).

17- HUNT: PARAGRAF TAMAMLAMA YÖNTEMİ

Hunt'a göre öğrenme stili, öğrencilerin en iyi şekilde hangi eğitim koşullarında öğrenebileceğini ortaya koymaktadır. Öğretim yaklaşımlarını öğrencilerin öğrenme stilleriyle eşleştirmek ve uyumlu hale getirmek akademik başarıyı yükseltmektedir. Bireyin kendi öğrenme stilinin farkına varması kavrama düzeyinin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır.

Hunt kavramsal modelinin temelini "öğrencilerin yapı ihtiyaçlarının belirlenmesi" olarak tanımlamaktadır. Düşük kavramsal düzeye sahip öğrenen kişiler, somut ve hemen hareket eden ve sinirlendikleri zaman karşı tarafa karşı toleransları daha az olan bireyler olarak tanımlanırlar. Hunt'a göre bu özelliklere sahip kişiler, akademik durumlarda büyük oranda yönlendirilmeye ihtiyaç duyan kişiler olarak tanımlanmaktadırlar. Hunt, kavramsal düzeyin orta noktasında bulunan öğrenenleri "bağımlı" olarak adlandırmaktadır. Bağımlı olan bu kişiler için kurallar, disiplinler ve otorite büyük önem taşımaktadır. Bu kişiler yönlendirilmeye ihtiyaç duyarlar ve bundan dolayı bu bireylere tercih veya seçim yapacakları zaman birden çok seçenek sunulmalıdır. Yüksek kavramsal düzeye sahip olan kişiler ise "bağımsız" olarak adlandırılmakta ve soru soran, araştıran, meraklı böylece daha az yönlendirilmeye ihtiyaç duyan bireyler olarak tanımlanmaktadırlar. Bu kişiler araştırırken tek yönlü düşünmek yerine sürekli alternatifler arayan kişilerdir. Bunlardan dolayı Hunt, öğrenme stili yaklaşımını "kavramsal yoğunluk ve yönlendirme ihtiyacı" olarak iki boyutlu incelemiş ve gelişim gösteren bir çalışma çerçevesi içinde her birinin ilişkisini değerlendirmiştir.

Hunt'a göre öğretmene büyük bir görev ve sorumluluk düşmektedir. Öğretmenin görevi, öğrenmeyi kolaylaştıracak yöntemlerin bilincinde olmaktır. Bu sayede sınıfta bilişsel düzeyi düşük olan öğrenciler yönlendirilerek, uzun süreli hedefler gerçekleştirebilmek için öncelikle yüksek

düzeyde yönlendirilmeler yapılmalı ve aşamalı olarak yönlendirmenin miktarı azaltılmalıdır. Böylece öğrencide kendi kendine öğrenme isteği ve motivasyon artacaktır. Bu görüş Schmeck'in görüşüyle paralellik göstermektedir.

Hunt'un değerlendirme ölçeği "Paragraf Tamamlama Yöntemi" olarak bilinmektedir. Bu modelde öğrencilerin tamamlaması ve daha fazla yazmaları için altı temel cümle bulunmaktadır. Örneğin, "Sınıfta en çok…" veya "Sinirlendiğimde…" gibi. Bu tepkiler düşüncenin ifadesi bakımından değil, tepkinin karmaşıklığı bakımından önem taşımaktadır. Bu model, puanlandırma ve anlamlandırma eğitimi almayı gerektirmektedir.

18- WITKIN: ALAN BAĞIMLI-ALAN BAĞIMSIZ MODEL

Witkin'e göre (http://www.google.com.tr/search?hl=trveq=%C3%B6%C4%9Frenme+stili%2C+WitkinvebtnG=Aravemeta=) her birey çevresinde olan olayları farklı şekilde algılamakta ve buna göre değerlendirmektedir. Bazı bireyler çevrelerinde gelişen olayları çevrelerinden soyutlayarak algılarken, bazıları ise olayları bir çerçeve içinde bütüncül olarak algılamaktadırlar. Witkin, bireylerin öğrenme süreçleri içinde göstermiş oldukları bu farklılıkları "Alan Bağımlı" ve "Alan Bağımsız" model kavramı ile açıklamaktadır.

Yukarıda açıklanan bu tanımlara göre alan bağımlı öğrenme stilinde öğrenen kişiler bilgiyi bir bütün olarak algılarlar. Bu modelde öğrenen kişiler daha sakin, empati kurabilen, olgun, dış görünüşlerine özen gösteren, disiplinli çalışma alışkanlığı olan, sosyal kurallara bağlı ve yönlendirmeye ihtiyaç duyabilen kişiler olarak tanımlanabilirler. Bu kişiler etraflarında ve dünyada olan olaylara ilgi duyarlar ve bu nedenle de sosyal içerikli konuları öğrenmeye meraklıdırlar. Yine bu kişiler sosyal ve iş ilişkilerinde başarılı olup, olumsuz yöndeki eleştirilerden de kolaylıkla etkilenip, dışsal pekiştireç alma ihtiyacında olan, verilen kuralları sorgulamadan kabul eden ve uygulayan,

problemleri çözerken başkalarının fikirlerini de alma ihtiyacı duyan ve açıkça yol gösterilmesini isteyen kişilerdir.

Alan bağımsız öğrenme stili ise bir kalıbın parçalar şeklinde algılandığı ve analiz edildiği öğrenme stilidir. Bu kişiler alan bağımlı modelde öğrenenlerin tersine sosyal içerikteki konularda başarılı olabilmek için dışarıdan desteğe ihtiyaç duyarlar ve sosyal içerikli olmayan konuları öğrenirken daha rahattırlar. Bu kişiler bireysel çalışmaları seven, olumsuz yöndeki eleştirilerden çok fazla etkilenmeyen, daha az olgun olan, dış görünümlerine çok fazla önem vermeyen, olayları kavramada etkili bir yeteneğe sahip olan, motivasyonlarını kaybettiklerinde dikkat toplamada da sıkıntı duyan, bilgiyi kendileri bulmayı seven, araştırmacı bir kişiliğe sahip olan bireylerdir.

Kişilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla Witkin tarafından “Gizlenmiş Şekiller Testi” adı verilen bir test geliştirilmiştir (1969). Bundan hareketle daha sonraki yıllarda Raskin Karp ve Witkin tarafından “Gizlenmiş Şekiller Grup Testi” adı verilen bir başka test daha geliştirilmiştir. Geliştirilen bu her iki ölçme aracı on bir ve üstü yaş gruplarındaki bireylerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla kullanılmıştır. Karp ve Konstadt tarafından 6-10 yaşları arasındaki bireylerin, Coas tarafından da 3-5 yaş arasındaki bireylerin öğrenme stillerini belirlemek aracı geliştirilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, modeli, çalışma evreni, verilerin toplanmasına ve araştırma takvimine yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Öğrenme Stilleriyle ilgili yapılan çalışmaların analizini yapmaya yönelik bu çalışmada elektronik ortamda erişilebilir nitelikteki yurtiçi ve yurtdışı kaynakların incelenmesine yönelik belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu tarama yapılırken bulunan çalışmaların konunun içeriğine uygun olmalarına ve problem bölümündeki sorulara yanıt verir düzeyde olmalarına dikkat edilmiştir.

Araştırmanın Çalışma Evreni

Araştırmanın çalışma evrenini elektronik ortamda Öğrenme Stilleriyle ilgili yayımlanmış erişilebilir nitelikteki İngilizce ve Türkçe araştırmalar oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden biri olan belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu anlamda Öğrenme Stilleri ile ilgili İngilizce ve Türkçe olarak elektronik ortamda yayımlanmış çalışmaların verilerinin toplanmasında belgesel tarama formatı geliştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Öğrenme stilleri ile ilgili İngilizce ve Türkçe olarak elektronik ortamda yayımlanmış çalışmalardan belgesel tarama yöntemi ile toplanan verilerin analizinde temel betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın alt amaçlarına dayalı olarak belgesel tarama yönteminin kullanılmasıyla elde edilen verilerin betimsel istatistiki analiz sonuçları ile yorumlarına yer verilmiştir.

1. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ OLARAK İNCELENEN ÇALIŞMALAR

Öğrenme stilleri ile ilgili olarak elektronik ortamda yayımlanmış erişilebilir nitelikteki İngilizce ve Türkçe toplam yüz elli çalışma incelenmiştir.

A. Yahoo ve Google Arama Motorları Altında Erişilen Çalışmalar

1. http://pubs.aged.tamu.edu/jae/pdf/Vol35/35-02-06.pdf (1995)

Bu çalışmanın amacı, tarım konusunda ders vermek üzere yetiştirilen öğretmen adaylarının öğrenme stil tercihleri ile öğretmede sorun çözme yaklaşımının önemini vurgulayan "Tarımı Öğretme Metotları" adlı dersteki performansları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının farklı şekilde öğrenmeyi tercih ettiklerini, dolayısıyla bu kişileri eğitenlerin kendi ders planlarını hazırlarken sınıflarında farklı öğrenme stillerinin bulunduğunu dikkate almalarını ve bu stilleri gözeten en etkin yaklaşımları geliştirmelerini önermiştir.

2. http://www.ascilite.org.au/conferences/melbourne95/smtu/papers/hart.pdf (1995)

Bu çalışmada, Bilgi Yönetimi Bölümünde son sınıfa devam eden 100 lisans öğrencisinin okuma materyallerine ve ders faaliyetlerine ilişkin bilgilere internette yayımlanan hiper-metin formatında erişmesi sağlanmış ve öğrencilerin öğrenme stilleri Kolb'un öğrenme stilleri envanterine göre

sınıflandırılmıştır. Çalışmanın amacı, klasik derslerin ve final sınavlarının bazı öğrenciler için daha uygun olduğu gibi, hiper-metin formatında yayımlanan faaliyetlerin de belirli öğrenme stilleri için daha cazip olabileceğini ortaya koymaktır. Ancak beklenen sonuç gerçekleşmemiştir. Çalışma, hiper-text formatının öğretme sürecinin etkinliğini geliştirebileceği yönünde herhangi bir kanıt sunamamıştır. İlgili hiper-metinlere link sağlayan bir ana sayfanın yapılması öğrenciler için kesinlikle popüler bir araç olabilir, ancak bu formatın kullanımı sadece bilginin paylaşılması ve öğrenci başvurularının toplanmasında etkinlik artırıcı sonuçlar doğurabilir.

3. http://www.ais.msstate.edu/AEE/MECA/learningstylesposter.pdf (1995)

Mississippi Üniversitesi Tarım ve Ev Ekonomisi Bölümündeki öğrenciler üzerinde yapılan çalışmada, öğrenme stillerinin öğrencilerin internet uygulamalı sınıflarda ve geleneksel sınıflarda gösterdikleri başarı ve davranışlar üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, öğrenme stillerinin öğrencilerin web tabanlı eğitim veya geleneksel eğitimde gösterdikleri başarı ya da davranışlar üzerinde etkisi olmadığını göstermiştir. Dolayısıyla, öğrenme stilleri ile dersin verilme biçimi arasında karşılıklı bir etkileşim ortaya çıkmamıştır.

4. http://www.ericdigests.org/1996-4/hispanic.htm (1996)

Bu çalışmada, Latin-Amerikalıların kültür farklılıklarının öğrenme stillerine olan etkisinden söz edilmektedir. Latin-Amerikalılar için gelenekler çok önem taşımaktadır. Aile bağları çok kuvvetli olan bu grup için sadakat, güçlü bir destek sistemi ve çocuğun davranışlarının ailenin onurunu temsil ettiği düşüncesi önem taşır. Amerika'nın gurur duyduğu bireysellik ve bireysel özgürlük düşüncesinin tam tersine, Latin-Amerikalılar toplum için yaşarlar. Özgürlükçü Amerikan eğitim sisteminde eğitimlerini sürdüren bu grup kültürüne ait çocuklarda öğrenmede sorunlar yaşadıkları gözlemlenmiştir. Amerikan kültürüne ait olan bireysellik ve rekabetçi ortamda eğitim gören Latin-Amerikalı çocuklarda uyum sorunu gözlemlenmesinin nedeni, bu

kültürde daha çok grup desteğinin fazla olması ve bireyi sosyal yaşamın en önemli parçası haline getirmesindeki anlayış olabilir. Yine bu kültür içinde cinsiyetlerin rollerinin kesin olarak belirlenmiş olması ve her bireyin bu rolü kabullenerek görevlerini yerine getirmesi, Kadın-Erkek eşitliğinin çok hassas olduğu ve sosyal yapıda kadının erkekle aynı görevleri rahatlıkla paylaştığı modern Amerikan toplumu ile çelişki göstermektedir. Latin kültürlerinde de yaygın olarak rastlanan erkek egemen toplum anlayışı bugün Amerika gibi ekonomik ve toplumsal anlamda gelişmiş ülkelerde, kadının ekonomik özgürlüğünü kazanarak sosyal statülerinde ilerlemeleriyle geçerliliğini yitiren bir duruma gelmiştir. İlkokul düzeyinde yapılan birçok araştırma çeşitli etnik gruba dahil birçok öğrenciyi kıyaslayarak beş kategoride toplam yirmi bir farklı öğrenme stili olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Amerika gibi dünyanın her yerinden göç alan bir ülkede elbette ki temel bir kültür, dil ve din baskınlığından söz etmek zor olmaktadır. Ancak yine de Amerikan milli eğitim sisteminde öğrencilerin bu kültür farklılıklarının çok büyük bir sıkıntı yaratıyor olmaması da ilginç bir noktadır. Bunun nedeni bu kadar kozmopolit bir toplumda çok çeşitli etnik grubun varlığının farkında olan eğitimcilerin profesyonel yaklaşımlarıdır. Farklı kültürlerin yoğun bulunduğu ortamlarda o kültürün içinde bulunan öğelerin kullanılması, o kültüre ait insanların farklılıklarının öğrenmeye engel teşkil edecek bir engel olmadığının hissettirilmesi ortama olumlu bir hava katmakta, kültürel farklılıkların ve çok çeşitliliğin zenginliğini ortaya koymaktadır.

5. http://www.ncsu.edu/felder-public/Papers/LS-Prism.htm (1996)

North Carolina State University'den Felder'in öğrenme stilleri ile yapmış olduğu çalışmayla karşılaşılmaktadır. Buna göre Felder dört öğrenme stil modelini ele almıştır. Bunlar: Myers-Briggs, Kolb, Herrmann ve Felder-Silvermann öğrenme stil modelleridir. Bu öğrenme modelleri içinde kuşkusuz en dikkat çeken sonuncusudur. Felder'ın kendi geliştirdiği bu modelde kişiler beş özellikte tanımlanmıştır. Bunların ilki hissedici öğrenendir. Bu kişiler sorunlara pratik çözümlerle yaklaşırlar. Daha sonra görsel öğrenenler gelmektedir. Bu kişiler şekiller, renkler ve resimlerle konuları daha rahat kavrarlar. Bunları tüme varım ve tümdengelim yöntemiyle öğrenenler takip

etmektedir. Buna göre tümdengelim yöntemiyle öğrenenler genelden özele ve tüme varım yöntemiyle öğrenenler ise özelden genele bir mantıkla öğrenmeyi tercih ederler. Aktif öğrenenler bilgiyi diğerleriyle paylaşarak, yaparak öğrenmeyi tercih ederler. Son olarak da bütüncül, yani bir sistem dahilinde öğrenmeyi tercih eden kişilere değinilmektedir.

6. http://www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm (1996)

Felder ve Soloman tarafından çeşitli tiplerin tanımlarına yer verilmiştir. Bu çalışmaya göre aktif ve yansıtıcı öğrenenler vardır. Aktif öğrenenler için öğrenmenin en etkili yolu konunun içine dahil olmak, tartışmak ve fikirlerini diğer katılımcılarla paylaşmaktır. Yansıtıcı öğrenenler ise öncelikle kendi kendilerine sessizce düşünmeyi tercih ederler. Aktif öğrenenler, yansıtıcıların tam tersine bir grup içinde çalışmayı tercih ederler. Klasik metodların en başında gelen tüm ders boyunca oturarak not alma işlemi her iki tip öğrenen için –özellikle de aktif öğrenenler- çok zordur. Ancak unutulmamalıdır ki herkes zaman zaman aktif veya yansıtıcı öğrenen saflarına geçebilmektedir. Elbette ki istenen her iki özelliğin de dengeli olabilmesidir.

7. http://www.chartula.com/LEARNINGTHEORY.PDF (1996)

Bu çalışmada, Kolb'un öğrenme stilleri envanterinin bilgisayarlı eğitimin geliştirilmesinde nasıl uygulanabileceği anlatılmaya çalışılmıştır. Öğrenme teorisi ve bilgisayarlı eğitim üzerine yapılmış araştırmalardan derlenen bilgiler ışığında gelecek araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur. Geleneksel dersin yerine bilgisayarlı eğitimin değişken olarak seçilmesinin nedeni, bu alanın hızlı bir biçimde büyüyor olmasıdır. Çalışmada, öğrenme stili teorisinin bir dersin hazırlanmasında nasıl ve neden uygulandığına ilişkin örneklere yer verilerek, öğrenme stillerinin bu süreçte sağladığı faydalara ilişkin tartışmalar ele alınmıştır.

8. http://fie.engrng.pitt.edu/fie96/papers/425.pdf (1996)

Bu çalışmada, mühendislik fakültesindeki birinci ve son sınıftaki öğrenciler ile fakültenin Felder-Solomon tarafından geliştirilen Öğrenme Stilleri Endeksine verdikleri cevaplara ilişkin sonuçlar sunulmuştur. Bu araştırmanın amacı, elde edilen bulgular ışığında öğrencilerin öğrenme stillerinin tespit edilmesi, mühendislik derslerinin öğretilmesi ve sunumu sırasında bu öğrenci stillerinin tümünün fakülte tarafından dikkate alınması ve öğretim sisteminin öğrencilerin çoğunluğu için daha verimli hale getirilmesidir.

9. http://fie.engrng.pitt.edu/fie97/papers/1186.pdf (1997)

Bu çalışmada, 477 öğrencinin öğrenme tercihleri, kontrol merkezleri ve öz değerlendirmeleri ile öğretmenlerininki Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri, Gregorc'un Stil Tasviri ve Rotter'un İç-Dış Kontrol Merkezi araçları kullanılarak karşılaştırılmakta olup, bir öğrencinin başarısının öğrenci ve öğretmenin öğrenme tercihleri ve tavırlarının birbirleriyle eşleşmesinden veya yanlış eşleşmesinden etkilenip etkilenmediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın sonunda, öğrencinin başarı oranının, öğrencilerin ve öğretmenin test sonuçlarının birbirleriyle eşleştirilmesinden etkilenip etkilenmediğinin araştırılmasına devam edildiği ifade edilmiştir.

10. http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JOTS/Winter-Spring-1997/PDF/4-Hansen-article .pdf (1997)

Bu çalışmada, bilişsel stilin tanımı ve unsurlarına değinilerek, bilişsel stillerin endüstriyel tasarımı etkileyebileceği bazı alanlarla ilgili endüstriyel teknoloji ve mesleki eğitim programlarına devam eden yüksek lisans öğrencileri incelenmiştir. Bu çerçevede, teknoloji odaklı kariyer hedefleyen öğrencilerin en çok tercih ettiği teknoloji eğitimi, endüstriyel teknoloji, endüstriyel tasarım ve mesleki eğitim programlarına değinilmiş, bu programlara devam eden öğrencilerin alan bağımlı ve alan bağımsız öğrenme stilleri incelenerek bilgiyi işlemedeki bilişsel stil tercihleri tartışılmıştır.

11. http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-6197-102045/unrestricted/Oj6241.pdf (1997)

Bu çalışmada, McCarthy tarafından geliştirilen 4MAT öğrenme stili eğitimine katılım konusunda öğretmenlerin gösterdiği yaklaşım ile öğretmenlerin bu eğitimin öğretmen açısından sağladığı fayda hakkındaki algılamaları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu amaçla, 4MAT eğitimine katılan öğretmenlere anket düzenlenmiş, gözlemlenmiş ve görüşmelerde bulunulmuştur. Elde edilen sonuçlar, bu eğitimin öğretmenlerin dışsal etkinliği üzerinde önemli bir etkisi olmadığını göstermiştir. Bununla birlikte, öğrenme stili teorisi ve metodolojisi hakkında daha önce çok az bilgiye sahip öğretmenlerin atölye çalışmalarından sonra içsel etkinlik açısından yüksek düzeylerde kişisel kazanım elde ettiklerini görülmüştür. Bu nedenle, öğrenme stili teorisi ve uygulamasına ilişkin bilginin öğretmenler için değerli olabileceği izlenimi oluşmuştur. Öğrenme stili eğitiminin öğretmenlerin tavırları ve davranışları üzerindeki etkisinin incelenmesine ilişkin çalışmaları destekleyici nitelikte bilgiler sağlamak birlikte bu çalışmada somut sonuçlara varılamamış, ancak ileriki çalışmalar için yol gösterici nitelikte bir bakış açısı sağlanmıştır.

12. http://adulted.about.com/gi/dynamic/offsite.htm?zi=1/XJvesdn=adultedvezu=http%3A%2F%2Fwww.cete.org%2Facve%2Fdocgen.asp%3Ftbl%3Dpab%26ID%3D74 (1998)

Bu çalışmada, yukarıda açıklanan öğrenme stil modellerine ve beyin yarı kürelerine değinilerek öğrenme stillerinin çeşitliliği düşüncesi desteklenmektedir. Bu çerçevede, beynin birçok fonksiyonunun aynı anda gerçekleştiği ve düşüncelerin duygularla, hayallerle ilişkili olduğu savunulmuştur. Bunu kültürel yapı, kişinin inançları ve yetiştirilme tarzı da desteklemektedir. Yazara göre kişinin öğrenme stili onun imzası kadar kişiseldir. Beyin tabanlı öğrenme teorisinde öğretmen önemli bir rol oynamaktadır. Caine ve Caine (1990) tarafından beyin tabanlı öğrenme tekniklerinin geliştirilmesi birtakım adımlarla ilişkilidir. Buna göre öğrencinin öğrenme tecrübeleri, bütün beyin fonksiyonları tarafından anında

yansıtılmaktadır. Ayrıca öğrenme ortamına araştırma yapmayı getirebilmek, zorlukları birer tecrübe haline getirebilmek gerekmektedir. Öğrencileri aktif bir öğrenme süreci içine sokabilmek, problem çözümleme ve eleştirel düşünme yeteneklerinin gelişmesini sağlayabilmek gerekmektedir. Öğretmen duygusal anlamda destekleyici bir ortam yaratmalı ve hem beynin sağ, hem de sol yarı kürelerinin işlevlerini arttırıcı aktiviteler kullanmalıdır. Yine öğrencinin hafıza fonksiyonlarını geliştirebilmek için kişisel bir dünya çizmek gerekmektedir. Bunun anlamı öğrenme ortamına öğrencinin kişisel özelliklerinin zenginlik katmasıdır. Öğrenmeyi daha etkin kılabilmek için öğrenciye rahat ve huzurlu bir öğrenme ortamı sağlayabilmek öğretmenin dikkat etmesi gereken hususlardan biridir.

13. http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JOTS/Winter-Spring-1998/mockford.html (1998)

Bu çalışmada, İngiltere'deki Loughborough Üniversitesi Endüstriyel Tasarım ve Teknoloji Bölümünde okuyan öğrencilerin katıldığı bir projeden bahsedilmiştir. Söz konusu proje, öğrencilerin üniversiteye girmeden önceki öğrenme stillerinin belirlenmesini ve bu öğrenme stillerinin teknoloji projesine etkilerinin ölçülmesini amaçlamıştır. Öğrencilerin öğrenme stilleri öğrencilerin doldurduğu kişisel değerlendirme raporlarından belirlenmiş, ayrıca öğrencilerle görüşmelerde bulunulmuş ve grup incelemeleri yapılmıştır.

14. http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JITE/v35n2/spoon.html (1998)

Jerry C. Spoon ve John W. Schell tarafından yazılan bu makalede, öğrencinin öğrenme stili ile öğretmenin öğretim stili arasındaki benzerliğin veya uyumsuzluğun öğrenme tecrübesine ilişkin etkileri incelenmiştir. Veri toplamak amacıyla Conti tarafından geliştirilen Yetişkin Öğrenme Ölçeği kullanılmış ve yaş, cinsiyet, etnik kökenin öğrenme stilleri üzerindeki etkileşimi ölçülmüştür. Elde edilen bulgular, öğrencinin öğrenme stili ile öğretmenin öğretim stilinin benzerliği veya uyumsuzluğu arasında önemli bir fark olmadığı görülmüştür. Bunun makul bir açıklaması, yetişkin öğrencilerin

öğrenme stillerinde daha esnek olabilecekleri ve farklı öğretim stillerine kolaylıkla uyum gösterebilecekleri olabilir. Yetişkinler farklı okul ortamlarında yıllarca edindikleri öğrenme tecrübesi sayesinde farklı öğretim yöntemlerine karşı daha hoşgörülü olabilir. Bunun da ötesinde, yetişkinler farklı öğretim stilleri ile uyumlu bir şekilde öğrenmeyi öğrenebilirler.

15. http://folk.uio.no/christho/inf3240/downloads/Wu_Recursion.pdf (1998)

Söz konusu çalışma, farklı türdeki kavramsal modeller ile bilişsel öğrenme stillerinin, bilgisayar programcısı öğrencilerin devirli sayıları öğrenme sürecini nasıl etkilediğini anlamaya yönelik bir deneysel araştırmayı konu etmektedir. Elde edilen sonuçlar, somut kavramsal modellerin soyut kavramsal modellerden daha iyi olduğunu, soyut öğrenme stiline sahip öğrencilerin somut öğrenme stiline sahip olanlardan daha iyi performans gösterdiklerini, soyut öğrenenlerin soyut kavramsal modellerden yararlanmak zorunda olmadıklarını, benzer şekilde somut öğrenenlerin de somut kavramsal modellerden yararlanmak zorunda olmadıklarını göstermiştir.

16. http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-32498-155442/unrestricted/etd.pdf (1998)

Bu çalışmada, işletme dersi veren öğretim elemanlarının öğretme stilleri ile öğrencilerinin öğrenme stillerinin tanımlanması için Canfield Öğretme Stilleri Envanteri ile Canfield Öğrenme Stilleri Envanteri kullanılmıştır. Çalışmada, öğrencilerin öğrenme stilleri ile öğretim elemanlarının öğretme stillerinin birbirleri ile eşleşip eşleşmediği, eğer birbirine denk stiller varsa öğrencinin sınıfta ve final sınavında aldığı notlardaki başarısı ile bu stil denkliği arasında bir ilişki olup olmadığı, ayrıca öğrencilerin öğretim elemanları hakkında verdikleri değerlendirme notu ile bu stil denkliği arasında bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Analiz sonuçları, öğrenme stili ve öğretme stili denkliği ile öğrencinin başarısı arasında önemli bir ilişki olmadığını, benzer şekilde öğrenme stili ve öğretme stili denkliği ile öğrencilerin öğretim elemanları hakkında yüksek

değerlendirme notu vermeleri arasında da önemli bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur.

17. http://www.csupomona.edu/~jis/1998/hulme.pdf (1998)

Bu çalışmada, muhasebe eğitimi literatüründe Kolb'un Yaşantısal Öğrenme Modeli kullanılarak yapılan bazı araştırmaların sonradan sorgulandığı ve Kolb'un Öğrenme Stili Envanterinin geçerliliği konusunda kuşkular oluştuğu, Harvard Üniversitesi'nde çıkarılan işletme dergisinde yakın zamanda yayımlanan bir makalede Myers-Brigss ve Herrman modellerinin kullanılarak söz konusu kuşkuların giderebileceği ve öğrenme stillerinin farklılığı konusunun tekrar ele alınabileceğinin tartışıldığı belirtilmiştir. Bu çerçevede, daha önceki araştırma gözden geçirilmiş ve tipik bir muhasebeye giriş dersi alan öğrencilerin öğrenme stillerinde farklılık gösterip göstermedikleri sorusuna yanıt aramak üzere veri sağlanmıştır.

18. http://fie.engrng.pitt.edu/fie98/papers/1016.pdf (1998)

Bu çalışmada, Western Ontario Üniversitesi'nde okuyan mühendislik öğrencilerinin Felder ve Solomon tarafından geliştirilen Öğrenme Stilleri Endeksi ile Myer-Briggs Tipi Göstergeye verdikleri cevaplar sunulmuştur. Bu çerçevede, gerek bay ve bayan öğrencilerin verdikleri cevaplar arasında gerekse birinci ve son sınıf öğrencilerinin verdikleri cevaplar arasında öğrenme stil tercihlerine ilişkin önemli farklılıklar olduğu görülmüştür.

19. http://fie.engrng.pitt.edu/fie98/papers/1358.pdf (1998)

Bu çalışmada, Kolb'un öğrenme stili teorisinin teknik iletişim sınıfında öğretilmesine ilişkin gerekçe ve yöntemler sunulmuştur. Bu öğrenme stili teorisinin uygulandığı iki farklı dersten örnekler verilmiştir. Bunlardan biri mühendislik öğrencilerine verilen teknik iletişim dersi, diğeri ise kimya mühendisliği laboratuvar dersi ile teknik iletişim dersinin birleştirildiği bir derstir. Öğrenciler bu derslerde, iletişim stratejileri hazırlamak ve laboratuvar

grubundaki karşılıklı etkileşimi analiz etmek için öğrenme stili teorisini kullanmışlardır. Öğrencilerin çoğunluğunun Kolb teorisini teknik iletişim dersinde kullanmaya çalışmaktan memnuniyet duyduğu görülmüştür. Yazar elde edilen olumlu sonuçlar ışığında, Kolb öğrenme teorisini kendi teknik iletişim dersinin bir parçası olarak kullanmaya devam etmeyi planladığını belirtmiştir.

20. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VCJ-4078 M0H-1ve_coverDate=12%2F01%2F1999ve_alid=327677124ve_rdoc=1 ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5956ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=2c1f8e1cc889d1e526b4c19833026da1 (1999)

Öğrencilerin öğrenme stilleri eylemci, yansıtıcı, teorici ve pragmatik olarak sınıflandırılabilir. Yapılan çalışmalarda öğrenme stilleri arasında cinsiyet farklılığının olmadığı ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, yapılan çalışmalarda yine görülmüştür ki, bilgisayar kullanmaya alışkın olmayan kişiler kişisel iletişimin eksikliğini hissederek, geleneksel yollarla öğrenmeyi tercih etmektedirler. Bilgisayar ile çalışmayı tercih eden kişilerde ise rahatlık, bireysel tatmin, yeni teknolojilere değer verme gibi duygu ve davranışların var olduğu gözlenmiştir. Günümüzde özellikle de yüksek öğretim kurumlarında bilgisayar kullanımının yaygınlaşması, öğretme stillerine karşı duyulan olumsuz yaklaşımları ve ön yargıları ortadan kaldıracaktır.

21. http://www.ascilite.org.au/ajet/ajet15/mcloughlin.html (1999)

Eğitim araştırmalarının en büyük sorularından biri de bireysel farklılıkların öğrenmeye nasıl etki ettiğidir. Bireysel farklılıkların farklı yönleri öğrenme stilleri, stratejileri ve içerikleri ile bağdaştırılarak incelenmektedir. Bu farklılıklar eğitimde kullanılan materyallerin bireyin öğrenme stiline uygun olup olmadığı tartışmasını da beraberinde getirmektedir. Bazı araştırmacılara göre öğrenme stilleri kişilerin çalışma alışkanlıkları ile de ilintilidir. Bu

çalışmanın amacı, uzaktan öğrenen öğrenciler için hazırlanan materyallerin ne kadar etkin olduklarını ortaya koymaktır. Bu çalışmada Kolb'un öngördüğü öğrenme stilleri ve bireylerin farklılıklarından doğan özellikler nedeniyle bilgiyi nasıl işledikleri anlatılmaktadır. Çalışma yetişkin öğrenciler ile yapılmış, her bir öğrenen için farklı bir öğrenme planı hazırlanmıştır. Kolb'un yaşantısal öğrenme teorisi çalışmanın ilerlemesi amacıyla bir başlangıç noktası oluşturmaktadır.

22. http://www.student.seas.gwu.edu/~idsv/djj-dissertation.pdf (1999)

Bu çalışmada, Java programlama dili ve internet ortamında kullanılan algoritmik animasyonlarla verilerin görselleştirmesini içeren eğitim yazılımları kullanılmıştır. Çalışmanın amacı, bu eğitim yazılımıyla sağlanan interaktif uygulamanın öğrenmede önemli bir avantaj sağlayıp sağlamadığı ve bir öğrencinin öğrenme stilinin bu uygulamanın etkinliğini etkileyip etkilemediğini belirlemektir. Elde edilen sonuçlar, eğitim yazılımının interaktif versiyonunu kullanan öğrencilerin, interaktif olmayan versiyonu kullananlara nazaran daha fazla zaman ayırdıklarını göstermiştir. İnteraktif versiyonu kullanan öğrenciler en zor dersleri test eden bazı soruları cevaplamada daha iyi skorlar elde ederken, genel ortalama açısından daha zayıf performans göstermişlerdir. Farklılıkların hiçbiri istatistiki açıdan önem taşımamaktadır. Farklı öğrenme stillerine sahip öğrenciler arasında önemli farklılıklara rastlanmamıştır. Öte yandan bu tür bir eğitim yazılımının, veri yapısı dersine giriş gibi derslerde verimli bir unsur olarak kullanılabileceği görülmüştür.

23. http://ehlt.flinders.edu.au/education/iej/articles/v1n1/dangwal/dangwal.pdf (1999)

Bu çalışmada, sahip olduğumuz öğrenme stili hakkında kendi algılayışımızın, diğer insanların bizim öğrenme stilimiz hakkındaki algılayışı ile eşleşip eşleşmediği incelenmiştir. Bir kişinin öğrenme stilinin başkaları tarafından nasıl algılandığını ölçmek için Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri ile birlikte 360-derece tekniği kullanılmıştır. Bireysel öğrenme stili hakkındaki

kollektif algılamanın belirlenmesi için Öğrenme Stili Ortalaması ve Öğrenme Stili Vektörü tanımlanmıştır. Elde edilen sonuçlar, sahip olduğumuz öğrenme stili hakkındaki kendi algılayışımız ile diğer insanların bizim öğrenme stilimiz hakkındaki algılayışı arasında tutarlı farklılıklar olduğunu göstermiştir. Bu farklılıkların analizi sonucunda, Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri testinin kendi öğrenme stilimize ilişkin kendi algılayışımızı veya başkalarının algılayışlarını doğru şekilde yansıttığı belirtilmiş ve bu testin uygun bir ölçüt olabileceği önerilmiştir.

24. http://www.alnresearch.org/Data_Files/articles/full_text/leuthold.pdf (1999)

Bu çalışmada, kişilerin öğrenme stillerinin bilinmesinin bilgisayar tabanlı öğrenmeye ilişkin tavırlarını tahmin etmede yararlı bir araç olacağı görüşü test edilmiştir. İktisat bölümü lisans öğrencilerinin temel öğrenme stillerinin belirlenmesi için Gregorc Öğrenme Stili Tasviri uygulanmıştır. Bilgisayar tabanlı derse ilişkin tavırlarını incelemek üzere öğrencilere ayrıca bir anket yapılmıştır. Sonuç olarak, belirli öğrenme stilleri ile bilgisayarlı öğretime olumlu yaklaşım gösterme arasında bir ilişki olup olmadığını belirlemek için korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar, ardışık öğrenme stillerine sahip öğrencilerin, rasgele öğrenme stillerine sahip öğrenciler ile karşılaştırıldığında, bilgisayar tabanlı ders tekniklerini daha sık kullandıklarını ve bunları geleneksel ders tekniklerine tercih ettiklerini göstermiştir.

25. http://www.internethaftasi.org.tr/hafta00/sunum/panel/egitim/akada.html (2000)

13 Nisan 2000'de İTÜ Ayazağa kampüsünde gerçekleştirilen "Gelecekte Eğitim Nasıl Olacak?" konulu panelde Akada tarafından yapılan konuşmada öğrenme stillerinin varlığı ve gelecekte öğrenmede ne gibi etkisinin olacağından söz edilmektedir. Akada'ya göre, gelecekte yapılandırılacak olan eğitim sisteminde öğrenme stillerinin önemi şu yönde

olacaktır: ”Öğretim, öğretmen merkezli uygulamadan öğrenci merkezli uygulamaya kayacak. Kuramların geçmişine bakarsak, iki temel modelden ilki olan Davranışsal kuramların -Thorndike ve Skinner'ın savundukları eğitimle insan davranışlarını belirler ve pekiştirme yoluyla "düzeltiriz" görüşünün- Bilişsel kuramlarla değiştirildiği görülür. Bilişsel kuramlarla insanın bireysel farklılıkları olduğu, farklı ilgileri ve öğrenme stilleri olduğu, öğrenmesinin sadece pekiştirme yoluyla sağlanamayacağı gerçeği anlaşılmıştır".

26. http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/147/babadogan.htm (2000)

"Öğretim Stili Odaklı Ders Tasarımı Geliştirme" başlıklı bu makalede öğrenme-öğretme süreci açıklanarak strateji, stil, yöntem, biçim ve biçem gibi kavramların da tanımları yapılmıştır. Çalışmada ayrıca beyin ve beyin fonksiyonlarına, öğrenme stillerine ve öğrenme stili odaklı ders geliştirme konularına da değinilmiştir. Buna göre şöyle denmektedir: "Öğretim stili odaklı ders tasarım geliştirmede öncelikle eğitsel hedeflerin net olarak belirlenmesi gerekir. Bu hedefleri gerçekleştirmek için gerekli olan materyallerin önceden belirlenmesi ve buna göre o dersin tasarımının gerçekleştirilmesi olanaklı olacaktır. Söz konusu içeriğe ve öğreticinin stillerine uygun ayrıca da öğrenenin gereksinimlerini karşılayıcı baskın öğretim teknikleri saptandıktan sonra, öğretim yardımcı malzemelerinin desteğiyle sürece adım atılır. Öğrenme stillerinin desteğiyle sınıf içindeki öğrenenlerin stil profilleri de belirlendikten sonra sıra öğretim ve öğrenme stilleri arasındaki köprüleme teknikleri yardımıyla süreci yönlendirmeye gelir. Örneğin SOMAR tipi bir stile sahip öğretici, sınıfında bulunan SOYAR ya da SOMDA stiline sahip öğrenen gruba nasıl davranması gerektiğini bu yolla kestirebilecektir." Ayrıca stil odaklı ders geliştirme ile ilgili şunlar belirtilmektedir: "Stil odaklı öğretim anlayışında, öğretici gerçekte bir ders geliştiricidir ve eylem planlayıcısıdır. Öğreticiler böylece kendi tercihlerini de ön plana çıkarma fırsatı bulmaktadırlar. Fakat hiçbir stil bir başka stile tercih edilemez. İnsanlar gerçekte belli tercihlerle doğarlar. Bu bağlamda öğretici sınıf içinde A çeyreğine ilişkin dış, B çeyreğine yönelik işlemsel, C çeyreğine

yönelik etkileşimli ve D çeyreğine yönelik iç öğrenme süreçleri ile bizzat uğraşmalıdır.”

27. new.ejisdc.org/ojs/include/ getdoc.php?id=8vearticle=8vemode=pdf (2000)

Bu çalışma, sosyal psikoloji dersi alan 15 lisans öğrencisinin öğrenme stillerini, multimedya tabanlı öğrenme modeline yaklaşımlarını, multimedya tabanlı öğrenme modelinin kullanıldığı derslerde interneti kullanma biçimlerini tanımlamayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, tüm deneklerin öğrenme stillerine bakılmaksızın multimedya tabanlı öğrenme modeline olumlu yaklaşım sergilediklerini göstermiştir. Ayrıca, interneti kullanırken en çok link ve geri butonlarının kullanıldığı, bu kullanma biçimi ile deneklerin öğrenme stilleri arasında yine herhangi bir ilişki olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte, denek sayısı ve yapısının sınırlı olması nedeniyle genelleme yapılamayacağı, daha kapsamlı ve kontrol deneyli bir çalışmanın daha net bir görünüm vereceği belirtilmiştir.

28. www.testingeducation.org/a/lset.pdf (2000)

Bu çalışma dijital video, öğrenme stilleri ve öğrencilerin sinematografi kavramlarını anlayışları üzerine yapılmış olup, interaktif dijital videonun yanı sıra geleneksel öğretim tekniklerinin kullanıldığı laboratuvar dersinde öğrencilerin hareketli film karelerini analiz etme ve yorumlama yeteneklerine odaklanmıştır. Denek grubundakiler laboratuvardaki alıştırmaları yapmak için dijital video teknikleri kullanırken, kontrol grubundakiler geleneksel teknikler kullanmışlardır. Elde edilen sonuçlar, gerek laboratuvarda uygulanan öğretim tekniklerinin (interaktif dijital video ve klasik öğretim teknikleri) gerekse öğrenciler arasındaki öğrenme stili farklılıklarının, öğrencilerin sinematografi kavramlarını anlayışları üzerinde önemli bir etkisi olmadığını göstermiştir. Öte yandan, interaktif dijital video tekniklerinin laboratuvarda kullanımı

öğrencilerin daha aktif öğrenen olmalarını ve verilen ödeve daha fazla zaman ayırmalarını motive edici etkili bir araç olabilir.

29. http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-04232000-04420017/unrestricted/Reed.pdf (2000)

Bu çalışmada, Virginia Üniversitesi'nde ortaokul teknoloji eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğrenme stilleri ile laboratuvar ortamları arasındaki ilişki incelenmiştir. Öğretim ve öğrenme stilleri arasında güçlü bir ilişki vardır varsayımına dayanarak, öğretmenin bir laboratuvar tipini başka bir laboratuvar tipine (geleneksel veya modüler) tercih etmesinin bir öğrenme stili konusu olabileceği hipotezi sunulmuştur. Laboratuvar ortamları ile araştırmaya katılanların öğretim ve öğrenme stillerinin tanımlanmasında McCarthy'nin 4MAT sistemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, geleneksel laboratuvarı kullanan öğretmenlerin öğrenme stilleri ile modüler laboratuvarları kullanan öğretmenlerin öğrenme stilleri arasında önemli bir fark olmadığını göstermiştir. Dolayısıyla, öğrenme stilinin laboratuvar tercihini açıklayabileceği düşüncesi bu çalışmada desteklenmemiştir.

30. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V9F-42810WJ-7ve_coverDate=03%2F31%2F2001ve_alid=327671704ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5897ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=00d95ede5e300e511dbc0414f5a31489 (2001)

Bu çalışma, öğrenme stillerinin Öğrenme Stilleri Envanterinde ele alındığı şekliyle geçerliliğini ve Bilişsel Stil Analizi ile ölçülen bilişsel stil ile ilişkisini incelemektedir. Buna ek olarak stil ve öğrenme tercihleri ile arasındaki ilişki de incelenmektedir. Korelasyonel ve prensip içerik analizi, öğrenme stillerinin Kolb'un da söylediği gibi iki açısı olduğundan söz

etmektedir. Öğrenme stili ve bilişsel stil birbirinden bağımsız ancak aynı zamanda stil ve cinsiyetlerin öğrenme stil tercihleri ile de ilişkili sayılmaktadır.

31. http://www.ascilite.org.au/conferences/melbourne01/pdf/papers/batesb.pdf (2001)

Bu çalışmada, İngiltere'de yürütülen bir araştırma programının sonuçları ele alınmıştır. Söz konusu araştırma, bilgisayarlı öğrenme yazılımını değerlendirmeyi ve bu yazılımın farklı öğrenme stillerine sahip kullanıcıları desteklemek üzere kullanılmasının uygun olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Tasarımcıların çeşitli spesifik öğrenme stillerini hedefleyen bir yazılım yazmalarına yardımcı olmak üzere bir sınıflandırma yapılmıştır. Böylece yazılımın daha fazla kullanıcı dostu olması ve daha geniş kitleye hitap etmesi sağlanmış, sadece tek bir öğrenci tipini desteklemekle sınırlı tutulmamıştır. Daha sonra söz konusu sınıflandırmayı temel alan ve dört çeşit öğretim yaklaşımını destekleyen örnek bir sistem kurulmuş, ardından da sınıflandırmanın doğruluğunu belirlemek için öğrenciler ile tasarımcıların geri bildirimleri analiz edilmiştir. Sonuç olarak, sınıflandırmaya dayalı bir tasarımın ve değerlendirme yaklaşımının kullanılmasının, çeşitli öğrenme stillerini desteklemek üzere yazılım geliştirmek isteyen tasarımcılar için yol gösterici birtakım farklı avantajlar sağladığı görülmüştür. Bununla birlikte, söz konusu sınıflandırmaya ilişkin bazı kısıtlamalar olduğu ve gelecek çalışmalarda ele alınmasına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir.

32. http://www.ubs.ac.in/Cms/learning%20style.pdf (2001)

Bu çalışmada, öğrenme stilleri kavramı tanıtılmış ve öğretim sürecine ilişkin bazı etki ve sonuçları paylaşılmak istenmiştir. Yazar teoloji eğitimi veren biri olarak farklı bir altyapıya sahip olmasına rağmen, öğrenme ve öğretim stili kavramının eğitim alanında çalışan herkes için evrensel bir ilgisi

olduğunu vurgulayarak, herkesin kendine özgü bir bilişsel stile sahip olduğu ve öğretmenler olarak verdikleri eğitimin kalitesini artırmak için öğrenme stillerinden en az birine aşina olmaları gerektiği sonucuna varmıştır.

33. http://edwebsfiles.ed.uiuc.edu/hre/online/comparison.pdf (2001)

Bu çalışmada, bir online derse devam eden öğrenciler ile aynı konuda yüz yüze verilen derse devam eden öğrencilerin öğrenme stil tercihleri ve öğrenme başarısı arasındaki ilişki karşılaştırılmıştır. Motivasyonun devamlılığı, ödevlere katılım ve bilişsel kontrollere ilişkin karşılaştırmalar yapılmıştır. Elde edilen bulgular, yüz yüze verilen dersi alan öğrencilerin öğrenme stil tercihleri ile başarısı arasında önemli bir ilişki olduğunu, ancak online dersi alan öğrenciler açısından herhangi bir önemli ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Sonuç olarak öğrencilerin, öğrenme stil tercihlerine bakmaksızın, gerek yüz yüze verilen ders ortamında gerekse online ders ortamında eşit derecede başarılı olabilecekleri görülmüştür.

34. http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/Biyoloji/bildiri/t20.pdf (2002)

Bu araştırma, biyoloji öğretmenlerinin laboratuvar dersine yönelik tutumlarını farklı değişkenler açısından incelenmek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmanın çalışma alanını, 2000-2001 Eğitim-Öğretim yılında Ankara ili merkez ilçelerinde görev yapan toplam 108 biyoloji öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından geliştirilen tutum ölçeğinin Cronbach-alfa değeri 0.85 olarak bulunmuştur. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzde, bağımsız t testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda; Biyoloji öğretmenlerinin laboratuvar dersine yönelik tutumları ile öğretmenlerin cinsiyetleri ve yaşları arasında anlamlı bir fark bulunamazken; kıdemleri, mezun oldukları yükseköğretim kurumları, öğrenme stilleri, laboratuvar yöntemi konusundaki teorik bilgi düzeyleri, laboratuvar yöntemi konusunda hizmetiçi eğitim kursuna katılıp-

katılmama durumu ve laboratuvar imkanlarının yeterli olup-olmaması değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu araştırma, biyoloji öğretmenlerinin laboratuvar dersine yönelik tutumlarını ve tutumlarını etkileyen bazı değişkenleri incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu temel amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Biyoloji öğretmenlerinin laboratuvar dersine yönelik tutum puanlarının dağılımı nasıldır?

2. Biyoloji öğretmenlerinin laboratuvar dersine yönelik tutumlarında, cinsiyete, yaşa, kıdeme, mezun oldukları yüksek öğretim kurumuna, öğrenme stillerine, laboratuvar yöntemi konusundaki teorik bilgi düzeyine, laboratuvar yöntemi konusunda hizmetiçi eğitim kursuna katılıp-katılmama durumuna, laboratuvar imkanlarının yeterli olup-olmamasına, göre anlamlı fark var mıdır?

35. http://www.ingentaconnect.com/content/routledg/raed/2002/00000011/00000001/art00005 (2002)

Çalışmada öğrenme stili kavramı tanıtılmakta ve zaman içinde bir kişinin öğrenme stilinin de değişebileceğinden söz edilmektedir. Bu çalışmada 1998/1999 yılları arasında İngiltere'de 410 öğrenciyi kapsayan bir araştırmadan söz edilmektedir. Bu araştırmaya göre öğrencilerin öğrenme stillerine etki eden birçok faktör bulunmaktadır. Buna göre öğrencilerin geldiği kültür, ırk, cinsiyet farklılıkları bile öğrenme stillerini etkileyebilmektedir. Bu noktada da Kolb'un öğrenme stilleri hakkındaki görüşlerine değinilmektedir.

36. http://www.usdla.org/html/journal/APR02_Issue/article01.html (2002)

Makalede yaşantısal öğrenmenin psikoloji biliminin de önem kazanmasıyla beraber 1960 ve 1970'lerde gelişmeye başladığından söz etmektedir. Pavlov'dan önceki dönem hümanist davranış yaklaşımında bir "kara kutu" dönemi olarak adlandırılmaktadır. Bloom'un ilgilenmiş olduğu bilginin hiyerarşik doğası, Maslow'un da ilgi duyduğu öğrenen kişilerin kendi

yaşam süreçlerini kontrol altına almaları sorusu ile anlam kazanmıştır. Kolb'un ortaya atmış olduğu yaşantısal öğrenme teorisi, tecrübenin öğrenme süreciyle paralel bir anlam kazanmasını sağlamıştır. Bu çalışmada bireysel öğrenme stillerinin sınırlandırılması ve kişilerin sahip olduğu yeteneklerin kişilerin ilgi alanları çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

37. http://www.womensmedia.com/seminar-learningstyle.html (2002)

Yapılan çalışmalarda kadınların öğrenme stil tercihlerinde farklılıklar olduğu düşüncesi desteklenmektedir. Buna göre Harward Üniversitesi öğretim üyelerinden Howard Gardner, 1983'de yayınlamış olduğu "Frames of Mind" adlı eserinde çoklu zeka kuramını ortaya atarak zekanın düzeyini gösteren IQ'nun en az yedi farklı şekli olduğu ve bunların ölçülebildiğini söylemiştir. Gardner bu zeka türlerini "sözel, matematiksel, dokunsal, bağımsız, müziksel/duyusal" gibi değişik şekillerde tanımlamıştır. Gardner'a göre her bir zeka çeşidinin kendine göre özellikleri vardır ve davranış bilimleri tarafından da çeşitli araştırmalar neticesinde onaylanmıştır. Ancak kadın ve erkek arasında farklılıklar olduğu ve her iki cinsin de bazı noktalarda birbirlerinden daha güçlü yönleri olduğu bir gerçektir. Bunu da çeşitli meslek gruplarında çalışan kadın ve erkek yoğunluklarına bakarak söyleyebiliriz.

38. http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/Biyoloji/bildiri/t14.pdf (2002)

Bu çalışmanın amacı örnek olaya dayalı öğrenmenin, öğrenme stillerinin ve cinsiyetin öğrencilerin öğrenme performanslarına, üst düzey öğrenme yeteneklerine, biyoloji dersine karşı tutumlarına ve akademik bilgilerine etkisini incelemektir. Çalışmada farklı iki sınıftan toplam 74 lise ikinci sınıf öğrencisi yer almıştır. Sınıflardan birisi kontrol grubu olarak atanırken, diğer sınıf deney grubu olarak atanmıştır. Kontrol grubundaki öğrenciler sinir sistemi konularını geleneksel yöntemler kullanılarak işlerken, deney grubu öğrencilerine örnek olaya dayalı öğrenim yöntemi uygulanmıştır. Analizler sonucunda, örnek olaya dayalı öğrenmenin, öğrencilerin

performanslarına ve akademik bilgilerine önemli katkıda bulunduğu, öğrencilerin biyoloji dersine karşı tutumlarına ve üst düzey düşünme yeteneklerine önemli katkıda bulunmadığı görülmüştür. Diğer taraftan öğrenme stilleri ve cinsiyetin, öğrencilerin biyoloji dersine karşı tutumlarına, performans yeteneklerine, üst düzey yeteneklerine ve akademik bilgilerine önemli etkisi bulunmadığı gözlemlenmiştir.

39. http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/Matematik/Bildiri/t248d.pdf (2002)

Bu araştırmanın amacı; matematik öğretmenlerinin, öğrencilerin öğrenme sitillerine uygun bir öğretimi hangi düzeyde uyguladıklarını tespit etmektir. Bunun için öncelikle 4MAT modelindeki her bir öğrenme sitiline ait özellikler belirlenmiştir. Bu özelliklerden, öğretmenlerin öğrencilerin öğrenme sitillerine uygun öğretimi hangi düzeyde yaptıklarını tespit etmek amacıyla bir ölçek geliştirilmiştir. Bu ölçek Ankara merkez ilçelerdeki 8 resmi genel lisenin 500 lise 2. sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiş, matematik öğretmenlerinin öğrencilerin öğrenme sitillerini pek dikkate almadıkları tespit edilmiştir.

40. http://www.accelerated-learning-online.com/research/research-report-learning-styles-biomedical-engineering-students.asp (2002)

Amerika'da öğrencilerin öğrenme stilleri üzerine yapılan bu çalışma Tulane Üniversitesi'nde tıp mühendisliği öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Çalışmaya göre öğrencilerin öğrenme stilleri hakkında bilgi sahibi olmak için uygun çalışmalar, dersler ve öğretim programları düzenlenmelidir. Öğrenme stillerini karakterize etmek için çok çeşitli ölçütler kullanılmaktadır. Bu çalışmada Felder'in öğrenme stilleri endeksi Tulane Üniversitesi öğrencilerinin öğrenme stil tercihlerini belirlemek amacıyla kullanılmıştır. Çalışmanın neticesinde üniversitede tıp mühendisliği okuyan öğrencilerin % 88'i görsel bilgiyi hatırlarken, % 55'i işitsel olarak bilgiyi hatırlamaktadır. Ayrıca öğrencilerin % 66'sı bilgiyi aktiviteler ile özümsemekte, % 59'u bilgiye

bütünsel olarak ulaşmaktadır. Çalışmada ayrıca kız öğrencilerin çalışmalara aktif olarak katılmakla, bilgiyi daha kalıcı hale getirdikleri de gözlemlenmiştir. Öğrenciler arasında öğrenme stil tercihlerindeki çeşitlilik, öğretmenlerini öğretme stillerinde yenilikler ve değişiklikler yapmaya sevk etmektedir. Bu sayede çoklu öğrenme stillerine uyumlu yeni programlar geliştirilmektedir.

41. http://www.ppig.org/papers/14th-logan.pdf (2002)

Çalışmada uzaktan eğitim almakta olan öğrencilerin öğrenme stilleri ve bilişsel stil tercihleri incelenmiş, cinsiyet farklılığının pragmatik yaklaşımlar açısından etkisi irdelenmiş, bağımsız olarak çalışan ve işbirliği içerisinde katılımcı olarak çalışan olmak üzere iki tür öğrenci tipinin varlığına dikkat çekilmiştir.

42. http://brj.asu.edu/content/vol26_no2/pdf/ART13.PDF (2002)

Bu çalışmada, ABD'de orta öğretime devam eden ve İngilizce öğrenen yabancı öğrencilerin (Ermeni, Koreli, Meksikalı ve Vietnamlı) öğrenme stilleri araştırılmıştır. Kaliforniya'da bulunan ve önemli sayıda etnik grup farklılıkları barındıran 20 orta öğretim okulundan toplam 857 kişilik bir örneklem oluşturulmuştur. Çalışmaya katılan öğrenciler fizyolojik etkenlere dayalı öğrenme stilinde büyük veya küçük tercih farklılıkları gösterirken, toplumsal etkene dayanan öğrenme stilinde önemli etnik grup faklılıkları ortaya koymuşlardır. Ayrıca ABD'ye yeni gelenlerin, bireysel öğrenme stilini, bu ülkede çok uzun süreden beri yaşayanlara göre daha fazla tercih ettikleri görülmüştür.

43. http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/crljournal/backissues2002b/may02/dalrymple.pdf (2002)

Çalışma, kütüphanecilerin öğrenme stili teorisini ne kadar iyi bir biçimde özümseyip özümsemediklerini ve bunu günlük işlerinde ne kadar bilinçli bir şekilde kullanıp kullanmadıklarını incelemiştir. Elde edilen sonuçlar,

kütüphanecilerin çoğunluğunun öğrenme stili teorisinden haberdar olduklarını ancak birçoğunun bu teorinin geçerliliği ve kütüphane ortamında uygun kullanımı hakkında emin olamadıklarını ortaya koymuştur.

44. http://aaae.okstate.edu/proceedings/2002/NAERC/Learn%20Style%20Moore-Dyer.pdf (2002)

Bu çalışmada, tarımsal liderlik dersi alan üniversite öğrencilerinin öğrenme stili ile liderlik kapasitesi arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu öğrencilerin öğrenme stilleri, liderlik stilleri, liderlik kapasitesi, cinsiyet farklılıkları dikkate alınmıştır. Elde edilen bulgular, öğrencilerin öğrenme stilleri açısından farklılık gösterdiğini, ancak liderlik stillerinin öğrenme stillerine bağlı olmadığını, dolayısıyla öğrenme stiline bakmaksızın tüm öğrencilerin liderlik yapmayı öğrenebileceklerini göstermiştir.

45. http://www.uwex.edu/disted/conference/Resource_library/proceedings/02_1.pdf (2002)

Bu çalışmada, öğrencilerin öğrenme stillerinin uzaktan eğitimde destek sağlamak üzere kullanımı incelenmiş olup, uzaktan eğitim dersinde en çok desteğe Özümseyen öğrencilerin ihtiyacı olduğu sonucu çıkmıştır. Ayrıca, Değiştiren ve Yerleştiren öğrencilerin daha az desteğe ihtiyacı olduğu ve bu öğrencilerin ders dışındaki diğer kişilerle etkileşim içerisinde oldukları görülmüştür. Sonuç olarak, uzaktan eğitim verenlerin farklı öğrenme stillerine sahip öğrenciler için yeterli destek stratejileri sağlaması gerektiği ortaya çıkmıştır.

46. http://www.elearningguild.com/pdf/2/100102des-l.pdf (2002)

Satış yeteneği ve bilgisinin sınıflarda, hizmet içi eğitimlerde ve e-Öğrenmede ele alınan en karmaşık konulardan biri olduğu ve bu konunun şirketler açısından da kritik önem taşıdığı belirtilmiştir. Geniş bir yelpazeye sahip satış eğitiminde e-Öğrenme uygulamasının yaygınlaştığı, ancak bu

öğrenme biçiminin aşırı derecede metin üzerinden yapılıyor olması ve öğrencilerin farklı öğrenme stillerini dikkate almıyor olmasının beklenen faydayı sağlamadığı ifade edilmiştir. Çalışmada, bazı öğrenme stil modellerine ve web tabanlı derslerin hazırlanmasına yönelik öğrenme stilleri araştırmalarına değinilerek, e-Öğrenme çerçevesinde sunulan satış eğitiminin sunuluş biçimi ve amaçları ile öğrencilerin öğrenme stilleri arasında yanlış bir eşleşme olursa bunun öğrenci performansını düşüreceği belirtilmiştir. Öğrencilerin farklı öğrenme stillerini dikkate alarak hazırlanacak materyallerin ve tasarımların bu sorunu çözerek öğrenennin başarısını kolaylaştırıcağı vurgulanmıştır. Ayrıca, bilgi teknolojilerinde ve e-Öğrenme araçlarında gittikçe artan gelişmeler de e-Öğrenmenin satış eğitimi alanındaki potansiyelini ve rolünü artıracaktır.

47. http://pubs.aged.tamu.edu/jae/pdf/Vol43/43-04-01.pdf (2002)

Bu çalışmada, öğrenci başarısı, öğrenme stratejileri, öğrenme biçimleri, öğrenme stilleri ve öğrenci karakteristikleri arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir. Bu çalışmanın örneklemini web tabanlı ders alan 99 lisans öğrencisi oluşturmuştur. Öğrenme stili testi olarak Gizlenmiş Şekiller Grup Testi uygulanmış, öğrenciler alan bağımlı veya alan bağımsız olarak sınıflandırılmıştır. Online anket ise iki ölçekten oluşmuştur. Öğrencilerin derslerden önemli fikirler edinmek ve önemli kavramlara ilişkin anahtar kelimeleri ezberlemek için öğrenme stratejilerinin çoğunu kullandıkları görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin notlarını kontrol etmekle daha çok ilgilendikleri, sınıfla ve öğretmenleriyle e-mail, tartışma forumu veya sohbet odalarını kullanarak iletişim kurmak konusunda aynı ilgiyi göstermedikleri ortaya çıkmıştır. Öğrenme stratejisi, sınıf notu ile ölçülen öğrenci başarısının dörtte birini açıklayan tek önemli faktör olarak göze çarpmıştır.

48. http://www.ifla.org/IV/ifla68/papers/047-093e.pdf (2002)

Bu çalışmada, Buffalo Üniversitesi'nde Kütüphanecilik ve Bilgi Bilimi yüksek lisans programına devam eden öğrencilerin öğrenme stillerini

tanımlamak ve bilgi-odaklı öğrencilerin ardışık ve görsel öğrenme stillerine kontrol grubundakilerden daha fazla sahip olup olmadıklarını belirlemek üzere yapılmış bir araştırmanın sonuçları sunulmuştur. Ayrıca, öğrencilerin öğrenme stillerinde farklılıklar olduğunun farkına varmaları ve öğrenme aktivitelerini pratiğe uygularken çoklu öğrenme stillerinden yararlanmak gerektiğini anlamaları için tasarlanan sınıf deneyinin sonuçlarına da yer verilmiştir.

49. http://www.eng.monash.edu.au/uicee/gjee/vol6no1/Zywno.pdf (2002)

Bu çalışmada, öğrenme stillerinin iki farklı öğrenme ortamında (multimedya destekli ve geleneksel) gösterilen akademik performans üzerindeki etkisi incelenmiştir. Öğrenme stil tercihleri Felder-Soloman Öğrenme Stilleri Endeksi ile ölçülmüştür. Deney grubu multimedya destekli eğitimlere tabi tutulurken, kontrol grubu geleneksel eğitime devam etmiştir. Kontrol grubunun geleneksel eğitim aldığı dersle karşılaştırıldığında, deney grubunun katıldığı multimedya destekli dersteki akademik başarıda istatistiki açıdan önemli bir artış bulumuştur. En büyük başarı artışları Aktif, Duyarlı ve Global öğrenme tercihlerine sahip öğrenciler arasında görülmüştür. Bu öğrenciler aynı zamanda multimedya destekli eğitim ve web materyalleri konusunda en fazla desteği sağlamışlardır. Bununla birlikte, farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin internet kullanımında gösterdikleri davranış biçimi açısından önemli bir farka rastlanmamıştır.

50.
http://www.triangle.co.uk/pdf/viewpdf.asp?j=vaevevol=54veissue=1veyear=2002 vearticle=9_Pithers_JVET_54_1veid=81.212.172.29 (2002)

Bu çalışmada bireysel, mesleki ve kurumsal öğrenme üzerinde etkisi olan bilişsel stil alanına ilişkin literatür taraması yapılmıştır. Bilişsel stil alanında yaklaşık 30 senedir araştırma yapılan ve makale yazılan spesifik bir

boyuta, alan bağımlı – alan bağımsız alanına odaklanılmıştır. Bilişsel stilin bu yaklaşımının, bireysel ve kurumsal öğrenmenin etkinliği üzerinde etkileri olduğu iddia edilmektedir. Sonuç olarak, söz konusu kavram hakkındaki düşünce gelişimini gözden geçirmek için bu alandaki mevcut literatür incelenmiştir. Bu taramada ayrıca, mesleki eğitime yönelik olarak bu alanda ortaya konan teori ve araştırma sonuçlarının etkisini tanımlama ve değerlendirme amacı güdülmüştür.

51. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6VCH-47PG7DT-4&_coverDate=03%2F31%2F2003&_alid=327665917&_rdoc=1&_fmt=&_orig=search&_qd=1&_cdi=5955&_sort=d&view=c&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=7345164d2298d162769e1342503ec449 (2003)

İngilizce'yi ikinci dil olarak öğrenen öğrenciler değerlendirilirken yeni bir aracın geliştirilmesi açısından öğrenme stilleri büyük önem taşımaktadır. Bu geliştirilen aracın geçerli ve güvenilir olması da önemlidir. Çalışmada İngilizce öğrenen Kanadalı, Rus ve Asyalı üç öğrenci grubu üzerinde çalışma yapıldığından söz etmektedir. Çalışmanın neticesinde öğrencilerin üç model altında İngilizce'yi öğrendikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bunlar: Proje tabanlı, grup aktivitesi tabanlı ve bireysel çalışma tabanlı çalışmalardır. Yine bu çalışmanın neticesinde bu üç grubun da, özellikle Asyalı ve Rus öğrencilerin, öğrenirken bireysel çalışmadan çok, grup çalışmasından hoşlandıkları ortaya çıkmıştır.

52. http://www.tojet.net/articles/219.htm (2003)

"Öğretmen Adaylarının Bilişsel Stilleri ile Bilgisayara Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" konulu bu çalışmada öğrenme surecinde bireylerin bilişsel açıdan farklılıklarına, bilişsel stillerin göz ardı edilemeyeceğine ve öğrenme ortamlarında bireylerin tercihlerine göre farklılık gösterebileceğine işaret edilmektedir. Bu çalışmanın amacı öğretmen

adaylarının bilişsel stilleri ile bilgisayara yönelik tutumlarını belirlemek ve aralarındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın örneklemini Abant İzzet Baysal Üniversitesi, eğitim fakültesinde okuyan birinci, ikinci ve üçüncü sınıfta okuyan öğrenciler arasından basit rasgele yöntem ile seçilen öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmada "bilişsel stil" bilgiyi alma, organize etme, kullanma, hatırlama ve gerektiğinde kullanmak üzere bellekte tutabilme sürecinde tercih ettiği yöntemleri ifade etmektedir.

53. http://jmd.sagepub.com/cgi/content/abstract/25/2/130 (2003)

Çalışmada öğrenme stilleri, anlatım yöntemleri, öğrenci davranışları ve öğrenme stillerinin birbirleriyle ilişkisi anlatılmaktadır. Bu çalışmaya göre öğrenmeyi etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır ve teknolojinin de etkisiyle çoklu etkiler de gözlenebilmektedir. Elde edilen sonuçlara göre, teknolojiyi kullanmaya alışkın öğrenciler ile teknolojiyi kullanmayan öğrencilerin öğrenmelerinde elde edilen sonuç birbirinden farklı olmaktadır. Araştırmalara göre düz anlatım yöntemini tercih edenlerin üç farklı çeşit öğrenme sonuçları ortaya koydukları gözlenmiştir. Bu noktada sınıf davranışlarının desteklenmesi ve sınıfın düzeyine inerek, araştırmacının kendisini öğrencilerin yerine koyması önem taşımaktadır.

54. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V2K-48714WV-1ve_coverDate=09%2F30%2F2003ve_alid=327658345ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5705ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=156bd4a53db42fac5db746e7a27fce4f (2003)

Çalışmada mimari tasarım eğitimi için, öğrenmenin interaktif bir süreci olduğundan söz edilmektedir. Bu çalışmada öğrenme stillerine odaklanarak mimari tasarım eğitimindeki öneminden söz edilmektedir. Çalışmada Kolb'un yaşantısal öğrenme teorisine değinilerek, tasarım öğrencilerinin tasarım aşamasında hangi öğrenme stillerini tercih ettikleri ve öğrenme stil

tercihlerinin etkisi saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın neticesinde performans neticelerine göre tasarım aşamasında tüm öğrencilerin farklı öğrenme stillerini tercih ettikleri ortaya çıkmıştır.

55. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6W4X-49PRM96-1ve_coverDate=12%2F31%2F2003ve_alid=327662464ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=6554ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=5b4e84d4dbbf297b1f40176995aea5e2 (2003)

Çalışmada doktora çalışmalarını bilgisayar üzerinden yürüten 72 tane doktora öğrencisinin öğrenme stillerinde kişilik tabanlı öğrenme stilleri incelenmiştir. Çalışmaya göre, öğrenme stilleri ile ilişkili olan iletişimsel stil sınıf mevcuduna göre farklılık göstermektedir. Elde edilen korelasyon sonuçlarına göre arkadaşça ve açık olan iletişimsel stil duygularla doğrudan ilişki içinde olup, grubun oluşturduğu eğitimsel hedefin bir üyesi olmaktadır. Öğrenme stilleri ve sınıf mevcudu arasında ise bir ilişki bulunmamıştır.

56. http://www.ics.ltsn.ac.uk/pub/conf2003/Dave%20Farthing.pdf (2003)

Çalışmada, lisans düzeyinde uzaktan eğitime devam eden bilgisayar bölümü öğrencilerinin öğrenme stil tercihlerine ilişkin bulgulara yer verilmiş, öğrencilerin öğrenme stil tercihlerinin belirlenmesi için Honey ve Mumford'un öğrenme stil anketi kullanılmış, elde edilen sonuçların sınıfta uygulanması, uzaktan eğitim materyallerinin hazırlanması ve öğrenci performansının geliştirilmesine ilişkin sonuç çıkarılmaya çalışılmıştır.

57. http://wwwis.win.tue.nl/ah2003/proceedings/paper4.pdf (2003)

Çalışmada, global ve ardışık öğrenme stillerini birleştiren bir multimedya sistemi anlatılmaktadır. Sayfaların ve konuların ardışık biçimde sunulması gibi öğrenme stili unsurları bilgisayar yazılımına dahil edilmiştir. İki

farklı türde sunum çizelgesi kullanılmıştır. Bu sistem, bireysel öğrenme stilini tercih edenler için öğrenme materyalleri yaratmak suretiyle, web tabanlı eğitim yazılımının geliştirilmesinde "herkese uygun tek tip" bir yaklaşıma alternatif teşkil etmektedir. Elde edilen somut sonuçlar öğrenme stillerinin, multimedya bilgisayar yazılımlarının kişisel ihtiyaçlara uyarlanması için iyi bir temel oluşturduğunu ve öğrencilerin kendi öğrenme stillerine uyarlanan öğrenme materyallerinden daha fazla fayda sağladığını göstermektedir.

58. http://surveys.canterbury.ac.nz/herdsa03/pdfsref/Y1081.pdf (2003)

Bu çalışmada, Singapur Politeknik Üniversitesi Bilgi-İletişim Teknolojileri Bölümündeki öğrencilerin düşünme ve sorun çözme kabiliyetlerini geliştirmek amacıyla uygulamaya konan örnek olaylara dayalı öğretim sistemi hakkında bölüm öğrencilerinin görüşleri araştırılmıştır. Buna ilaveten, öğrencilerin öğrenme stilleri ve örnek olaylara dayalı öğretim sisteminin belirli bir öğrenme stiline sahip öğrenciler tarafından tercih edilip edilmediği incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar, bölüm öğrencilerinin büyük çoğunluğunun örnek olaylara dayalı öğrenme fikrini desteklediklerini göstermiştir. Bununla birlikte, öğrenciler örnek olaylara dayalı öğrenmenin politeknik alanında yoğun olarak kullanımı hakkında kuşkulara sahiptir. Bu çalışma, örnek olaylara dayalı öğrenmenin tüm politeknik alanında nasıl uygulanabileceği ve bu uygulamanın öğretim, müfredatın hazırlanması ve değerlendirmeler üzerindeki etkisi üzerine bir tartışma açmaktadır.

59. http://www.und.nodak.edu/dept/ehd/journal/Fall2003/novin.pdf (2003)

Yapılan araştırmalar, kişisel karakteristiklerin, geçmiş tecrübelerin, cinsiyetin ve etnik kökenin öğrencilerin öğrenmelerini etkilediğini göstermiştir. Bu çalışmada muhasebe, yönetim, pazarlama ve genel işletme alanlarında öğrenim gören lisans öğrencilerinin tercih ettikleri öğrenme stilleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular, Kolb'un 4 öğrenme stilinin hepsi söz konusu dört dalda uygulanmasına rağmen, bu dallarda okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Özümseyerek ve Ayrıştırarak öğrendiklerini açıkça

göstermiştir. Bununla birlikte, tüm öğrenme stillerine hitap eden, farklılaştırılmış bir öğretim yaklaşımın önemi vurgulanmıştır.

60. http://www.informs-sim.org/wsc03papers/258.pdf (2003)

Bu çalışmada, eğitimde geleneksel yöntemlerin yerine oyunların kullanılması ve öğrenme stillerinin bu oyunlara uygulanabilirliği incelenmiştir. Üretim, maliyet, fiyatlandırma gibi iş faaliyetleri, özellikle de Operasyon Yönetimi ele alınmıştır. Öğrenme stilleri gözetilerek hazırlanan ve laboratuvar ortamında bilgisayar destekli olarak uygulanan Didaktik Operasyon Simülasyon Modeline odaklanılmıştır. Bu modelin tanımı yapıldıktan sonra, endüstri mühendisliği öğrencilerinin de katıldığı bazı pratik uygulamalara değinilmiştir. Elde edilen sonuçlar, eğitim tekniği olarak bu modelin etkinliğini ortaya koymuştur.

61. http://etd-submit.etsu.edu/etd/theses/available/etd-0318103-213844/unrestricted/CrabtreeD032703f.pdf (2003)

Bu çalışmada, Interaktif Televizyon oturumuna kaydolan öğrenciler ile aynı dersin geleneksel yöntemle verilen oturumuna (her iki oturum da aynı öğretmen tarafından verilmektedir) kaydolan öğrencilerin öğrenme stillerinin, öğrencilerin akademik performansları üzerinde herhangi bir etkisi olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla veri toplamak için iki bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. İlk bölüm sadece demografik bilgi toplamaya yönelik olarak tasarlanırken, ikinci bölüm tamamen Kolb'un Öğrenme Stili Envanterinden oluşmuştur. Elde edilen bulgular, aynı öğretmen tarafından verilen Interaktif Televizyonla uzaktan eğitim dersleri ile geleneksel derslere devam eden öğrencilerin öğrenme stilleri ve akademik performansları arasında önemli bir farklılık olmadığını göstermiştir. Buna ilaveten, cinsiyet, sosyal tabaka veya yaş gibi demografik değerler açısından da önemli farklılıklara rastlanmamıştır.

62. http://www.ajpe.org/legacy/pdfs/aj660204.pdf (2003)

Bu çalışmanın amacı, öğrenci öğrenme stilleri ile British Columbia Üniversitesi Eczacılık Fakültesi birinci sınıf müfredatında yer alan Problem-Tabanlı Öğrenme yaklaşımıyla ilgili çeşitli aktivitelere ilişkin öğrenci tercihleri arasında bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Bu yaklaşımla ilgili aktiviteler grup tartışmaları, bağımsız araştırma, sınıf içi eleştirel düşünce ve grup raporu yazımından oluşmaktadır. 2000-2001 akademik yılının güz döneminde, birinci sınıftaki eczacılık öğrencileri Kolb'un Öğrenme Stili Envanterini tamamlamışlardır. Problem-Tabanlı Öğrenme dersleriyle ilgili çeşitli aktivitelere ilişkin öğrenci tercihleri, öğrenci anket sonuçlarına dayanılarak değerlendirilmiştir. Anketlerden elde edilen sonuçlar, diğer öğrenme stili gruplarıyla karşılaştırıldığında Değiştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin söz konusu aktivitelere ilişkin olarak en düşük tercihleri gösterdiklerini ortaya koymuştur. Ayrıştıran ve Değiştiren öğrenme stillerine sahip öğrenciler söz konusu aktivitelere olumsuz tercihler gösterirken, Özümseyen ve Yerleştiren öğrenme stillerine sahip öğrenciler bu aktivitelere olumlu tepkiler vermektedir. Bu bulguların, belirli öğrenme ortamlarına ilişkin öğrenci tercihleri ile aldıkları notlarla ölçülen akademik başarı arasında bir ilişki olup olmadığını değerlendirmeye yönelik ileriki çalışmalarda kullanılabileceği ifade edilmiştir.

63. http://www.cete.org/acve/docs/mr41.pdf (2003)

Bu çalışmada, öğretmenlerin öğrencilik yıllarında kendilerine uygulanan veya en iyi yol olarak öğrendikleri öğretim stilini kendi öğretim süreçlerinde kullanıp kullanmadıkları, öğrenmeye ilişkin en iyi sonuçların öğretim stili ile öğrenme stilinin eşleştirilmesi halinde elde edilip edilmediği, bir kişinin öğrenme yaklaşımının değiştirilip değiştirilemeyeceği, benzer şekilde bir öğretmenin öğretim yaklaşımının değiştirilip değiştirilemeyeceği ele alınmıştır. Sonuç olarak, öğretim stili ile öğrenme stilinin eşleştirilmesinin faydalı olduğu, ancak öğrenme başarısını artırmada tek başına yeterli olmadığı ve yaş, eğitim düzeyi, motivasyon gibi faktörlerin de öğrencilerin öğrenmesini etkilediği belirtilmiştir.

64. http://www.uwex.edu/disted/conference/Resource_library/proceedings/03_18.pdf (2003)

Bu çalışmada, öğrencinin öğrenme stili ile Internet sınıflarında derse katılım oranı arasında bir ilişki olup olmadığı, ayrıca öğrenme stili ile Internet tabanlı derse kayıtlı öğrencilerin derse katılım oranı arasındaki ilişkide cinsiyetin bir etken olup olmadığı incelenmiştir. Öğrencilerin öğrenme stillerinin tanımlanmasında Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, öğrenme stilleri ile öğrencilerin derse katılımı arasında bir ilişki olduğunu göstermiştir. Ayrıca, sınıf ortamındaki tartışmaların, sohbetlerin ve gruplaşmaların, dolayısıyla da derse katılımın cinsiyet faktöründen etkilendiği görülmüştür. Bu çerçevede, uzaktan eğitim veren eğitimcilerin online dersleri hazırlarken cinsiyet faktörünü dikkate almaları ve cinsiyet eşitliğine önem vermeleri gerektiği vurgulanmıştır.

65. http://csdl2.computer.org/comp/proceedings/icalt/2003/1967/00/19670434.pdf (2003)

Bu çalışmada, bilişsel öğrenme stilinin, ders materyalinin öğrencilere sunulma biçimine uyarlanmasına ilişkin bir çerçeve sunulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla deneysel bir çalışma öngörülmüş ve deneysel nitelikte bilgisayar tabanlı bir ders tasarlanmıştır. Bu dersi gönüllü öğrenciler almıştır. Deney sırasında Bilişsel Stil Göstergeleri kullanılarak öğrencilerin davranışları ölçülmüştür. Aynı öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesinde Felder-Silverman Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır.

66. http://www.erg.sabanciuniv.edu/iok2004/bildiriler/Arzu%20Yuksel.doc (2004)

Bu çalışmada, öğrenenlerin farklı kültürel geçmişlere, farklı deneyimlere, ilgilere, öğrenme stillerine ve çoklu zekanın öğelerine sahip olduğu belirtilerek, farklılaştırılmış öğretim stratejileri ile öğrenme stilleri arasında bağlantı kurularak bu stratejinin özellikleri anlatılmıştır. Farklılaştırılmış öğretim öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi, öğrenme stillerine

göre farklı olduğu ve akademik başarı açısından da heterojen oldukları bir sınıf ortamında, öğrencilerin başlangıç seviyelerine göre ileriye götürmek için öğrenme sürecinin düzenlenmesidir. Bu süreç, öğrencilerin programın içeriğini keşfetmeleri için çeşitli yolların kullanıldığı, aktiviteleri ve süreci öğrencilerin anlamlı öğrenmelerine, kendi bilgi ve fikirlerine ulaşmalarına yönelik yapıldığı ve öğrencilerin öğrendiklerini göstermek ve sergilemek için seçimlerini yapabildikleri bir öğrenme yaşantısıdır.

67. http://www.lsda.org.uk/files/PDF/1543.pdf (2004)

Çalışmada öğrenme stillerini bilmenin öneminden söz edilmektedir. Öğrenme stillerinin farkında olmak bir öğretmen için öğrencisinin nasıl öğrendiğini anlaması açısından, ayrıca bir işverenin de çalışanını anlaması bakımından önem taşımaktadır. Çalışmada, araştırmacıların son 40-50 yılda yaptıkları araştırmalar neticesinde tanımlandıkları farklı öğrenme stillerine ve bu stillerin birbirinden farklılıklarına değinilmektedir. Yapılan çalışmanın ışığında yayımlanan rapora göre bireysel farklılıklar neticesinde farklı öğrenme stillerinin var olduğu ortaya konmaktadır. “Yaşam boyu öğrenim” fikrinin mantığı bireylerin öğrenme sürecinde kendilerinin güçlü ve zayıf yönlerini doğru analiz ederek bu süreci devam ettirmeleridir. Öğrenme stillerini açıklayan pek çok teori bulunmaktadır. Ancak çalışmada farklı modellerin farklı ülkelerde tercih edildiğinden söz edilmektedir. Öğrenme stilleri modelleri günümüzde pek çok sektörde etkili ve yaygın olarak kullanılan bir duruma gelmiştir. Örneğin Amerika’da Dunn ve Dunn stil modeli birçok ilkokulda tercih edilirken; İngiltere’de Kolb’un öğrenme stil envanteri ve Honey ve Mumford’un Öğrenme stilleri anketi yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada öğrenme stillerinin etkisi olan etkenlerden söz edilmekte ve yapılan araştırmalardan örnekler verilmektedir.

68. http://web.inonu.edu.tr/~efdergi/CavusSahin.htm (2004)

Bu araştırmada öğretmenlerin öğretim stratejileri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişki incelenerek bulgular tablolaştırılmıştır. Araştırmada 2002-

2003 öğretim yılında Erzurum merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler arasında random (rastgele) seçilen 350 öğretmenden veri toplama aracı uygulanmıştır.

69. http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/peker.htm (2004)

Bu çalışmada "Matematik Öğretmenlerinin Dikkate Alabilecekleri Öğrenme Stilleri: McCarthy Modeli" anlatılmaktadır. Yapılan araştırmaya göre ortaya şu bulgu çıkmaktadır**: "**187 matematik öğretmeni adayının katıldığı bu araştırmada, öğretmen adaylarının hangi öğrenme stillerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının yarıdan fazlasının ikinci tip öğrenen, üçte birine yakınının üçüncü tip öğrenen ve çok az bir kısmının birinci tip ve dördüncü tip öğrenen olduğu belirlenmiştir. Sonuçlardan da görüldüğü gibi bir sınıf ortamında tek bir öğrenme stiline sahip bireyler değil, farklı öğrenme stillerine sahip bireyler bulunabilmektedir. Bu durum öğretmen adaylarında böyle olduğu gibi, öğretmen adaylarının öğretmenlik yapacakları sınıflarda da aynıdır. Nasıl ki öğretmen adayları farklı biçimlerde öğreniyorlarsa, öğrenciler de farklı biçimlerde öğrenirler. Öğretmenlerin, farklı biçimlerde öğrenen öğrencilerine farklı öğretim stratejileri, modelleri, yöntemleri uygulaması başta NCTM (2000) standartlarında olmak üzere pek çok araştırmada tavsiye edilmektedir. Ancak daha önce öğrencilerin öğrenme biçimlerinin öğretmenler tarafından bilinmesi gerekir. Öğrencilerin öğrenme biçimleri bilinmeden öğretim stratejisi belirlemek öğretme-öğrenme sürecinde istenen faydayı sağlamayabilir".

70. http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/yasar.htm (2004)

Yaşar tarafından yazılan "İlköğretim Sosyal Bilgiler Derslerinde Görsel Materyal Kullanımı İle Coğrafya Konularının Eğitim ve Öğretimi" konulu makalede öğrenme stillerinin içinde yer alan görsel öğrenme stilinin Coğrafya öğrenimine etkisinden söz edilmektedir. Buna göre çalışmanın özeti şöyle açıklanmaktadır: "Bu çalışma ilköğretim Sosyal Bilgiler derslerinde görsel materyal kullanımı ile coğrafya konularının eğitim ve

öğretimi üzerinde durmaktadır. Makalede öncelikle görsel materyaller sıralanmakta ve bunların coğrafya konularının öğretiminde kullanımı örneklerle ortaya konulmaktadır. Buna ilaveten, bir görsel materyal grubunun (fotoğrafların) sorularla çözümlenmesi üzerine örnek bir çalışma yaparak bunların öğretme-öğrenme sürecine katkısı üzerinde saptamalarda bulunulmaktadır. Böylece öğretme-öğrenme sürecinde görsel materyal kullanımının öğrenmeyi somutlaştırarak kalıcı hale getirdiği anlaşılmaktadır. Ancak görsel materyaller bir görüntü olarak kullanılırsa kalıcı öğrenme sağlamamaktadır." Makalenin sonuçlar bölümünde ise yapılan bazı araştırmaların bulguları değerlendirilmiş ve şöyle bir sonuca varılmıştır: "İlköğretim Sosyal Bilgiler dersleri coğrafya konularının öğretiminde görsel, görsel ve işitsel materyallerden beklenen ve istenilen faydaların temin edilebilmesi için sözü edilen materyallerin dersin hedef davranışlarını dikkate alarak seçilmesi, öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olması ve gerçek hayata dönük olmaları gerekmektedir. Bu nedenle, amaçlarla araçlar arasındaki ilişki iyi kurularak farklı hedefler için farklı görsel materyaller kullanılmalıdır. Okul idareleri de imkânlarını zorlayarak her türlü görsel ve işitsel araçları Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin hizmetine sunmalı ve bu araçların kolayca kullanılabileceği teknoloji sınıfları oluşturulmalıdır."

71. http://www.triangle.co.uk/tde/content/pdfs/8/issue8_1.asp (2004)

Bu makalede öğretmen gelişiminden söz edilmekte ve öğretmenlerin öğrenme stilleriyle ilişkisinden söz edilmektedir. Bunu destekleyici olarak da psikolojik tipler ve çoklu zeka konuyla ilişkilendirilerek açıklanmaktadır. Avusturalya'da Deakin üniversitesinde görev yapan Chris Perry ve Ian Ball'un yazmış olduğu bu makalede, öğrenenler tarafından gösterilen kişisel farklılıkların daha iyi anlaşılması için öğretmen eğitimi ile ilgili noktalar incelenmektedir. Birçok öğretmen eğitimi lisans programlarında öğrenme stillerindeki farklılıklar, psikolojik tipler ve çoklu zekanın varlığı birer kanıt olarak işlenmektedir. Bu bilgiler Kolb'un öğrenme stilleri envanteri, Myers-Briggs tipi gösterge ve çoklu zekanın ışığında öğretmenlerin dört konu uzmanlığı arasındaki farklılıklarını açıklamaktadır.

72. http://www.isletme.istanbul.edu.tr/tmes2004/bildiri5.doc (2004)

Bu makalede muhasebe eğitiminde öğrenme stillerinin öneminden söz edilerek, NASSP öğrenme stili profiline değinilmektedir. Buna göre çalışmada şöyle denmektedir: "Günümüzde muhasebe eğitiminin kalitesinin artırılmasında öğretim yöntem ve tekniklerinin yanı sıra bireyin veya öğrenenin 'nasıl öğrendiğini etkileyen yollar' olarak tanımlanan öğrenme stilleri de büyük ölçüde önem kazanmaktadır. Çünkü her öğrencinin öğrenme stili farklıdır. Öğrencilerin, öğrenme sürecindeki becerileri veya tercihleri, onların öğrenim stillerini ortaya koymaktadır. Öğrenme stillerinin etkililiği ile ilgili araştırmaların bir kısmında, farklı stillere sahip öğrencilerin başarı düzeylerinin de farklı olup olmadığı incelenmiş ve öğrenme stilleri ile akademik başarı arasında ilginç ilişkiler saptanmıştır. Bu alandaki araştırma bulguları, öğrenme stillerinin genelde öğrenmeyi ve öğrenci-öğretim üyesi etkileşimini etkilediğini göstermektedir.

73. http://www.isletme.istanbul.edu.tr/tmes2004/bildiri1.doc (2004)

"Muhasebe Eğitiminde Öğretim ve Öğrenim Yöntemleri İle Ders Başarısı Arasındaki İlişki: Pilot Çalışma" konulu araştırmada, geleneksel öğretim yöntemleri ile aktif öğretim tekniklerinin öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda Bilkent Üniversitesi İşletme Fakültesi 3. sınıf Yönetim Muhasebesi öğrencileri kontrol grubu (n=89) ve deney grubu (n=45) olarak ikiye ayrılmışlardır. Öğrencilerin öğrenme tarzlarının belirlenmesi ve değişik öğretim yöntemleri ile birlikte öğrencinin başarısına etkisinin incelenmesi amacıyla Fleming (2001) tarafından geliştirilen VARK anketi kullanılmıştır. Bu anket tüm öğrencilerin katılımını sağlamak amacıyla birinci ara sınav başlamadan hemen önce uygulanmıştır. Öğrencilerin çoğunun, gerek kontrol gerekse deney grubu içinde kinestetik, yani somut olarak bir işi yaparak öğrenenler grubunda olması dikkat çekmiştir. Sonuç olarak, aktif öğretim yöntemlerinden istenilen verimin elde edilmesi için öğrencilerin bu yöntemin getirdiği sorumluluğu taşıyacak olgunlukta olması gerektiği kanısını

edinilmiştir. Bu pilot çalışmada elde edilen sonuçlar özellikle görsel öğrencilerin daha başarılı olduğunu göstermektedir. Bunun nedeninin sınav şeklinde olabileceği gibi derslerde kullanılan görüntüye dayalı tekniklerin, örneğin power point sunumlar ve kitaplarda kullanılan renklendirilmiş görsel efektler de olabileceği ifade edilmiştir. İdeal öğrenme ortamında her öğrencinin öğrenme tarzının belirlenip dersin o tarza uygun işlenmesi ve öğrencinin de kendisinden beklenen sorumluluğu göstermesi gerektiği vurgulanmıştır. Ancak bir ara yol olarak derslerde öğrencilerin öğrenme tarzlarının belirlenmesi ve elde edilen sonuçlara göre konu anlatımında kullanılacak tekniklerin seçilmesinin mümkün olabileceği belirtilmiştir.

74. http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi52-53/boydak.htm (2004)

"Öğrenci merkezli etkinlikler neden gereklidir?" konulu bu çalışmada öğrenme stillerinin öneminden ve öğrenmedeki etkisinden söz etmektedir. Çalışmada, genel olarak eski eğitim anlayışlarında, herkesin aynı hazır bulunuşlukta, aynı öğretmen, aynı araç gereçlerle, aynı şekilde öğrenebileceği kabul edilmekte ve bu şekilde öğrenemeyenler, daha az yetenekli (ya da daha az zeki) kabul edilerek onlar için de (ne yazık ki aynı eğitim yöntemleriyle) ek olarak dersler, kurslar açılarak diğerleri ile eşit düzeye getirilmeye çalışılmakta olduğundan söz edilmektedir. Oysa şimdi, klâsik yöntemlerin uygulandığı derslerde bazı öğrencilerin istenilen düzeyde öğrenememesinin nedeninin onların eksikliklerinden değil, bizim herkesin aynı şekilde öğrendiği inancımızdan kaynaklandığı ortadadır. Buna göre sorun onlarda değil büyük oranda eğitim işini üstlenenlerdeydi. Bu yazıda, farklılıkların ilk bakışta görünenden çok daha derin olduğunu ve bunların anlaşılmasının çaba gerektirdiğini göstermek amacıyla fizyolojik etkene dayalı öğrenme stilleri (görsel, işitsel, kinestetik) ve beyin yarım kürelerinden söz edilmiştir.

75. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V7R-4FNW4PP-1ve_coverDate=11%2F30%2F2004ve_alid=327653622ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5849ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=a5782b6d384fc3e914cfc799d016ac59 (2004)

Çalışmada her bireyin kendi öğrenme stili olduğundan ve günlük karşılaşılan durumlarda problem çözmede kendi yöntemleri olduğundan söz etmektedir. Çalışmaya göre bu kişisel bakış açıları farklı stratejilerin uzantısı olmakla birlikte uzun bir sosyalleşme süreci içinde "öğrenme stilleri" adını almaktadır. Bu öğrenme stilleri yaş, cinsiyet ve kültüre göre farklılıklar gösterebilmektedir. Bu çalışmada Fransa, Almanya ve Quebec'te 300'den fazla işletme öğrencisi üzerinde öğrenme stilleri envanteri ile ilgili çalışma yapılmıştır. Çalışmanın neticesinde önemli öğrenme farklılıkları bulunmuştur. Bundan dolayıdır ki öğrenme sürecindeki tipik bulguların tespiti için öğrenme stilleri envanteri ilk adım olarak kullanılabilir. İkinci olarak da bulgular uluslararası alanda derslerin yapılandırılması ve kültürlerarası eğitimde katılımcıların öğrenme stillerini belirleyici profillerin ortaya çıkmasını sağlayabilir.

76. http://www.usq.edu.au/electpub/e-jist/docs/Vol7_no2/FullPapers/Boris_Handal.pdf (2004)

Bu çalışmada, alan bağımlı ve alan bağımsız bilişsel stiller kavramları bilgisayarlı öğretim kapsamında incelenmiştir. Bu konudaki literatürün, multimedya kullanılan öğretim ortamlarının bilişsel olarak alan bağımsız öğrenenler için daha uygun olduğunu önerdiği belirtilmiştir. Bu aktif katılım, multimedya ortamının belirli kalıplarla sınırlandırılmayan, keşfetmeye açık yapısı sonucu olabilir. Öte yandan, alan bağımlı öğrenenler kuralları daha belirgin olan doğrusal öğretim stilini tercih etmektedirler. Bu çalışmada, her iki öğrenme stili ve multimedya ortamlarına ilişkin araştırmalar gözden

geçirilmiş, bunların etki ve sonuçlarının özeti yapılarak gelecek araştırmalar için potansiyel çalışma alanlarına değinilmiştir.

77. http://www.medev.ac.uk/docs/haley_learning_styles/haley_bugler_373_mid-term_report.pdf (2004)

Bu projede, Southhampton Üniversitesi Tıp Fakültesine giren öğrencilerin tek bir öğrenme stili grubundan oluşup oluşmadığı, öğrencilerin öğrenme stillerinin birinci sınıf boyunca değişip değişmediği, öğrenme stilinin Tıp Fakültesi sınavındaki başarı ile nasıl karşılaştırılabileceği incelenmiştir. Yeni öğrencilerin akademik yılın başındaki öğrenme stilleri ile birinci sınıf sonundaki öğrenme stilleri karşılaştırıldığında, araştırmaya katılanların % 52.75'inin yılsonunda farklı bir öğrenme stiline sahip olduğu, % 47.25'inin ise aynı öğrenme stilini muhafaza ettiği görülmüştür.

78. http://www.ted.unipi.gr/Uploads/Files/Publications/En_Pubs/1090483335.pdf (2004)

Bu çalışmada, bireysel öğrenme stilleri karakteristiklerini öğrenme amaçları karakteristikleriyle ilişkilendiren uyarlama kurallarının geliştirilmesi incelenmiştir. Bu çerçevede, en çok bilinen öğrenme stilleri teori ve modellerine değinilmiş, ayrıca tek başına öğrenmeyi kolaylaştırmaya yönelik birtakım web tabanlı öğrenme ortamları ele alınmıştır.

79. http://normes.uark.edu/orme/docs/AERA%202004%20MBTI%20ILS%20MEP.pdf (2004)

Bu çalışmada, geleneksel mühendislik programlarına talep göstermeyen öğrencilerin, iş dünyasının gerçeklerini yansıtacak şekilde interaktif bir öğrenme ortamı sunan farklı ve cazip bir akademik programla ilgilenebileceği düşüncesiyle, bu öğrencilerin öğrenme stillerine yönelik bir araştırma yapılmıştır. Bu çerçevede demografik, kişilik ve öğrenme stili farklılıklarını incelemek için disiplinlerarası master programında yüksek lisans

eğitimi yapan öğrenciler ile geleneksel mühendislik eğitimine devam eden lisans öğrencileri karşılaştırılmıştır. Geleneksel lisans programına devam eden öğrencilerle karşılaştırıldığında, disiplinlerarası programa devam eden öğrencilerin aktif öğrenmeye karşı biraz daha yatkın oldukları ve düşünen kişilik tipini ise daha fazla tercih ettikleri görülmüştür. Ayrıca, akademik sistemde daha üst programlara ilerleyen öğrencilerin, öğretim elemanlarının spesifik öğretim stillerine daha kolay uyum sağlayabilecekleri ortaya çıkmıştır.

80. https://www.cs.tcd.ie/publications/tech-reports/reports.05/TCD-CS-2005-08.pdf (2004)

Bu çalışmada, eğitimcilerin öğrencilerin kişisel karakteristiklerini ve gereksinimlerini dikkate alarak ders materyali hazırlaması gerektiği ve herkese uyan tek tip bir yaklaşımın bırakılarak öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre kişiselleştirilen ders sunumuna yönelik yöntemlerin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu düşüncenin sadece geleneksel sınıf yaklaşımı için değil, e-Öğrenme derslerinin hazırlanmasında da geçerli olduğu belirtilmiştir. Bu çerçevede, derslerin öğrenme stili teorisi temelinde hazırlanması ve kişiselleştirilmesinde Uyum Sağlayıcı Multimedya Sisteminin nasıl destekleyici bir rol üstlenebileceği incelenmiştir. Bu sistem ile birleştirilecek öğrenme stil modelinin seçiminde Honey ve Mumford Öğrenme Stili Modeli kullanılmıştır.

81. http://www.brunel.ac.uk/~csstsyc/s15327590ijhc1703_5.pdf (2004)

Bu çalışmada, öğrencilerin bilişsel stilleri ile web tabanlı ders programlarına ilişkin algılama ve tavırları arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Web tabanlı ders programlarının son yıllarda giderek arttığı, bu programların kullanıcılarının heterojen altyapılara sahip olduğu, dolayısıyla da kişisel farklılıkların bu programların geliştirilmesinde önemli bir konu olduğu ve bilişsel stilin de bu çeşitli kişisel farklılıkların en önemli karakteristiklerinden biri olduğu vurgulanmıştır. Bilişsel stillerin tanımlanmasında Witkin tarafından geliştirilen Gizlenmiş Şekiller Grup Testi

kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar bilişsel stillerin, öğrencilerin dolaylı etkileşime, bağımsız öğrenmeye ve web kullanım araçlarına ilişkin tepkilerini etkilediğini göstermiştir. Bu bulguların, web tabanlı ders programlarının tasarımını destekleyebilecek bir öğrenme modelinin geliştirilmesinde kullanılması öngörülmüştür.

82. http://www.barobirlik.org.tr/yayinlar/makaleler/tanjugurkan.doc (2005)

"Hukuk öğretiminin ve hukukçunun eğitiminin değerlendirilmesi" konulu çalışmada; önce üç boyutlu olarak yapılan bir araştırmanın sonuçları verilmekte, daha sonra bu araştırmanın sonuçlarından da yararlanılarak hukuk eğitim sürecine ilişkin öneriler sunulmaktadır. Bu araştırmada veriler, Ankara Hukuk Fakültesi son sınıf öğrencilerinden derslere düzenli olarak devam eden 191 öğrenciden oluşan bir çalışma alanından elde edilmiştir. Çalışma alanına iki veri toplama aracı uygulanmıştır. Bunlar; BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri ve Öğrenci Görüşlerini Belirleme Anketidir.

83. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VDC-4BYJW8P-1ve_coverDate=03%2F31%2F2005ve_alid=327637159ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5979ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=c7cee9a824eec0d895a04dac242a35e0 (2005)

Bu çalışma bilgisayar tabanlı öğretimlerde öğrenme stillerindeki farklılıkların performansa olan etkisini araştırmak için yapılmıştır. Çalışmada çeşitli istatiksel analizler kullanılmış, öğrenme stillerini ölçmek için ise Gregorc stil modeli ve Kolb öğrenme stili envanteri kullanılmıştır. Gregorc öğrenme stil modelinde elde edilen sonuçlar, öğrenme stilinin öğrenmeye etkisinin doğrudan olduğunu göstermektedir.

84. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V2K-4DS96B0-1ve_coverDate=01%2F31%2F2005ve_alid=327646520ve_rdoc=1ve_fmt

=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5705ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=b18632c9efb566e0b88296c0201a5cd9 (2005)

Çalışmada Çin'deki mimarlık ve tasarım okullarındaki müfredatlardan ve bu programların uygulamadan çok teorik yönlerinin güçlü olmasından dolayı bazı öğrenciler için zor bir hale geldiğinden söz edilmektedir. Ancak yapılan son çalışmalarda Kolb'un öğrenme stil modeli kullanılarak, öğrencilerin performanslarında bir korelasyon olduğu gözlenmiştir. Yapılan çalışmalarda öğrenme stilleri ile akademik performans arasında istatistiksel olarak açıklanabilecek çok önemli bir korelasyon bulunmuştur. Araştırmaların sonucunda bazı öğrenme stillerine sahip olan öğrenciler için tasarım derslerinin güç olduğu sonucuna varılmıştır.

85. http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VCH-4F05RCN-1ve_coverDate=03%2F01%2F2005ve_alid=327649886ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5955ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=0842b7a02b7b8d6628612320b5a618f6 (2005)

Çalışmada öğrenme stillerinin nasıl ölçülebileceğinden söz edilmektedir. Reid'in öğrenme stilleri tercihi anketi, öğrenme stil tercihlerini ölçmek amacıyla İngilizce öğretilen okullarda yaygın olarak kullanılmıştır. Önceki araştırmalardan çıkan sonuçlar araştırmacıları yeni bir öğrenme stilleri envanteri oluşturmaları yönünde ikiye bölmüştür. Bu envanter farklı gruplar üzerinde denenmiş, öğrenme stillerini bir araç olarak kullanarak yüksek lisans çalışmalarını İngilizce öğretimi üzerine yapan kişiler ile görüşmeler yapılmıştır. Bu araştırmaların neticesinde özellikle ana dili İngilizce olmayan kişilerin kendi öğrenme stillerine uygun aktiviteler yapılmasıyla öğrenmenin kolaylaştığı gerçeği ortaya çıkmıştır.

86. http://www.cagdasegitim.8m.net/ogrenmepiramidi.htm (2005)

Bu çalışmada çoklu zeka'dan ve çoklu zeka piramidinden söz edilmektedir. Bu anlamda da öğrenmenin etkin şekilde gerçekleşebilmesi için öğretmenlere düşen görevlerden söz edilmektedir. Çalışmada çoklu öğrenme ortamı kavramına da yer verilerek bunun öneminden söz edilmektedir. Öğretmenlerin öğretme sürecinde karşılaştıkları zorluklar ve öğrenmede fiziksel koşulların önemi de çalışmada vurgulanmaktadır.

87. http://www.ics.ltsn.ac.uk/pub/italics/Vol4-2/lspaperwishartv2.pdf (2005)

İngiltere'de altı üniversitede 134 öğrenci üzerinde yapılan araştırmada erkeklerin daha çok bilgisayar, kızların ise ağırlıklı olarak bilgi teknolojisi üzerine çalışma yaptıkları veya bölümlerini bu yönde seçtikleri görülmüştür. Bu noktadan hareketle öğrencilerin öğrenme stillerini etkileyen faktörlerden birinin de cinsiyet olup olmadığı sorusu tartışılmaya başlanmıştır. Bunun neticesinde her iki grup öğrencinin de benzer öğrenme yöntemlerini kullandıkları, her iki grubun da öğretmen merkezli, düz anlatım yolu ile öğrenmeyi sevmedikleri ortaya çıkmıştır.

88. http://www.ingilish.com/gereksinim-cozumlemesi.htm (2005)

Bu makalede "Gereksinim Çözümlemesi" Uygulamasının gerekliliğinden söz edilirken özellikle yabancı dil eğitiminde öğrenci merkezli eğitimden söz edilmiş ve farklı öğrenme stilleri konusuna değinilmiştir. Çalışmada eğitimde eğitici görevini üstlenen öğretmenin yanı sıra, hatta daha da baskın ve merkezde, öğrenen görevindeki bireyleri ve bu bireylerin tercihlerini de dikkate almanın, onların isteklerini hesaba katarak süreci sadece öğretmenin ve sistemin belirlediklerine göre sürdürmektense bu sürece öğrenciyi de dahil etmenin eğitimde ne derece önemli olduğunu bilmek gerekliliğinden söz edilmektedir. Amacın zaten o öğrencilere eğitim vermek olduğunu unutmamak ve bu yüzden hedefin ortasında öğrencinin bulunduğunun farkındalığını yakalamak çalışmanın ana noktasıdır. Buna

göre öğrenci merkezli bir ders planı hazırlama ve bunun öneminden de söz edilmektedir.

89. http://center.uoregon.edu/ISTE/uploads/NECC2005/KEY_6364044/Falvo_LSICol laborationPaper_RP.pdf (2005)

Çalışmanın amacı, teknolojinin öğrenmede kullanımı konulu bir dersi almakta olan öğrencilerin birbirleriyle olan işbirliği ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Öğretmenlik mezunu 100 öğrencinin katıldığı çalışmada bu kişilerin teknolojik araçları kullanmalarından önceki ve sonraki yeterlilikleri, işbirliğine yaklaşımları ve takım halinde çalışmanın verdiği güven incelenmiştir. Elde edilen veriler, katılımcıların öğrenme stilleri ile karşılaştırılmıştır. Bu çalışma, öğrenme stilinin sınıf içerisindeki ilişkiler üzerindeki etkisini anlamanın önemini vurgulayarak, teknik sınıflardaki işbirliğinin avantajını ortaya çıkarmıştır.

90. http://www.ifets.info/journals/8_3/8.pdf (2005)

Bu çalışmada, Avrupa Birliği ADAPT Projesi altında araştırılmakta olan multimedya eğitim sistemlerinin kullanıcılara uygun bir şekilde tasarımı için oluşturulacak standartlar ve kullanılacak modeller anlatılmaktadır. Bu çerçevede, multimedya araçları kullanan kişilerin öğrenme stil tercihlerine uygunluk gösterecek tasarımların geliştirilmesi ve öğrenme materyallerinin hazırlanması olanakları incelenmiştir.

91. http://science.uniserve.edu.au/pubs/procs/wshop10/2005Yeung.pdf (2005)

Bu çalışma, Sidney Üniversitesi Kimya Bölümünde birinci sınıfa devam eden öğrencilerin öğrenme stillerinin dağılımını belirlemeyi ve dönem sonu sınavındaki akademik performans ile bu stiller arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular öğretim biçimi, değerlendirme soruları ve öğrencilerin öğrenme stil tercihleri hakkında bilgiye sahip olunmasının, bu

bilginin öğretim sürecinde hedeflenen gelişimin sağlanmasında kullanılabileceğini göstermiştir. Ayrıca öğretim stratejilerinde çeşitlilik sağlanmasının, daha fazla sayıdaki öğrenme stillerini ele almada yararlı olacağı, böylece öğrenme ve öğretim stilleri arasındaki yanlış eşleşmelerin asgari düzeye indirilmesine yardımcı olacağı önerilmiştir.

92. http://www.ags.uni-sb.de/~melis/Pub/eLearn04.pdf (2005)

Bu çalışmada, öğrenen kişinin "öğrenme stili"nin öğrenme ortamları açısından ne kadar önemli olduğuna ilişkin soruların incelenmeye ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır, çünkü öğrenme birçok değişkenden etkilenmektedir ve bunların bir kısmının öğrenme stillerinden daha ilgili olduğu gözükmektedir. Bu çerçevede, öğrenme ortamının öğrenen kişinin öğrenme stilinin kullanılarak söz konusu kişinin ihtiyaçlarına uyarlanması veya kişiselleştirilmesi konusunun uygulanabilirliği ve geçerliliği hakkındaki kuşkular dile getirilmiştir. Özellikle, öğrenen kişinin öğrenme stili profilinin çıkarılmasıyla elde edilen pedagojik sonuçların geçerliliğine ilişkin kaygılar vurgulanmıştır. Öğrenme stili teorilerinin, öğrenen kişinin profili güvenilir ve kesin bir şekilde çıkarılsa bile, uygun pedagojik stratejilerin güvenilir bir şekilde oluşturulması için net bir metodoloji sunmadığı ifade edilmiştir.

93. http://www.ncver.edu.au/research/proj/nd3103b.pdf (2005)

Bu kitapçık, mesleki eğitim alanında çalışan öğretmen ve eğitimcilere öğrenme stilleri hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Mesleki eğitim almak isteyenlerin gittikçe farklılaşması ve mesleki eğitim verilmesi için seçeneklerin artması sonucunda, öğrenme stillerinin anlaşılması gittikçe önemli hale gelmiştir. Öğrenme stilleri öğrencilerin konuya ilgisini artırmak için yararlı bir araç olabilir. Bununla birlikte, dikkat edilmesi gereken nokta, öğrenme stillerinin öğrencileri karakterize eden unsurlardan sadece bir tanesi olduğudur.

94. http://www.ncolr.org/jiol/issues/PDF/4.1.4.pdf (2005)

Bu çalışma öğrencilerin bilişsel stillerinin, online eğitime yaklaşımları ve online öğrenme ortamlarındaki öğrenme davranışları ile nasıl bir ilişki içerisinde olduğunu incelemiştir. Tennessee Üniversite'sinde çeşitli online derslere kaydolan 104 öğrenciye Gizlenmiş Şekiller Grup Testi ve davranış anketi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, öğrencilerin bilişsel stilleri ile ders verilme biçimlerine ilişkin tavır ve tercihleri arasında önemli bir ilişki bulunmadığını, ancak daha önce edinilen online öğrenme tecrübesi ve bilgisayar kullanma ehliyeti gibi diğer faktörlerin, öğrencilerin öğrenme sonuçları ve online eğitime karşı yaklaşımları ile önemli ilişkisi olduğunu ortaya koymuştur.

95. http://www.ncolr.org/jiol/issues/PDF/4.1.2.pdf (2005)

Bu çalışmanın amacı, gözlem altında olan ve gözlem altında olmayan olmak üzere iki farklı biçimde yapılan test usulü bir sınavın, online içerikli bir ders modülüne ilişkin öğrenme sürecindeki etkisi incelenmiştir. Bunun yanı sıra, Öğrenme ve Çalışma Stratejileri Envanterine ait değişkenler ile öğrenme arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu çerçevede, A grubundaki öğrencilere gözlem altında olan bir online test uygulanırken, B grubundaki öğrencilere ise gözlem altında olmayan bir online test uygulanmıştır. Ayrıca, Öğrenme ve Çalışma Stratejileri Envanteri tüm öğrencilere uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar, gözlem altında olmayan test biçiminin öğrencilerin öğretim elemanının onayı olmadan işbirliği yapmalarına olanak sağladığı, ancak gözlem altında olan test biçiminin öğrenmeyi teşvik etmede daha etkin olduğu görülmüştür.

96. http://www.ncolr.org/jiol/issues/PDF/4.2.1.pdf (2005)

Bu çalışmada, geleneksel olarak yüz yüze verilen derslerdeki öğrenciler ile online olarak öğretilen derslerdeki öğrencilerin öğrenme stillerindeki farklılıkları Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri kullanılarak tanımlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, online derslere ilişkin veriler cinsiyet temelinde iki gruba ayrılmış ve cinsiyetin bir faktör olup olmadığı incelenmiştir. Elde edilen analiz sonuçları, online dersi alan öğrenci ile yüz

yüze verilen dersi alan öğrencinin öğrenme stili arasında fark olduğunu ve cinsiyetin öğrenme stili ve öğrencinin katılımı arasındaki ilişkide bir faktör olduğunu göstermiştir. Sonuç olarak, online dersler hazırlanırken tüm öğrencilerin öğrenme stilleri ve cinsiyetleri dikkate alınmalıdır.

97. http://www.psych.unito.it/csc/cogsci05/frame/poster/3/f349-mainieri.pdf (2005)

Bu çalışmada, bilişsel stillerin eğitim sistemlerindeki uygulamasına değinilerek, Psikoloji ve Bilgisayar Bilimleri derslerine devam eden lisans öğrencilerinin öğrenme stratejileri incelenmiştir. Öğrenme stratejilerini değerlendirmek amacıyla, öğrencinin düşünce süreci ve stratejilerine ilişkin kişisel performansını ölçen Ross Bilişsel Süreç Testi uygulanmıştır. Söz konusu test Psikoloji dersini alan öğrencilerin oluşturduğu birinci gruba ve Bilgisayar Bilimleri dersini alan öğrencilerin oluşturduğu ikinci gruba ayrı ayrı uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar, her iki grubun da farklı öğrenme stratejilerini tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Bu çerçevede, öğrenme stratejilerinin eğitim sistemlerinde kullanımı konusu tartışılmıştır.

98. http://www.uum.edu.my/fskp/seminar/islm3/fullpaper/masanita.pdf (2005)

Bu çalışmada, Malezya'daki Utara Üniversitesi Muhasebe Bölümü öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesine ilişkin araştırma çabalarına değinilmiştir. Söz konusu araştırma çabalarının amacı, öğrencilerin öğrenme stillerinin ölçülmesinde geçerli araçlar geliştirmek, böylece muhasebe eğitimi veren öğretim elemanlarının bu araçlardan elde edilen bilgileri güvenilir bir şekilde kullanmak suretiyle öğrencilerin öğrenme sürecini geliştirmelerini sağlamaktır. Bu çerçevede, öğrencilerin cinsiyet ve ırk gibi demografik profilleri ve akademik performansları ile öğrenme stilleri arasındaki ilişki Canfield Öğrenme Stilleri Envanteri kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen bulgular temelinde öğrencilerin öğrenme stil tercihleri belirlenmiş ve cinsiyet, ırk ve akademik performansın Canfield Öğrenme Stilleri Envanterinde ele alınan bazı ölçütler açısından farklılık gösterdiği görülmüştür. Sonuç olarak, muhasebe eğitimi veren öğretim elemanlarının öğrencilerinin öğrenme stilleri

ile eşleşecek şekilde kendi öğretim stillerini tekrar gözden geçirmeleri ve derslerini buna uygun bir biçimde hazırlamaları için öğretim ve öğrenme süreçlerine ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

B. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesinin Abone Olduğu e-Journal Veri Tabanında Erişilen Çalışmalar

99. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED392788 (1995)

Bu çalışmada, Amerika'daki bir üniversitenin Eğitim Fakültesinde okuyan öğrencilerin bilişsel stilleri beş yıllık bir dönem için incelenmiştir. Eğitime giriş dersi alan 537 öğrenciye Gizlenmiş Şekiller Grup Testi uygulanmıştır. 212 öğrenci stajlarının bitiminde tekrar teste tabi tutulmuştur. Ara dönemde, altı zorunlu derse ait sınıf notları bilişsel stil ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular, öğrencilerin daha fazla alan bağımsız hale geldiklerini göstermiştir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla alan bağımsız eğiliminde oldukları, ancak kız öğrencilerin söz konusu altı derste daha iyi akademik performans gösterdikleri görülmüştür. Bu altı derse ilişkin öğrenci notları ile öğrenciler arasında önemli bir korelasyon mevcuttur ve yüksek notlara sahip öğrenciler Gizlenmiş Şekiller Grup Testinden de yüksek puanlar almışlardır. Bu durum, yüksek notlara sahip öğrencilerin daha fazla alan bağımsız olduklarını göstermektedir.

100. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=pro273266 (1996)

Bu çalışmada, beyni hasar görmüş insanların hastalıklarından önceki öğrenme stillerini anlama olanağı tartışılmıştır. Böylece, bu kişilerin bilişsel kayıplarını gidermeye yönelik belirli bilişsel müdahalelere nasıl bir tepki verebileceklerinin tahmin edilmesi ve daha iyi tedavi programlarının seçilmesi ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede, Kolb'un öğrenme stilleri ile ilgili bilişsel yetenekleri tanımlamak üzere Wechsler Yetişkin Zeka Ölçeği ile faktör

analizi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar, Ayrıştıran ve Değiştiren öğrenme stillerine sahip kişilerin öğrenme stilleri ile sözlü muhakeme yetenekleri arasında daha güçlü bir bağ olduğu görülmüştür.

101.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED439336

(1997)

Bu çalışmada, çok kültürlü ortamlardaki azınlık öğrencilerinin danışmak ve öğrenmek için çeşitli öğrenme stilleri olduğu ve okul danışmanlarının bu öğrenme stillerinin etkilerini bilmek zorunda olduğu görüşü incelenmiştir. Bu amacın gerçekleştirilmesi, kültürel farklılığa sahip öğrencilerin derslerdeki düşük başarı düzeylerinin başarılı bir şekilde tersine çevrilmesinde hem bu öğrencilere hem de okul danışmanlarına ve eğitimcilere yardımcı olacaktır. Bu çerçevede, Dunn ve Dunn Öğrenme Stili Envanterini kullanan okul danışmanlarının genç öğrenci ve çocukların kendi öğrenme stillerini belirlemelerine yardımcı olabilecekleri, ayrıca öğrencilerin güçlü yönlerini anlamak ve zayıf yönlerini gidermek amacıyla uygun müdahalelerde bulunabilecekleri ifade edilmiştir. Okul danışmanlarının görevi, bu anlayışın okulun genel kültürünün bir parçası olarak algılanmasında, Dunn ve Dunn Öğrenme Stili Envanterinin öğrencilere ve öğretmenlere uygulanmasında, ilgili materyalin öğrencilere ve ebeveynlerine açıklanması için izleme toplantılarının yapılmasında aktif bir rol almaktır.

102.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED406333

(1997)

Bu çalışmada, ortaokul öğretmenliğinden mezun öğretmenlerin sınıf uygulamalarının bir parçası olarak yapılan deneysel bir çalışmaya verdikleri tepkiler anlatılmıştır. Öğretmenlerden, belirli öğretim ve öğrenme teknik ve teorilerini değerlendirmeleri istenmiştir. Deneyin amacı, (1) çocuklar hakkındaki düşüncelerinin geliştirilmesi; (2) öğretim stillerinde çeşitlilik

kazandırılması; (3) öğrencinin öğrenme stiline ilişkin anlayışın artırılması; (4) Kolb'un öğrenme teorisinin değerlendirilmesi ve bu teorinin öğretim sürecinde uygulanmasıdır. Bu çerçevede, öğretmenlerden ders planlarını Kolb'un sınıflandırmasını dikkate alarak öğrencilerine göre hazırlamaları ve öğrenme stillerine dayalı bir öğrenci performans değerlendirme testi yapmaları istenmiştir. Katılımcıların yüzde 50'sinden fazlası söz konusu egzersiz sonucu öğretim süreçlerinde kalıcı bir değişiklik tecrübe ettiklerini, yüzde 56'sı Kolb'un planını kesinlikle tekrar kullanmayı düşündüklerini, ve yüzde 29'u gelecekte bir Öğrenme Stilleri Envanteri kullanacaklarını ifade etmişlerdir.

103. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=3959393 (1998)

Alternatif değerlendirme metotlarına olan ilgi Sangster'in son yayınladığı çalışmasına olan ilgiyi arttırmıştır. Sangster çalışmasında çeşitli test yöntemlerini kullanarak, öğrencilerin öğrenme stillerini ve performanslarını kıyaslayarak öğrenme stillerinin performansa etkisi olup olmadığını saptamaya çalışmıştır. Elde edilen netice sonucunda öğrencilerin öğrenme stil tercihlerinin performanslarına etkisi bulunduğu ortaya çıkmıştır. Ancak çalışmada kullanılan öğrenme stilleri anketinin metodolojik açıdan güvenilirliği tartışmaya açık olabilmektedir.

104. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=9175071 (1999)

Çalışmada çocuklardaki davranış bozuklukları, disiplin problemleri, uyum gösterme ve duygusal problemler ile bunlar arasındaki ilişki öğrenme stil tercihleri karşılaştırılarak incelenmektedir. Çalışmada çocuklardaki disiplin ve davranış sorunları çok disiplinli çalışmalar kullanılarak açıklanılmaktadır.

105. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=4519321 (1999)

Çalışmada Honey ve Mumford (1986) tarafından geliştirilen öğrenme stilleri anketinin kişilerin öğrenme stillerinin ölçümü açısından kullanılabilecek yollardan bir tanesi olduğundan söz edilmektedir. Bu anketin özellikle de İngiltere'de çok popüler olmasının yanı sıra yapısalcı bir geçerliliğinin olduğu konusunda elde çok az kanıt bulunmaktadır. 329 yönetici üzerinde yapılan araştırmada öğrenme stilleri anketinin ne kadar geçerli olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Araştırma neticesinde eylem, yansıtma ve planlamadan oluşan üç aşamalı öğrenme döngüsünün geçerli olduğu neticesine ulaşılmıştır.

106.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED445035
(2000)

Çalışmada farklı ülkelerdeki öğrenme stilleri arasındaki farklılıklar araştırılmıştır. Yapılan araştırmada Amerika'da bir üniversitede lisans eğitimlerini sürdüren 3 Türk ve 2 Amerikalı öğrencinin öğrenme stil tercihleri incelenmiştir. Her bir katılımcıyla 2 saat süren bir mülakat yapılmıştır. Bunun neticesinde bütün Türk öğrenciler geldikleri kültürün tutucu bir yapısı olduğunu vurgulamış ve bunun öğrenmelerine de etki yaptığından söz etmişlerdir. Öğrenciler Amerika'daki eğitimlerde zorlandıklarından söz etmişler, Türkiye'deki eğitim sisteminin öğrenciyi tek başına çalışmaya yönlendirdiğini belirtmişlerdir. Öğrenciler özellikle de yorumlarını ve düşüncelerini kağıda dökmekte zorlandıklarından, Amerika'daki sınıf içi eğitimin ülkelerinden farklı olmasının başarılarında da önemli rol oynadığından söz etmişlerdir. Çalışmanın neticesinde görülmüştür ki; kültürel beklentiler akademik anlamda rol oynamakta, öğrencilerin öğrenme stil tercihlerine de doğrudan etkide bulunmaktadır.

107. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=5290208
(2000)

Çalışmada başarılı öğretim stratejileri için öğrenme stillerinin kullanılması gerekliliğinden söz edilmektedir. Çalışmada Amerika'daki

finansal yönetim derneğine üye olan 500 akademik katılımcı üzerinde yapılan araştırmanın sonuçlarına değinilmiştir. Katılımcıların hepsi yetenek ve değerler üzerine hazırlanmış olan anket formunu yanıtlamışlardır. Özellikle işletme fakültelerinde eğitimlerine devam eden öğrencilerin birçok farklı öğrenme stilini tercih ettikleri belirtilmiş, özellikle de Myers-Briggs tercihlerinin popüler olduğu gözlenmiştir.

108. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=3859650 (2000)

Kolb'un öğrenme stilleri envanteri bugün birçok alanda, öğrencilerin öğrenme stillerini analiz etmeye yarayan bir metot olarak kullanılmaktadır. Ancak bu çalışmada Kolb'un öğrenme stilleri envanterinde bulunan teorik birtakım problemler dile getirilmektedir. Jung'un ve Kolb'un olasılıklar üzerinde durmalarının öğrenme stilleri konusunda kesin cevaplara ulaşılamaması sıkıntısını doğurduğu ortaya atılmıştır. Bu çalışmada Kolb'un öğrenme stilleri envanterinin geçerliliği sorgulanmaktadır.

109. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=5446423 (2001)

Çalışmada çok uluslu işletme eğitimi gören sınıflarda öğrenme stil tercihlerinin farklılığı incelenmektedir. İngiltere'de yapılan bu çalışmada çok uluslu sınıflarda bulunan öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olmalarının birbirleriyle ilişkisine etkisi gözlemlenmeye çalışılmıştır. Felder ve Soloman'ın öğrenme stili tanımları kullanılarak, her bir öğrenme stilinin ölçülebilir olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda kültürel olarak homojen bulunan gruplarda birden çok öğrenme stilinin tercih edildiği görülmüştür. Bunun neticesinde de çok yönlü öğretim stillerinin ve öğretim programlarındaki çeşitliliğin de geliştirilmesi gerekliliğinin doğduğu ortaya çıkmıştır.

110. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ufhvean=6632951 (2001)

Çalışmada öğrenme stilleri tanımlanmış ve ikinci dil öğreniminde etkisi araştırılmıştır. Bu çalışmada Reid'in öğrenme ve öğretim stillerinin başarısızlığa, öfkeye ve motivasyonsuzluğa etkisi araştırılmıştır. Araştırma 206 İngilizce öğrenen öğrenci ve 46 tane İngilizce öğretmeni üzerinde Reid'in oluşturduğu anket kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın neticesinde öğrencilerin en çok duyusal ve dokunsal öğrenme stillerini tercih ettikleri, en az ise bireysel ve grup öğrenme stilini tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin ise en çok dokunsal ve duyusal metotları kullanmayı tercih ettikleri, en az ise bireysel stili tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Batıda yaşayan öğretmenlerin ise duyusal stili çok tercih etmedikleri ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin % 81'inin Reid'in hipotezini desteklediği anlaşılmıştır. Araştırmada öğrenme stilleri ile disiplin arasındaki korelasyon da incelenmiştir. Sonuçta öğretmenlerin öğrenme stillerini göz önüne alarak, öğrencilerini doğru şekilde analiz etmeleri gerektiği ve derslerini bu nokta üzerinde durarak hazırlamaları gerektiği neticesine varılmıştır.

111.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11819639 (2001)

Çalışmada öğrenme stilleri konusunda yapılan çalışmalara eleştirel bir gözle yaklaşılarak değerlendirmelerde bulunulmaktadır. Reid, Dunn ve Dunn modeli üzerinde yoğunlaşarak öğrenmede çevresel, duygusal, toplumsal, psikolojik ve psikososyal etmenlerin üzerinde durmuştur. Reid, Dunn ve Dunn'ın söz ettiği duygusal ve sosyal elemenleri kendi tanımlarında da kullanarak yansıtıcı öğrenmede yeni bir kategori oluşturmaya çalışmıştır. Bu noktadan hareketle öğretim stillerinde de yeni yaklaşım ve uygulamaların olması gerekliliğinden söz etmiştir. Bunun nedeni bireylerin psikolojik ihtiyaçlarının, öğretmenlerin öğretim stillerine karşı olan inanç ve yaklaşımlarının da zamanla değişmesidir. Öğrenme stillerinin tanımlanması

bireyin kendini daha iyi tanıması, öğrenmenin sorumluluğunu kendi üzerine alması ve kendisini kontrol edebilmesi bakımından önem taşımaktadır.

112. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=8993499 (2001)

Çalışmada öğrenme stillerinin tanımı yapılmış, bireysel farklılıkların farklı öğrenme stillerinin varlığının bir kanıtı olduğu gerçeği üzerinde durulmuştur. Lisans ve lisansüstü öğrenciler üzerinde yapılan araştırmaya göre günümüzde en etkisiz kabul edilen öğrenme yöntemi düz anlatım yolu ile sunulan derslere katılım olarak bulunmuştur. Ancak diğer bir ilginç nokta ise günümüzde halen birçok öğretmenin derslerini düz anlatım yolu ile sunmalarıdır. Öte yandan, günümüzde çağın ve teknolojinin gelişimiyle birlikte düz anlatım yöntemine alternatif pek çok öğretim yöntemi geliştirilmiştir. Böylece öğrenme stillerinde de çeşitlilik artmıştır. Örneğin atölye çalışmalarının düzenlenmesi katılımcıların da aktif olması nedeniyle öğrenmeyi etkin bir hale getirmektedir. Ayrıca uzaktan öğrenme, kitap ve dergilerin okunması, derslerde video ve interaktif CD'lerin kullanılması, projeler, dışarıdan danışman alınması, değişim programlarının yürütülmesi, küçük grup seminerleri, bilgisayar kullanımı, iş yerlerinde veya konuyla ilgili yerlerde staj uygulamaları gibi etkinliklerle öğrenme aktif hale gelmekte ve farklı öğrenme stillerinin kullanılmasına yönelik uygun ortam hazırlamaktadır. Bunlardan hareketle çalışmada Kolb'un öğrenme stillerine değinilmekte ve Kolb'un öğrenme stillerine yaklaşımı anlatılmaktadır.

113. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=4519404 (2001)

Bu çalışmada, yöneticilerin bilgi ve iletişim teknolojileri konusundaki yeterliliklerinin artırılması için pratik yöntemlerin tanımlanması ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede, işletme dalı altındaki yönetim eğitimine ilişkin literatüre değinilmiş, yöneticilerin nasıl öğrendiklerine ve öğrenme konusunda nasıl motive olduklarına ilişkin etkenlerden

bahsedilmiştir. Ayrıca, spesifik olarak Yönetimsel Öğrenme Merdiveni metodu ele alınmış ve söz konusu metodun olumlu ve olumsuz yönleri tartışılmış, bu metodun bilgi ve iletişim teknolojilerinde kullanımının yaygınlaştırılması konusundaki potansiyeli ve yararı belirtilmiştir.

114. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=4817859 (2001)

Bu çalışmada, bilişsel öğrenme stilinin üniversite birinci sınıfta verilmekte olan 19 derste gösterilen akademik performans üzerindeki etkileri incelenmiştir. Öğrenme stiline ilişkin bilgi, 1993'ten 1997'ye kadar geçen 4 yıllık dönem kapsamında 4.546 öğrencinin oluşturduğu örneklem üzerinden Gregorc modeli kullanılarak elde edilmiştir. Öğrenme stiline dayalı akademik performansın, 19 dersin 11'inde önem arz ettiği bulunmuştur. İstatistiki değerlendirmeler ışığında, fen bilimleri ve matematikle ilgili alanlarda öğrenim gören ve ardışık düşünen öğrencilerin, güzel sanatlar dersleri alan ve rasgele öğrenen öğrencilerden daha iyi konumda olduğu görülmüştür. Tüm öğrenme stilleri, edebiyat ve sosyal bilimlerde eşit derecede iyi performans göstermiştir.

115. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=5446419 (2001)

Bu çalışmada, Anglia Politeknik Üniversitesi İşletme Bölümünde master yapan uluslararası öğrenciler üzerinde yürütülmekte olan eylem araştırmasına değinilmiştir. Söz konusu araştırmanın amacı, yüksek lisans programlarına devam eden uluslararası öğrencilerin çalışmalarında başarılı olmaları için kendi öğrenme ve araştırma stratejileri ile araştırma yöntemlerini geliştirmelerine olanak vermektir. Bu çerçevede, Meyer ve Boulton-Lewis'in Öğrenme Envanteri modeli ile IELTS İngilizce dil sınavı tekniği kullanılarak öğrencilerin öğrenme stilleri ve dil düzeyleri belirlenmiş ve öğretim ve öğrenme gereksinimleri hakkında sonuçlar çıkarılmıştır. Ayrıca, öğrenme sürecinin temel yönlerinden birinin, öğrenci ile öğretim elemanları arasında

sürekli nitelikte bir etkileşim olduğu, dolayısıyla öğrenme ve öğretim yöntemlerinin birbirleriyle neden uygun ve verimli bir şekilde ele alınması gerektiği gösterilmiştir.

116. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=6514535 (2002)

Çalışmada öğretmenlerin farklı öğrenme stillerine sahip olan öğrencilerine nasıl öğretecekleri konusu sorgulanmaktadır. Çalışmada K-12 devlet okulu sisteminde görev yapan sekiz öğretmen ile görüşmeler ve gözlemler yapılmıştır. Seçilen öğretmenler alanlarında en tecrübeli ve bilgili olanlardır. Çalışmanın amacı öğretmenlerin öğrenme stilleri hakkında neler bildikleri ve bildiklerini sınıf ortamında kullanıp kullanamadıkları olmuştur. Elbette öğretmenlerin yaptıkları iş öğrenci çeşitliliği yüzünden oldukça zor bir iştir ve her bir öğrencinin öğrenme stilini gözlemleyerek, o öğrenci için dersi planlamak oldukça zor bir iştir. Ancak araştırmanın sonucunda öğretmenlerin Gardner'ın çoklu zeka kuramı ile ilgili yüzeysel bilgiye sahip oldukları ve öğrenme stilleri ile ilgili yeterli bilgi ve donanıma sahip olmadıkları ortaya çıkmıştır.

117. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=6120243 (2002)

İngiltere daha ağır bir yüksek öğretim sistemine geçtiğinden beri eğitim programlarında bir değişime gidilmesi gerekliliğinin baskısı artmıştır. Aynı zamanda eğitim sisteminin etkinliğinin artması için gerekli çalışmalar da başlatılmıştır. Öğrenme stillerine olan yoğun ilgi bu gelişmelerin olmasını hızlandırmış ve etkisini yansıtmıştır. Bu sebeplerden dolayı öğrenme stilleri kavramı daha da açıklığa kavuşma ihtiyacı duymaktadır. Bu çalışmada öğrenme stilleri tanıtılmakta, Kolb öğrenme stil modeli örnek verilmektedir.

118. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=6790627 (2002)

Bu çalışmada Kolb'un dört öğrenme stilinin, işletme bölümünde lisans çalışmalarını yürütmekte olan 437 gönüllü öğrenci üzerinde dağılımı yapılmıştır. Araştırmada öğrencilerin cinsiyet, güçlü ve zayıf yönleri göze alınarak bu öğrencilerin öğrenme stilleri üzerinde araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucu göstermiştir ki öğrenciler güçlü yönlerinin öne çıkarttığı öğrenme stillerini tercih etmişlerdir. Ancak araştırmanın neticesinde ortaya çıkan diğer önemli bir bulgu, öğrencilerin öğrenme stil tercihlerini belirlerken cinsiyetlerinin bu tercihe bir etkisinin olmadığıdır.

119. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=7337899 (2002)

Araştırmada kültürün öğrenme stili tercihlerine etkisi olup olmadığı araştırılmış, örnek olarak da Çinli öğrencilerin öğrenme stil tercihleri kültürel boyutta incelenmiştir. Bu şekilde Asya kültürünün öğrenme stil tercihlerine nasıl etki ettiği açıklanmaya çalışılmıştır. Bu araştırmaya göre tutucu bir toplum olan Çin'de öğrenciler daha çok ezberci ve pasif öğrenme stilini tercih etmektedirler. Araştırma üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Çin kültürünün hangi açıdan öğrenmeye etki ettiği araştırılmakta, ikinci bölümde ise etkili yetişkin öğreniminde çeşitli bulgulardan söz etmekte ve üçüncü bölümde ise Hong Kong'da yaşayan yetişkin öğrenenlerin öğrenme stil tercihlerinin incelenmesinden söz edilmektedir. Araştırmada Çin'de ikinci dil öğrenen öğrenciler ve bu öğrencilerin öğrenme stil tercihleri incelenmiştir. Araştırmada Piage'nin Yapısalcı gelişiminin aşamalarından söz edilmektedir. Yapılan araştırmalarda Çinli öğrencilerin öğrenmeye karşı tutum ve stil tercihlerinde yaş, cinsiyet ve yaşanan coğrafi bölgenin etkisi oldukça baskın olarak görülmektedir. Çin'de halen var olan Konfüçyus Kültürüne olan inanış, bireylerin öğrenme stillerine etki etmektedir. Yine diğer bir inanış olan Asya kültürünün varlığı öğrencilerin öğretmenlerinin öğrettiklerini hiç sorgulamadan, otomatik olarak kabul etmelerini sağlamaktadır. Bunun neticesinde de bireysel farklılık ve özelliklerin bir değeri olmayarak, öğrenciler toplu olarak ezber yöntemini uygulamaktadırlar. Batı ülkelerinde kabul gören

bireysel farklılıklar ve bu farklılıkların getirdiği öğrenme stil tercihleri kültürel baskı ve geleneksel anlayış yüzünden neredeyse hiç uygulanamamaktadır.

120. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=8895996 (2002)

Çalışmada Amerika'daki yüksek öğretim kuruluşlarında öğrenimlerini sürdüren kız ve erkek öğrencilerin öğrenme stil tercihleri arasında belirgin bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Araştırmada, bu araştırmaya temel oluşturan birçok araştırmanın neticesinde kız ve erkek öğrencilerin öğrenme stil tercihlerinde farklılıkların gözlenmiş olduğundan söz edilmektedir. Bu anlamda bilimsel inanışa göre kız ve erkekler arasında öğrenme stil farklılıkları vardır. Araştırmaya göre birçok kız öğrenci bağımlı bir öğrenen iken, erkekler bağımsız öğrenendir. Araştırmada Canfield'in öğrenme stilleri envanteri kullanılmış, birçok erkek öğrencinin öğrendiklerini günlük hayat tecrübelerini öğrenmek için taban olarak kullandıkları ortaya çıkmıştır. Ancak bunun tam tersi olarak kız öğrencilerin soyut öğrenme stillerini tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları ise onların stillerini belirlemektedir. Son zamanlarda ise öğrencilerin öğrenme özelliklerinin Gestalt yöntemi ile bağdaştığı görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrenmede Gardner'ın sözünü etmiş olduğu çoklu zeka kuramının da etkili olduğu kabul görmüştür. Mann (1994) kadın ve kız öğrencilerin hiyerarşik güç yapısında gelişimlerini inceleyerek, bunu kişisel motivasyon ve belirli konularda genel akademik performans ile ilişkilendirmiştir. Başarıyı ve öğrenmeyi etkileyen faktörler içinde ise öğretmenin etkisi, kullanılan materyallerin etkinliği, öğretim yapılan çevre ve sınıf içindeki ortamın da çok etkili olduğu sonucuna varmıştır.

121.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=10466410 (2003)

Çalışmada devlet okullarında okuyan öğrencilerin neden kolej hazırlama programlarında başarı gösteremedikleri sorgulanmaktadır. Bugüne kadar birçok eğitimcinin bu soruya yanıt bulabilmek için çeşitli teknikler geliştirdikleri ancak kullandıkları teknikler içinde sadece öğrenme stillerinin başarılı bulunduğuna da değinilmektedir. Öğrenme stillerinin öğrenime etkisinin çeşitli araştırmalarla incelendiği ve istatiksel bazı verilere ulaşıldığı da bu çalışmada söz edilmektedir. Öğrenme stilleri öğrencilerin konsantre olma biçimlerine, ilerleme göstermelerine, bilgiyi hatırlama biçimlerine atıfta bulunmaktadır. Birçok kişinin öğrenme stil tercihleri birbirlerinden farklılıklar göstermektedir ve tercih ettikleri güçlü yön onların tercihlerini tanımlamaktadır. Yine yapılan araştırmalarda diğer öğrencilere göre daha az başarılı bulunan öğrencilerin çoğunlukla hangi öğrenme stilini tercih ettiklerini analiz etmeye çalışmaktadır. Bu bilgilerin ışığında Amerika, New York'da şehir dışında bulunan iki devlet okulunda öğrencilerin öğrenme stillerini tercihlerini belirlemek üzere bir araştırma yapılmıştır.

122.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=11711388

(2003)

Araştırma metotları tüm lisans çalışmalarının anahtar bir yönüdür ancak öğrenciler, özellikle de pazarlama bölümlerinde öğrenim görenler, için çok desteklenen bir yol değildir. Bu çalışmada birçok öğrenme stili araştırılmış, öğretim stratejileriyle aralarında bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmada öğretim stilleri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Grasha-Reichmann öğrenci öğrenme stilleri skalası kullanılmıştır. Araştırmada ayrıca derin mülakat yöntemi de kullanılmıştır. Bu araştırmanın neticesinde öğrencilerin öğrenme stilleri bağımsız, bağımlı ve bütüncül öğrenme stillerinin bir karışımından oluşmaktadır. Ancak bazı bulgular bu araştırmanın geçerliliği konusunda soru işaretleri de oluşturmaktadır.

123.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=10957826 (2003)

Çalışmada daha etkili bir takım lideri ve mühendis olabilmek için idari görevlerde öğrenme stillerinin öneminden söz edilmektedir. Günümüzde iş hayatında da öğrenme stillerinin etkisi ve önemi yadsınamayacak bir gerçektir ve yöneticilikte de öğrenme stillerinin önemini kavrayabilmek, yönetimsel becerilerin gelişmesi ve daha aktif uygulanabilen bir hale gelebilmesi için önem taşımaktadır. Çalışmada takım çalışmasının önemi ve faydalarının altı çizilmektedir. Günümüzde büyük şirketlerde başarı anlayışı değişmiştir. Başarı kişisel olmaktan çok takım çalışmasının bir sonucu haline gelmiştir. Takım çalışmasında rol oynayan bireylerin öğrenmeyi daha çabuk, etkin ve esnek halde gerçekleştirdikleri görülmüştür. Bireylerin ve takımların birlikte öğrenecekleri bir ortam hazırlamak şirket veya kurumların yeterliliklerini gerçekleştirmelerine yol açmakta, bu sayede motivasyon canlı kalarak üretim de artmaktadır. Yapılan çalışmalara göre bireyler bilgiyi işlemekte dört ana stil tercih etmektedirler. Bundan yola çıkarak yapılan araştırmalar stresli iş ortamlarında bireylerin bilgiyi edinirken pek çok öğrenme stilini tercih ettiklerini göstermiştir. Çalışmada bu noktadan hareketle Kolb'un öğrenme döngüsünden söz edilmektedir. Çalışmada Amerikalı ve İsveçli mühendislik öğrencilerinin bilgiyi işlemede ve anlamada hangi öğrenme stillerini tercih ettikleri saptanıp analiz edilmiştir. Mühendislik öğrencilerinin baskın olarak birleştirici stili benimsedikleri görülmüştür. Yani çalışmalarında öncelikle tasarlamayı, sonra da inşa etmeyi uygulamaktadırlar. Bu stil diğer insanların tercih ettikleri stillerden biraz farklıdır, çünkü yanlış anlamaya ve öfkeye yol açabilmektedir. Ancak farklı öğrenme stillerinin de varlığını bilen ve buna uygun olarak yönetimsel becerilerini geliştiren bu sektördeki yöneticilerin elemanlarına onlara hitap edecek şekilde yaklaşması ve iletişimi kuvvetlendirmesi öğrenmenin ve üretimin etkinliğini arttıracaktır.

124. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=9742182 (2003)

Bu makalede sözü edilen çalışmada, Amerika'daki devlet üniversitelerindeki öğrenme stil tercihlerinden ve bu tercihlerin çeşitliliğinden söz edilmektedir. Bu tercihler öğrenilen konuya, konunun içeriğine göre de çeşitlilik gösterebilmektedir. Çalışmanın çıkış noktasını öğrenme stil tercihlerinde cinsiyetin ve akademik performansın rol oynayıp oynamadığı sorusu olmuştur. Çalışma, 47 erkek ve 58 kız, toplam 105 devlet üniversitesinde okuyan öğrencinin öğrenme stil tercihlerini belirlemek üzere yapılmıştır. Bu öğrencilerin öğrenme stil tercihleri dört ders üzerinde incelenmiştir. Bu dersler İngilizce, matematik, fen bilimleri ve sosyal derslerdir ve araştırmada Kolb'un öğrenme stilleri envanterinin yenilenmiş versiyonu kullanılmıştır. Çalışmanın neticesinde öğrencilerin farklı derslere göre farklı öğrenme stillerini tercih ettikleri gibi çok önemli bir sonuca ulaşılmıştır. Bu araştırmanın bulguları devlet okullarında uygulanan öğrenme programlarının tekrar gözden geçirilmesine ve eksik noktalarda yenilenmesine sebep olmuştur. Çalışmadan anlaşılacağı gibi bireyler sadece bir öğrenme stilini kullanmamakta, ihtiyacı olan bilgiyi edinebilmek için farklı öğrenme stillerini de kullanabilmektedirler.

125.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11955744 (2003)

Bu çalışmanın amacı Bolu ve Mardin'de bulunan iki farklı okulun İlköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri arasındaki farkın karşılaştırılması ve öğrenme stilleri ile başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Öğrencilerin öğrenme stilini belirlemek için Grasha tarafından geliştirilen öğrenme stili ölçeği ilköğretim ikinci sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Öğrencilerin performansları için Matematik, Fen Bilgisi, Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerinden 2002-2003 öğretim yılı birinci dönem karne notlarının ortalaması kullanılmıştır. Bulgular iki okuldaki öğrencilerin öğrenme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını, (Pearson)

korelasyon analizi sonuçları ise katılımcı öğrenme stili alt boyutu ile öğrencilerin öğrenme başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir.

126.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=12104579
(2003)

Bu araştırmada farklı coğrafik bölgelerde bulunan üniversitelere devam eden öğrencilerin öğrenme stil farklılıkları araştırılmıştır. Araştırmada Schmeck, Ribich ve Ramanaiah'nın öğrenme süreci envanteri kullanılmıştır. Orta batı bölgelerinde üniversitede okuyan öğrenciler, batı bölgelerde okuyan öğrencilere göre daha yüksek performans göstermişlerdir. Buna ek olarak her iki bölgedeki erkek öğrenciler metodolojik çalışmalarda kız öğrencilerden daha fazla başarı göstermişlerdir. Bu çalışmalar, öğrenme stilleri arasındaki farklılıkların incelenmesi konusunda araştırmaların devam etmesini sağlamış; cinsiyet farklılığının kurumlarda farklılıklar yaratması konusundaki fikirlere karşı daha saygın bir anlayışın oluşmasını sağlamıştır.

127.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11985151
(2003)

Bu çalışma interaktif öğrenme sistemleriyle ilgili bir araştırma projesinin bir parçası olarak, lisans öğrencilerinin öğrenme stillerini araştırmaktadır. İnteraktif öğrenme sistemlerinin yüksek kalitede bir öğrenme ortamı oluşturduğu halen tartışılan bir konu olsa da, ilk bakışta öğrencilerin öğrenme stillerini önemsemediği düşünülebilir. Çalışmada öğrencilerin çoğunlukla kendi öğrenme stil tercihlerini de bilmediklerinden söz edilmektedir. Çalışmada daha etkili bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için daha fazla öğrenci merkezli eğitim yapılması ve bu alandaki çalışmalara daha fazla ağırlık verilmesi gerekliliğine değinilmektedir. Çalışmada İngiltere'deki üniversitelerdeki öğrenme stilleri profiline de değinilmektedir. Bunun amacı, yeni tasarlanmış bir öğrenme modeli olan "BLADE"in daha dengeli öğrenime sebep vereceğine olan inançtır. Çalışmada Felder ve

Soloman'ın öğrenme stilleri endeksi kullanılarak öğrenme stillerinin profili çıkarılmış, öğrencilerin öğrenme stil tercihleri arasındaki farklar tanımlanmıştır.

128.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=340252004
(2003)

Bu çalışmada, eğitim psikolojisine giriş dersine devam eden öğrencilerin öğrenme stil tercihleri incelenmiştir. Bu çerçevede, söz konusu öğrencilerin kendi öğrenme stillerinin farkında olup olmadıkları ve bunun öğrencilerin sınıftaki performansları üzerinde etkisi olup olmadığı analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Başka öğrenme stillerinin de olduğu biliniyor olmasına rağmen, bu çalışmada görsel, işitsel ve kinestetik veya bu üç etkenin herhangi bir kombinasyonu üzerine odaklanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, öğrenme stil tercihlerinin öğrencinin notu üzerinde etkisi olmayabileceği ancak öğrencilerin kendi öğrenme stillerine uygun eğitim görmeleri halinde, öğrencilerin daha verimli bir şekilde öğrendikleri hissini edindikleri ve eğitime karşı daha pozitif yaklaşım sergiledikleri görüşünü desteklemiştir.

129. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=10003753
(2003)

Bu çalışmada, Vermunt'un öğrenme stilleri modelinin genelleştirilebilirliğinin test edilmesi ve farklı öğrenme stillerinin farklı akademik sonuçlarla ilgili olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Vermunt'un öğrenme stilleri modelini test etmek için teyit edici faktör analizi kullanılmış ve diğer alternatif modellerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu çerçevede, bir İngiliz üniversitesinden toplam 273 kişilik bir örneklem seçilmiştir. Elde edilen sonuçlar, mevcut örnekleme en uygun modelin Vermunt'un modeli olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, Vermunt'un Öğrenme Stilleri Envanterinin akademik sonuçları tahmin etmekte kısıtlı kaldığı ve elde edilen verilerin akademik performansa ilişkin olarak çok az çeşitlilik gösterdiği görülmüştür.

130. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=10968828 (2003)

Bu çalışmada, öğrenme stili değerlendirme yöntemlerinin risk altındaki öğrencilerin belirlenmesinde araç olarak kullanımı incelenmiştir. Öğrenme stilleri çoğu kez Vermunt'un Öğrenme Stilleri Envanteri gibi öğrencilerin kendilerini değerlendirdikleri raporlar üzerinden belirlenmektedir. Ancak son araştırmalar öğrenme stillerinin değerlendirilmesine yönelik anketlerin yeterliliğini sorgulamaktadır. Bu nedenle, bir kişisel değerlendirme aracı olarak kullanılan Vermunt'un Öğrenme Stilleri Envanteri, yüksek sesle düşünme yöntemi kullanılarak değerlendirilen öğrencilerin gerçek çalışma süreçleri ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular, Vermunt'un Öğrenme Stilleri Envanteri gibi kişisel değerlendirme araçlarının öğrencilerin öğrenme stillerinin tutarlı bir şekilde belirlenmesindeki yeterliliği konusunda ciddi kuşkular doğurmuştur.

131. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=10451328 (2003)

Bu çalışmada, İngiltere'de bir üniversitedeki lisans öğrencileri ile yüksek lisans öğrencilerinden oluşan bir grubun öğrenme stilleri hakkında yapılan bir araştırma sunulmuştur. Özellikle, ardışık ve global öğrenme stili boyutlarına değinilerek web tabanlı etkileşime ilişkin 3 kategori araştırılmıştır: öğrenen-ders, öğrenen-öğrenen, ve öğrenen-bilgi. Bu amaçla Felder ve Soloman'ın Öğrenme Stilleri Endeksi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, bu üç kategorideki etkileşim hakkında söz konusu öğrenci grubunun gösterdiği öğrenme tercihlerine göre sunulmuştur. Ayrıca bu bulguların İnteraktif Öğrenme Sistemlerinin tasarımı ile ilgili sonuçlarına değinilmiştir.

132. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=11360838 (2003)

Bu çalışmada, ikinci dil olarak öğrenilen yabancı diller, öğrenme stilleri, öğrenme stratejileri ve motivasyon hakkında yazılan belli başlı makalelerde

geçen anahtar kavramlar açıklanmıştır. Buna ilaveten, bahse konu makalelerin birbirleriyle, kavramlarla, uygulamalı dillerdeki psikolojik ve sosyokültürel araştırma gelenekleriyle nasıl ilintili olduklarına değinilmiştir. Böylece, uygulamalı diller üzerinde çalışan akademik topluluk içerisindeki tartışmaların teşvik edilmesi, elde edilecek sonuçların ileriki çalışmalar için fikir sağlaması ve bu çalışmaların da öğrenme stratejileri, öğrenme stilleri ve diğer faktörlerin etkilerinin incelenmesine ışık tutması amaçlanmıştır.

133.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11853751
(2004)

Bu çalışmada çoklu zeka teorileri ve öğrenme stilleri teorileri karşılaştırılmaktadır. Çalışmada tanım ve farklılıklara yer verilmiş, çeşitli teorisyenlerin farkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmacı çalışmasında, gelecekte yapılacak araştırmaların daha da faydalı olabilmesi için bir araştırma formatı geliştirmiştir. Çalışmada Howard Gardner tarafından tanımlanan sekiz çoklu zeka modeli üzerinde durulmakta ve Kenneth ve Rita Dunn tarafından tanımlanan yirmi bir öğrenme stili tanımlanmaktadır. Bu seçim Garder ve Dunn'ın insan zekasının karışık yapısını ve öğrenmeyi daha açık şekilde tanımlamak için yapılmıştır. Hem Gardner, hem Dunn'lar her bireyin kendisine özgü bir yapısı olduğunu, buradan hareketle de bireysel ilgi ve yeteneklerin öğrenmeye etki edeceğinden söz etmiş, çeşitli deneysel çalışmalarla bunu desteklemişlerdir.

134.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=12419060
(2004)

Çalışmada bugüne kadar öğretim metotlarını şekillendirebilmek için öğrenme stilleri ile öğrenme tercihlerinin arasındaki ilişki üzerinde pek çok

çalışmalar yapılıp, yazılar yazıldığından söz edilmektedir. Bu çalışmada lisans eğitimlerini yöneticilik üzerine yapan 201 öğrenci incelenmiştir. Çalışmanın amacı Kolb'un dört öğrenme stili, dört öğrenme tipi ve on iki farklı öğrenme tercihi arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın sonunda sadece üç önemli ilişki bulunmuştur. Her bir stil ve tipte bireysel öğrenme tercihlerinde farklılıklar gözlenmiştir. Bundan çıkan sonuç; öğrenme stilleri ve öğrenme tercihleri arasında zayıf bir bağ olduğudur. Öğretmenlerin bu sonuçları dikkate alarak, öğrencilerine öğrenme metotlarında çeşitlilik sunmaları ve öğrencilerin belirli öğrenme stillerini tercih etmelerinden ziyade kendi öğrenme stillerini keşfetmeleri için destek sağlamaları gerekmektedir.

135.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13199316

(2004)

"Öğrenme ve yetenek araştırma merkezi" tarafından yayımlanan araştırmaya göre, öğrenme stilleriyle ilgili teoriler ve bu alanda kullanılan bazı başlıca ürünler pratikte işe yaramamaktadır. Bu çalışmaya göre bu alanda kullanılan yaygın kaynakların geçerliliğinin ve güvenilirliğinin az olduğu, öğrenme ve öğretim üzerinde ihmal edilebilir etkisi olduğu bir gerçektir. Çalışmada sözü geçen araştırma 16 lisansüstü kurum üzerinde yoğunlaşmış, ancak diğer sektörlerde de etkisini göstermiştir. Bazı yaklaşımlara göre öğrenmeyle ilişkilendirilen bazı aktiviteler, beynin bazı bölümleriyle de ilişkilendirilmelidir. Bu yaklaşımın yanı sıra bireylerin öğrenme stil tercihleriyle ilişkilendirilen bazı psikolojik saptamalar da yapılmaktadır. Buna göre kişiler içinde bulundukları psikolojik duruma göre geniş bir öğrenme stili repertuarına sahip olabilmektedirler. Bunun yanı sıra, öğretim stratejileri de öğrenme stillerinin çeşitliliği ile ilişkilendirilebilmektedir.

136.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=13309822

(2004)

Çalışmada öğrenme stillerinin muhasebe sınıflarında etkisinin bilimsel kanıtlarından söz edilmektedir. Buna göre işverenler ve eğitimciler mezunları aktif, bağımsız ve bağımlı öğrenen olarak sınıflama eğilimi göstermektedirler. Eğitimlerin öğrenci merkezli mi, yoksa öğretmen merkezli mi olması gerektiği de sıkça tekrarlanan sorulardır. Bu çalışmadan elde edilen sonuca göre bunun seçimini yapmak çok önemli değildir. Öğrenci katılımının az olduğu sınıflarda daha çok öğretmen merkezli eğitim yapılmakta ve neticede dengeli öğrenmenin zayıf olduğu bir öğrenci profilinin varlığı ile karşılaşılmaktadır. Öğrenme stilleri teorisine göre bu tip öğrenciler planların yürütülmesinde daha az başarı göstermekte, yeni tecrübelere katılımda ise istekli olmamaktadırlar. Bundan çıkan sonuçta ise öğrencilerin sınıf içindeki çalışmalara katılımlarının son derece önem taşıdığı görüşüdür. Bunun nedeni bireyin yaşam boyu öğrenen olabilmesinin koşulu olarak kendi kendini motive edebilme becerisini geliştirmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Bu görüşler Kolb'un öğrenme stillerini "döngüsel bir süreç" olarak açıklamasıyla ilintilendirilmiştir. Kolb'a göre öğrenen öğrenmeyi yaşantısal bir süreç olarak görmelidir. Çalışmada Kolb'un öğrenmenin içeriğinin Yaşantısal Öğrenme Modeli üzerine kurulduğundan söz edilmektedir.

137.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13958771
(2004)

Çalışma akademik liderler için, David Kolb'un yaşantısal öğrenme teorisinden yola çıkarak, öğrenme stilleri konusunda bir içe bakış sağlamaktadır. Bu çalışmaya göre birçok akademik lider kariyerlerine sınıf ortamında başlamışlardır. Önceleri öğrenci, sonrasında öğretmen olan bu kişiler, yönetici pozisyonlarına yükseldiklerinde, sınıf içinde daha az zaman geçirmeye, ancak zamanlarının büyük bölümünü yöneticiliğe kaydırdıkları görülmektedir. Tüm bu roller içinde akademik liderler kendilerini takip eden kişilerin beklentilerini karşılayabilmek ve fikirleri daha iyi özümseyebilmek için bireylerin öğrenme stillerini çok iyi gözlemlemek zorundadırlar. Kendilerini izleyen bu kişiler onların öğrencileri veya birlikte çalıştıkları insanlar

olabilmektedir. 1984 yılında Kolb yaşantısal öğrenme teorisini tanıtmıştır. Kolb'a göre insanlar öğrenirken iki adımlı bir süreci izlemektedirler. Bu süreç, bilgiyi sağlamak ve bilgiyi işlemek şeklinde olmaktadır. Bireylerin bu iki süreci nasıl gerçekleştirdikleri ve bunu gerçekleştirmek için hangi yolları izledikleri, onların tercihlerini ortaya koymaktadır. Çalışmada Kolb'un öğrenme stilleri teorisi ve bu tercihleri sağlayan döngü açıklanmaktadır.

138.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713882

(2004)

Çalışmada kamu sektörü yönetiminde öğrenme stillerinin etkisi konusu üzerinde durulmaktadır. Bu çalışma yöneticilerin gelişimi ve eğitimi için tasarlanan bir projeden söz etmektedir. Bu projede yöneticilerin yönetimsel gelişimi kadar, etkin eğitim veren eğitim kurumlarının sektörde etkisi de araştırılmaktadır. Araştırma resmi öğrenme çevrelerinde düz anlatım yolu ile ilgili yapılan çalışmalarla ilgili en son yorumları da kapsamaktadır. Araştırmanın sonucunda ilginç bulgulara rastlanmıştır. Resmi ortamlarda çalışan yöneticilerin resmi olmayan ortamlarda öğrenmeyi tercih ettikleri ve bu ortamlarda bilgilerin daha rahat bir şekilde edinildiği sonucu ortaya çıkmıştır. Yapılan son araştırmalar yöneticilerin bilgiyi sosyal bir fenomen olarak gördükleri ve başarılı yöneticilerin de bilgiyi farklı alanlarda farklı uygulama şekillerinin olduğu neticesini vermektedir. Bu çalışmanın amaçlarından biri de yöneticilerin bilgiyi edinmede kendi öğrenme stil tercihlerini nasıl ve hangi yönde kullandıkları olmuştur. Yöneticilerin kendi öğrenme stillerinin çalışma ortamları ile ne kadar ilişkilendirildiği ve uyum sağladığı da diğer bir noktadır. Araştırmada Kolb'un öğrenme stilleri envanteri kullanılmıştır.

139.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713879

(2004)

Amerika'da yapılan bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının öğrenme stil tercihleri ve kendi öğrenme stillerinin öğretim stillerine nasıl

etkide bulunduğu konusunda elde edilen verileri paylaşmaktır. Bu araştırmayı yapan araştırmacılar öğrenme stilleri ile ilgili iki ölçüm aracını kullanmışlardır. Dunn ve Dunn öğrenme stil modeline dayanan araştırmada katılımcıların öğrenme stillerini belirleyebilmek için önce kağıt ve kalemle, sonra da bilgisayarda bir soru formu vermişlerdir. Çalışmalarda katılımcıların bireysel ve grup öğrenme stil tercihleri incelenmiş ve bulgular tartışılmıştır.

140.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713884

(2004)

Belçika'da yapılan çalışmada öğrencilerin öğrenme stilleri araştırılmış ve öğrenme stili tanımı açıklanmıştır. Çalışmaya göre eğitimciler ve araştırmacılar öğrenme stili kavramını kişilerin bireysel farklılıklarını bilgiyi alma işleminde farklı şekillerde göstermeleridir. Öğrenme stili kavramı tanımlanırken birçok model ortaya atılmış, bireyler öğrenme stil tercihlerine göre sınıflandırılmış ve öğrenme stillerini birbirinden ayırmak için birçok araç kullanılmıştır. Yapısalcı stil ile aynı anlamda kullanılan sözcükler zaman zaman kavram karmaşası yaratmakta ve anlamayı güçleştirmektedirler. Bu çalışmada öğrenme stili ve yapısalcı stil ile ilgili yeni bir teknik tanıtılmış ve bulgular analiz edilmiştir. Çalışmada Myers'in kişilik envanteri kullanılmıştır.

141.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713883

(2004)

İngiltere'de yapılan bu çalışma öğrenme stilleriyle ilgili teorilere, modellere ve ölçümlere genel bir bakış açısını kapsamaktadır. Çalışmaya göre son 40 yıldır öğrenme stilleri alanında çeşitli muhafazakar yaklaşımlar da ortaya çıkmıştır. Bu son 40 yıldır öğrenme stilleri daha da aktif hale gelmiş, daha geniş alanlarda benimsenmiş ve araştırmacıların daha çok ilgisini çekmiştir. Zaman içinde ise öğrenme stilleri konusu psikoloji bilimiyle daha çok ilişkilendirilir olmuş ve ortaya çıkan teori ve görüşler psikoloji

biliminden de destek almıştır. Öğrenme stillerinin uygulandığı alanlar da genişlemiş ve tıp, yöneticilik, endüstri, mesleki eğitim ve eğitimin tüm alanlarında kabul görülüp uygulanmaya başlanmıştır. Bununla ilişkili olarak bu alanda yapılan araştırmaların kalitesi artmış, araştırmaların amaçları çeşitlenmiştir. Bu çalışmanın amacı öğrenme stillerinin yaygın olarak kullanıldığı alanları belirleyerek, uygun ölçüm araçlarıyla sonuçları analiz etmektir. Bu sayede ulaşılmak istenen hedef, araştırmaların sayısını arttırmak ve bu alanda ulaşılabilir gelişmeleri değerlendirmektir. Çalışmada Curry'nin öğrenme stilleri modeli kullanılmıştır.

142.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=15509462

(2004)

Amerika'da yapılan bu çalışmada öğrenme stillerinin geçerliliği ve güvenilirliği tercih testi yapılarak saptanmaya çalışılmıştır. Öğrenme stilleri endeksi (Learning Styles Index-ILS) öğrencilerin öğrenme stillerini saptamak amacıyla sık ve yaygın olarak kullanılan bir araçtır. Öğrenme stillerinin geçerli ve güvenilir olup olmadığını ölçmek için yapısalcı stil aracı olarak ILS ve tercih testi 131 eğitim psikolojisi öğrencisi üzerinde uygulanmıştır. Güvenilirlik analizi global ölçekte ILS'nin kabul edilemez şekilde düşük güvenilirlikte olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmanın faktör analizinde ise ILS için iki faktörlü yapı önerilmiştir. Bu araştırmada Solomon ve Felder modeli kullanılmıştır.

143.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=16997644

(2004)

Tayvan'da yapılan bu çalışmada sanal üniversitelere kayıtlı olan öğrencilerin öğrenme stillerinin profili çıkarılmaktadır. Çalışmaya göre bilgisayarla öğrenim klasik yollar ile öğrenimden oldukça farklıdır çünkü öğrenenler farklı bir öğrenme ortamına adapte olabilmek için yeni öğrenme

stratejileri ve yolları geliştirmelidir. Bu çalışmada web tabanlı öğrenme stilleri üzerinde durulmaktadır. Bu araştırmadaki öğrenciler Tayvan'daki Milli Sun-Yat-San üniversitesine bağlı olarak öğrenim gören sanal üniversite öğrencileridir. Araştırmada öğrencilerin öğrenme kayıtları bilgisayar sistemindeki dosyalardan elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda dört ana öğrenme stiline ulaşılmıştır. Bunlar: Bilgi arayanlar, aktif katılımcılar, sessiz katılımcılar ve katılımcı olmayanlar şeklinde yorumlanabilmektedir.

144.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=17268566
(2005)

Çalışmada John Dewey ve Kurt Lewin'in ortaya koyduğu teorilere değinilerek yaşantısal öğrenme sürecindeki son gelişme ve değişmelerden söz edilmektedir. Bu değişimlerin yüksek öğretim kurumlarında uygulanabilmeleri için konu üzerinde derinlemesine bir araştırma yapmak gerekmektedir. Bunun için öğrencilerin öğrenme stilleri ile kurumsal öğrenme ortamı arasında da bir ilişki kurmak gerekmektedir. Yaşantısal öğrenme sürecinin yüksek öğretime adaptasyonu öğretimin ve öğrenimin sürekliliği için gereklidir. Bunun için de kurumsal gelişim programlarının içeriklerine bakılmalıdır. Çünkü öğrencinin gelişim, kurumsal gelişim ve öğretim programlarında müfredat içeriklerinin gelişimi birbirleriyle ilintili bir özellik taşımaktadır.

145.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=16813291
(2005)

İngiltere'de yapılan bu çalışmada öğrenme stilleri teorisini iş ortamına uygulamanın öneminden söz edilmektedir. Araştırmada öğrenme stillerinin kuvvetli yönlerini en üst düzeye çıkararak, hukuk alanında performansın nasıl yükseltilebileceği tartışılmaktadır. Çalışma hukuk alanındaki iş ilişkilerinin bilgisayar ortamında nasıl etkili bir şekilde bireylerin yararına da kullanılabileceğini araştırmaktadır. Duygusal zekanın öğrenme stilleri

konusunda etkili olduğu anlatılmakta ve yapılan deneysel çalışmalar Dunn ve Dunn öğrenme stilleri modeli üzerine yapılandırılmaktadır.

146. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=17540045 (2005)

Avusturya'da yapılan bu araştırmada bütüncül ve parçalar halinde öğrenen kişilerin öğrenme stil tercihleri arasındaki farklar incelenmiştir. Bütüncül öğrenenlerden öğrenecekleri yazılı bir metinden anlamsal olarak daha iyi anlayıp, daha iyi bir performans beklenirken; parçalar halinde öğrenen kişiler metinleri yapısal olarak algılayıp, performanslarını o yönde sergilemektedirler. Öğrenme stillerinden etkilenerek yapılan bir deneyde bir metnin anlaşılması emprik olarak test edilmiştir. Bu çalışma yapılırken öğrenenlerin işlerini kolaylaştırıcı birtakım yollar tavsiye edilmiştir. Tavsiye edilen bu yolları izlemeyenlerin başarılarının oldukça düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Tavsiye edilen yolları izleyen bütüncül öğrenenlerin ise başarı performanslarının yüksek olduğu görülmüştür. Tavsiye edilen yolları izleyen her iki öğrenen grubunun ise performansları eşit derecede iyi çıkmıştır. Çalışmada Kolb'un öğrenme stilleri envanterinin kullanıldığı bazı çalışmalar örnek olarak verilmiştir. Çalışmada Felder ve Silverman'ın öğrenme stilleri endeksi kullanılmış, bu çalışmadan bazı bölümler tercüme edilerek öğrencilere verilip, cevaplamaları istenmiştir.

147.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=17000566 (2005)

Amerika'da yapılan bu çalışmada öğrenme stilleri ve standartlaştırılmış test sonuçları arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılmaktadır. Çalışmada çeşitli yaş ve sınıf düzeylerindeki öğrencilerden söz edilmiş, öğrenme stil tercihlerine uygun bir test yönteminin ilk defa Amerika'da şekillendiği belirtilmiştir. Amerika'da yapılan araştırmalarda yüzde yirmiden yüzde otuza kadar okul çağına gelmiş öğrencilerin duyduklarını hatırladıkları, yüzde kırkının gördükleri ya da okuduklarını hatırladıkları, diğer

öğrencilerin de öğrendiklerini gerçek yaşamda uygulamadıkları için hatırlamalarının güçleştiği belirtilmektedir. Örneğin öğrenci doğru formatta nasıl mektup yazıldığını sınıfta öğrendiyse ancak gerçek yaşamda uygulamadıysa bir süre sonra bu bilgiyi unutabilmektedir. Yapılan araştırmalara göre ortaya çıkan diğer bir sonuç da çocukların kreş-anaokuluna başladıkları zaman çoğunlukla dokunsal öğrenme stilini tercih ettikleri, öğrenmek için hareket etmek ve dokunmak ihtiyacında olduklarıdır. Çocuklar ikinci ya da üçüncü sınıfa geldiklerinde ise görsel öğrenen olurlar. İlköğretimin son zamanlarına doğru ise bazı çocuklar, özellikle de kızlar, işitsel öğrenen olmaktadırlar. Ancak yetişkinlik dönemlerinde, özellikle de erkekler, dokunsal öğrenen olmayı tercih etmektedirler. Buradan da anlaşıldığı gibi öğrenme stilleri yaş ve içinde bulunulan konuma göre de değişebilmektedir. Çalışmada Kolb'un öğrenme stilleri envanteri öğrenciler üzerinde uygulanmıştır.

148.

http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=16726326

(2005)

Amerika'da yapılan bu çalışmada tıp alanında çalışan kişilerin öğrenme stilleri ve öğrenme stil tercihleri incelenmiş, örnek olarak da hemşirelerin öğrenme stilleri üzerinde durulmuştur. Öğrenme stilleri her geçen gün önem kazanmakta, birçok alanda kullanılmaktadır. Birden fazla öğrenme stilinin varlığı kanıtlanmış bir gerçektir. Öğretim programlarının da bu yeni anlayışa göre düzenlenmeleri gerekmektedir. Bu durum tıp sektörü için de geçerlidir. Bu alandaki başarı, öğretmenlerin öğrencilerin öğrenme stil tercihlerini göz önünde tutarak derslerini planlamalarıyla mümkün olacaktır. Çalışmada Kolb'un öğrenme stilleri teorisinin Karl Jung'un kişilik teorisi üzerine kurulduğu söylenmektedir. Öğrenme stilleri envanteri ve öğrenme stili anketi günümüzde halen kullanılmasına rağmen, Kolb'un öğrenme stilleri envanteri en bilinen ve sıkça kullanılan envanterdir. Bazı araştırmacılar Kolb'un envanterinin Honey ve Mumford'un öğrenme stilleri anketinden daha iyi ve güvenilir olduğu konusunda görüş birliğine varmışlardır. Ancak her ne

kadar çok yaygın olarak kullanılsa da Kolb'un öğrenme stilleri envanteri evrensel bir geçerliliğe de sahip değildir.

149.
http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=15509708
(2005)

Yazar bu çalışmada, 1980 ile 2000 yılları arasında yapılan ve Dunn ve Dunn Öğrenme Stil Modelinin kullanıldığı deneysel araştırmaların nicel sentezini yapmıştır. Veri tabanlarından ve referans bölümü araştırmalarından ulaşılan 695 çalışmadan sadece 76 özgün araştırma bu çalışmada kullanılmak için uygun kriteri sağlamıştır. 7.196 katılımcı 168 kişisel etkiye ilişkin veri sağlamıştır. Söz konusu veriler çeşitli boyutlar altında incelenerek yorumlanmıştır. Elde edilen bulgular, öğrencilerin öğrenme stili tercihleri ile dersin sunulma biçiminin eşleştirilmesinin, akademik başarıyı ve öğrencilerin öğrenmeye karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediği görüşünü büyük ölçüde desteklemiştir.

150. http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=18773425
(2005)

Yazar, bir ses eğitimcisi olarak edindiği mesleki tecrübeleri ışığında, eğitimcinin kendi öğretim stilini öğrencilerinin öğrenme stili ile eşleşecek şekilde değiştirmesi gerektiği düşüncesini savunmaktadır. Ayrıca, teknoloji ilerledikçe öğrencilerle etkileşimin de artacağını, dolayısıyla öğrenme ve öğretim stillerine ilişkin anlayışın daha da fazla düşünce süzgecinden geçirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu çerçevede, çeşitli öğrenme stilleri ile görsel, işitsel, kinestetik gibi öğrenme stil etkenlerine değinmek ve kendi stüdyosuna devam eden bazı öğrencilerine ilişkin tecrübelerinden örnekler vermek suretiyle, farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilere yönelik olarak birtakım önerilerde bulunmuştur.

2. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

A. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMINA İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın birinci alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların sayısı 1995-2005 döneminde nasıl bir seyir izlemektedir?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, 1995-2005 döneminde yapılmış olan öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların sayısını yıllar itibariyle belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.1.'de verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.1. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	F	%
1995	4	*2,70*
1996	6	*4,00*
1997	5	*3,30*
1998	9	*6,00*
1999	7	*4,70*
2000	8	*5,40*
2001	11	*7,30*
2002	22	*14,60*
2003	27	*18,00*
2004	27	*18,00*
2005	24	*16,00*
	150	*100,00*

Çizelge 4.1. incelendiği zaman, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların çoğunlukla 2002-2005 döneminde yapıldığı, önceki dönemlerde ise değişiklik gösterdiği görülmektedir. 1995-2005 dönemine genel olarak bakıldığında, öğrenme stilleri konusunun 2001 yılından itibaren artarak daha fazla ilgi gördüğü ortaya çıkmıştır.

Buna sebep olarak, 2000 yılından önceki dönemlerde internet kullanımının ve altyapısının daha kısıtlı olması nedeniyle yapılan çalışmaların birçoğunun elektronik ortama aktarılmamış olması olabilir.

B. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARDA TEMEL ALINAN ÖĞRENME STİL MODELLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın ikinci alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda bu araştırmada ele alınan öğrenme stil modellerinden hangileri temel alınmaktadır?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda temel alınan öğrenme stil modellerini belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.2.'de verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.2. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Temel Alınan Modellere Göre Dağılımı

Temel Alınan Model	F	%
Kolb	43	*28,67*
Witkin	13	*8,67*
Dunn ve Dunn	13	*8,67*
Gardner	7	*4,67*
Gregorc	6	*4,00*
Curry	4	*2,67*
McCarthy	4	*2,67*
Canfield	3	*2,00*
Big 16	1	*0,66*
Butler	1	*0,66*
NASSP	1	*0,66*
Reinert	1	*0,66*
Schmeck	1	*0,66*
Diğer	52	*34,68*
	150	*100,00*

Çizelge 4.2. incelendiği zaman, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda genellikle Kolb öğrenme stili modelinin temel alındığı, bir kısmında ise Witkin ile Dunn ve Dunn öğrenme stil modellerinin tercih edildiği, Gardner ve Gregorc modellerinin yanı sıra Curry, McCarthy ve Canfield modellerinin daha az kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca, Big 16, Buttler, NASSP, Reinert ve Schmeck modelleri sadece birer kez temel alınmıştır. Bununla birlikte, başta Felder-Soloman ve Honey-Mumford modelleri olmak üzere, diğer öğrenme stili modellerine dayanan birçok çalışmanın olması konuya olan ilginin çeşitlendiğini ortaya çıkarmıştır.

Kolb öğrenme stil modelinin öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda, özellikle de bilişsel stil alanında yapılan ilk çalışmalardan olması ve Kolb tarafından geliştirilen Öğrenme Stilleri Envanterinin yaygın bir şekilde kullanılıyor olması, bu öğrenme stil modelinin diğer çalışmalara temel oluşturduğu düşüncesi ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, konuya olan ilginin artması ile birlikte sayısı artan araştırmaların bir kısmında, başta Kolb'un öğrenme stil modeli ve envanteri olmak üzere, mevcut öğrenme stil modellerinin yeterliliğine ve güvenilirliğine ilişkin bazı olumsuz sonuçların elde edilmesi, bu konuda araştırma yapan araştırmacıların daha ölçülebilir ve güvenilir sonuçlar verdiğine inandıkları kendi modellerini geliştirmeleri ile sonuçlanmış olduğu söylenebilir.

i) Kolb Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Kolb öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen model olduğu ortaya çıkmıştır. Kolb öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.1.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.1. Kolb Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

Kolb	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Hart	1995	Avustralya	Yükseköğretim		✓	✓	
Felder	1996	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	
Henke	1996	ABD	Yaygın eğitim		✓	✓	
Fujii	1996	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Heywood	1997	İrlanda	Ortaöğretim	✓			✓
Brown	1998	ABD	Yaygın eğitim		✓	✓	
Wu ve diğerleri	1998	ABD	Yükseköğretim	✓			✓
Hulme	1998	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Sharp	1998	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	
Duff	1998	İngiltere	Yükseköğretim		✓	✓	
McLoughlin	1999	Avustralya	Yükseköğretim		✓	✓	
Dangwal ve Mitra	1999	Hindistan	Yaygın eğitim	✓			✓
Sam ve Ling	2000	Malezya	Yükseköğretim	✓		✓	
Garner	2000	İngiltere	Yaygın eğitim		✓	✓	
Sadler-Smith	2001	İngiltere	Yükseköğretim	✓		✓	
Grace	2001	İngiltere	Yükseköğretim		✓	✓	
Marriot .	2002	İngiltere	Yükseköğretim	✓		✓	
Lobel ve diğerleri	2002	Kanada	Yükseköğretim	✓		✓	
Ally ve Fahy	2002	Kanada	Yükseköğretim	✓		✓	

Marks	2002	Kanada	Yaygın eğitim		✓	✓	
Loo	2002	Kanada	Yükseköğretim	✓		✓	
Kennedy	2002	Çin	Yaygın eğitim		✓	✓	
Young ve diğerleri	2003	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Demirbaş ve Demirkan	2003	Türkiye	Yükseköğretim	✓		✓	
Novin ve diğerleri	2003	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Chwif ve Barretto	2003	Brezilya	Yükseköğretim		✓	✓	
Crabtree	2003	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Pungente ve diğerleri	2003	Kanada	Yükseköğretim	✓		✓	
Brown	2003	ABD	Yaygın eğitim		✓	✓	
Garland ve Martin	2003	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Wyrick	2003	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	
Jones ve diğerleri	2003	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Perry ve Ball	2004	Avustralya	Yükseköğretim	✓		✓	
Loo	2004	Kanada	Yükseköğretim	✓		✓	
Adler ve diğerleri	2004	Yeni Zelanda	Yükseköğretim	✓		✓	
Little	2004	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	
Anis ve diğerleri	2004	İngiltere	Yükseköğretim	✓		✓	
Kvan ve Yunyan	2005	Çin	Yükseköğretim	✓		✓	
Falvo ve Pastore	2005	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Smith ve Dalton	2005	Avustralya	Yükseköğretim		✓	✓	
Garland ve Martin	2005	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Kolb ve Kolb	2005	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
McDonough ve Osternbrink	2005	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	

Çizelge 4.2.1. incelendiği zaman, Kolb öğrenme stil modelini temel alan çalışmaların büyük çoğunluğunun Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yapıldığı, bu ülkeyi Kanada ve İngiltere'nin takip ettiği, bir kısmının ise Avustralya'da yapıldığı görülmektedir. Çin'de yapılan araştırma sayısı iki ile sınırlı kalırken, Brezilya, Hindistan, İrlanda, Malezya, Türkiye ve Yeni Zelanda'da sadece birer araştırmaya rastlanmıştır.

Söz konusu çalışmalar genellikle 2003 yılında yapılmış olup, 2002 ve 2005 yıllarında altışar, 1998 ve 2004 yıllarında ise beşer çalışma yapılmıştır. Diğer yıllarda ise daha az çalışmaya rastlanmıştır.

Bu çalışmaların büyük çoğunluğunun yükseköğretim alanında yoğunlaştığı, yaygın eğitime ilişkin yedi çalışma yer alırken, ortaöğretime ilişkin sadece bir çalışmanın yapıldığı görülmüştür.

Ayrıca, araştırma yöntemi olarak genellikle nicel araştırma yönteminin, araştırma türü olarak ise büyük çoğunlukla betimsel araştırma türünün tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

ii) Witkin Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Witkin öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen modeller arasında Dunn ve Dunn öğrenme stil modeli ile birlikte ikinci sırada olduğu ortaya çıkmıştır. Witkin öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.2. Witkin Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

Witkin	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Cano veGarton	1995	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Day ve diğerleri	1995	ABD	Yükseköğretim	✓			✓
Simpson	1995	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Hansen	1997	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Logan ve Thomas	2002	İngiltere	Yükseköğretim	✓		✓	
Moore ve Dyer	2002	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Shih ve Gamon	2002	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Pithers	2002	Avustralya	Yaygın eğitim		✓	✓	
Smith	2002	İngiltere	Yükseköğretim		✓	✓	
Altun	2003	Türkiye	Yükseköğretim	✓		✓	
Handal ve Herrington	2004	Avustralya	Yaygın eğitim		✓	✓	
Chen ve Macredie	2004	İngiltere	Yükseköğretim	✓		✓	
Oh ve Lim	2005	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	

Çizelge 4.2.2.'de görüleceği gibi, Witkin öğrenme stil modelini temel alan çalışmalar ABD'de yoğunlaşmaktadır. Bu ülkeyi İngiltere'nin takip ettiği, Avustralya'da iki, Türkiye'de ise sadece bir çalışmanın yapıldığı görülmektedir.

Söz konusu çalışmalar genellikle 2002 yılında yapılmış olup, 1995 yılında beş, 2004 yılında iki çalışmaya, 1997, 2003 ve 2005 yıllarında ise sadece bir çalışmaya rastlanmıştır.

Bu çalışmaların büyük çoğunluğu yükseköğretim alanında yoğunlaşmış, yaygın eğitim alanında ise sadece iki çalışma yapılmıştır. Bunun yanı sıra, ağırlıklı olarak nicel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türünün tercih edildiği görülmüştür.

iii) Dunn ve Dunn Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Dunn ve Dunn öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen modeller arasında Witkin öğrenme stil modeli ile birlikte ikinci sırada olduğu ortaya çıkmıştır. Dunn ve Dunn öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.3.'te verilmiştir.

Çizelge 4.2.3. Dunn ve Dunn Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

DunnveDunn	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Griggs ve Dunn	1996	ABD	İlköğretim		✓	✓	
Hurley	1997	ABD	Yaygın eğitim		✓	✓	
Larkin-Hein ve Zollman	2000	ABD	Yükseköğretim	✓			✓
Given ve Reid	2001	İngiltere	İlköğretim		✓	✓	
Park	2002	ABD	Ortaöğretim	✓		✓	
June ve Huay	2003	Singapur	Yükseköğretim		✓	✓	
Rochford	2003	ABD	Yükseköğretim	✓			✓
Boydak	2004	Türkiye	İlköğretim		✓	✓	
Karagiannidis ve Sampson	2004	Yunanistan	Yaygın eğitim		✓	✓	
Honigsfeld ve Schiering	2004	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Boyle	2005	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	
Hill	2005	ABD	Ortaöğretim		✓	✓	
Lovelace	2005	ABD	Yaygın eğitim	✓			✓

Çizelge 4.2.3. incelendiği zaman, Dunn ve Dunn öğrenme stil modelini temel alan çalışmaların büyük çoğunluğunun ABD'de yapıldığı, İngiltere, Singapur, Türkiye ve Yunanistan'da ise sadece bir çalışmanın yapıldığı görülmektedir.

2004 ve 2005 yıllarında üçer çalışma yapılmış olup, 2003 yılında iki, 1996, 1997, 2000, 2001 ve 2002 yıllarında ise sadece bir çalışmaya rastlanmıştır.

Bu çalışmaların genellikle yükseköğretim alanında yapıldığı, bunu yaygın eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim alanlarında yapılan çalışmaların takip ettiği ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, araştırma yöntemi olarak genellikle nitel araştırma yönteminin, araştırma türü olarak ise ağırlıklı olarak betimsel araştırma türünün tercih edildiği görülmüştür.

iv) Gardner'ın Çoklu Zeka Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Gardner'ın çoklu zeka kuramının, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen modeller arasında üçüncü sırada olduğu ortaya çıkmıştır. Gardner'ın çoklu zeka kuramını temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.4.'te verilmiştir.

Çizelge 4.2.4. Gardner'ın Çoklu Zeka Modelini Temel Alan Çalışmalar

Gardner	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Schilling	2002	ABD	Yaygın eğitim		✓	✓	
Dalrymple	2002	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Harr ve diğerleri	2002	ABD	Ortaöğretim		✓	✓	
Yüksel ve diğerleri	2004	Türkiye	İlköğretim		✓	✓	
Denig	2004	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	
Türkoğlu	2005	Türkiye	Ortaöğretim		✓	✓	
Swanson	2005	ABD	Yükseköğretim		✓	✓	

Çizelge 4.2.4.'te görüleceği gibi, Gardner'ın çoklu zeka kuramını temel alan çalışmalar çoğunlukla ABD'de, bir kısmı ise Türkiye'de yapılmıştır. 2002 yılında üç, 2004 ve 2005 yıllarında ise ikişer çalışmaya rastlanmıştır.

Genellikle yükseköğretim ve ortaöğretim alanlarında yapılan bu çalışmalarda ağırlıklı olarak nitel araştırma yönteminin kullanıldığı ve hepsinde betimsel araştırma türünün tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

v) Gregorc Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Gregorc öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen

modeller arasında dördüncü sırada olduğu ortaya çıkmıştır. Gregorc öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.5.'te verilmiştir.

Çizelge 4.2.5. Gregorc Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

Gregorc	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Wetzel ve Harmeyer	1997	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Leuthold	1999	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Drysdale ve diğerleri	2001	Kanada	Yükseköğretim	✓		✓	
Ekici	2002	Türkiye	Ortaöğretim	✓		✓	
Coffield ve diğerleri	2004	İngiltere	Yaygın eğitim		✓	✓	
Miller	2005	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	

Çizelge 4.2.5. incelendiği zaman, Gregorc öğrenme stil modelini temel alan çalışmaların genellikle ABD'de, bir kısmının ise İngiltere, Kanada ve Türkiye'de yapıldığı görülmektedir.

Söz konusu çalışmaların belli bir yılda yoğunlaşmadığı, ancak büyük çoğunluğunun yükseköğretim alanında yapıldığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, ağırlıklı olarak nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve hepsinde betimsel araştırma türü tercih edilmiştir.

vi) Curry Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Curry öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen modeller arasında McCarthy öğrenme stil modeli ile birlikte beşinci sırada olduğu ortaya çıkmıştır. Curry öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.6.'da verilmiştir.

Çizelge 4.2.6. Curry Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

Curry	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Jeffrey	1999	ABD	Yükseköğretim	✓			✓
Aragorn ve diğerleri	2001	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Cassidy	2004	İngiltere	Yaygın eğitim		✓	✓	
Brown ve diğerleri	2005	İngiltere	Yaygın eğitim		✓	✓	

Çizelge 4.2.6.'da görüleceği gibi, Curry öğrenme stil modeline dayanılarak ABD ve İngiltere'de ikişer çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların yükseköğretim ve yaygın eğitim alanlarında yapıldığı görülmüştür. Nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin aynı oranda tercih edildiği, ancak araştırma türü olarak betimsel araştırma türünün daha fazla tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

vii) McCarthy Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden McCarthy öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen modeller arasında Curry öğrenme stil modeli ile birlikte beşinci sırada olduğu ortaya çıkmıştır. McCarthy öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.7.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.7. McCarthy Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

McCarthy	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Ojure	1997	ABD	Okul öncesi	✓		✓	
Reed	2000	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Peker ve Yalın	2002	Türkiye	Ortaöğretim	✓		✓	
Peker ve diğerleri	2004	Türkiye	Yükseköğretim	✓		✓	

Çizelge 4.2.7. incelendiği zaman, McCarthy öğrenme stil modeline dayanılarak ABD ve Türkiye'de ikişer çalışma yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalardan ikisi yükseköğretim alanında yapılırken, okul öncesi ve

ortaöğretim alanlarında sadece birer çalışmaya rastlanmıştır. Söz konusu çalışmaların hepsinde nicel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türünün tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

viii) Canfield Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Canfield öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde en çok tercih edilen modeller arasında altıncı sırada olduğu ortaya çıkmıştır. Canfield öğrenme stil modelini temel alan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.8.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.8. Canfield Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışmalar

Canfield	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Tucker	1998	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Keri	2002	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	
Noh ve Muhammad	2005	Malezya	Yükseköğretim	✓		✓	

Çizelge 4.2.8.'de görüleceği gibi, 1998, 2002 ve 2005 yıllarında yapılan toplam üç araştırmanın ikisi ABD'de, diğeri ise Malezya'da yapılmıştır. Söz konusu çalışmaların tümünün yükseköğretim alanında yapıldığı ve hepsinde nicel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türünün tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

ix) Big 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Big 16 öğrenme biçemleri envanterinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde sadece bir kez tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Big 16 öğrenme biçemleri envanterini temel alan çalışmaya ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.9.'da verilmiştir.

Çizelge 4.2.9. Big 16 Öğrenme Biçemleri Envanterini Temel Alan Çalışma

Big 16	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Gürkan	2005	Türkiye	Yükseköğretim	✓		✓	

Çizelge 4.2.9. incelendiği zaman, yükseköğretim alanında 2005 yılında Türkiye'de yapılan ve Big 16 Öğrenme Biçemleri Envanterini temel alan bu çalışmada nicel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türünün tercih edildiği görülmektedir.

x) Butler Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Butler öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde sadece bir kez tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Butler öğrenme stil modelini temel alan çalışmaya ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.10.'da verilmiştir.

Çizelge 4.2.10. Butler Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışma

Butler	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Babadoğan	2000	Türkiye	Yaygın eğitim		✓	✓	

Çizelge 4.2.10.'da görüleceği gibi, yaygın eğitim alanında 2000 yılında Türkiye'de yapılan ve Butler öğrenme stil modelini temel alan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türü tercih edilmiştir.

xi) NASSP Öğrenme Stil Profili

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden NASSP öğrenme stil profilinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde sadece bir kez tercih edildiği ortaya çıkmıştır. NASSP öğrenme stil profilini temel alan çalışmaya ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.11.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.11. NASSP Öğrenme Stil Profilini Temel Alan Çalışma

NASSP	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Demirkan	2004	Türkiye	Yükseköğretim		✓	✓	

Çizelge 4.2.11. incelendiği zaman, yükseköğretim alanında 2004 yılında Türkiye'de yapılan ve NASSP öğrenme stil profilini temel alan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türünün tercih edildiği görülmektedir.

xii) Reinert Öğrenme Stil Modeli

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Reinert öğrenme stil modelinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde sadece bir kez tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Reinert öğrenme stil modelini temel alan çalışmaya ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.12.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.12. Reinert Öğrenme Stil Modelini Temel Alan Çalışma

Reinert	Yıl	Ülke	Çalışma Alanı	Nicel	Nitel	Betimsel	Deneysel
Bates ve Leary	2001	İngiltere	Yaygın eğitim	✓		✓	

Çizelge 4.2.12.'de görüleceği gibi, yaygın eğitim alanında 2001 yılında İngiltere'de yapılan ve Reinert öğrenme stil modelini temel alan bu çalışmada nicel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türü tercih edilmiştir.

xiii) Schmeck Öğrenme Süreçleri Envanteri

Bu çalışmada ele alınan öğrenme stil modellerinden Schmeck öğrenme süreçleri envanterinin, incelenen yüz elli çalışma içerisinde sadece

bir kez tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Schmeck öğrenme süreçleri envanterini temel alan çalışmaya ilişkin detaylı bilgiler Çizelge 4.2.13.'te verilmiştir.

Çizelge 4.2.13. Schmeck Öğrenme Süreçleri Envanterini Temel Alan Çalışma

Schmeck	**Yıl**	**Ülke**	**Çalışma Alanı**	**Nicel**	**Nitel**	**Betimsel**	**Deneysel**
Clump ve Skogsbergboise	2003	ABD	Yükseköğretim	✓		✓	

Çizelge 4.2.13. incelendiği zaman, yükseköğretim alanında 2003 yılında ABD'de yapılan ve Schmeck öğrenme süreçleri envanterini temel alan bu çalışmada nicel araştırma yöntemi ile betimsel araştırma türünün tercih edildiği görülmektedir.

C. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN YAPILDIĞI ÜLKELERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın üçüncü alt amacını, "Öğrenme stil modelleri hangi ülkelerde daha fazla araştırma konusu edilmektedir?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların yapıldığı ülkeleri belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.3.'te verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.3. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Ülkelere Göre Dağılımı

Araştırmanın Yapıldığı Yer	F	*%*
ABD	66	*44,00*
İngiltere	29	*19,33*
Türkiye	18	*12,00*
Kanada	10	*6,67*
Avustralya	7	*4,78*
Çin	3	*2,00*
Brezilya	2	*1,32*
Fransa	2	*1,32*
Hindistan	2	*1,32*
İrlanda	2	*1,32*
Malezya	2	*1,32*

Avusturya	1	*0,66*
Belçika	1	*0,66*
Hollanda	1	*0,66*
Singapur	1	*0,66*
Tayvan	1	*0,66*
Yeni Zelanda	1	*0,66*
Yunanistan	1	*0,66*
	150	*100,00*

Çizelge 4.3.'te görüleceği gibi, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğu ABD'de, bir kısmı ise İngiltere ve Türkiye'de yapılmıştır. Bu ülkeleri Kanada ve Avustralya takip ederken, diğer ülkelerde daha az sayıda çalışma yapıldığı ortaya çıkmıştır.

Konuya ilişkin çalışmaların en çok ABD'de yapılmasının nedeni, ABD'nin en çok göç alan ülke olması nedeniyle Amerikan toplumunun çok kültürlü bir yapıya sahip olması ve eğitim sisteminin bu farklılıkları dikkate alarak mevcut sorunların çözümü ve mümkün olan en kaliteli eğitimin verilebilmesi amaçları doğrultusunda geliştirilmesi düşüncesi olabilir. Ayrıca, eğitimle ilgili araştırma merkezlerinin sayısının fazlalığı, eğitim sektöründe görev yapan kişilerin bilinç düzeyi ve konuya olan ilginin yoğunluğu da bu sonuca katkıda bulunabilmektedir.

D. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN ARAŞTIRMACI YAZARLARINA İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın dördüncü alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların çoğunluğunu tekil araştırmalar mı, yoksa daha fazla sayıda araştırmacı yazarın katıldığı ortak araştırmalar mı oluşturmaktadır?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların araştırmacı yazar sayısını belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.4.'te verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.4. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırmacı Yazar Sayısına Göre Dağılımı

Araştırmacı Yazar Sayısı	F	%
Tek	69	*46,00*
İki	53	*35,33*
Üç	19	*12,67*
Dört	8	*5,34*
Beş	1	*0,66*
	150	*100,00*

Çizelge 4.4.'te görüleceği gibi, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunu tekil ve ikili araştırmalar, bir kısmını ise üçlü araştırmalar oluşturmaktadır. Daha fazla sayıda araştırmacının katıldığı ortak çalışmaların daha az tercih edildiği görülmektedir.

Bunun nedeni, öğretim ve öğrenim stilllerindeki farklılıklara benzer şekilde, araştırmacıların araştırma yöntem ve türlerini seçerken sergiledikleri kişisel farklılık ve yaklaşımlar da söz konusu araştırmacıların daha çok tek başına çalışmayı tercih ettikleri sonucunu gösterebilir.

E. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN ÇALIŞMA ALANINA İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın beşinci alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi çalışmaalanı daha fazla araştırma konusu edilmektedir?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların çalışma alanını belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.5.'te verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.5. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Çalışma Alanına Göre Dağılımı

Çalışma Alanı	F	%
Yükseköğretim	110	*73,33*
Yaygın eğitim	21	*14,00*
Ortaöğretim	10	*6,67*
İlköğretim	8	*5,34*
Okul öncesi	1	*0,66*
	150	*100,00*

Çizelge 4.5. incelendiği zaman, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunun yükseköğretim alanında yoğunlaştığı, bir kısmının ise yaygın eğitim alanında yapıldığı görülmektedir. Ortaöğretim ve ilköğretim alanlarında daha az çalışmaya rastlanırken, okul öncesi eğitime ilişkin sadece bir çalışma yapıldığı ortaya çıkmıştır.

Bunun nedeni, öğrencilerin kendi öğrenme stillerinin farkına varmaları ve buna uygun olarak çalışma yöntemleri geliştirmeleri sürecinin üniversite öncesi öğrenim döneminde henüz tamamlanamamış olması varsayımı olabilir. Ayrıca, üniversitede okutulan derslerin devam edilen bölüm itibariyle spesifik bir mesleki alanda yoğunlaşması ve aynı bölümde okuyan öğrenci profilinin benzerlik göstermesi nedeniyle, öğrencilerin söz konusu mesleki alana ilişkin dersleri alırken aynı öğrenme stilini mi, yoksa farklı öğrenme stillerini mi tercih ettiklerinin araştırılmasının daha anlamlı ve ölçülebilir sonuçlar vereceği düşüncesi ile hareket edilmiş olabilir.

F. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARDA ELE ALINAN ÖĞRENME STİL TERCİHLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın altıncı alt amacını, “Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi öğrenme stil tercihi daha fazla ele alınmaktadır?” sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda ele alınan öğrenme stil tercihlerini belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.6.’da verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.6. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Öğrenme Stil Tercihlerine Göre Dağılımı

Öğrenme Stil Tercihleri	F	%
Bilişsel	107	*71,33*
Fizyolojik	27	*18,00*
Duyuşsal	16	*10,67*
	150	*100,00*

Çizelge 4.6.'da görüleceği gibi, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunda bilişsel öğrenme stil tercihi ele alınmıştır. Fizyolojik ve duyuşsal öğrenme stil tercihlerine ise daha az rastlanmıştır.

G. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARDA İNCELENEN TEMEL ETKENLERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın yedinci alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi temel etken daha fazla incelenmektedir?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda incelenen temel etkenleri belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.7.'de verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.7. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Temel Etkenlere Göre Dağılımı

Temel Etken	F	%
Psikolojik	93	*62,00*
Fizyolojik	29	*19,33*
Toplumsal	20	*13,34*
Çevresel	5	*3,33*
Duygusal	3	*2,00*
	150	*100,00*

Çizelge 4.7. incelendiği zaman, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda temel etken olarak genellikle psikolojik etkenin ele alındığı, bir kısmında ise fizyolojik ve toplumsal etkenlere değinildiği görülmektedir. Bununla birlikte, çevresel ve duygusal etkenlerin daha az incelendiği ortaya çıkmıştır.

H. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARDA KULLANILAN ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın sekizinci alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi araştırma yöntemi daha fazla kullanılmaktadır?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda kullanılan araştırma yöntemlerini belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.8.'de verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.8. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Araştırma Yöntemi	F	%
Nicel	98	*65,33*
Nitel	52	*34,67*
	150	*100,00*

Çizelge 4.8.'de görüleceği gibi, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda genellikle nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi ise daha az tercih edilmiştir.

I. ÖĞRENME STİLLERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARDA TERCİH EDİLEN ARAŞTIRMA TÜRLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın dokuzuncu alt amacını, "Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda hangi araştırma türü daha fazla tercih edilmektedir?" sorusu oluşturmaktadır. Bu alt amaca ilişkin olarak, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda tercih edilen

araştırma türlerini belirlemek için betimsel istatistiki analiz uygulanmış ve elde edilen bulgular Çizelge 4.9.'da verilerek aşağıda yorumlanmıştır.

Çizelge 4.9. Öğrenme Stilleri İle İlgili Çalışmaların Araştırma Türüne Göre Dağılımı

Araştırma Türü	F	%
Betimsel	132	*88,00*
Deneysel	18	*12,00*
	150	*100,00*

Çizelge 4.9. incelendiği zaman, öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunu betimsel araştırma türünün oluşturduğu görülmektedir. Deneysel araştırma türü ise çok az tercih edilmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

SONUÇLAR

Öğrenme stilleri ile ilgili yurtiçi ve yurtdışında elektronik ortamda yapılan erişilebilir nitelikteki İngilizce ve Türkçe toplam yüz elli çalışma incelenmiştir. Araştırmanın alt amaçlarına dayalı olarak belgesel tarama yönteminin kullanılmasıyla elde edilen verilerin betimsel istatistiki analizi neticesinde aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

1. Öğrenme stilleri ile ilgili 1995-2005 yılları arasında elektronik ortamda yayımlanmış söz konusu çalışmaların çoğunlukla 2002-2005 döneminde yapıldığı, önceki dönemlerde ise değişiklik gösterdiği görülmüştür. 1995-2005 dönemine genel olarak bakıldığında, öğrenme stilleri konusunun 2001 yılından itibaren artarak daha fazla ilgi gördüğü ortaya çıkmıştır.

2. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda genellikle Kolb öğrenme stil modelinin temel alındığı, bir kısmında ise Witkin ile Dunn ve Dunn öğrenme stil modellerinin tercih edildiği, Gardner ve Gregorc modellerinin yanı sıra Curry, McCarthy ve Canfield modellerinin daha az kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca, Big 16, Buttler, NASSP, Reinert ve Schmeck modelleri sadece birer kez temel alınmıştır. Bununla birlikte, diğer öğrenme stil modellerine dayanan birçok çalışmanın olması konuya olan ilginin çeşitlendiğini ortaya çıkarmıştır.

3. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğu ABD'de, bir kısmı ise İngiltere ve Türkiye'de yapılmıştır. Bu ülkeleri Kanada ve Avustralya takip ederken, diğer ülkelerde daha az sayıda çalışma yapıldığı ortaya çıkmıştır.

4. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunu tekil ve ikili araştırmaların, bir kısmını ise üçlü araştırmaların oluşturduğu; daha fazla sayıda araştırmacının katıldığı ortak çalışmaların ise daha az tercih edildiği görülmüştür.

5. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunun yükseköğretim alanında yoğunlaştığı, bir kısmının ise yaygın eğitim alanında yapıldığı görülmüştür. Ortaöğretim ve ilköğretim alanlarında daha az çalışmaya rastlanırken, okul öncesi eğitime ilişkin sadece bir çalışma yapıldığı ortaya çıkmıştır.

6. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunda bilişsel öğrenme stil tercihinin ele alındığı bulunmuştur. Fizyolojik ve duyuşsal öğrenme stil tercihlerine ise daha az rastlanmıştır.

7. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda temel etken olarak genellikle psikolojik etkenin ele alındığı, bir kısmında ise fizyolojik ve toplumsal etkenlere değinildiği görülmüştür. Bununla birlikte, çevresel ve duygusal etkenlerin daha az incelendiği ortaya çıkmıştır.

8. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmalarda genellikle nicel araştırma yönteminin kullanıldığı, nitel araştırma yönteminin ise daha az tercih edildiği görülmüştür.

9. Öğrenme stilleri ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunu betimsel araştırma türünün oluşturduğu görülmüştür. Deneysel araştırma türünün ise çok az tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

1. İncelenen yüz elli çalışma içerisinde bu araştırmada ele alınmayan başka öğrenme stil modellerinin de birçok çalışmada temel alındığı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, bilinen öğrenme stil modelleri diğer öğrenme stil modellerini de kapsayacak şekilde yeniden gözden geçirilerek, bu modellerden yaygın olarak kullanılanları konu alan yeni çalışmalar yapılabilir.

2. Söz konusu öğrenme stil modellerinin ve bunlara dayanarak geliştirilen öğrenme stil envanterlerinin uygulanabilirliği ve güvenilirliğini test eden çalışmalar artırılmalıdır. Bu çalışmalardan elde edilen bulgular doğrultusunda, anlamlı ve ölçülebilir sonuçlar verdiğine ilişkin yeterli güvenilirliğe sahip olduğu kabul gören öğrenme stil modellerini temel alan ve spesifik konuları inceleyen çalışmalar Türkiye'de artırılmalıdır.

3. İncelenen yüz elli çalışmada büyük çoğunlukla betimsel araştırma türünün tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Öğrenme stil modellerinin ele aldığı temel etkenlerin çeşitli boyutlarının öğrenme üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla deneysel araştırma türüne dayanan çalışmalar artırılabilir.

4. Gerek yurt dışı gerekse yurt içi kaynaklarda çalışma alanı olarak en fazla yükseköğretim alanının tercih edildiği görülmüştür. Öğrenme stilleri konusunun bireylerin eğitim sürecinin her aşamasında eşit düzeyde önem taşıdığı noktasından hareketle, yükseköğretim alanı dışındaki diğer eğitim düzeylerindeki çalışmalar da artırılmalıdır.

5. Öğretmenlerin öğretim stilleri ile öğrencilerin öğrenme stillerinin eşleşip eşleşmemesinin öğrencilerin başarısını etkileyip etkilemediği farklı çalışma alanlarına göre incelenebilir.

6. Öğrencilerin öğrenme stillerinin eğitim hayatlarının belirli bir aşamasında veya aynı öğrenim döneminde değişip değişmediği incelenebilir.

7. İlköğetim ve ortaöğretim kademelerinde görev yapan öğretmenler ile üniversitelerdeki öğretim elemanları için öğrenme stilleri konusunda bilgilendirici dokümanlar hazırlanmalı ve seminerler düzenlenmeli, böylece eğitimcilerin öğretim materyalleri ve aktivitelerini öğrencilerinin öğrenme stillerindeki farklılıkları dikkate alarak düzenlemeleri sağlanmalıdır.

8. Öğrenciler için öğrenme stilleri konusunda bilgilendirici dokümanlar hazırlanmalı ve seminerler düzenlenmeli, böylece öğrencilerin kendi öğrenme stillerinin farkına varmaları ve buna uygun olarak çalışma yöntemleri geliştirerek başarılarını artırmaları sağlanmalıdır.

9. Öğrencilerin velileri öğrenme stilleri konusunda öğretmenler tarafından gerek toplantılar gerekse konuya ilişkin dokümanlarla bilgilendirilmeli, böylece velilerin çocuklarının öğrenme stillerinin farkına varmaları ve çocuklarını buna uygun olarak yönlendirmeleri sağlanmalıdır.

10. Okullarda ve üniversitelerde öğrencilerin farklı öğrenme stillerine hitap eden çalışma alanları oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

Açıkgöz, Ü.K. (1996). **Etkili öğrenme ve öğretme.** İzmir: Kanyılmaz Matbaası.

Adkins, D., ve Brown-Syed, C. (2002). Accommodating all learners: critical inquiry and learning styles in the LIS classroom. 68th IFLA Council and General Conference August 18-24, 2002. Web: **http://www.ifla.org/IV/ifla68/papers/047-093e.pdf**

Adler, R.H., Whiting, R.W., ve Wynn-Williams, K. (2004). Student-led and teacher-led case presentations: empirical evidence about learning styles in an accounting course, Accounting Education; Jun2004, Vol. 13 Issue 2, pp. 213-229. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=13309822**

Akada, T. (2000). Gelecekte Eğitim Nasıl Olacak? Konulu Panel. İTÜ Ayazağa Kampüsü, 13 Nisan 2000. Web: **http://www.internethaftasi.org.tr/hafta00/sunum/panel/egitim/akada.html**

Akman, N.H., ve MUĞAN, C.Ş. (2004). Muhasebe Eğitiminde Öğretim Ve Öğrenim Yöntemleri İle Ders Başarısı Arasındaki İlişki: Pilot Çalışma. XXIII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu. 19-23 Mayıs 2004. Web: **http://www.isletme.istanbul.edu.tr/tmes2004/bildiri1.doc**

Ally, M., ve Fahy, P. (2002). Using Students' Learning Styles to Provide Support in Distance Education. 18th Annual Conference on Distance Teaching and Learning, August 14-16 2002. Web: **http://www.uwex.edu/disted/conference/Resource_library/proceedings/02_1.pdf**

Altun, A. (2003). Ögretmen Adaylarının Bilışsel Stilleri ile Bilgisayara Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET January 2003 ISSN: 1303-6521 Volume 2, Issue 1, Article 9. Web: **http://www.tojet.net/articles/219.htm**

Anis, M., Armstrong, S.J., ve Zhu, Z. (2004). The Influence of Learning Styles on Knowledge Acquisition in Public Sector Management, Educational Psychology; Aug2004, Vol. 24 Issue 4, pp. 549-571. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713882**

Aragon, S.R., Johnson, S.D., Shaik, N. (2001). A Preliminary Analysis of the Influence of Learning Style Preferences on Student Success in Online vs. Face-to-Face Environments, Paper Presented at The Eighth International

Literacy ve Education Research Network Conference on Learning, Dimotiko Skolio of Spetses, Spetses, Greece, 4-8 July 2001. Web: http://edwebsfiles.ed.uiuc.edu/hre/online/comparison.pdf

Avcı, S. (2006). Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli. I. Bölüm. Web: http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/02omeum.htm

Avcı, S. (2006). Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli. II. Bölüm. Web: http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/03omeprogram2.htm

Babadoğan, C. (2000). Öğretim Stili Odaklı Ders Tasarımı Geliştirme. Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 147. Web: http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/147/babadogan.htm

Bajraktarevic, N., Hall, W., ve Fullick, P. (2003). Incorporating learning styles in hypermedia environment: Empirical evaluation. Web: http://wwwis.win.tue.nl/ah2003/proceedings/paper4.pdf

Baldwin, L., ve Sabry, K. (2003). Learning styles for interactive learning systems. Innovations in Education ve Teaching International, Vol. 40 Issue 4, pp. 325-340. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11985151

Barmeyer, C.I. (2004). Learning styles and their impact on cross-cultural training: An international comparison in France, Germany and Quebec [Abstract], International Journal of Intercultural Relations, Volume 28, Issue 6 , November 2004, pp. 577-594. Web: http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V7R-4FNW4PP-1ve_coverDate=11%2F30%2F2004ve_alid=327653622ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5849ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=a5782b6d384fc3e914cfc799d016ac59

Bates, B., ve Leary, J. (2001). Supporting A Range Of Learning Styles Using A Taxonomy-Based Design Framework Approach. Web: http://www.ascilite.org.au/conferences/melbourne01/pdf/papers/batesb.pdf

Bilgin, İ., ve Durmuş, S. (2003). Öğrenme Stilleri ile Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma. Educational Sciences: Theory ve Practice; Nov2003, Vol. 3 Issue 2, pp. 381-400. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11955744

Birdal, A. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde "Gereksinim Çözümlemesi" Uygulamasının Gerekliliği. Web: **http://www.ingilish.com/gereksinim-cozumlemesi.htm**

Boydak, H.A. (2004) Öğrenci Merkezli Etkinlikler Neden Gereklidir?, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, Haziran-Temmuz2004,Sayı:52-53. Web: **http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi52-53/boydak.htm**

Boyle, E.A., ve Dunleavy, K. (2003). Learning styles and academic outcome: The validity and utility of Vermunt's Inventory of Learning Styles in a British higher education Setting, British Journal of Educational Psychology (2003), 73, 267–290. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=10003753**

Boyle, R.A. (2005). Applying Learning-Styles Theory in The Workplace: How To Maximize Learning-Styles Strengths To Improve Work Performance in Law Practice, St. John's Law Review, Winter2005, Vol. 79 Issue 1, pp. 97-125. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=16813291**

Brooks, J.G. ve Brooks, M.G. (1999). **In search of understanding: the case for constructivist classrooms.** Alexandria, Va. : Association for Supervision and Curriculum Development.

Brown, B.L. (1998). Learning Styles and Vocational Education Practice, Practice Application Brief, ERIC Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education. Web: **http://adulted.about.com/gi/dynamic/offsite.htm?zi=1/XJvesdn=adultedvezu=http%3A%2F%2Fwww.cete.org%2Facve%2Fdocgen.asp%3Ftbl%3Dpab%26ID%3D74**

Brown, B.L. (2003). Myths and Realities: Teaching Style vs. Learning Style. Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education. Web: **http://www.cete.org/acve/docs/mr41.pdf**

Brown, E., Cristea, A., Stewart, C., ve Brailsford, T. (2005). Patterns in Authoring of Adaptive Educational Hypermedia: A Taxonomy of Learning Styles. Educational Technology ve Society, 8 (3), Pages 77-90. Web: **http://www.ifets.info/journals/8_3/8.pdf**

Canavan, J. (2004). Personalised E-Learning Through Learning Style Aware Adaptive Systems, A Master dissertation submitted to the University of Dublin, 2004. Web: **https://www.cs.tcd.ie/publications/tech-reports/reports.05/TCD-CS-2005-08.pdf**

Cano, J., ve Garton, B.L., (1995). The Relationship Between Agriculture Preservice Teachers' Learning Styles and Performance in a Methods of Teaching Agriculture Course. Journal of Agricultural Education, Vol.35, No.2. Web: **http://pubs.aged.tamu.edu/jae/pdf/Vol35/35-02-06.pdf**

Cassidy, S., (2004). Learning Styles: An overview of theories, models, and measures, Educational Psychology, Vol. 24 Issue 4, pp. 419-444. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713883**

Chen, S.Y., ve Macredie, R.D. (2004). Cognitive Modeling of Student Learning in Web-Based Instructional Programs, International Journal Of Human–Computer Interaction, 2004, 17(3), 375–402. Web: **http://www.brunel.ac.uk/~csstsyc/s15327590ijhc1703_5.pdf**

Chwif, L., ve Barretto, M.R.P. (2003). Simulation Models as An Aid For The Teaching And Learning Process in Operations Management. Proceedings of the 2003 Winter Simulation Conference. Web: **http://www.informs-sim.org/wsc03papers/258.pdf**

Clump, M.A., ve Skogsbergboise, K. (2003). Differences in Learning Styles of College Students Attending Similar Universities in Different Geographic Locations. College Student Journal, Vol. 37, pp. 501-508. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=12104579**

Coffield, F., Moseley, D., Hall, E., ve Ecclestone, K., (2004). Post-16 Learning, Learning and Skills Research Centre. Web: **http://www.lsda.org.uk/files/PDF/1543.pdf**

Court, S., ve Molesworth, M. (2003). Developing Teaching Strategies for Research Methods that are Appropriate to the Learning Styles of Marketing Communication Students, Journal of Marketing Management, Vol.19, pp. 675-697. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=11711388**

Crabtree, D.S. (2003). A Study of Students' Learning Styles in ITV Broadcast, Remote, and Traditional Classrooms at East Tennessee State University. A Dissertation of Doctor of Education, East Tennessee State University. Web: **http://etd-submit.etsu.edu/etd/theses/available/etd-0318103-213844/unrestricted/ CrabtreeD032703f.pdf**

Curry, L. (1987). **Integrating concepts of cognitive learning style: A review with attention to psychometric standards.** Canadian College of Health Service Executives. Ottowa, Ontario, Canada.

Çağıltay, K., ve Bichelmeyer, B. (2000). Differences in Learning Styles in Different Cultures: A Qualitative Study, Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association (New Orleans, LA, April 24-28, 2000). Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED445035**

Çakır, Ö.S., Berberoğlu, G., Alpsan, D., ve Uysal, C. (2002). Örnek Olaya Dayalı Öğrenme Yönteminin, Cinsiyetin ve Öğrenme Stillerinin Öğrencilerin Performanslarına, Biyoloji Dersine Karşı Tutumlarına, Akademik Bilgilerine ve Üst Düzey Düşünme Yeteneklerine Etkisi, Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, 16-18 Eylül 2002. Web: **http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/Biyoloji/bildiri/t14.pdf**

Çelik, L. (2004). **Teknoloji yoğun ortamların öğrencilerin öğrenme stil tercihlerine uygunluğu.** Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Dalrymple, C. (2002). Perceptions and Practices of Learning Styles in Library Instruction. College and Research Libraries, May 2002. Web: **http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/crljournal/backissues2002b/may02/dalrymple.pdf**

Dangwal, R., ve Mitra, S. (1999). Learning Styles and Perceptions of Self, International Education Journal Vol 1, No 1, 1999. Web: **http://ehlt.flinders.edu.au/education/iej/articles/v1n1/dangwal/dangwal.pdf**

Day, T.M., Raven, M.R., ve Newman, M.E. (1995). The Influence of Learning Styles on Student Achievement and Attitudes in World Wide Web and Traditional Classes. Mississippi State University. Web: **http://www.ais.msstate.edu/AEE/MECA/learningstylesposter.pdf**

De Vita, G. (2001). Learning Styles, Culture and Inclusive Instruction in the Multicultural Classroom: A Business ve Management Perspective. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=5446423**

DeCapua, A., ve Wintergerst, A.C. (2005). Assessing and validating a learning styles instrument [Abstract], System, Volume 33, Issue 1, March 2005, Pages 1-16. Web: **http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VCH-4F05RCN-**

1ve_coverDate=03%2F01%2F2005ve_alid=327649886ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5955ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=0842b7a02b7b8d6628612320b5a618f6

Dee, K.C., Nauman, E.A. Livesay, G.A. ve Rice, J. (2002). Research report: learning styles of biomedical engineering students, Ann Biomed Eng. 2002 Sep; 30(8):1100-6. Web: http://www.accelerated-learning-online.com/research/research-report-learning-styles-biomedical-engineering-students.asp

Demirbaş, O.O., ve Demirkan, H. (2003). Focus on architectural design process through learning styles [Abstract], Design Studies, Volume 24, Issue 5, September 2003, pp. 437-456. Web: http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V2K-48714WV-1ve_coverDate=09%2F30%2F2003ve_alid=327658345ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5705ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=156bd4a53db42fac5db746e7a27fce4f

Demirkan, Ş. (2004). Lisans Programında Muhasebe Eğitiminin Kalitesini Artırma Yollarına İlişkin Bir Yaklaşım: Öğrenme Stilleri. XXIII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu. 19-23 Mayıs 2004. Web: http://www.isletme.istanbul.edu.tr/tmes2004/bildiri5.doc

Denig, S.J. (2004). Multiple Intelligences and Learning Styles: Two Complementary Dimensions. Teachers College Record, Vol. 106 Issue 1, pp. 96-111. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11853751

Desmedt, E., ve Valcke, M. (2004). Mapping the Learning Styles "Jungle": An overview of the literature based on citation analysis, Educational Psychology; Aug2004, Vol. 24 Issue 4, pp. 445-464. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713884

Dewey, J. (1933). **How we think, a restatement of the relation of reflective thinking to the educative process.** Boston, New York. Heath and Company.

Do learning styles work?, Education (UK); 5/7/2004 Issue 143. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13199316

Drysdale, M.T.B., Ross, J.L., ve Schulz, R.A. (2001). Cognitive Learning Styles and Academic Performance in 19 First-Year University Courses: Successful Students Versus Students at Risk, Journal of Education For Students Placed At Risk, (2001), *6*(3), 271–289. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=4817859**

Duff, A. (1998) Objective tests, learning to learn and learning styles: a comment, University of Paisley, Accounting Education 7 (4), 335–345. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=3959393**

Dunn, R.S., ve Dunn, K. (1993). **Teaching secondary students through their individual learning styles: "practical approaches for grades 3-6".** Boston: Allyn and Bacon.

Dunn, R.S., ve Dunn, K. (2002). **The Dunn and Dunn learning style model of instruction.** Web: **http://www.unc.edu/depts/ncpts/publications/learningstyles.html**

Dunn, R.S., Dunn, K., ve Price, G. (1987). **Learning style inventory (LSI).** Lawrence, KS: Price Systems Inc.

Dünser, A., ve Jirasko, M. (2005). Interaction of Hypertext Forms and Global Versus Sequential Learning Styles, Journal of Educational Computing Research, Vol.32 Issue 1, pp. 79-91. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=17540045**

Ekici, G. (2001). **Öğrenme stiline dayalı biyoloji öğretiminin analizi.** Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ekici, G. (2002). Biyoloji Öğretmenlerinin Laboratuvar Dersine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresinde sunulan Bildiri, 16-18 Eylül 2002. Web: **http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/Biyoloji/bildiri/t20.pdf**

Eren, A. (2002). **Fen, sosyal ve eğitim bilimi alanlarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin öğrenme biçimleri arasındaki farklılığın incelenmesi.** Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ergün, M. (2006). Öğrenme Stilleri – Hazırlık notları. Web: **http://www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc**

Ergür, D.O. (1998). **Hacettepe Üniversitesi dört yıllık lisans programlarındaki öğrenci ve öğretim üyelerinin öğrenme stillerinin karşılaştırılması.** Yayımlanmamış doktara tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Falvo, D.A., ve Pastore, R. (2005). Exploring the Relationship between Learning Styles and Technological Collaborations. Web: **http://center.uoregon.edu/ISTE/uploads/NECC2005/KEY_6364044/Falvo_LSICollaborationPaper_RP.pdf**

Farthing, D.W., ve Stubbs, G. (2003). Learning to Learn? A Report on A Longitudinal Study of The Learning Styles of Computing Undergraduates. 4th Annual LTSN-ICS Conference, Web: **http://www.ics.ltsn.ac.uk/pub/conf2003/Dave%20Farthing.pdf**

Felder, R.M. (1996). Matters of Style, North Carolina State University, ASEE Prism, 6(4), pp. 18-23, (Dec1996). Web: **http://www.ncsu.edu/felder-public/Papers/LS-Prism.htm**

Felder, R.M., ve Soloman, B.A. (1996). Learning Styles and Strategies. Web: **http://www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm**

Fidan, N. (1996). **Okulda öğrenme ve öğretme.** Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

Filbeck, G., ve Webb, S. (2000). Executive MBA Education: Using Learning Styles for Successful Teaching Strategies. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=5290208**

Fujii, D.E. (1996). Kolb's Learning Styles and Potential Cognitive Remediations of Brain-Injured Individuals: An Exploratory Factor Analysis Study, Professional Psychology: Research and Practice, Vol. 27, No. 3, pp. 266-271. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=pro273266**

Gagne, R.M. (1985). **The conditions of learning.** New York: Holt Rinehart and Winston Inc.

Garland, D., ve Martin, B.N. (2003). Supporting Learning Style Online: Research Findings Show the Way, 19th Annual conference on Distance Teaching and Learning. Web: **http://www.uwex.edu/disted/conference/Resource_library/proceedings/03_18.pdf**

Garland, D., ve Martin, B.N. (2005). Do Gender and Learning Style Play a Role in How Online Courses Should Be Designed?. Journal of Interactive Online Learning, pp.67-81. Web: http://www.ncolr.org/jiol/issues/PDF/4.2.1.pdf

Garner, I. (2000). Problems and Inconsistencies with Kolb's Learning Styles Educational Psychology, Volume 20, No. 3, 2000. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=3859650

Genovese, J.E.C. (2004). The Index of Learning Styles: An Investigation of its Reliability and Concurrent Validity with the Preference Test, Individual Differences Research, Vol. 2 Issue 3, pp. 169-174. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=15509462

Given, B.K., ve Reid, G. (2001). Learning Styles: A Guide for Teachers and Parents, by St Annes-on-Sea: Red Rose Publications. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=11819639

Grace, M. (2001). Learning Styles, British Dental Journal, Volume 191, No. 3, August 11 2001. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=8993499

Gregorc, A.F. (1984). "Style as a sympthon: a phenomenological perspective", **Theory into practice, 23** (1), 51-56.

Griggs, S., ve Dunn, R. (1996). Hispanic-American Students and Learning Style, EMERGENCY LIBRARIAN 23(2, Nov-Dec): 11-16. Source: ERIC Clearinghouse on Elementary and Early Childhood Education Urbana IL. Web: http://www.ericdigests.org/1996-4/hispanic.htm

Gürkan, T. (2005). Hukuk Öğretiminin ve Hukukçunun Eğitiminin Değerlendirilmesi. Web: http://www.barobirlik.org.tr/yayinlar/makaleler/tanjugurkan.doc

Haley, V., ve Bugler, C. (2004). An investigation into the learning styles of University of Southampton Medical School entrants and outcomes of first year primary BM exams. Web: http://www.medev.ac.uk/docs/haley_learning_styles/haley_bugler_373_mid-term_report.pdf

Handal, B., ve Herrington, A. (2004). On Being Dependent or Independent in Computer Based Learning Environments. Web:

http://www.usq.edu.au/electpub/e-jist/docs/Vol7_no2/FullPapers/Boris_Handal.pdf

Hansen, J.W. (1997). Cognitive Styles and Technology-Based Education. Web: http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JOTS/Winter-Spring-1997/PDF/4-Hansen-article.pdf

Harr, J., Hall, G., Schoepp, P., ve Smith, D.H. (2002). How Teachers Teach to Students with Different Learning Styles, The Clearing House Learning Styles, Vol.75, No.3, 2002. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=6514535

Hart, G. (1995). Learning Styles and Hypertext: Exploring User Attitudes. Web: http://www.ascilite.org.au/conferences/melbourne95/smtu/papers/hart.pdf

Henke, H. (1996). Learning Theory: Applying Kolb's Learning Style Inventory with Computer Based Training. Web: http://www.chartula.com/LEARNINGTHEORY.PDF

Heywood, J. (1997). An Evaluation of Kolb's Learning Style Theory by Graduate Student Teachers during Their Teaching Practice. Paper presented at the Annual Meeting of the Association of Teacher Educators (Washington, DC, February 1997). Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED406333

Hill, B. (2005). Learning Styles and Standardized Test Scores: Is There a Connection?, Delta Kappa Gamma Bulletin; Spring2005, Vol. 71 Issue 3, p27-30. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=17000566

Holtham, C., ve Courtney, N. (2001). Developing managerial learning styles in the context of the strategic application of information and communications technologies, International Journal of Training and Development 5:1, 2001. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=4519404

Honigsfeld, A., ve Schiering, M. (2004). Diverse Approaches to the Diversity of Learning Styles in Teacher Education, Educational Psychology; Aug2004, Vol. 24 Issue 4, pp. 487-507. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13713879

Hulme, R.D. (1998). Diversity of Introductory Students' Learning Styles, Revisited. Web: http://www.csupomona.edu/~jis/1998/hulme.pdf

Hurley, A.H. (1997). Understanding the Relationship between Learning Style and Multiculturalism for School Counselors. Proceedings of the International Conference on Counseling in the 21st Century. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED439336**

Jeffrey, D. (1999). Assessing The Benefits of Interactivity and The Influence of Learning Styles on The Effectiveness of Algorithm Animation Using Web-Based Data Structures Courseware. A Dissertation of Doctor of Science, The George Washington University. Web: **http://www.student.seas.gwu.edu/~idsv/djj-dissertation.pdf**

Jones, C., Reichard, C., ve Mokhtari, K. (2003). Are Students' Learning Styles Discipline Specific?. Community College Journal of Research ve Practice; Jun2003, Vol.27 Issue 5. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=trueve db=aphvean=9742182**

June, H.T., ve Huay, H.L.K. (2003). Effectiveness of case studies: a survey of learners' perspectives and learning styles. HERDSA 2003 conference proceedings. Web: **http://surveys.canterbury.ac.nz/herdsa03/pdfsref/Y1081.pdf**

Kabadayı, A. (2001). **Bilişsel öğrenim biçemleri ve öğrenci merkezli bir yabancı dil öğretim modeli önerisi.** Yayımlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Ev Yönetimi Eğitimi Bölümü, Konya.

Karagiannidis, C., ve Sampson, D. (2004). Adaptation Rules Relating Learning Styles Research and Learning Objects Meta-data. Web: **http://www.ted.unipi.gr/Uploads/Files/Publications/En_Pubs/1090483335.pdf**

Keefe, J.W. (1979). **"Learning style: an overview." Student Learning Styles: Diagnosing and prescribing program.** Reston V.A.: National Association of Secondary School Principals.

Kennedy, P. (2002). Learning cultures and learning styles: myth-understandings about adult (Hong Kong) Chinese learners. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=7337899**

Keri, G. (2002). Male And Female College Students' Learning Styles Differ: An Opportunity For Instructional Diversification. College Student Journal, Sep2002, Vol.36 Issue 3. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=8895996**

Kolb, D.A. (1984). **Experiential learning: experience as the source of learning and development.** New Jersey: Prenticehall Inc.

Kolb, D.A. (1985). **Learning style inventory: self-scoring inventory and interpretation booklet.** Boston: Mc Ber and Company.

Kolb, A.Y., ve Kolb, D.A. (2005). Learning Styles and Learning Spaces: Enhancing Experiential Learning in Higher Education, Academy of Management Learning ve Education; Vol. 4 Issue 2, p193-212. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=17268566**

Kvan, T., ve Yunyan, J. (2005). Students' learning styles and their correlation with performance in architectural design studio [Abstract], Design studies, Volume 26, Issue 1, January 2005, pp. 19-34. Web: **http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V2K-4DS96B0-1ve_coverDate=01%2F31%2F2005ve_alid=327646520ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5705ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=b18632c9efb566e0b88296c0201a5cd9**

Laing, M. (2001). Teaching Learning And Learning Teaching: An Introduction to Learning Styles. Web: **http://www.ubs.ac.in/Cms/learning%20style.pdf**

Larkin-Hein, T., ve Zollman, D.A. (2000). Digital Video, Learning Styles, and Student Understanding of Kinematics Graphs. Journal of SMET Education, May-August 2000. Web: **www.testingeducation.org/a/lset.pdf**

Leuthold, J.L. (1999). Is Computer-Based Learning Right for Everyone?. Proceedings of the 32nd Hawaii International Conference on System Sciences - 1999. Web: **http://www.aInresearch.org/Data_Files/articles/full_text/leuthold.pdf**

Little, L. (2004). Kolb's Learning Styles for Leaders, Aug2004, Vol. 23 Issue 8. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=13958771**

Lobel, M., Neubauer, M., ve Swedburg, R. (2002). Elements of Group Interaction in a Real-Time Synchronous Online Learning-By-Doing Classroom Without F2F Participation, USDLA Journal, Vol. 12 : No.4. Web: **http://www.usdla.org/html/journal/APR02_Issue/article01.html**

Logan, K., ve Thomas, P. (2002). Learning Styles in Distance Education Students Learning to Program, in J. Kuljis, L. Baldwin ve R. Scoble (Eds). Proc. PPIG 14 Pages 29-44. Web: **http://www.ppig.org/papers/14th-logan.pdf**

Loo, R. (2002). The Distribution of Learning Styles and Types for Hard and Soft Business Majors, Educational Psychology, Vol. 22, No. 3. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=6790627**

Loo, R. (2004). Kolb's Learning Styles and Learning Preferences: Is there a linkage?, Educational Psychology, Vol. 24 Issue 1, pp. 99-108. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=12419060**

Lovelace, M.K. (2005). Meta-Analysis of Experimental Research Based on the Dunn and Dunn Model, The Journal of Educational Research. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=15509708**

Mainieri, A.G., Frozza, R., Schreiber, J., ve Molz, K. (2005). Educational System based on Cognitive styles and/or Learning styles?. Web: **http://www.psych.unito.it/csc/cogsci05/frame/poster/3/f349-mainieri.pdf**

Marks, R.B. (2002). Improving Online Sales Education: Learning Styles and Streaming Media. The e-Learning Developers' Journal. Web: **http://www.elearningguild.com/pdf/2/100102des-l.pdf**

Marriott, P. (2002). A longitudinal study of undergraduate accounting students' learning style preferences at two UK universities, Accounting Education, Volume 11, Number 1, 1 March 2002, pp. 43-62(20). Web: **http://www.ingentaconnect.com/content/routledg/raed/2002/00000011/00000001/art00005**

McDonough, J.P., ve Osterbrink, J. (2005). Learning Styles: An Issue in Clinical Education?, AANA Journal; Apr2005, Vol. 73 Issue 2, p89-93. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=16726326**

McLoughlin, C. (1999). The implications of the research literature on learning styles for the design of instructional material, Australian Journal of Educational Technology, 15(3), 222-241. Web: **http://www.ascilite.org.au/ajet/ajet15/mcloughlin.html**

Melis, E., ve Monthienvichienchai, R. (2005). They Call It Learning Style But It's So Much More. Web**:** **http://www.ags.uni-sb.de/~melis/Pub/eLearn04.pdf**

Miller, L.M. (2005). Using learning styles to evaluate computer-based instruction, Computers in Human Behavior [Abstract], Volume 21, Issue 2 , March 2005, Pages 287-306. Web: **http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VDC-4BYJW8P-1ve_coverDate=03%2F31%2F2005ve_alid=327637159ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5979ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=c7cee9a824eec0d895a04dac242a35e0**

Mockford, C., ve Denton, H. (1998). Assessment Modes, Learning Styles, and Design and Technology Project Work in Higher Education, The Journal of Technology Studies. Web: **http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JOTS/Winter-Spring-1998/mockford.html**

Moore, L.L., ve Dyer, J.E. (2002). Learning Styles and Leadership Adaptability of College of Agriculture and Life Sciences Students. Web: **http://aaae.okstate.edu/proceedings/2002/NAERC/Learn%20Style%20Moore-Dyer.pdf**

Noh, M.M., ve Muhammad, F. (2005). Learning Styles in Tertiary Education: The Case of Universiti Utara Malaysia. Web: **http://www.uum.edu.my/fskp/seminar/islm3/fullpaper/masanita.pdf**

Novin, A.M., Arjomand, L.H., ve Jourdan, L. (2003). An Investigation into the Preferred Learning Styles of Accounting, Management, Marketing, and General Business Majors. Teaching ve Learning, Fall 2003, Volume 18, Number 1, pp. 24-31. Web: **http://www.und.nodak.edu/dept/ehd/journal/Fall2003/novin.pdf**

Oğuzkan, F. (1974). **Eğitim terimleri sözlüğü,** Ankara: Türk Dil Kurumu.

Oh, E., ve Lim, D. (2005). Cross Relationships between Cognitive Styles and Learner Variables in Online Learning Environment, Journal of Interactive Online Learning, Volume 4, Number 1 Summer 2005. Web: **http://www.ncolr.org/jiol/issues/PDF/4.1.4.pdf**

Ojure, L.P. (1997). An Investigation of the Relationship Between Teachers' Participation in 4MAT Fundamentals Training and Teachers' Perception of Teacher Efficacy, A Dissertation submitted to the Faculty of the

Virginia Polytechnic Institute and State University. 1997. Web: http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-6197-102045/unrestricted/Oj6241.pdf

Oxford, R.L. (2003). Language learning styles and strategies: Concepts and relationships, IRAL 41 (2003), pp. 271–278. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=11360838

Park, C.C. (2002). Crosscultural Differences in Learning Styles of Secondary English Learners. Bilingual Research Journal, 26: 2 Summer 2002, Web: http://brj.asu.edu/content/vol26_no2/pdf/ART13.PDF

Peacock, M. (2001). Match or mismatch? Learning styles and teaching styles in EFL, International Journal of Applied Linguistics; Jun2001, Vol. 11 Issue 1, p1, 20p. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ufhvean=6632951

Peker, M., ve Yalın, H.İ. (2002). Matematik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Öğrenme Sitillerine Uygun Öğretim Yapma Düzeyleriyle İlgili Öğrenci Görüşleri, Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, 16-18 Eylül 2002. Web: http://www.fedu.metu.edu.tr/ufbmek-5/b_kitabi/PDF/Matematik/Bildiri/t248d.pdf

Peker, M., Mirasyedioğlu, Ş., ve Aydın, B. (2004). Matematik Öğretmenlerinin Dikkate Alabilecekleri Öğrenme Stilleri: McCarthy Modeli. Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 163. Web: http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/peker.htm

Perry, C., ve Ball, I. (2004). Teacher Subject Specialisms and their Relationships to Learning Styles, Psychological Types and Multiple Intelligences: implications for course development. Teacher Development, Volume 8, Number 1. Web: http://www.triangle.co.uk/tde/content/pdfs/8/issue8_1.asp

Piombo, C., Batatia, H., ve Ayache, A. (2003). A Framework for Adapting Instruction to Cognitive Learning Styles, The 3rd IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT'03). Web: http://csdl2.computer.org/comp/proceedings/icalt/2003/1967/00/19670434.pdf

Pithers, R.T. (2002). Cognitive Learning Style: a review of the field dependent-field independent approach. Journal of Vocational Education and Training, Volume 54, Number 1, 2002. Web: http://www.triangle.co.uk/pdf/viewpdf.asp?j=vaevevol=54veissue=1veyear=2002vearticle=9_Pithers_JVET_54_1veid=81.212.172.29

Pungente, M.D., Wasan, K.M., ve Moffett, C. (2003). Using Learning Styles to Evaluate First-Year Pharmacy Students' Preferences Toward Different Activities Associated with the Problem-Based Learning Approach. American Journal of Pharmaceutical Education Vol. 66, Summer 2003. Web: **http://www.ajpe.org/legacy/pdfs/aj660204.pdf**

Reed, P.A. (2000). The Relationship Between Learning Style and Conventional or Modular Laboratory Preference Among Technology Education Teachers in Virginia, A Doctoral dissertation submitted to the Faculty of the Virginia Polytechnic Institute and State University, 2000. Web: **http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-04232000-04420017/unrestricted/Reed.pdf**

Rinaldi, C.P. (2003). Diversity in the College Classroom: A Learning Styles Inquiry. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=340252004**

Rochford, R.A., (2003). Assessing Learning Styles to Improve The Quality of Performance of Community College Students In Developmental Writing Programs: A Pilot Study, Community College Journal of Research and Practice, 27: 665–677, 2003. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=10466410**

Rosati, P. (1998). The Learning Preferences of Engineering Students From Two Perspectives. Web: **http://fie.engrng.pitt.edu/fie98/papers/1016.pdf**

Rosati, P.A. (1996). Comparisons of Learning Preference in an Engineering Program. Web: **http://fie.engrng.pitt.edu/fie96/papers/425.pdf**

Rovai, A.P. (2003). The relationships of communicator style, personality-based learning style, and classroom community among online graduate students [Abstract], The Internet and Higher Education, Volume 6, Issue 4 , Pages 347-363. Web: **http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6W4X-49PRM96-1ve_coverDate=12%2F31%2F2003ve_alid=327662464ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=6554ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=5b4e84d4dbbf297b1f40176995aea5e2**

Sabry, K., ve Baldwin, L. (2003). Web-based learning interaction and learning styles, British Journal of Educational Technology Vol 34 No 4, pp. 443–454. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=10451328**

Sadler-Smith, E. (2001). The relationship between learning style and cognitive style, Personality and Individual Differences [Abstract], Volume 30, Issue 4, Pages 609-616. Web: **http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6V9F-42810WJ-7ve_coverDate=03%2F31%2F2001ve_alid=327671704ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5897ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=00d95ede5e300e511dbc0414f5a31489**

Sam, H.K., ve Ling, C.K. (2000). Effects of Learning Styles on Undergraduates' Attitudes, Navigational Patterns, and Use of Navigational Tools in Hypermedia-Based Learning. The Electronic Journal on Information Systems in Developing Countries, (2000), 2, 3, 1-11. Web: **new.ejisdc.org/ojs/include/ getdoc.php?id=8vearticle=8vemode=pdf**

Schilling, D. (2002). Know Your Learning Style. Web: **http://www.womensmedia.com/seminar-learningstyle.html**

Senemoğlu, N. (1998). **Gelişim, öğrenme ve öğretim kuramından uygulamaya.** Ankara: Özsen Matbaası.

Sharp, J.E. (1998). Learning Styles and Technical Communication: Improving Communication and Teamwork Skills. Web: **http://fie.engrng.pitt.edu/fie98/papers/1358.pdf**

Shaw, G., ve Marlow, N. (1999). The role of student learning styles, gender, attitudes and perceptions on information and communication technology assisted learning, Computers ve Education [Abstract], Volume 33, Issue 4, Pages 223-234. Web: **http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VCJ-4078M0H-1ve_coverDate=12%2F01%2F1999ve_alid=327677124ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5956ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=2c1f8e1cc889d1e526b4c19833026da1**

Shih, C.C., ve Gamon, J.A. (2002). Relationships Among Learning Strategies, Patterns, Styles, and Achievement in Web-Based Courses, Journal of Agricultural Education, Volume 43, Number 4, 2002. Web: **http://pubs.aged.tamu.edu/jae/pdf/Vol43/43-04-01.pdf**

Simpson, F.M. (1995). Evolution of Cognitive Styles for Preprofessional Educators. Paper presented at the Annual Meeting of the Mid-South Educational Research Association (Biloxi, MS, November 9, 1995). Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=ericvean=ED392788**

Smith, J. (2002). Learning Styles: Fashion Fad or Lever for Change? The Application of Learning Style Theory to Inclusive Curriculum Delivery. Shefield Halam University, UK. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=6120243**

Smith, P., ve Dalton, J. (2005). Getting to grips with Learning Styles. A National Vocational Education and Training Research and Evalution Program Report. Web: **http://www.ncver.edu.au/research/proj/nd3103b.pdf**

Spoon, J.C., ve Schell, J.W. (1998). Aligning Student Learning Styles with Instructor Teaching Styles, Journal of Industrial Teacher Education, Winter 1998, Volume 35, Number 2. Web: **http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JITE/v35n2/spoon.html**

Swailes, S., ve Senior, B. (1999). The Dimensionality of Honey and Mumford's Learning Styles Questionnaire, International Journal of Selection and Assessment, Volume 7, Number 1. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=4519321**

Swanson, C.D. (2005). Learning Styles and the Voice Student, Journal of Singing, Nov/Dec 2005, Volume 62, No. 2, pp. 203–208. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=18773425**

Şahin, Ç. (2004). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Kullandıkları Öğretim Stratejileri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 5 Sayı:8. Web: **http://web.inonu.edu.tr/~efdergi/CavusSahin.htm**

Terrasi, S., Sennett, K.H., ve Macklin, T.O. (1999). Comparing Learning Styles For Students With Conduct And Emotional Problems, Psychology in the Schools, Vol. 36(2). Web: **http://search.epnet.com/login.aspx? direct=truevedb=aphvean=9175071**

Tucker, S.Y. (1998). Teaching and Learning Styles Of Community College Business Instructors and Their Students: Relationship to Student Performance and Instructor Evaluations, Dissertation of Doctor of Philosophy, Virginia Polytechnic Institute and State University. Web: **http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-32498-155442/unrestricted/etd.pdf**

Türkoğlu, K. (2005). Öğrenme Piramidi. Web: **http://www.cagdasegitim.8m.net/ogrenmepiramidi.htm**

Veenman, M.V.J., Prins, F.J., ve Verheij, J. (2003). Learning styles: Self-reports versus thinking-aloud measures, British Journal of Educational

Psychology (2003), 73, 357–372. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=10968828

Wang, Y., Liou, Y., Wang, Y., ve Tang, T. (2004). Profiling The Learning Styles Of Students in Cyber University, Journal of Computer Information Systems, Fall2004, Vol. 45 Issue 1, pp. 113-122. Web: http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=buhvean=16997644

Wellman, G.S. (2005). Comparing Learning Style to Performance in On-Line Teaching: Impact of Proctored v. Un-Proctored Testing, Journal of Interactive Online Learning Volume 4, Number 1 Summer 2005, pp.20-39. Web: http://www.ncolr.org/jiol/issues/PDF/4.1.2.pdf

Wetzel, K.C., ve Harmeyer, K. (1997). Success in Low-Level and High-Level Mathematics Courses in Undergraduate Engineering College as a Correlate to Individual Learning Style. Web: http://fie.engrng.pitt.edu/fie97/papers/1186.pdf

Williams, T.L., Turner, R.C., Vickers, K., ve Salamo, G. (2004). Personality and Learning Style Differences in Graduate Science Programs Incorporating Business Skills Training, AERA 2004. Web: http://normes.uark.edu/orme/docs/AERA%202004%20MBTI%20ILS%20MEP.pdf

Wintergerst, A.C., DeCapua A., ve Verna, M.A. (2003). Conceptualizing learning style modalities for ESL/EFL students [Abstract], System, Volume 31, Issue 1, Pages. 85-106. Web: http://www.sciencedirect.com/_science?_ob=ArticleURLve_udi=B6VCH-47PG7DT-4ve_coverDate=03%2F31%2F2003ve_alid=327665917ve_rdoc=1ve_fmt=ve_orig=searchve_qd=1ve_cdi=5955ve_sort=dveview=cve_acct=C000050221ve_version=1ve_urlVersion=0ve_userid=10vemd5=7345164d2298d162769e1342503ec449

Wishart, J. (2005). A Comparison of Preferred Learning Styles, Approaches and Methods between Information Science and Computing Science Undergraduates, Italics e-journal (Innovations in Teaching And Learning in Information and Computer Sciences), Vol. 4 Issue 2. May 2005. Web: http://www.ics.ltsn.ac.uk/pub/italics/Vol4-2/lspaperwishartv2.pdf

Wu, C.C., Dale, N.B., ve Bethel, L.J. (1998). Conceptual Models and Cognitive Learning Styles in Teaching Recursion. Web: http://folk.uio.no/christho/inf3240/downloads/Wu_Recursion.pdf

Wu, S., Grifths, S., Wisker, G., Waller, S., ve Illes, K. (2001). The Learning Experience of Postgraduate Students: Matching Methods to Aims, Innovations in Education and Teaching International, pp. 292-308. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=tfhvean=5446419**

Wyrick, D.A. (2003). Understanding Learning Styles to be a More Effective Team Leader and Engineering Manager. Engineering Management Journal; Mar2003, Vol. 15 Issue 1, p27-33. Web: **http://search.epnet.com/login.aspx?direct=truevedb=aphvean=10957826**

Yaşar, O. (2004). İlköğretim Sosyal Bilgiler Derslerinde Görsel Materyal Kullanımı ile Coğrafya Konularının Eğitim ve Öğretimi. Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 163. Web: **http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/yasar.htm**

Yeung, A., Read, J., ve Schmid, S. (2005). Students' learning styles and academic performance in first year chemistry. UniServe Science Blended Learning Symposium Proceedings. Web: **http://science.uniserve.edu.au/pubs/procs/wshop10/2005Yeung.pdf**

Young, M.R., Klemz, B.R., ve Murphy, J.W. (2003) Enhancing Learning Outcomes: The Effects of Instructional Technology, Learning Styles, Instructional Methods, and Student Behavior, Journal of Marketing Education, Vol. 25, No. 2, pp. 130-142. Web: **http://jmd.sagepub.com/cgi/content/abstract/25/2/130**

Yüksel, A., Marangoz, D. ve Canaran, N.T. (2004). Farklılaştırılmış Öğretim Stratejileri, Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, Sabancı Üniversitesi, 7 Ocak 2004. Web: **http://www.erg.sabanciuniv.edu/iok2004/bildiriler/Arzu%20Yuksel.doc**

Zywno, M.S., ve Waalen, J.K. (2002). The Effect of Individual Learning Styles on Student Outcomes in Technology-enabled Education. Global Journal of Engineering. Education, Vol.6, No.1 Web: **http://www.eng.monash.edu.au/uicee/gjee/vol6no1/Zywno.pdf**